

Univerzita Pardubice

Fakulta restaurování

Restaurování a konzervace uměleckých a umělecko-řemeslných děl na
papírových, textilních a souvisejících podložkách

Jiráskova 3, 570 01 Litomyšl

**Kompletní průzkum a restaurování dvou barokních podobizen
Marie Antonie z Questenberku a Duchovního v černé paruce
ze sbírek zámku Jaroměřice nad Rokytnou**

Jiří Josefík – život a restaurování

BcA. Ivana Fujdiaková

Vedoucí práce: Mgr. Vladislava Říhová Ph.D.

Diplomová práce

2020

Univerzita Pardubice
Fakulta restaurování
Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **BcA. Ivana Fujdiaková**
Osobní číslo: **R18027**
Studijní program: **N8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Restaurování a konzervace uměleckých a umělecko-řemeslných děl na papírových, textilních a souvisejících podložkách: Textil**
Téma práce: **Kompletní průzkum a restaurování dvou barokních podobizen Marie Antonie z Questenbergu a Duchovního v černé paruce ze sbírek zámku Jaroměřice nad Rokytnou, Jiří Josefík – život a restaurování**
Zadávací katedra: **Katedra humanitních věd FR**

Zásady pro vypracování

Restaurování barokních podobizen

Diplomová práce se bude zabývat kompletním průzkumem a restaurováním dvou barokních podobizen *Marie Antonie z Questenberku, inv.č. JR00576 a Duchovního v černé paruce, inv.č. JR00568* ze sbírek zámku Jaroměřice nad Rokytnou. Bude se jednat o komplexní restaurátorský zásah zahrnující zpracování a vyhodnocení výsledků průzkumu, na jejichž základě bude vypracován záměr na restaurování. Průběh restaurátorského zásahu bude vycházet ze záměru na restaurování a bude podrobně dokumentován podle standardů pro restaurátorské dokumentace. Součástí diplomové magisterské práce bude vypracování restaurátorské zprávy pro zadavatele/investora v elektronické i tištěné podobě.

Jiří Josefík – život a restaurování

Součástí práce bude studie zabývající se životem a dílem restaurátora Jiřího Josefíka (1920-2006) a zpracováním restaurátorských dokumentací maleb na plátně a papíru z pozůstalosti Jiřího Josefíka věnované FR UPa. V dokumentacích budou vyhledány nejčastěji používané materiály a postupy restaurátorských prací (používané např. k čištění povrchu maleb, konsolidaci, odstraňování nevhodných laků a retuší, tmelení, lakování apod.). Cílem práce bude zjistit co nejvíce informací o jeho životě, používaných materiálech a postupech restaurování obrazů na plátně a papíru.

Rozsah pracovní zprávy:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- SLÁNSKÝ, Bohuslav. *Technika malby. Díl I., Malířský a konzervační materiál*. Vyd. 2. Praha: Paseka, 2003. ISBN 80-7185-624-X.
- SLÁNSKÝ, Bohuslav. *Technika malby. Díl II., Průzkum a restaurování obrazů*. Vyd. 2. Praha: Paseka, 2003. ISBN 80-7185-623-1.
- ŠIMŮNKOVÁ, Eva a Tatjana BAYEROVÁ. *Pigmenty*. Vyd. 3. upr. Praha: Společnost pro technologie ochrany památek – STOP, 2013. ISBN 978-80-86657-17-2.
- ŠIMŮNKOVÁ, Eva a Jiří KARHAN. *Pigmenty, barviva a metody jejich identifikace*: [Určeno pro posl. fak. chem. technol.]. Praha: Vysoká škola chemicko-technologická, 1993. ISBN 80-7080-194-8.
- ZELINGER, Jiří, Petr KOTLÍK a Eva ŠIMŮNKOVÁ. *Chemie o práci konzervátora a restaurátora*. Praha: Academia, 1982. ISBN neuvedeno.
- KUBIČKA, Roman a Jiří ZELINGER. *Výkladový slovník: malířství, grafika, restaurování*. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-9046-7.
- NICOLAUS, Knut. *The Restoration of Paintings*. Cologne: Könemann, 1999. ISBN 3-89508-922.
- KOLLER, Manfred, Hermann KÜHN, Heinz ROOSEN-RUNGE a Rolf E STRAUB. *Reclams Handbuch der künstlerischen Techniken*. Bd. 1, Farbmittel, Buchmalerei, Tafel- und Leinwandmalerei. 2. Aufl. Stuttgart: Philipp Reclam jun., 1988. ISBN 3-15-010322-3.
- STONER, Joyce Hill a Rebecca Anne RUSHFIELD. *The conservation of easel paintings*. New York, NY: Routledge, 2012. ISBN 9780080941691.

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Vladislava Říhová, Ph.D.**
Katedra humanitních věd FR

Datum zadání diplomové práce: **15. listopadu 2019**

Termín odevzdání diplomové práce: **24. září 2020**

L.S.

Mgr. BcA. Radomír Slovík
děkan

---

prof. PhDr. Petr Fidler
vedoucí katedry

V Litomyšli dne 14. září 2020

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice a v tištěné verzi v knihovně Fakulty restaurování v Litomyšli.

V Litomyšli dne 24. 9. 2020

BcA. Ivana Fujdiaková

Poděkování

Tímto děkuji všem, kteří se na této práci podíleli a bez kterých by nemohla vzniknout.

Mé poděkování patří zejména Mgr. Vladislavě Říhové, Ph.D. za pomoc, trpělivost, ochotu a odborné vedení teoretické části práce. Jmenovitě bych chtěla poděkovat panu Mgr. Art. Luboši Macháčkovi za ochotu a odborné vedení restaurátorských prací.

Za zpracování chemicko-technologických průzkumů bych chtěla poděkovat Ing. Petře Lesniakové, Ph.D., RNDr. Evě Svobodové, Ph.D., a Ing. Ivaně Kopecké a Dr. Václavu Pitthardovi. Za vyhotovení snímků v IR záření děkuji akad. mal. a rest. Martinu Martanovi, za snímky z RTG záření panu Jánů Saksunovi, DiS.

Velký dík patří také mým kolegům z Ateliéru UDP, rodinně a přátelům za podporu během celé doby mého studia.

Anotace

Diplomová práce se v první části zabývá restaurátorskými zásahy včetně průzkumů na dvou olejomalbách na textilní podložce, barokních portrétech *Marie Antonie z Questenberku* a *Duchovního v černé paruce* ze sbírek zámku Jaroměřice nad Rokytou. Druhá část je zaměřena na zesnulého českého restaurátora Jiřího Josefíka. Tato část se zabývá jeho životem, odbornou publikační činností a restaurováním uměleckých děl na plátně a papíru.

Klíčová slova

Jiří Josefík, restaurování, olejomalba, malba, plátno, papír, dokumentace, Jaroměřice nad Rokytou, archiv FR UPa.

Title

Complete research and restoration of two Baroque portraits of Maria Antonia of Questenberg and the Clergyman with a black wig from the collections of Jaroměřice nad Rokytnou Chateau. Jiří Josefík – life and restoration.

Annotation

The first part of the thesis deals with restoration interventions, including surveys of two oil paintings on a textile base, Baroque portraits of Maria Antonia of Questenberg and the Clergyman with a black wig from the collections of Jaroměřice nad Rokytnou Chateau. The second part is focused on the deceased Czech restorer Jiří Josefík. This part deals with his life, professional activities and restoration of Works of Art on paper and textile underlay.

Keywords

Jiří Josefík, restoration, oilpainting, painting, canvas, paper, documentation, Jaroměřice nad Rokytnou, archive FR UPa.

Obsah

1	Úvod.....	9
2	I. ČÁST: Kompletní průzkum a restaurování dvou barokních portrétů <i>Duchovní v černé paruce a Marie Antonie z Questenberku</i>	10
2.1	Restaurátorská dokumentace <i>Duchovní v černé paruce</i>	11
2.2	Restaurátorská dokumentace <i>Marie Antonie z Questenberku</i>	80
3	II. ČÁST: Jiří Josefík – život a restaurování.....	158
3.1	Úvod.....	159
3.2	Pozůstalost Jiřího Josefíka.....	159
3.3	Doc. Jiří Josefík.....	160
3.4	Publikační činnost	168
3.5	Dokumentace restaurátorské práce pro závěsný obraz.....	177
3.6	Restaurování maleb na plátně a papíru.....	181
3.7	Příloha I	188
4	Závěr	246
5	Seznam použité literatury.....	247
6	Seznam použitých zkratk a symbolů	248

1 Úvod

Tato práce je rozdělena do dvou částí. První část je zaměřena na restaurování dvou olejomalb na textilní podložce ze sbírek zámku Jaroměřice nad Rokytnou. Restaurátorské práce jsou zpracovány formou rozšířených restaurátorských dokumentací, které se zabývají restaurováním a kompletním průzkumem dvou barokních portrétů. Jedná se o portrét s názvem *Duchovní v černé paruce* z 18. či 19. století od neznámého autora a portrét *Marie Antonie z Questenberku* z první poloviny 18. století pravděpodobně od Gabriela Müllera.

Druhá část se zabývá zpracováním pozůstalosti restaurátora Jiřího Josefika. Cílem práce bylo z informací obsažených v pozůstalosti Jiřího Josefika vytvořit jeho životopis, zpracovat odbornou publikační činnost, restaurátorské dokumentace a zjistit jaké technologie, materiály a postupy používal při restaurování uměleckých děl na plátně a papíru. Dále diplomová práce obsahuje kompletní seznam dokumentací restaurátorských prací, průzkumů a znaleckých posudků uložených v archivu Fakulty restaurování Univerzity Pardubice v Litomyšli.

**2 I. ČÁST: Kompletní průzkum a restaurování dvou
barokních portrétů *Duchovní v černé paruce* a *Marie
Antonie z Questenberku***

2.1 Restaurátorská dokumentace *Duchovní v černé paruce*

RESTAURÁTORSKÁ DOKUMENTACE

Komplexní restaurování obrazu *Duchovní s černou parukou*

Vedoucí práce: Mgr. art. Luboš Macháčko, vedoucí Ateliéru restaurování uměleckých děl na papíru, Fakulta restaurování, Univerzita Pardubice

Dokumentaci vypracovala: BcA. Ivana Fujdiaková

Litomyšl 2020

Počet vyhotovených restaurátorských dokumentací: 3

Místo uložení restaurátorské dokumentace:

- Univerzita Pardubice, Fakulta restaurování, Jiráskova 3, 570 01 Litomyšl
- NPÚ České Budějovice, Náměstí Přemysla Otakara II. 121, 370 01 České Budějovice
- Soukromý archiv BcA. Ivany Fujdiakové

Celkový počet stran: 66

Počet stran příloh: 43

Celkový počet fotografií: 44

Autor fotografií: Ateliér UDP, FR UPa

Typ fotoaparátu: Digitální zrcadlovka Canon EOS 60D a Canon EOS 70D,
objektivy EF-S 17-85 mm a EF-S 60 mm

© Dokumentace jako dílo vědecké a literární je chráněna ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb. o Právu autorském v úplném znění pozdějších dodatků (Autorský zákon podle č. 398/2006 Sb.) s tím, že právo k užití má příslušný orgán státní památkové péče a majitel památky.

Dokumentaci vypracovala: BcA. Ivana Fujdiaková studující FR UPa

Prohlašujeme, že jsme použili při restaurování pouze materiálů a postupů uvedených v této restaurátorské dokumentaci. Nejsme si vědomi nových zjištění a skutečností na restaurovaných částech díla, které by nebyly uvedeny v této dokumentaci.

V Litomyšli dne:

Restauroval/a:

Ivana Fujdiaková studující FR UPa

Vedoucí práce:

Mgr. art. Luboš Macháčko,
vedoucí ARUDP FR UPa

Obsah

Identifikace restaurovaného díla	16
Typologický popis	17
Popis stavu objektu před restaurováním	19
Nálezová (průzkumová) zpráva	21
Metodika restaurátorských postupů	21
Neinvazivní metody průzkumů	21
Invazivní metody průzkumu	22
Vyhodnocení průzkumů	23
Restaurátorský záměr	26
Postup restaurátorských prací	27
Fotodokumentace	27
Vstupní mechanické čištění	27
Sejmutí identifikačních štítků	27
Konsolidace okrajů díla	27
Sejmutí díla z napínacího rámu	27
Mechanické čištění	27
Rovnění okrajů textilní podložky	27
Čištění barevné vrstvy	28
Vlhčení a rovnání díla	28
Doplnění textilní podložky	28
Celoplošné nažehlení na pomocné plátno	28
Tmelení	29
Napnutí díla na vypínací rám	29
Retuše	29
Závěrečný lak	29
Štítky	30
Použité materiály a chemikálie	31
Podmínky a způsob uložení	33
Seznam použité literatury a zdrojů	33
Seznam obrazové přílohy I.	34
Seznam obrazové přílohy II.	36
Obrazová příloha I.	37

Obrazová příloha II.....	59
Chemicko-technologické průzkumy.....	61

2.1.1 Identifikace restaurovaného díla

Předmět restaurování: portrét Duchovního s černou parukou

Autor: neznámý

Datace: nedatováno, pravděpodobně 18. nebo 19. století

Inventární číslo: JR00568

Signatura: bez signatury

Materiál: textilní podložka (plátno) tkaná plátnovou vazbou s dostavou 6 x 6 cm²

Technika: olejomalba na červenohnědém podkladu bolusového typu

Rozměry: přibližně 900 x 1000 mm max.

Adjustace: napnuto na dřevěném napínacím rámu

Majitel/ Zadavatel: NPÚ České Budějovice, Náměstí Přemysla Otakara II. 121,
370 01 České Budějovice

Zhotovitel: Univerzita Pardubice, Veřejná škola, zal. podle zák. č. 111/1998 Sb.,
Sídlo: Studentská 95, 532 10 Pardubice, zastoupena Mgr. BcA. Radomírem Slovíkem,
děkanem Fakulty restaurování, Jiráskova 3, 570 01 Litomyšl

Restauroval/a: Ivana Fujdiaková, studující 6. ročník ARUDP FR UPa

Vedoucí práce: Mgr. art. Luboš Machačko, vedoucí ARUDP FR UPa

Analýzy: Chemicko-technologický průzkum vypracovala:

Ing. Petra Lesniaková Ph.D., Katedra chemické technologie FR, Litomyšl

RNDr. Eva Svobodová, Ph.D., a Ing. Ivana Kopecká, NTM, Oddělení preventivní konzervace, Praha

Datum započetí a ukončení restaurování: 24. 2. 2020 – 14. 8. 2020

2.1.2 Typologický popis

Předmětem restaurování je olejomalba na plátně s podkladem bolusového typu. Malba není signovaná ani datovaná, ale pravděpodobně vznikla v 18. či 19. století. Na malbě je vyobrazen portrét muže v tříčtvrtečním pohledu. Je oděn do taláru černé a šedé barvy se zdobnými světlými krajkami na konci rukávů. Černé zvlněné vlasy sahající po prsa mohou být paruka. Jeho levá ruka je mírně pozvednuta a odhaluje diváku dlaň s nataženými prsty. Pravá ruka je mírně svěšena směrem dolů a nataženým ukazováčkem směřuje do rozevřené knihy s nápisem „*UNSTITUTIONES OIUIUSTINIANI*“, který naznačuje, že zobrazený muž může být právník, soudce či jiná osoba s justiční funkcí. Malba je provedena technikou tzv. šerosvitu, kdy má podklad funkci středního tónu malby a tvary se modelují světlými tóny barev. Jedná se o hladkou malbu vystavěnou vrstvením lazurních nánosů s pastóznějšími akcenty v důležitých světlých partiích (obličej, ruce) a detailech. Malba je napnutá na jednoduchém dřevěném rámu. Napínací rám a adjustace díla pravděpodobně není původní. Barevná vrstva i s podkladem pokračuje i přes boční strany rámu, kde byla po napnutí odříznuta. Nejpatrnější je tato skutečnost na malbě knihy, která je zahnuta přes okraj napínacího rámu. Potvrzuje to i číslo „320“ na rubu plátna, které je částečně překryto rámem. V levém spodním rohu na líci je umístěn tištěný papírový štítek „*ZÁMEK Jaroměřice n. R., 301*“. Ve středu spodní lišty je umístěn papírový štítek s černým inkoustem psaným číslem „109.“. Na rubu malby je dobře viditelná malba obličejů a světlé části oděvu, kde se projevují jako tmavé plochy.

Na horní liště napínacího rámu se nachází zprava doleva růžovou pastelkou napsáno číslo: „545“, černým fixem „*Jaroměřice n/ Rok 545*“ a číslo psáno grafitovou tužkou „545“. Na levé liště se nachází papírový štítek s černým inkoustem psaným číslem „109“ stejného typu jako na líci. Pod štítkem je napsáno číslo „301“ bílou křídou. Na spodní liště se nachází zprava moderní tištěný štítek s údaji „*JR00568, 545, Obraz portrét, duchovní s parukou a s knihou, čárový kód*“. Dále je černým fixem na rámu napsáno „*JR/JAROMĚŘICE 545/763 JR00568*“, a tištěný papírový štítek vlevo dole nese číslo „00763“. Na rubu plátna, částečně pod napínacím rámem se nachází číslo „320“ je psáno pravděpodobně uhlem.

Vzhledem ke skutečnosti, že dílo pochází ze sbírek zámku v Jaroměřicích nad Rokytnou, mohl by být portrétovanou osobou jeden z mužů rodu Questenberků.

Z této rodové linie se může jednat o Gerharda z Questenberku, Heřmana z Questenberku, Kašpara z Questenberku nebo Jana Antonína z Questenberku.

„Questenberkové byli kupeckého původu a přišli v roce 1594 do Prahy z Kolína nad Rýnem. Bylo to jako v pohádce; tři bratři: Gerhard, Heřman a Kašpar hledali službu v císařské kanceláři Rudolfa II. na pražském hradě. Kašpar službu po šesti letech opustil, zatímco jeho dva bratři pracovali jako koncipisté latinských listů.“¹

Kašpar se stal strahovským opatem, kancléřem arcibiskupa Lohelia a generálním inspektorem kardinála Harracha nad kněžstvem v Čechách.² Vzhledem k jeho dosaženým funkcím je spíše nepravděpodobné, že by zobrazovaným mužem měl být právě on. Ostatně ani jeho dobový portrét (viz *Obrazová příloha II.*, Obr. 1.) není restaurovanému portrétu podobný.

Gerhard se stal vojenským sekretářem a členem válečné rady Ferdinanda II.³ S ohledem na jediný atribut tohoto obrazu, otevřenou knihu s nápisem „*UNSTITUTIONES OIUIUSTINIANI*“, který odkazuje na funkci zobrazené osoby v úřadu, by se mohlo jednat o Gerhardův portrét. Jisté podobnosti v oděvu a tváři lze pozorovat na grafickém listu z první poloviny 18. stol viz *Obrazová příloha II.* Obr. 2.

Heřman se stal císařským tajným radou⁴ a tedy i jeho je možné označit za portrétovaného muže s přihlédnutím na jediný již výše zmiňovaný atribut. Na rytině z první poloviny 18. stol. viz *Obrazová příloha II.* Obr. 3. je možné také pozorovat určité podobnosti obličejových rysů.

Podle podobností s dobovými portréty (viz *Obrazová příloha II.* Obr. 4.) by se také mohlo jednat o Jana Antonína z Questenberku, syna Gerharda z Questenberku.

---

¹ PLICHTA, Alois. *O životě a umění. Listy z Jaroměřické kroniky 1700-1752.* Jaroměřice nad Rokytnou: Místní osvětová beseda, 1974. s. 34.

² Ibidem, (pozn. 1)

³ Ibidem, (pozn.1)

⁴ MACUROVÁ, Zuzana, Lenka STOLÁROVÁ a Vít VLNAS, ed. *Tváři v tvář: barokní portrét v zemích Koruny české.* Brno: Moravské zemské muzeum, 2017. s. 169.

2.1.3 Popis stavu objektu před restaurováním

Dílo je celoplošně pokryto silnou vrstvou prachového depozitu a jiných nečistot. V tmavých partiích malby jsou na povrchu patrné světlé skvrny, které mohou být residui již neaktivních kolonií plísní či stopami po působení vlhkosti v minulosti. Textilní podložka je v havarijním stavu. Nitě textilní podložky jsou křehké, snadno se lámou a třepí se i při nízké mechanické zátěži. Tato podložka s malbou je povolena a tudíž i silně zvlněna. Pravděpodobně díky dlouhodobému povolení podložky došlo k prolisování hran napínacího rámu do líce malby a poškození barevné vrstvy v různé intenzitě po celém vnitřním obvodu. Na díle se nachází mnoho bodových a několik větších perforací textilní podložky. Výrazná svislá perforace o délce 20 mm se nachází při levém horním okraji. V obličejové části se nachází trhlina u kořene nosu v délce 14 mm max. Na pravé části malby se nachází čtyři rozsáhlé trhliny o rozměrech (směrem dolů) 70 mm max., 30 x 45 mm max., 60x70 mm max., a 25 mm max. Na různých místech došlo k úplné ztrátě barevné vrstvy včetně podkladu a na těchto místech zůstalo pouze obnažené plátno s residui podkladu. Celoplošně se na povrchu malby nacházejí nejrůznější mechanická poškození barevné vrstvy (škrábance, vrypy apod.). Dále se v téměř celé ploše malby nachází síť krakel, kdy některé z nich procházejí barevnou vrstvou včetně pokladu. Od obličeje směrem dolů v šířce cca 300 mm je markantně odpadáná tmavá barevná vrstva a je zde odhalen podklad. Nerovnoměrně se v ploše díla nacházejí bílé skvrny (cákance) vzniklé pravděpodobně během výmalby místnosti, v níž se dílo nacházelo. V levé polovině malby, konkrétně nad ramenem a na rukávu mužovi ruky se nacházejí světlé skvrny o rozměrech 110x130 mm a 180x80 mm, na kterých téměř či zcela chybí barevná vrstva. Na rubu malby v levé spodní části se nachází textilní záplata o rozměrech 100x115mm max. Tato záplata zpevňuje defekt (výpadek barevné vrstvy včetně podkladu 18x15 mm max.) viditelný na líci. Přibližně o 15 mm vlevo výše se pod levou rukou muže nachází residuum papíru s tištěným, nečitelným textem. Tento fragment se k dílu přichytil pravděpodobně v průběhu připevnění záplaty, kdy použité adhezivum prošlo skrz textilní podložku na líc. Tomu nasvědčují i tři výrazné stékance sahající přes okraj malby. Na rubu malby jsou tmavší skvrny, které mohou být silnější vrstvou úpravy textilní podložky (klih/šelak).

Napínací rám je v dobrém fyzickém stavu, dřevo nenese známky napadení dřevokazným hmyzem ani plísněmi. Rám je uvolněný a není dostatečně pevný pro potřeby malby.

2.1.4 Nálezová (průzkumová) zpráva

Metodika restaurátorských průzkumů

Průzkumy byly zaměřeny na zjištění výtvarné techniky díla, použitých materiálů, zjištění poškození a příčin jejich vzniku. Veškeré průzkumy dokumentují stav restaurovaného díla a slouží jako podklad pro určení vhodného restaurátorského postupu.

Neinvazivní metody průzkumů

Průzkum v denním rozptýleném světle

Průzkumem v denním rozptýleném světle byly získány základní informace o celkovém stavu díla, stavu barevných vrstev a podložky malby. Výsledky vizuálního průzkumu jsou podrobně popsány v kapitole *Popis stavu objektu před restaurováním*.

Průzkum v razantním bočním nasvícení

V razantním bočním nasvícení byl pozorován především stav barevné vrstvy, její struktura a deformace a deformace textilní podložky, ale také technika malby a malířův rukopis.

Průzkum v průsvitu

V průsvitu byl pozorován fyzický stav díla (plátěné podložky a barevné vrstvy) včetně rozsahu poškození ve formě perforací.

Průzkum v UV fluorescenci

V UV fluorescenci je možné rozpoznat některé použité pigmenty, adheziva, druhotné zásahy a povrchovou úpravu (laky). Dílo bylo pozorováno v záření lamp s UV trubicemi značky Philips TL – D 18 W BLB s rubínovým sklem. Během fotografování nebyly použity filtry.

Průzkum v IR reflektografii

V infračerveném záření je možné pozorovat podkresbu, techniku malby, autorské opravy a druhotné zásahy ve formě přemaleb. K průzkumu byla použita IR kamera Electrophysics Micronwiewer 7290A s IR filtrem 1300 a 1500 nm.⁵

---

⁵ Průzkum provedl Mgr. art. Luboš Machačko na FR UPa

Průzkum v RTG záření

Tímto průzkumem lze odhalit druhotné zásahy (doplňky, vysprávký) a krakeláž, ale také kresbu, malbu či podmalbu v místech, kde byly použity média na bázi těžkých kovů.⁶ Průzkum v RTG záření byl proveden na stacionárním univerzálním skiasko-skiagrafickém digitálním RTG systému s vysokým rozlišením a pohyblivým C-ramenem Ultimax, TOSHIBA MEDICAL SYSTEMS.⁷

Invazivní metody průzkumů

Chemicko-technologický průzkum

Z díla byly odebrány vzorky za účelem zjištění použitých pigmentů, pojiv, vlákninového složení podložky, podkladu, stratigrafie barevných vrstev a možnou přítomnost látky způsobující rušivé světlé defekty barevné vrstvy nad mužovým ramenem a na rukávu.⁸

Zkoušky rozpustnosti barevných vrstev a nečistot

Zkoušky rozpustnosti byly zaměřeny na rozpustnost barevných vrstev a stabilitu defektů. Cílem průzkumu bylo nalézt vhodná rozpouštědla pro konsolidaci barevné vrstvy a další restaurátorské úkony. Výsledky zkoušek stability a rozpustnosti barevných vrstev jsou uvedeny v *Tabulka I ve Vyhodnocení průzkumů*.

---

⁶ KOPECKÁ, Ivana a Eva SVOBODOVÁ. *Metody průzkumu historických materiálů*. Praha: Grada Publishing, 2019. s. 18.

⁷ Průzkum provedl DiS. Ján Saksun na Radiologickém oddělení Litomyšlské nemocnice, Nemocnice Pardubického kraje, a.s.

⁸ Chemicko-technologický průzkum odebraných vzorků vypracovala Ing. Petra Lesniaková Ph.D., RNDr. Eva Svobodová, Ph.D. a Ing. Ivana Kopecká.

2.1.5 Vyhodnocení průzkumů

Neinvazivní metody průzkumu

V razantním bočním nasvícení byly zvýrazněny především perforace textilní podložky a její výrazné uvolnění projevující se zvlněním především v horních rozích. Velmi výrazné je také prolisování všech lišt napínacího rámu díla. V razantním bočním nasvícení je dále dobře čitelná krakeláž v celé ploše malby. Toto pozorování dále zvýraznilo jemnost nanesení barevné vrstvy, kde se naprosto minimálně projevují tahy štětce. Výjimkou jsou pouze partie s pastózním nanesením bílé barvy imitujícím světlo.

Prosvícením textilní podložky byla potvrzena její špatná fyzická kondice. V průsvitu byly dobře viditelné četné výpadky barevné vrstvy včetně podkladu. Toto poškození bylo nejčastěji zastoupeno v levém horním rohu díla a dále se nacházely dva výrazné škrábance ve spodní polovině levého okraje. V procházejícím světle byly zvláště dobře čitelné veškeré trhliny a perforace. Výrazná světlá skvrna nad ramenem se projevila v procházející světle výrazněji než zbytek malby. Bylo potvrzeno, že v této části zcela chybí barevná vrstva a je částečně vymyt i podklad. Poškození obou těchto defektů bylo způsobeno pravděpodobně tekutinou neznámého složení (viz. *Chemicko-technologický průzkum*). V místech malby obsahující bílou barvu (obličej, ruce, kniha a talár) je barevná vrstva nejsilnější a světlo jí (krom defektů) téměř vůbec neprochází. Zbytek malby je velmi lazurní a světlo prochází téměř celou její plochou.

Pozorování díla v UV záření jednoznačně nepotvrdilo povrchovou úpravu malby ve formě lakové vrstvy. Světlem modrou či bílou fluorescencí vykazovaly světlé skvrny na líci, které se ve viditelném světle jeví jako šedé zákaly či povrchové nečistoty (může se jednat o druhotnou povrchovou úpravu plátna klihem, který prošel skrz barevnou vrstvu). Výraznou bílou fluorescencí (pravděpodobně kliš) vykazovalo adhezivum použité pro upevnění textilní záplaty na rubu malby. Adhezivum lehce proniklo skrz textilní podložku až na líc malby, kde je v UV záření poměrně dobře viditelné. Nejvýraznější jsou v tomto směru stékance adheziva na líci, které vedou od zpevněného defektu až na spodní hranu malby. Na rubu je patrné, že zmiňovaná záplata je zcela prosycena adhezivem. Dále jsou na rubu viditelné části fluoreskující

oranžově (pravděpodobně šelak). Opět se může jednat o povrchovou úpravu plátna či druhotný zásah.

Na snímcích z IR reflektografie došlo ke zviditelnění lokání kresby a pentimenti (obličejová část, dlaň pravé ruky).

Na rentgenovým snímcích lze dobře pozorovat techniku malby, kdy je většina malby provedena lazurními nánosy barvy pracující s barevným podkladem. Hlavní motivy (obličej, ruce a kniha) a detaily (zdobné rukávy taláru) jsou provedeny pastóznějším nánosy barvy hrubým štětcem. Dle snímků byla v těchto partiích pravděpodobně použita olovnatá běloba. Na snímcích je zvýrazněna krakeláž a drobné výpadky barevné vrstvy, místy i s podkladem a to především v obličejové části.

Invazivní metody průzkumu

Chemicko-technologickým průzkumem bylo zjištěno, že textilní podložka je pravděpodobně vyrobena ze lnu nebo konopí. Průzkum potvrdil havarijný stav textilní podložky. Podklad malby obsahuje červenou hlinku, tudíž je možné potvrdit podklad bolusového typu. Na podkladu je pravděpodobně nanesen klišový izolační nátěr. Pigmenty, které se na malbě nachází (v největším zastoupení olovnatá běloba, rumělka a zemité pigmenty) jsou typické pro malířství 18. a 19. století.⁹ Průzkum neodhalil přítomnost cizorodé látky, která by způsobila barevné defekty v ploše malby. Na povrchu malby se nachází tenká průhledná organická vrstva s intenzivní UV fluorescencí (pravděpodobně povrchová úprava formou laku), která není pouhým okem pozorovatelná. Proto lze předpokládat, že malba v minulosti prošla neurčitým druhem „údržby“, kdy byla čištěna barevná vrstva (během čištění pravděpodobně došlo ke ztenčení laku) a možná došlo i ke změně rozměrů díla (přehnutí malby přes okraj napínacího rámu). Analýzy vzorků potvrdily v barevné vrstvě přítomnost oleje a jeho degradačních produktů, tudíž se s velkou pravděpodobností jedná o olejomalbu či velmi mastnou temperu. Podrobné informace o jsou uvedeny v příloze *Chemicko-technologický průzkum*.

---

⁹ SLÁNSKÝ, Bohuslav. *Techniky malby. Díl I., Malířský a konzervační materiál*. Vyd. 2. Praha: Paseka, 2003.

Tabulka I: Výsledky zkoušek rozpustnosti nečistot a barevných vrstev

	Barevná vrstva	Nečistoty
Demineralizovaná voda	Negativní	Pozitivní
Demineralizovaná voda teplá	Narušuje podklad malby	Pozitivní
Demineralizovaná voda + Spolapon 1:1	Narušuje tmavé části malby	Pozitivní
Demineralizovaná voda + Marseillské mýdlo	Narušuje barevnou vrstvu	Pozitivní
2% Citrát amonný	Negativní	Pozitivní
Ethanol	Tvoří zákaly	Negativní
Terpentýn	Negativní	Mírně
Technický benzín	Negativní	Mírně
Lékařský benzín	Tvoří zákaly	Negativní
Toluen	Negativní	Pozitivní
Xylen	Negativní	Pozitivní

2.1.7 Restaurátorský záměr

- Fotografická dokumentace stavu díla před, v průběhu a po dokončení prací.
- Lokální konsolidace uvolněné barevné vrstvy Paraloidem B72 v toluenu či etanolu, nebo řídkým roztokem BEVA 375 v toluenu a lakovém benzínu. Po odpaření ředidla tepelná aktivace vyhřívanou elektrickou restaurátorskou špachtlí.
- Sejmutí inventárních štítků.
- Demontování díla z napínacího rámu.
- Mechanické suché čištění rubu a líce malby měkkými štětci, inertní pryží CleanMaster, očištění muzejním vysavačem.
- Odstranění záplaty na rubu plátna .
- Čištění povrchu malby vatovými smotky navlhčenými ve vhodném rozpouštědle (demineralizovaná voda, demineralizovaná voda + Marseillské mýdlo, White Spirit).
- Celoplošné vlhčení a následné rovnání malby pod zátěží.
- Doplnění chybějících míst podložky od rubu jednotlivými nitěmi a jejich následné zažehlení, nebo doplnění záplatou z textilní podložky požadovaného tvaru.
- Celoplošná rentoaláž na pomocnou textilní (lněnou) podložku pomocí adheziva BEVA 375.
- Napnutí díla na provizorní rám.
- Doplnění chybějících míst barevné vrstvy a podkladu pružným kliho-křídovým nebo vosko-pryskyřičným tmelem a jejich izolace běleným šelakem
- Napnutí díla na nový vypínací rám
- Celoplošná aplikace tenké vrstvy mezilaku (olejo-pryskyřičný lesklý damarový lak).
- Nápodobivá retuš pomocí pryskyřičných barev Maimeri Restauro.
- Nanesení závěrečného pryskyřičného damarového laku.

2.1.8 Postup restaurátorských prací

Zvolený postup restaurátorských byl výsledkem vstupních průzkumů a nových zjištění v průběhu prací.

Fotodokumentace

Dílo bylo fotograficky dokumentováno ve stavu před restaurováním, v průběhu restaurování a po jeho dokončení.

Vstupní mechanické čištění

Dílo bylo z líce i rubu očištěno měkkými štětci a muzejním vysavačem.

Sejmutí identifikačních štítků

Z líce malby v levém spodním rohu a ve středu spodního okraje byly sejmuty papírové identifikační štítky pomocí párového skalpelu. Štítky byly vlhčeny pomocí horké páry (40 °C) a po aktivaci lepidla (pravděpodobně klišového) mechanicky sejmuty. Z rubu štítků byla sejmuta residua adheziva a následně byly rovnány mezi filtračními papíry a Hollytexy pod zátěží.

Konsolidace okrajů díla

V místech ohnutí plátna s barevnou vrstvou přes hranu napínacího rámu byl aplikován 8% roztok Paraloidu B72 v xylenu. Celý obvod díla byl po odtěžení rozpouštědla zažehlen tepelnou špachtlí zahřátou na 60-65 °C přes silikonový papír.

Sejmutí díla z napínacího rámu

Dílo bylo sejmuto z napínacího rámu po odstranění hřebíků po obvodu díla.

Mechanické čištění

Plátno bylo z rubu opakovaně očištěno inertní pryží CleanMaster a muzejním vysavačem. Z líce byla malba jemně očištěna kosmetickými tampony a muzejním vysavačem.

Rovnění okrajů textilní podložky

Okraje malby s tvarovou pamětí po demontáži z napínacího rámu byly z rubu mírně vlhčeny párovým skalpelem nahřátým na 40 °C a postupně rovnány pod zátěží.

Čištění barevné vrstvy

S ohledem na zkoušky rozpustnosti barevné vrstvy a podkladu bylo zvoleno čištění barevné vrstvy pomocí demineralizované vody. Malba byla po částech čištěna houbami Blitz-Fix navlhčenými demineralizovanou vodou. Pastóznější části malby (obličej, ruce a kniha) byly čištěny navlhčenými kulatými štětci s měkkým chlupem. Čištěná místa byla po očištění překryta netkanou textilií, filtračním papírem a zatížena do proschnutí.

Vlhčení a rovnání díla

Dílo bylo celoplošně vlhčeno pomocí filtračních papírů navlhčených demineralizovanou vodou v klimatické komoře. Na suchý filtrační papír překrytý netkanou textilií bylo položeno dílo lícem dolů. Na něj byla položena paropropustná membrána Sympatex, dále vlhké filtrační papíry a na ně nepřilnavá fólie Hostaphan. Celá sestava byla zatížena dřevěnými deskami.

Po dostatečném provlhčení bylo dílo vloženo do suchého sendviče a následně do lisu. Proklady byly průběžně měněny, dokud nebylo dílo zbaveno vlhkosti a vyrovnáno.

Doplnění textilní podložky

Perforace s absencí textilní podložky byly doplněny lněným plátnem technikou intarzie. Plátno bylo upraveno do požadovaného tvaru a z rubu přiloženo k originálu. Doplnky byly připevněny pomocí polyamidového prášku aktivovaného tepelnou špachtlí.

Celoplošné nažehlení na pomocné plátno

Dílo bylo z rubu opakovaně natíráno řídkým adhezivem Lascaux heat seal adhesive 375, dokud se na povrchu neutvořila rovnoměrná celistvá vrstva. Po odtěkání rozpouštědel byly z rubu malby a povrchu podpůrného plátna odstraněny veškeré nerovnosti. Na plochu stolu byla položena netkaná textilie Hollytex, na ni nepřilnavá fólie Hostaphan, připravené vysrážené, vyžehlené a penetrované lněné plátno, na něj rubem dolů malba a celá tato sestava byla překryta nepřilnavou fólií Hostaphan. Stůl byl nastaven na aktivační teplotu adheziva, tedy 65 °C, za současného použití vakua. Po sejmutí ze stolu byla odstraněna residua adheziva z líce malby toluenem.

Tmelení

Před tmelením defektů byl na dílo celoplošně nátěrem nanesen lesklý pryskyřičný damarový lak připravovaný za studena.¹⁰ Na tmely byl použit emulzní klišo-křídový tmel, který byl nanesen na místa s absencí barevné vrstvy včetně podkladu.

Napnutí díla na vypínací rám

Rám byl vyroben na míru podle rozměrů díla s distanční profilací a středovou příčkou. Distanční profílance a okraje středové příčky byly zaobleny brusnými papíry. Vypínací rám byl sestaven tak, aby byly rohy v úhlu 90°. Následně byl rám celoplošně natřen rozpuštěným včelím voskem v technickém benzínu jako ochrana před změnami klimatických podmínek.

Dílo bylo na rám připevněno pomocí hřebíků s antikorozi povrchovou úpravou. Přebytky plátna byly založeny a na rub rámu přichyceny kovovými sponami podloženými alkalických papírem.

Retuše

Před retušováním byla na dílo celoplošně nanесena nátěrem tenká vrstva lesklého damarového laku (směs laku Extra-Fine a Satine značky Lefranc & Bourgeois ředěna terpentýnem) v poměru 3:1:3. K retušování byly použity pryskyřičné barvy značky Maimeri Restauro. Na drobná místa s tmely byla použita retuš nápodobivá (především v obličejové části a pozadí). Na rozsáhle defekty barevné vrstvy a místa s odhaleným podkladem bolusového typu byla použita retuš čárkovaná s použitím lokálních tónů. Vzhledem k poměrně intenzivnímu poškození barevné vrstvy v celé ploše malby byl zvolen vizuálně scelující charakter retuší, kdy bylo primárním úkolem docílit vyšší citelnosti výjevu a jeho estetické scelení s přiznáním poškození malby.

Závěrečný lak

Po vyzrání barevných retuší byla na dílo nanесena vrstva ochranného polomatného pryskyřičného damarového laku směsi laku Extra-Fine a Satine značky Lefranc & Borgeois v poměru 1:1:1.

---

¹⁰ Recept viz SLÁNSKÝ, Bohuslav. *Techniky malby. Díl I., Malířský a konzervační materiál*. Vyd. 2. Praha: Paseka, 2003

Štítky

Na rubu veškerých identifikačních štítků byla bezprostředně po jejich sejmutí redukována nadbytečná adheziva pomocí vatových smotků navlhčených v demineralizované vodě. Štítky byly následně vloženy mezi HollyTex, filtrační papír a zatíženy do proschnutí. Vyrovnané štítky byly z rubu natřeny adhezivem Tylose MH 6000 a adjustovány na alkalickou lepenku. Na závěr byly štítky vloženy do ochranné obálky z Melinexu, zajištěny textilní lepicí páskou a adjustovány na středovou příčku vypínacího rámu kovovými sponami.

2.1.9 Použité materiály a chemikálie

Aceton (Ing. Petr Švec – PENTA s.r.o., Chrudim)

Alkalická lepenka Alphacell 2 mm (Ceiba s.r.o., Praha)

Boloňská křída (GRAC, spol. s.r.o.)

Čistící pryž CleanMaster (Ceiba s. r. o, Stará Boleslav)

Čistící houby Blitz - Fix (Deffner & Johann GMBH)

Demineralizovaná voda (přístroj AR 50 GA – Gryf HB, spol. s.r.o. Havl. Brod, přípr. FR UPa)

Etanol (Ing. Petr Švec – PENTA s.r.o., Chrudim)

Filtrační papíry 520 g/m² (Ceibas.r.o, Stará Boleslav)

HollyTex – netkaná textilie, 100 % polyester, 71 g/m² (Ceiba s.r.o, StaráBoleslav)

Brusný papír 100, 2000, Carborundum Electrite, ČR

Buničitá vata – 100% celulosa (Hartmann Rico a.s., Veverská Bítýška)

Hostaphan - polyesterová fólie se silikonovou vrstvou RNT 36 51 g/m² (dodává Artprotect spol. s.r.o., Brno)

Isopropanol Ing. Petr Švec – PENTA s.r.o., Chrudim)

Klih kožní (Ceiba s.r.o. Stará Boleslav)

Lakový benzín (dodává Ing. Petr Švec – PENTA s.r.o., Chrudim)

Lascaux heat seal adhesive 375 (vyrábí Lascaux Colour&Restauro)

Lékařský benzín (Ing. Petr Švec – PENTA s.r.o., Chrudim)

Lepenka papírová prokládací (dodává Ceiba s.r.o., Praha)

Lněné plátno L517 (Kremer, dodává Zlatá loď, Praha)

Melindex 401 – 100% polyesterová fólie, 100 µm (Ceiba s. r. o., Stará Boleslav)

Paraloid B72 /kopolymer etylmetakrylátu s metylakrylátem/ (vyrábí Röhm a Haas,USA, dodává Zlatá loď, Praha)

Polymerovaný lněný olej (UMTON BARVY, Slovanská 34, Děčín ČR)

Polyamidový prášek (Lascaux, dodává Artprotect spol. s. r.o., Brno)

Pryskyřičné barvy Maimeri Restauro (výrobce Industria Maimeri Spa, Mediglia, Itálie) Pryskyřičný – damarový lak Lefranc & Borgeois lesklý, matný (Lefranc & Borgeois, Francie)

Silikonový papír (dodává Ceiba s.r.o., Praha)

Sympatex – semipermeabilní membrána (dodává Ceiba s.r.o., Praha)

Technický benzín (dodává Ing. Petr Švec – PENTA s.r.o., Chrudim)

Terpentýn (dodává Ing. Petr Švec – PENTA s.r.o., Chrudim)
Toluen (Ing. Petr Švec – PENTA s.r.o., Chrudim)Vodní disperze styrenakrylátový
kopolimer Perdix (Distrimo s. r. o., Popůvky)
Tylose MH 6000 (methylhydroxyethylcelulosa), (dodává Ceiba s.r.o., Praha)
Včelí vosk bělený (dodává Zlatá loď, Praha)
Vodní disperze styrenakrylátový kopolymer Perdix (Distrimo s.r.o., Popůvky)
White spirit Ing. Petr Švec – PENTA s.r.o., Chrudim)
Xylen (Ing. Petr Švec – PENTA s.r.o., Chrudim)

2.1.10 Podmínky a způsob uložení

Dílo doporučuji uchovávat v těchto klimatických podmínkách:

Pro zachování kvality zrestaurovaného díla je nutné zajistit odpovídající podmínky pro uložení díla, které zabrání jeho předčasnému znehodnocení.

Doporučujeme objekt deponovat při relativní vlhkosti $50 \% \pm 5 \%$ a teplotě $+ 20 \text{ }^\circ\text{C} \pm 2 \text{ }^\circ\text{C}$. Umístit mimo zdroje sálavého tepla a zabránit náhlému kolísání relativní vlhkosti a teploty. Nevystavovat přímému slunečnímu záření ani jinému zdroji UV záření. Stav díla průběžně kontrolovat.¹¹

Nedodržení výše uvedených podmínek může vést k poškození díla. Zapůjčení objektu doporučuji pouze při zajištění vhodných podmínek uložení a bezpečné manipulaci.

2.1.11 Seznam použité literatury a zdrojů

PLICHTA, Alois. *O životě a umění. Listy z Jaroměřické kroniky 1700-1752*. Jaroměřice nad Rokytnou: Místní osvětová beseda, 1974.

MACUROVÁ, Zuzana, Lenka STOLÁROVÁ a Vít VLNAS, ed. *Tváří v tvář: barokní portrét v zemích Koruny české*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2017.

KOPECKÁ, Ivana a kol. *Preventivní péče o historické objekty a sbírky v nich uložené, Státní ústav památkové péče*. Praha, 2002.

KOPECKÁ, Ivana a Eva SVOBODOVÁ. *Metody průzkumu historických materiálů*. Praha: Grada Publishing, 2019.

SLÁNSKÝ, Bohuslav. *Techniky malby. Díl I., Malířský a konzervační materiál*. Vyd. 2. Praha: Paseka, 2003.

FIDLER, Petr, Lenka KŘESADLOVÁ, Jana PERUTKOVÁ, Lilian RUHE, Jana SPÁČILOVÁ a Tomáš VALEŠ. *Proměny zámeckého areálu v Jaroměřicích nad Rokytnou*. České Budějovice: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích, 2017.

---

¹¹ KOPECKÁ, Ivana a kol. *Preventivní péče o historické objekty a sbírky v nich uložené, Státní ústav památkové péče*. Praha, 2002.

2.1.12 Seznam obrazové přílohy I

- Obr. 1. Stav před restaurováním, celkový pohled na líc, viditelné světlo
- Obr. 2. Stav před restaurováním, celkový pohled na rub, viditelné světlo
- Obr. 3. Stav před restaurováním, detail obličeje, viditelné světlo
- Obr. 4. Stav před restaurováním, detail perforací v obličeji, viditelné světlo
- Obr. 5. Stav před restaurováním, detail stékanců adheziva, viditelné světlo
- Obr. 6. Stav před restaurováním, detail perforací v pravém horním rohu, viditelné světlo
- Obr. 7. Stav díla před restaurováním, detail defektu barevné vrstvy nad ramenem, viditelné světlo
- Obr. 8. Stav díla před restaurováním, detail defektu barevné vrstvy na rukávu, viditelné světlo
- Obr. 9. Stav díla před restaurováním, celkový pohled na líc, razantní boční nasvícení
- Obr. 10. Stav díla před restaurováním, detail obličeje, razantní boční nasvícení
- Obr. 11. Stav před restaurováním, celkový pohled na líc, procházející světlo
- Obr. 12. Stav před restaurováním, detail perforací v pravém horním rohu, procházející světlo
- Obr. 13. Stav před restaurováním, celkový pohled na líc, UV fluorescence.
- Obr. 14. Stav před restaurováním, celkový pohled na rub, UV fluorescence.
- Obr. 15. Stav před restaurováním, detail pravé ruky, IR reflektografie (autor snímku: Mgr. art. Luboš Machačko)
- Obr. 16. Stav před restaurováním, detail úst a nosu, IR reflektografie (autor snímku: Mgr. art. Luboš Machačko)
- Obr. 17. Stav díla před restaurováním, detail obličeje, RTG záření (autorem snímku: DiS. Ján Saksun)
- Obr. 18. Stav před restaurováním, detail rukou a knihy, RTG záření (autorem snímku: DiS. Ján Saksun)

- Obr. 19. Stav během restaurování, stav v průběhu čištění barevné vrstvy (vlevo očištěná část), viditelné světlo
- Obr. 20. Stav během restaurování, detail obličejce v průběhu čištění barevné vrstvy (vlevo očištěná část), viditelné světlo
- Obr. 21. Stav během restaurování, celkový pohled na líc, stav po očištění, viditelné světlo
- Obr. 22. Stav během restaurování, celkový pohled na rub, stav po očištění, viditelné světlo
- Obr. 23. Stav během restaurování, celkový pohled na líc, stav po nažehlení, viditelné světlo
- Obr. 24. Stav během restaurování, detail scelené perforace v pravém horním rohu, denní světlo
- Obr. 25. Stav během restaurování, celkový pohled na líc, stav po tmelení, viditelné světlo
- Obr. 26. Stav během restaurování, detail obličejce, stav po tmelení, viditelné světlo
- Obr. 27. Stav během restaurování, detail obličejce, stav po tmelení, viditelné světlo
- Obr. 28. Stav během restaurování, detail pravého horního rohu, stav po tmelení, viditelné světlo
- Obr. 29. Stav během restaurování, detail obličejce, stav po tmelení, viditelné světlo
- Obr. 30. Stav během restaurování, detail defektu barevné vrstvy nad ramenem, stav po tmelení, viditelné světlo
- Obr. 31. Stav po restaurování, celkový pohled na líc, razantní boční nasvícení
- Obr. 32. Stav po restaurování, detail obličejce, stav po tmelení, razantní boční nasvícení
- Obr. 33. Stav po restaurování, detail defektu barevné vrstvy nad ramenem, viditelné světlo
- Obr. 34. Stav po restaurování, detail defektu barevné vrstvy na rukávu, viditelné světlo
- Obr. 35. Stav po restaurování, detail obličejce, viditelné světlo
- Obr. 36. Stav po restaurování, detail obličejce, viditelné světlo

Obr. 37. Stav po restaurování, detail obličeje, viditelné světlo

Obr. 38. Stav po restaurování, detail pravého horního rohu, viditelné světlo

Obr. 39. Stav po restaurování, celkový pohled na líc, viditelné světlo

Obr. 40. Stav po restaurování, celkový pohled na rub, viditelné světlo

2.1.13 Seznam obrazové přílohy II

Obr. 1. „Kašpar z Questenberku, opat královské kanonie premonstrátů na Strahově“. MACUROVÁ, Zuzana, Lenka STOLÁROVÁ a Vít VLNAS, ed. Tváří v tvář: barokní portrét v zemích Koruny české. Brno: Moravské zemské muzeum, 2017.

Obr. 2. „Gerhard svob. pán z Questenberka .... (Křestní jméno zkomoleno rytcem na Bernhard.)“. MACUROVÁ, Zuzana, Lenka STOLÁROVÁ a Vít VLNAS, ed. Tváří v tvář: barokní portrét v zemích Koruny české. Brno: Moravské zemské muzeum, 2017.

Obr. 3. „Heřman z Questenberka“ MACUROVÁ, Zuzana, Lenka STOLÁROVÁ a Vít VLNAS, ed. Tváří v tvář: barokní portrét v zemích Koruny české. Brno: Moravské zemské muzeum, 2017.

Obr. 4. „... Jan Antonín z Questenbergu, před 1738.“ Výřez fotografie z publikace: FIDLER, Petr, Lenka KŘESADLOVÁ, Jana PERUTKOVÁ, Lilian RUHE, Jana SPÁČILOVÁ a Tomáš VALEŠ. Proměny zámeckého areálu v Jaroměřicích nad Rokytnou. České Budějovice: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích, 2017.

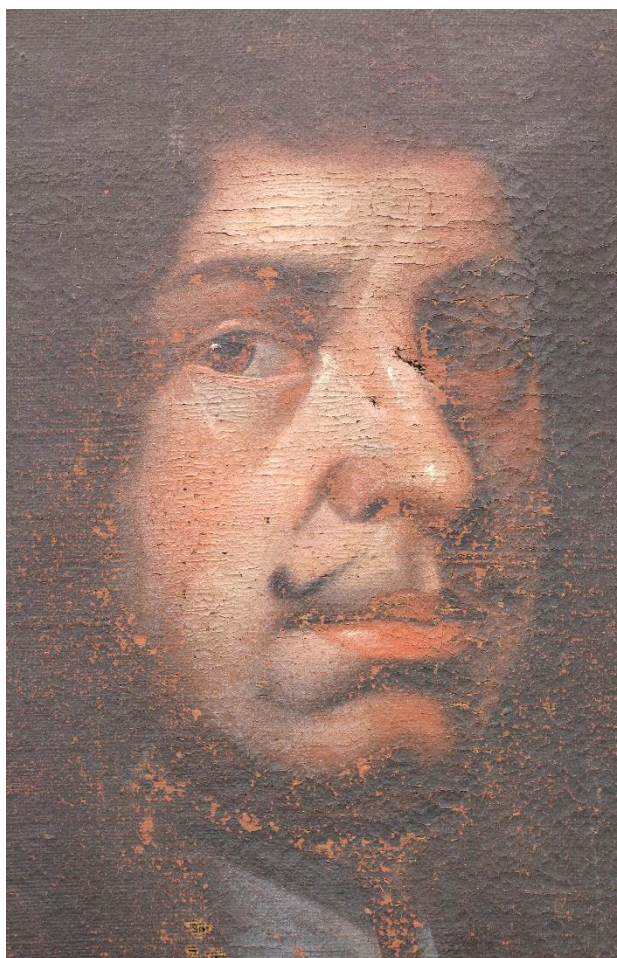
2.1.14 Obrazová příloha I

Obr. 1. Stav před restaurováním, celkový pohled na líc, viditelné světlo

Obr. 2. Stav před restaurováním, celkový pohled na rub, viditelné světlo

Obr. 3. Stav před restaurováním, detail obličeje, viditelné světlo

Obr. 4. Stav před restaurováním, detail perforací v obličeji, viditelné světlo

Obr. 5. Stav před restaurováním, detail stékanců adheziva, viditelné světlo

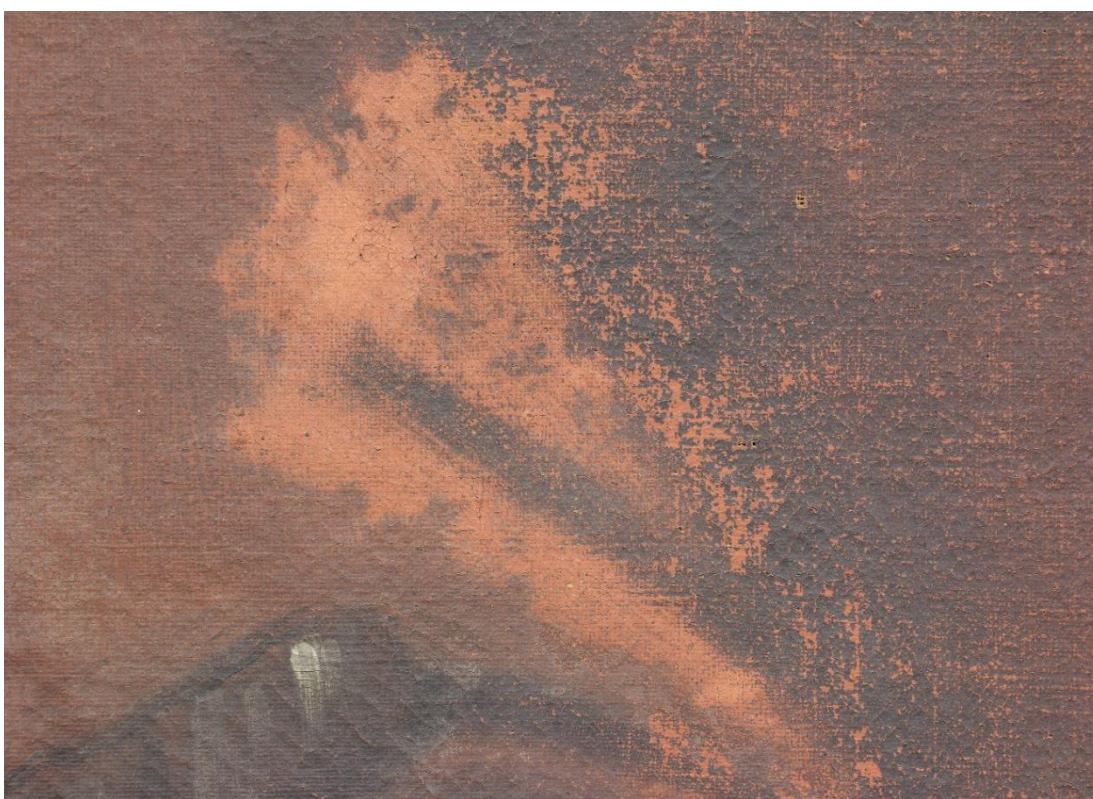

Obr. 6. Stav před restaurováním, detail perforací v pravém horním rohu, viditelné světlo

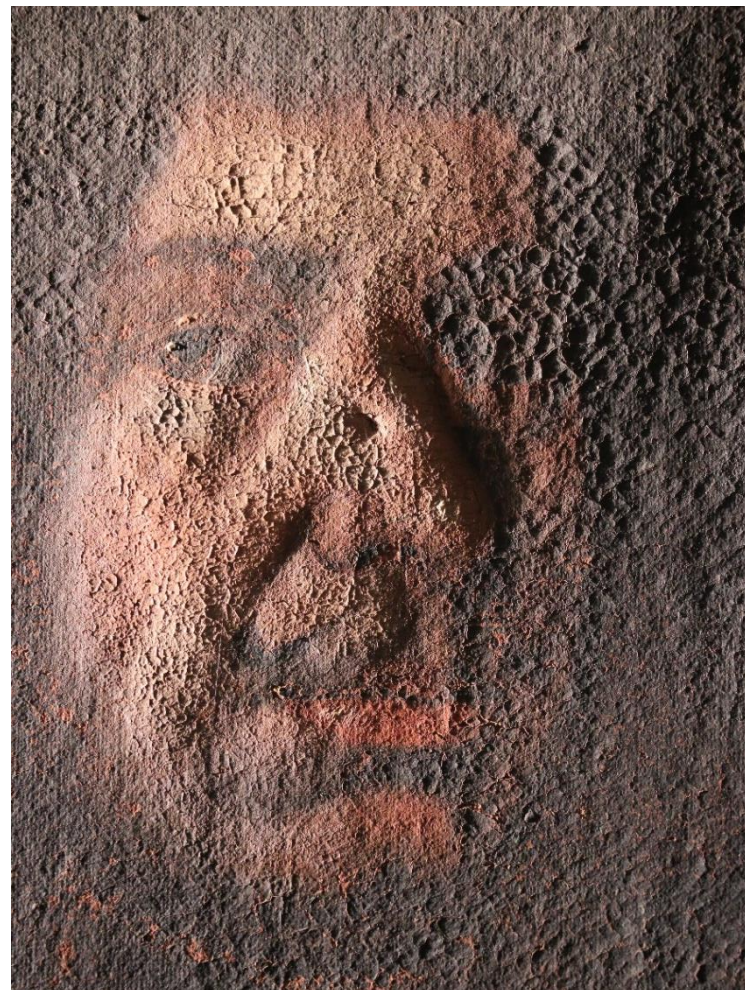
Obr. 7. Stav díla před restaurováním, detail defektu barevné vrstvy nad ramenem, viditelné světlo

Obr. 8. Stav díla před restaurováním, detail defektu barevné vrstvy na rukávu, viditelné světlo

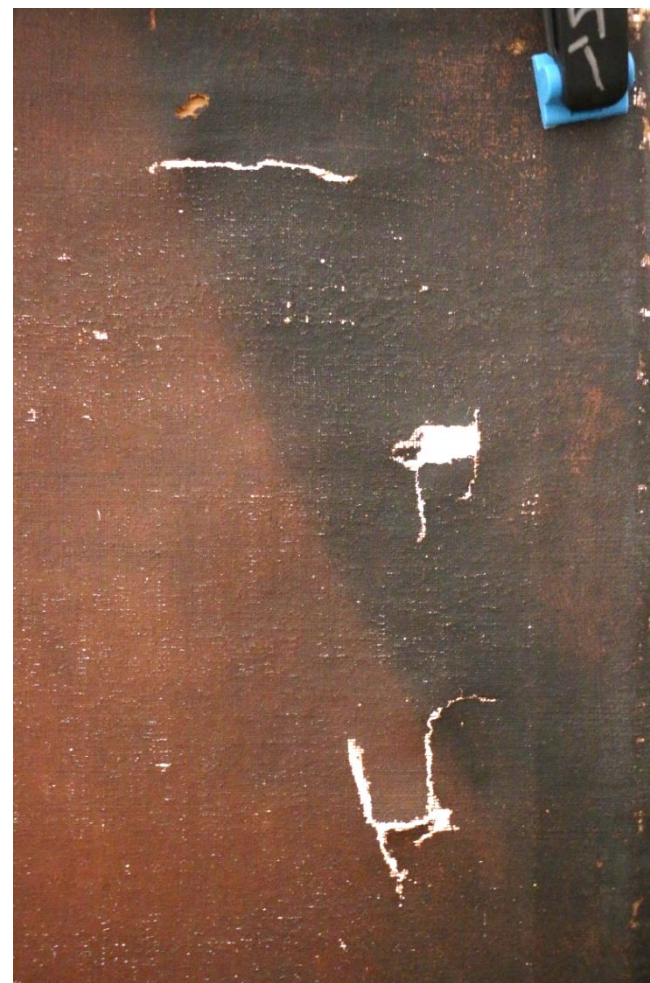
Obr. 9. Stav díla před restaurováním, celkový pohled na líc, razantní boční nasvícení

Obr. 10. Stav díla před restaurováním, detail obličeje, razantní boční nasvícení

Obr. 11. Stav před restaurováním, celkový pohled na líc, procházející světlo

Obr. 12. Stav před restaurováním, detail perforací v pravém horním rohu, procházející světlo

Obr. 13. Stav před restaurováním, celkový pohled na líc, UV fluorescence

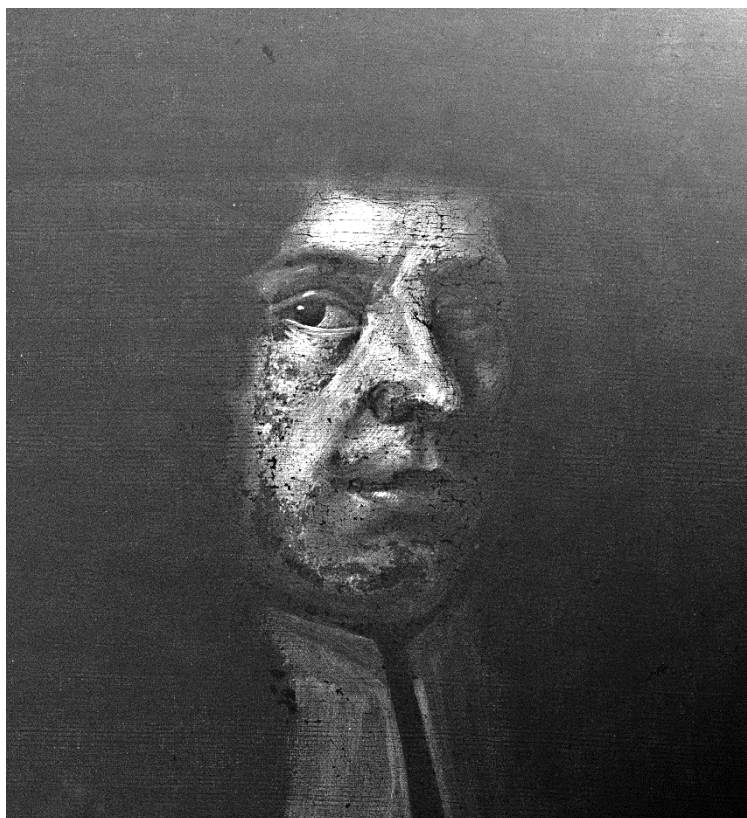
Obr. 14. Stav před restaurováním, celkový pohled na rub, UV fluorescence.

Obr. 15. Stav před restaurováním, detail pravé ruky, IR reflektografie
(autor snímku: Mgr. art. Luboš Machačko)

Obr. 16. Stav před restaurováním, detail úst a nosu, IR reflektografie
(autor snímku: Mgr. art. Luboš Machačko)

Obr. 17. Stav díla před restaurováním, detail obličeje, RTG záření (autorem snímku: DiS. Ján Saksun).

Obr. 18. Stav před restaurováním, detail rukou a knihy, RTG záření (autorem snímku: DiS. Ján Saksun)

Obr. 19. Stav během restaurování, stav v průběhu čištění barevné vrstvy (vlevo očištěná část), viditelné světlo

Obr. 20. Stav během restaurování, detail obličeje v průběhu čištění barevné vrstvy (vlevo očištěná část), viditelné světlo

Obr. 21. Stav během restaurování, celkový pohled na líc, stav po očištění, viditelné světlo

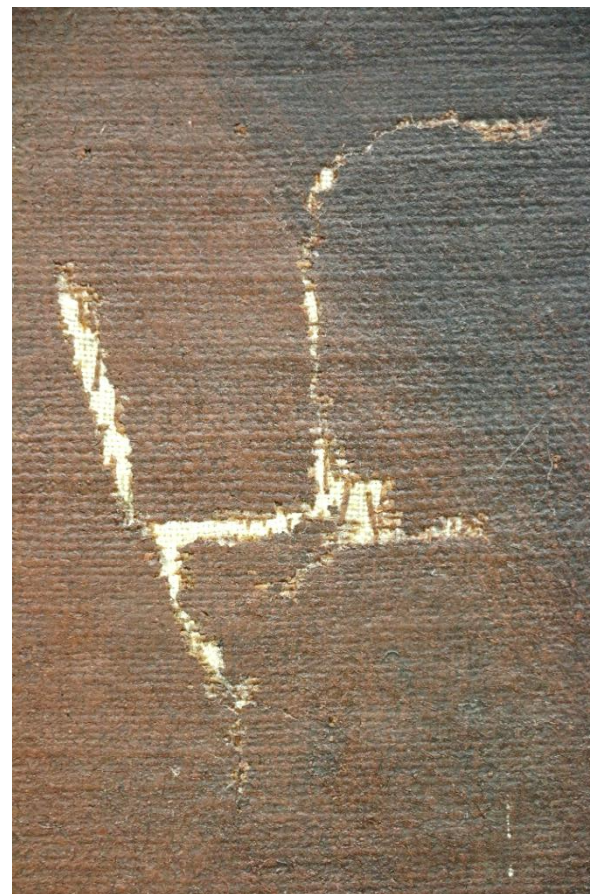

Obr. 22. Stav během restaurování, celkový pohled na rub, stav po očištění, viditelné světlo

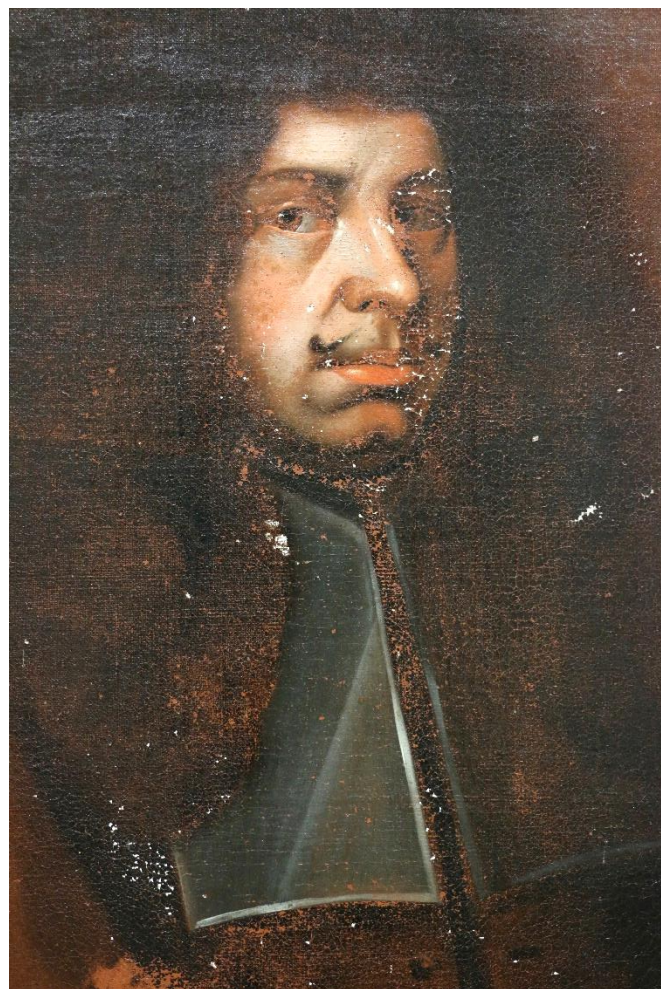
Obr. 23. Stav během restaurování, celkový pohled na líc, stav po nažehlení, viditelné světlo

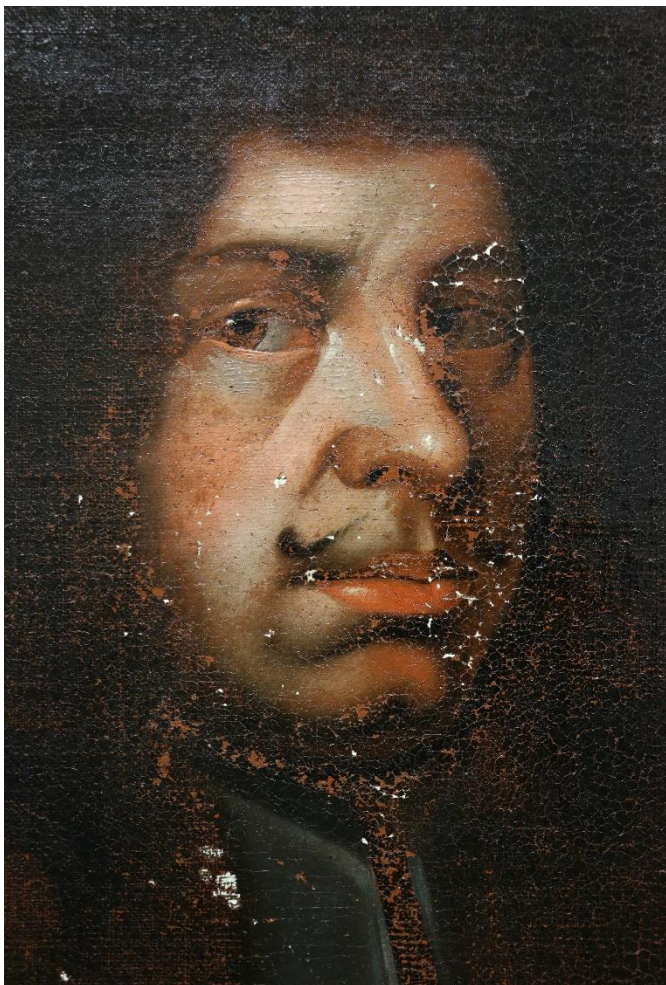
Obr. 24. Stav během restaurování, detail scelené perforace v pravém horním rohu, viditelné světlo

Obr. 25. Stav během restaurování, celkový pohled na líc, stav po tmelení, viditelné světlo

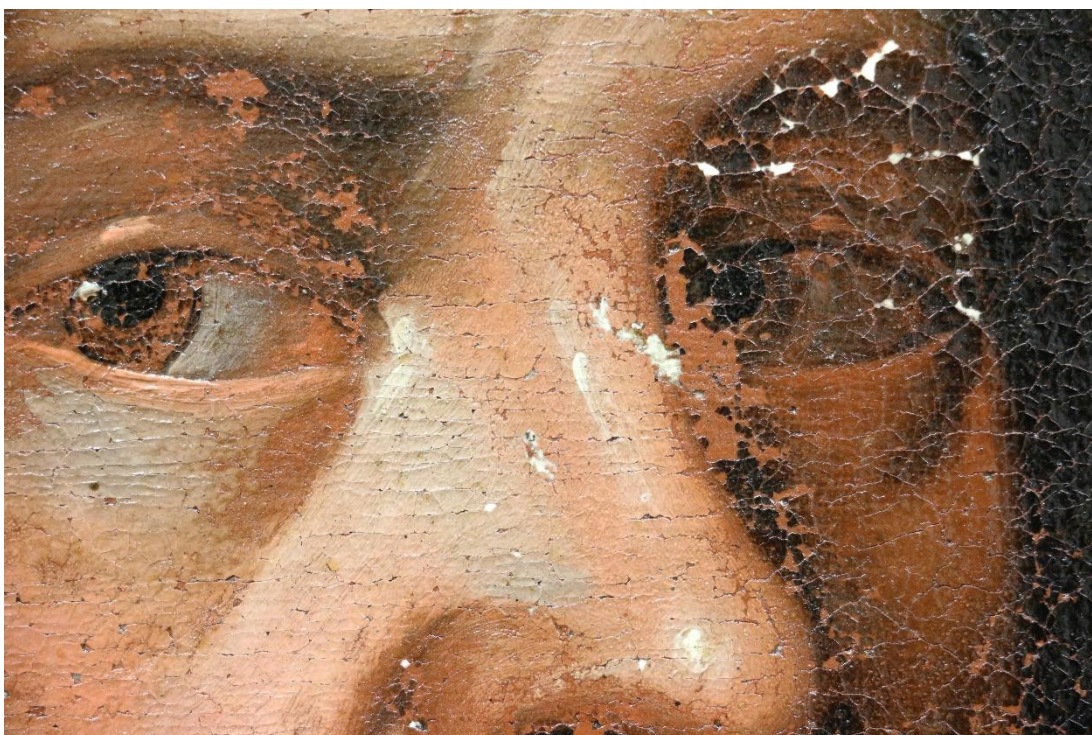
Obr. 26. Stav během restaurování, detail obličeje, stav po tmelení, viditelné světlo

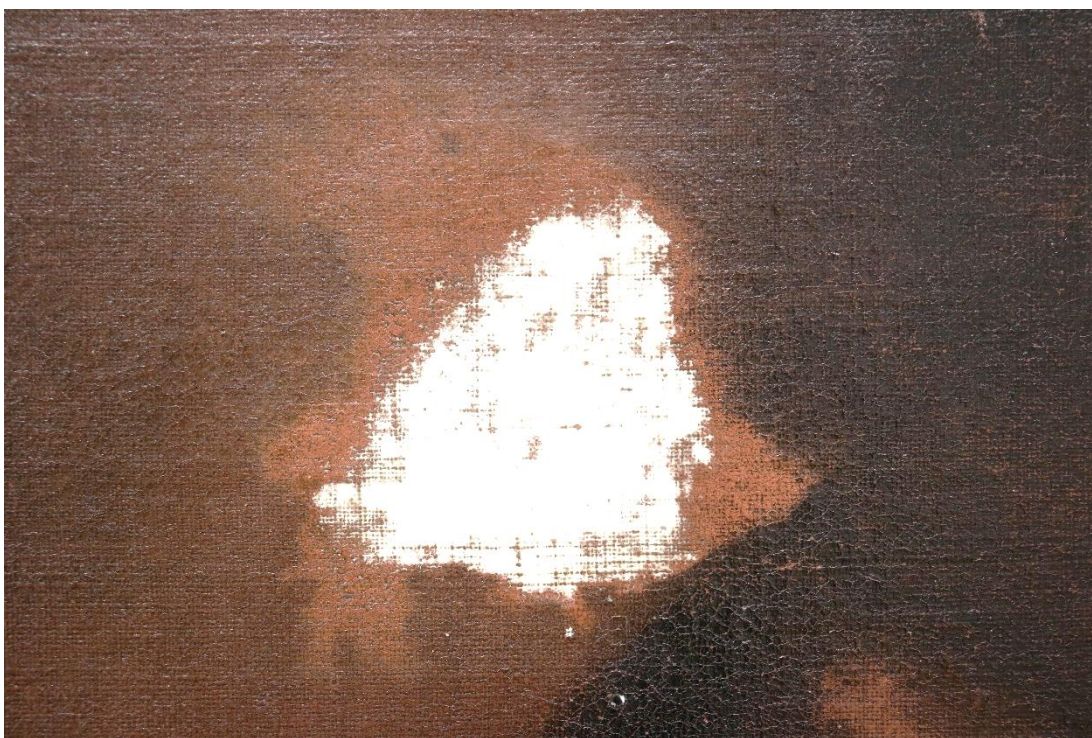
Obr. 27. Stav během restaurování, detail obličeje, stav po tmelení, viditelné světlo

Obr. 28. Stav během restaurování, detail pravého horního rohu, stav po tmelení, viditelné světlo

Obr. 29. Stav během restaurování, detail obličeje, stav po tmelení, viditelné světlo

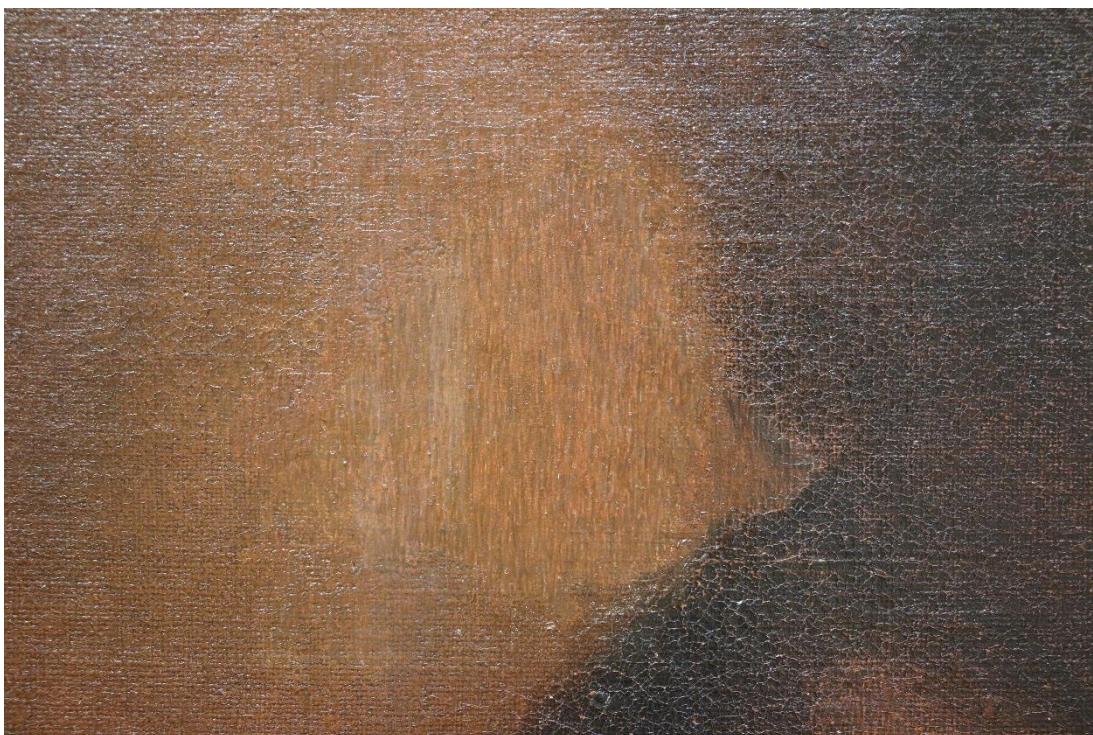
Obr. 30. Stav během restaurování, detail defektu barevné vrstvy nad ramenem, stav po tmelení, viditelné světlo

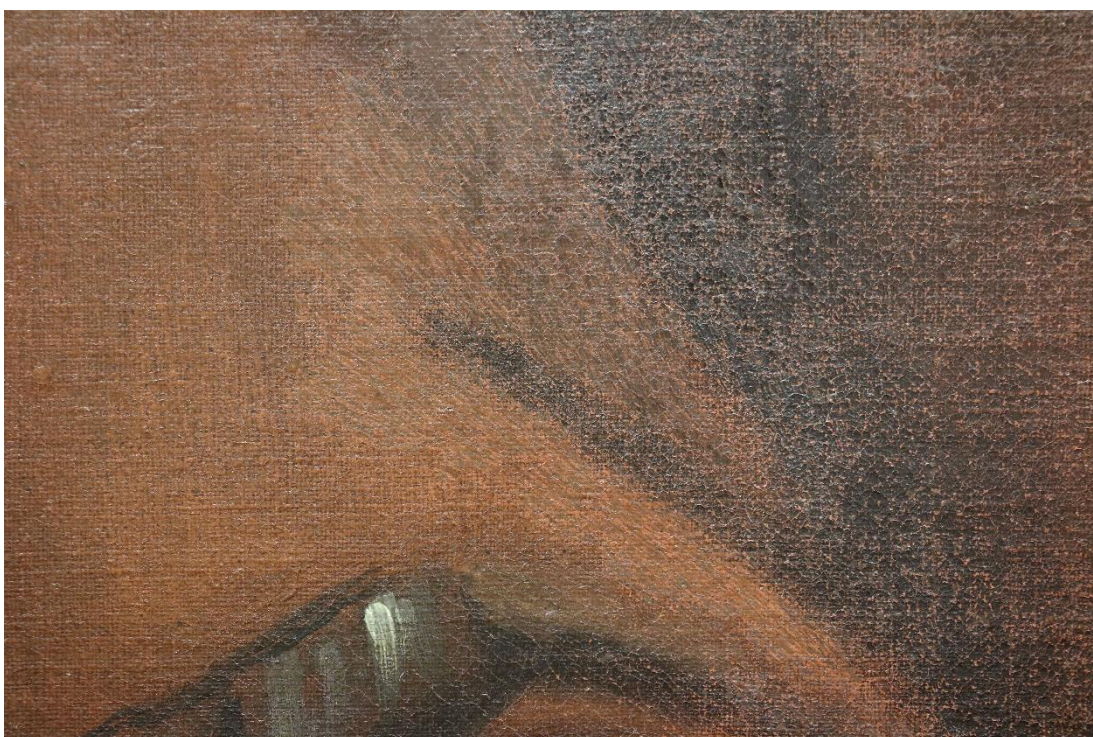
Obr. 31. Stav po restaurování, celkový pohled na líc, razantní boční nasvícení

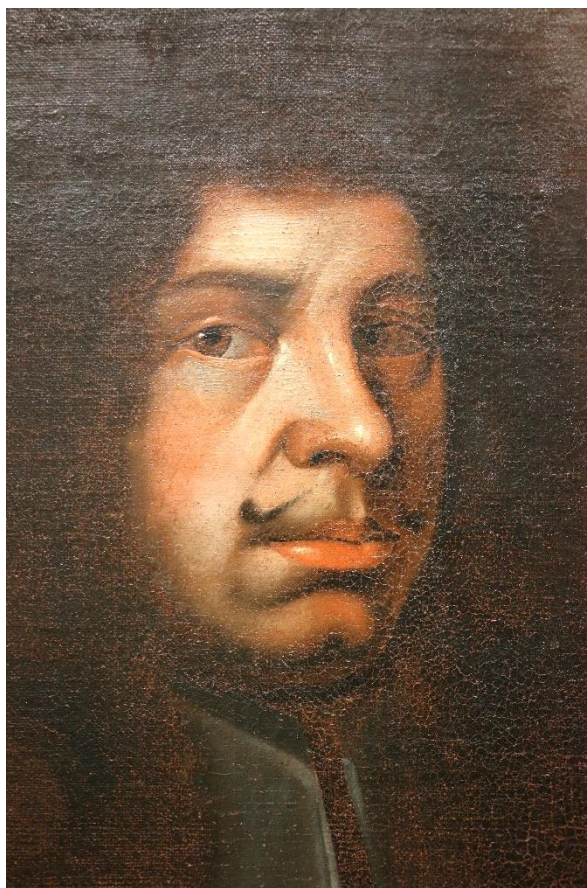
Obr. 32. Stav po restaurování, detail obličeje, stav po tmelení, razantní boční nasvícení

Obr. 33. Stav po restaurování, detail defektu barevné vrstvy nad ramenem, viditelné světlo

Obr. 34. Stav po restaurování, detail defektu barevné vrstvy na rukávu, viditelné světlo

Obr. 35. Stav po restaurování, detail obličeje, viditelné světlo

Obr. 36. Stav po restaurování, detail obličeje, viditelné světlo

Obr. 37. Stav po restaurování, detail obličeje, viditelné světlo

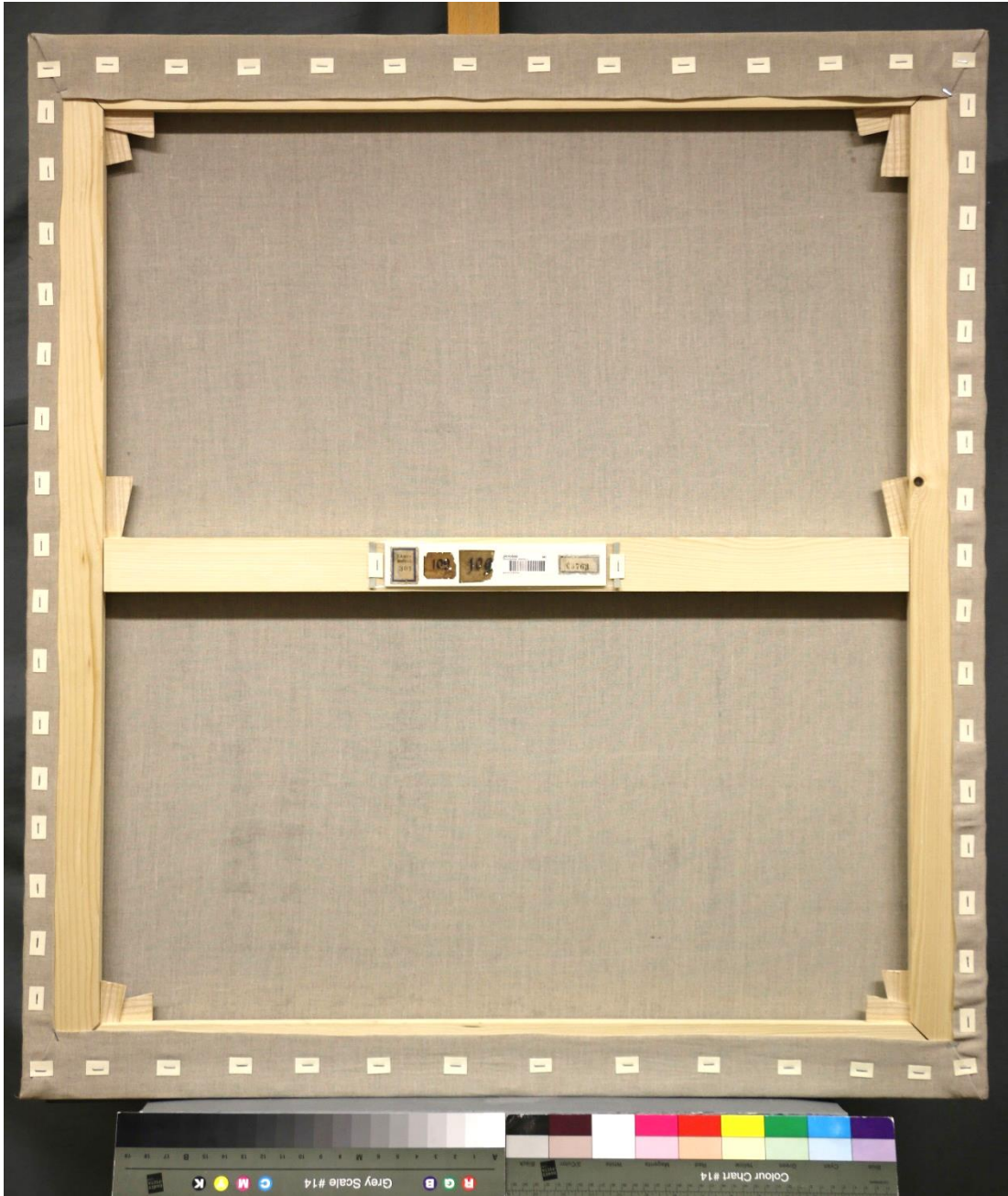

Obr. 38. Stav po restaurování, detail pravého horního rohu, viditelné světlo

Obr. 39. Stav po restaurování, celkový pohled na líc, viditelné světlo

Obr. 40. Stav po restaurování, celkový pohled na rub, viditelné světlo

2.1.15 Obrazová příloha II

Obr. 1. „Kašpar z Questenberku, opat královské kanonie premonstrátů na Strahově“. MACUROVÁ, Zuzana, Lenka STOLÁROVÁ a Vít VLNAS, ed. *Tváří v tvář: barokní portrét v zemích Koruny české*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2017.

Obr. 2. „Gerhard svob. pán z Questenberka .... (Křestní jméno zkomoleno rytcem na Bernhard.)“. MACUROVÁ, Zuzana, Lenka STOLÁROVÁ a Vít VLNAS, ed. *Tváří v tvář: barokní portrét v zemích Koruny české*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2017.

Obr. 3. „Heřman z Questenberka“
MACUROVÁ, Zuzana, Lenka
STOLÁROVÁ a Vít VLNAS, ed. *Tváří
v tvář: barokní portrét v zemích Koruny
české*. Brno: Moravské zemské muzeum,
2017.

Obr. 4. „... Jan Antonín
z Questenbergu, před 1738.“
Výřez fotografie z publikace:
FIDLER, Petr, Lenka
KŘESADLOVÁ, Jana
PERUTKOVÁ, Lilian RUHE,
Jana SPÁČILOVÁ a Tomáš
VALEŠ. *Proměny zámeckého
areálu v Jaroměřicích nad
Rokytnou*. České Budějovice:
Národní památkový ústav, územní
odborné pracoviště v Českých
Budějovicích, 2017.

2.1.16 Chemicko-technologické průzkumy

MATERIÁLOVÝ PRŮZKUM VZORKŮ ZÁVĚSNÁ MALBA PODOBIZNA DUCHOVNÍHO S ČERNOU PARUKOU

ZADAVATEL PRŮZKUMU

Ateliér restaurování malby na papírové podložce a souvisejících materiálech
Fakulta restaurování, Univerzita Pardubice, Jiráskova 3, Litomyšl 570 01
Vedoucí ateliéru: Mgr. art. Luboš Machačko

PEDAGOGICKÝ DOZOR RESTAUROVÁNÍ / STUDENTI

Mgr. art. Luboš Machačko / BcA. Ivana Fujdiaková

SPECIFIKACE OBJEKTU OD ZADAVATELE

Duchovní s černou parukou, předpokládaná olejomalba na plátně, inventární číslo: JR00568
Datace: 18–19. století
Umístění: Státní zámek Jaroměřice nad Rokytnou
Majitel / zadavatel restaurování: NPÚ se sídlem Valdštejnské nám. 163/3, 11801 Praha 1, Územní památková správa České Budějovice, Náměstí Přemysla Otakara II. 121, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ PRŮZKUMU

Počet a typ dodaných vzorků: 3 vrstevnaté vzorky malby, 2 vzorky fragmentů nití
Zadání: stratigrafie vrstevnatých vzorků, materiálový průzkum vybraných vrstev, vláknové složení textilní podložky
Metody průzkumu: optická mikroskopie (OM), elektronová mikroskopie s prvkovou mikroanalýzou (SEM/EDX), infračervená mikrospektrometrie (μ -FTIR), chemické selektivní reakce
Lokalizace a detailní snímky míst odběrů vzorků jsou uvedeny v Příloze I

PŘEHLED A LOKALIZACE ODBĚRŮ VZORKŮ

Tab. 1: Přehled vzorků, označení, lokalizace, popis od zadavatele.

Evidenční číslo	Označení, lokalizace, popis
10001	Vz.1 barevná vrstva včetně podkladu u defektu spodního okraje
10002	Vz.2 barevná vrstva u defektu na pohledově levém líci
10003	Vz.3 barevná vrstva v rozsáhlém defektu nad pohledově levým ramenem
10004	Vz.4 fragment horizontální nitě plátna odebrané v perforaci na levé straně
10005	Vz.5 fragment vertikální nitě plátna odebrané v perforaci na levé straně plátna

ZPRÁVA Z MATERIÁLOVÉHO PRŮZKUMU

Počet stran:	19	Datum:	28. 6. 2020
Autor:	Petra Lesniaková		
Místo:	Katedra chemické technologie, Fakulta restaurování, Univerzita Pardubice Jiráskova 3, Litomyšl 570 01		
Dílčí analýzy:	RNDr. Eva Svobodová Ph.D., Ing. Ivana Kopecká Národní technické muzeum v Praze, oddělení preventivní konzervace měření metodou infračervené mikrospektroskopie (μ FTIR) vzorku 10001/Vz.1 protokol z analýz je uveden v Příloze II		

METODIKA PRŮZKUMU

STRATIGRAFIE A OPTICKÉ VLASTNOSTI VRSTEV / OPTICKÁ, FLUORESCENČNÍ A SKENOVACÍ ELEKTRONOVÁ MIKROSKOPIE (SEM)

Studium stratigrafie a optických vlastností vzorků bylo provedeno s využitím optické, fluorescenční mikroskopie a skenovací elektronové mikroskopie (SEM). Vzorky byly nejprve zkoumány a zdokumentovány optickým mikroskopem Eclipse LV100D-U (Nikon) s digitálním fotoaparátem EOS 1100D (Canon) v dopadajícím bílém světle, viditelné fluorescenci generované modrým světlem a UV fluorescenci. Stejně techniky byly použity k mikroskopickému průzkumu nábrusů připravených z vybraných úlomků vzorků. Nábrusy byly připraveny zalitím úlomků do polyesterové pryskyřice GPE100S a následným sbroušením. Jako imerzní kapalina byla při mikroskopickém studiu použita demineralizovaná voda. Pouhličené nábrusy byly dále studovány elektronovým mikroskopem Mira 3 LMU (Tescan) ve vysokém vakuu, režimu zpětně odražených elektronů (BSE).

MATERIÁLOVÝ PRŮZKUM VRSTEV / SKENOVACÍ ELEKTRONOVÁ MIKROSKOPIE S PRVKOVOU MIKROANALÝZOU (SEM/EDX)

Materiálový průzkum byl proveden na základě určení prvkového složení částí vzorků vybraných pomocí optické mikroskopie a skenovací elektronové mikroskopie metodou energiově-disperzní rentgenové mikroanalýzy (SEM/EDX). K tomuto účelu byly využity optický mikroskop Eclipse LV100D-U (Nikon) a elektronový mikroskop Mira 3 LMU (Tescan) s analytickým systémem Bruker Quantax 2000 (Bruker, XFlash 5010 detektor). Měření bylo provedeno na pouhličených nábrusech vzorků ve vysokém vakuu, v režimu zpětně odražených elektronů (BSE). Výsledky analýz jsou uvedeny na základě atomových procent tak, že prvky s dominantním zastoupením jsou podtrženy, následují prvky s menším zastoupením a v závorkách jsou prvky s minoritním zastoupením. Prvky kyslík a uhlík nejsou ve výsledcích uváděny, pokud to není účelné.

MATERIÁLOVÝ PRŮZKUM VYBRANÝCH VRSTEV VZORKU 9986/VZ.6 INFRAČERVENÁ MIKROSPEKTROSKOPIE (μ -FTIR)

Materiálový průzkum vrstev úlomku vzorku 10001/Vz.1 byl proveden pomocí metody infračervené mikrospektroskopie s Fourierovou transformací (μ -FTIR). K tomuto účelu byl použit spektrometr Nicolet iN10 MX, měření bylo provedeno technikou mikroATR (germanium). Úlomek vzorku byl zalisován do tablety z bromidu draselného, dále byl pozorován a zdokumentován pomocí stereoskopického mikroskopu Leica M165FC ve viditelném světle a v UV fluorescenci. Získaná spektra byla porovnána se spektry standardů z různých databází. Získaná spektra nejsou spektra čistých látek, ale směsí. V některých případech na základě analýzy nelze specifikovat konkrétní látku, ale pouze chemickou skupinu látek, do které přísluší (např. vosky, polysacharidy). Analýzu provedly RNDr. Eva Svobodová Ph.D. a Ing. Ivan Kopecká z Národního technického muzea v Praze, oddělení preventivní konzervace. Protokol z analýz je uveden v Příloze II.

VLÁKNOVÉ SLOŽENÍ TEXTILNÍ PODLOŽKY / OPTICKÁ MIKROSKOPIE, SMĚR KROUCENÍ VLÁKEN PŘI VYSYCHÁNÍ^{1,2}, VYBARVOVACÍ TESTY

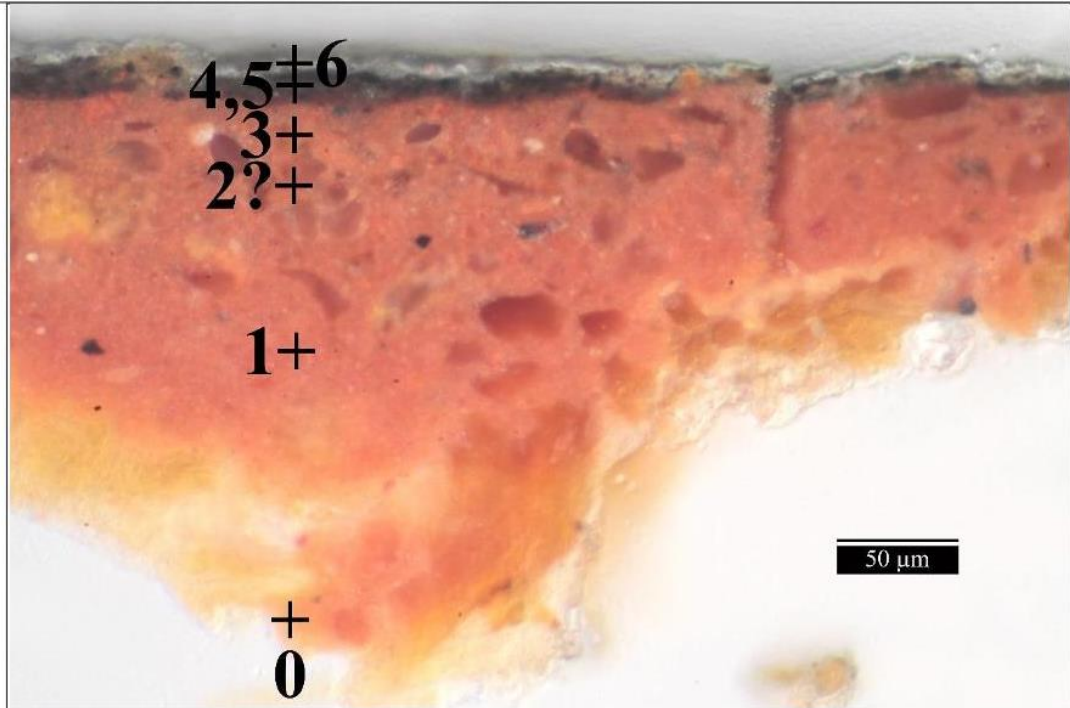
Identifikace vláken byla provedena na základě vybarvovacích zkoušek s roztokem floroglucinu (floroglucinol, 2% (hm.) v ethanolu : konc. HCl 1 : 1 (hm.)) a charakteristických mikroskopických znaků vláken. Dále bylo určeno, zda se jedná o vlákna typu S (např. len, ramie, kopřiva) nebo Z (např. konopí, juta) zkouškou směru otáčení vláken při vysychání. Identifikace, případně dokumentace vláken, byla provedena optickým/polarizačním mikroskopem Eclipse LV100D-U (Nikon) s digitálním fotoaparátem EOS 1100D (Canon) v procházejícím a v polarizovaném světle ve zkřížených nikolech ($\times$) při zvětšení $50 \times$ až $500 \times$.

¹ Wiener J. a kol. Differences between flax and hemp. Autex Research Journal, Vol. 3, No. 2, June 2003.

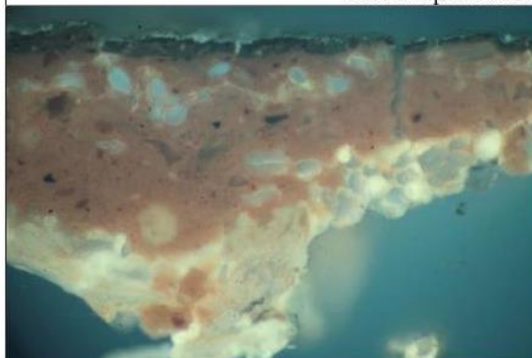
² Schaffer E. Fiber identification in ethnological textile artifacts. Studies in Conservation 26, 1981, s. 119–129.

VÝSLEDKY PRŮZKUMU STRATIGRAFIE A SLOŽENÍ VRSTEVNATÝCH VZORKŮ / OM, SEM/EDX

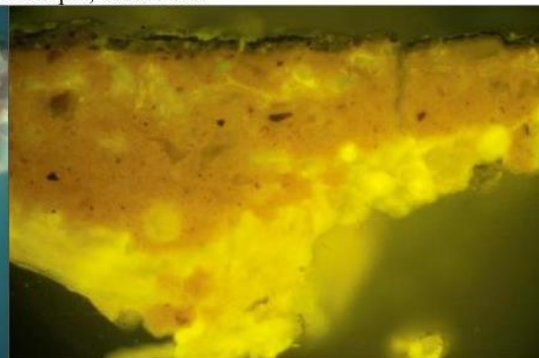
VZOREK 10001/VZ.1 DEFEKT SPODNÍHO OKRAJE

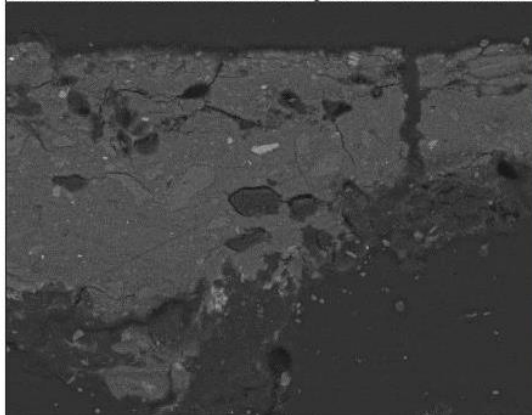
Obr. 1 Optická mikroskopie, bílé světlo.

Obr. 2 Fluorescenční mikroskopie, UV fluorescence.

Obr. 3 Fluorescenční mikroskopie, modré světlo.

Obr. 4 Elektronová mikroskopie, BSE.

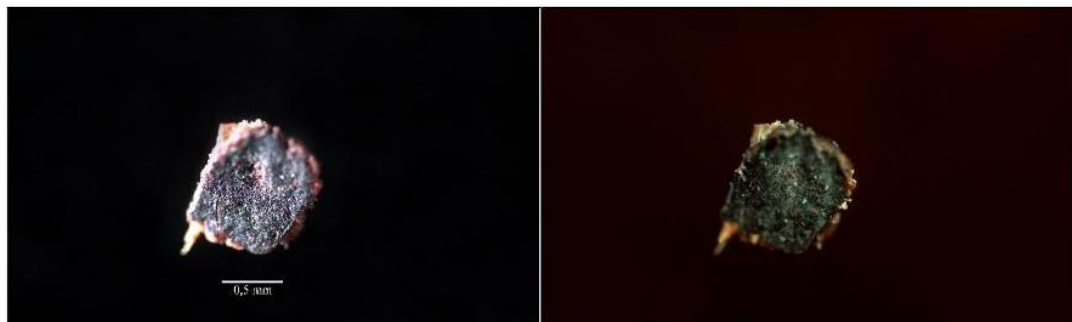

Obr. 5 Místo odběru vzorku, detail.

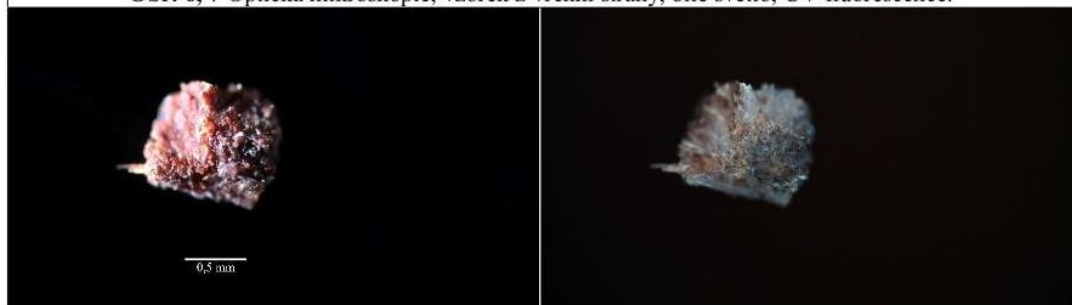
Tab. 2: Výsledky průzkumu optickou a elektronovou mikroskopií s prvkovou mikroanalýzou.

Číslo vrstvy	Popis a složení vrstvy / optická a skenovací elektronová mikroskopie s prvkovou mikroanalýzou (SEM/EDX)
<u>6</u>	Tenká zřejmě průhledná organická vrstva , intenzivní UV fluorescence SEM-EDX plošná analýza: <u>C</u> (Ca, Al, Si, Mg, P)
<u>5</u>	Nesouvislá tenká tmavá/černá malba , obsahuje uhličitán vápenatý, velmi malou příměs rumělky, kostní černě, tmavý železitý pigment, blíže nebyla vrstva specifikována SEM-EDX plošná analýza: <u>C</u> , Ca, P, Si, Al (Mg, Na, Fe, K, Cl, Pb)
<u>4</u>	Spodní tmavá/hnědo-černá malba s uhličitánem vápenatým, kostní černí, tmavým železitým pigmentem a malou příměsí rumělky a olovnatého pigmentu SEM-EDX plošná analýza: <u>C</u> , Ca, Fe, P, Si (Al, Mg, Na, Mn, K, Pb, Cl)
<u>3</u>	Vrstva červeného podkladu , na povrchu může být upravena organickou látkou, obsahuje červenou hlinku, relativně větší křemenná zrna, malá bílá zrna <u>Ti</u> (Si, Al) – zřejmě oxid titaničitý/přirozená příměs hlinky, malý podíl uhličitánu vápenatého SEM-EDX plošná analýza: <u>Si</u> , Al, Fe (Ti, Ca, K, Mg, P, S, Pb)
<u>2?</u>	Zřejmě mezivrstva s částicemi oválného průřezu s vyšším podílem organické složky, modrá UV fluorescence, blíže nespecifikována SEM-EDX bodové analýzy: <u>C</u> , Si, Al, Fe, Ca (Ti, K, Pb) nebo <u>C</u> , Fe, Ca, Pb, Ti (Si, K, Al)
<u>1</u>	Vrstva červeného podkladu , obsahuje převážně červenou hlinku, dále relativně větší křemenná případně jiná silikátová zrna, ojediněle malá černá zrna <u>Ti</u> , <u>Fe</u> a <u>C</u> (Si, Al, Ca), malá bílá zrna <u>Ti</u> (Si, Al) – zřejmě oxid titaničitý/přirozená příměs hlinky, malý podíl uhličitánu vápenatého SEM-EDX plošná analýza: <u>Si</u> , Al, Fe (Ti, K, Ca, Mg, Na, Pb)
<u>0</u>	Okrová vrstva – vlákna uvolněná z textilní podložky s organickou látkou , intenzivní okrová a namodralá UV fluorescence SEM-EDX plošná analýza: <u>C</u> (Ca, Al, Si, Fe)

Shrnutí: Na spodní straně vzorku se vyskytují vlákna uvolněná z textilní podložky a fragmenty převážně organické vrstvy s okrovou UV fluorescencí (0). Následuje podklad s červenou hlinkou (1, 2, 3). Mezi vrstvami podkladu se vyskytuje nesouvislá zřejmě mezivrstva (2) z převážně organických částic oválného průřezu a namodralou UV fluorescencí. Malba (4, 5) sestává ze dvou vrstev. Spodní hnědo-černá vrstva malby (4) obsahuje uhličitán vápenatý, černý/tmavý železitý pigment, kostní černě a velmi malé množství rumělky. Obdobným složením se vyznačuje také následující tmavá/černá vrstva malby (5). Na povrchu se vyskytuje tenká průhledná vrstva (6).

Obr. 6, 7 Optická mikroskopie, vzorek z vrchní strany, bílé světlo, UV fluorescence.

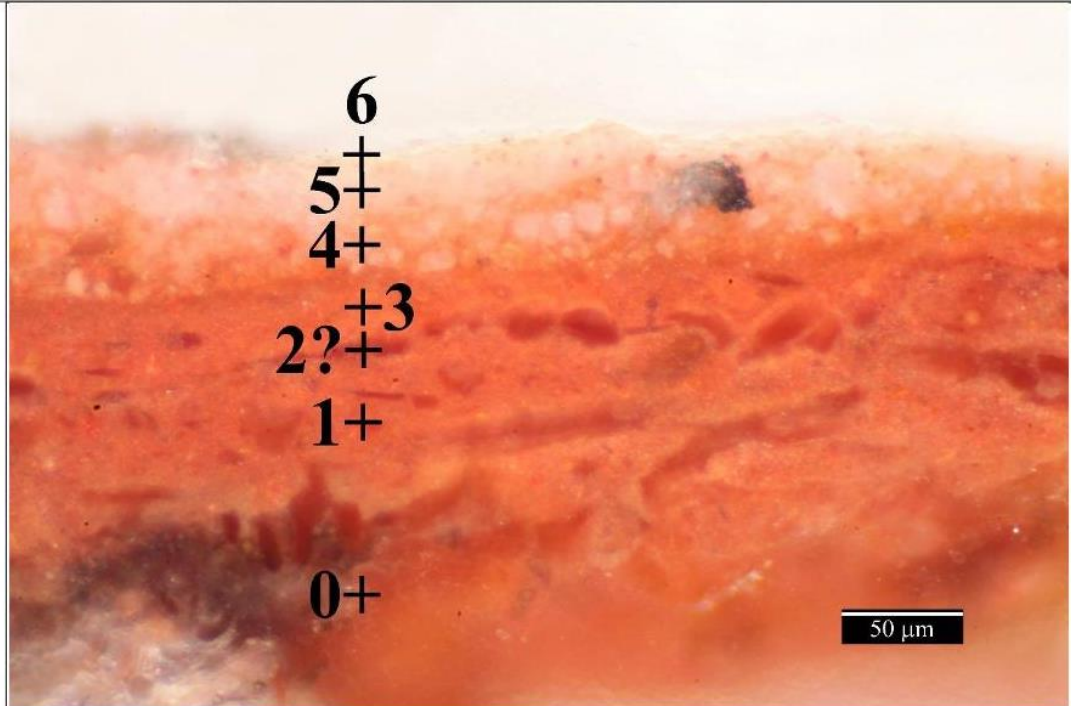

Obr. 8, 9 Optická mikroskopie, vzorek ze spodní strany, bílé světlo, UV fluorescence.

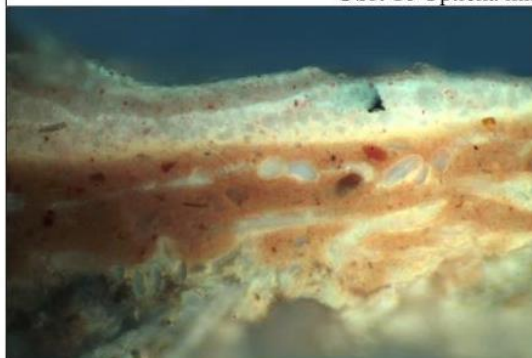

VÝSLEDKY PRŮZKUMU STRATIGRAFIE A SLOŽENÍ VRSTEVNATÝCH VZORKŮ / OM, SEM/EDX

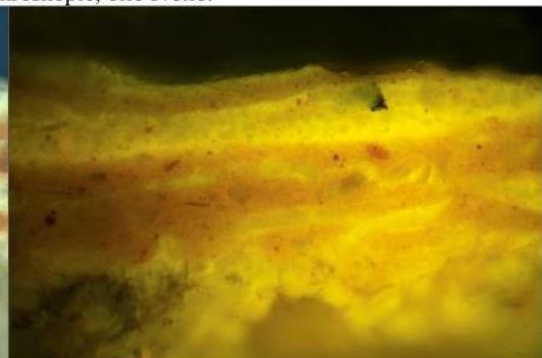
VZOREK 10002/VZ.2 DEFEKT NA POHLEDOVĚ LEVÉM LÍCI

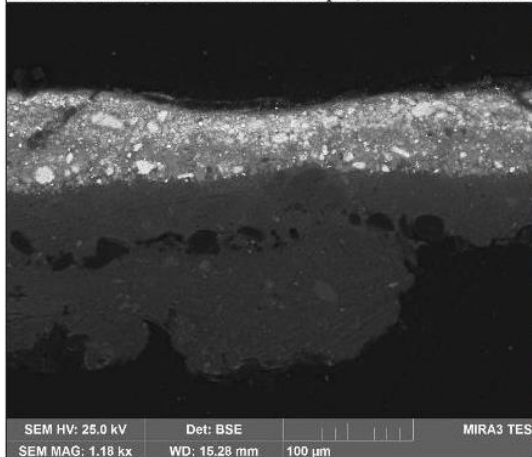
Obr. 10 Optická mikroskopie, bílé světlo.

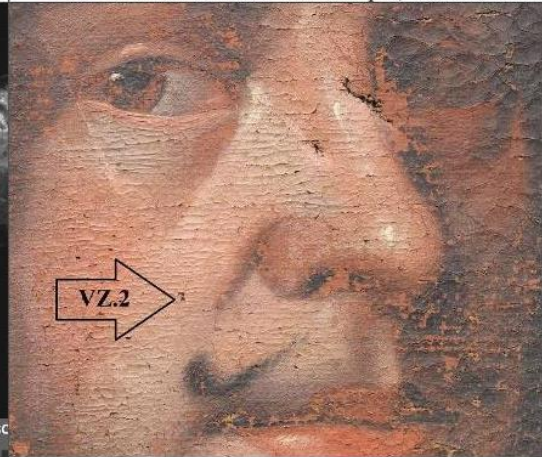
Obr. 11 Fluorescenční mikroskopie, UV fluorescence.

Obr. 12 Fluorescenční mikroskopie, modré světlo.

Obr. 13 Elektronová mikroskopie, BSE.

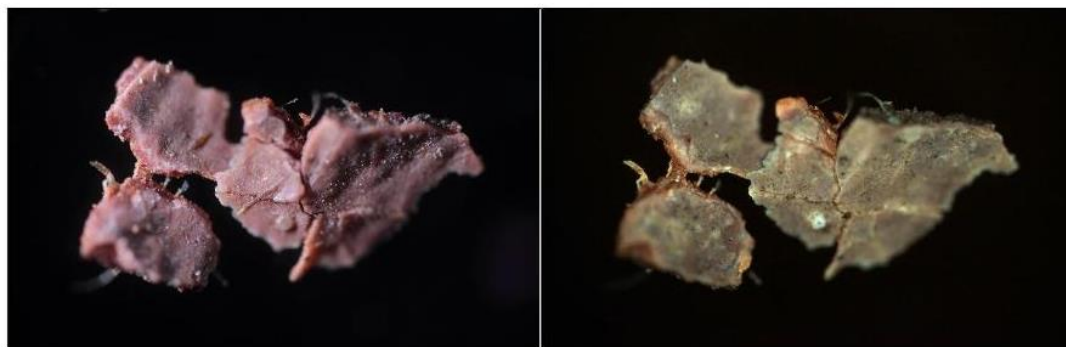

Obr. 14 Místo odběru vzorku, detail.

Tab. 3: Výsledky průzkumu optickou a elektronovou mikroskopií s prvkovou mikroanalýzou.

Číslo vrstvy	Popis a složení vrstvy / optická a skenovací elektronová mikroskopie s prvkovou mikroanalýzou (SEM/EDX)
<u>6</u>	Tenká organická vrstva , intenzivní UV fluorescence SEM-EDX plošná analýza: <u>C</u> (Ca, Pb, Al, Si, Fe)
<u>5</u>	Světlá načervenalá/ve skutečnosti růžová malba s olovnatou bělobou a příměsí rumělky SEM-EDX plošná analýza: <u>Pb</u> (Hg, Al, Fe)
<u>4</u>	Spodní načervenalá/ve skutečnosti růžová malba , intenzivní nažloutlá UV fluorescence olovnatá běloba, příměs rumělky SEM-EDX plošná analýza: <u>Pb</u> (Si, Al, Fe, Hg, Ca)
<u>3</u>	Vrstva červeného podkladu , obsahuje červenou hlinku, relativně větší křemenná, případně jiná silikátová zrna, malá bílá zrna <u>Ti</u> (Si, Al) – zřejmě oxid titaničitý/přirozená příměs hlinky, malé množství uhličitanu vápenatého SEM-EDX plošná analýza: <u>Si, Al, Fe</u> (Pb, Ti, Ca, Na, Mg)
<u>2?</u>	Zřejmě mezivrstva s částicemi oválného průřezu s vyšším podílem organické složky, modrá UV fluorescence, blíže nespecifikována SEM-EDX bodové analýzy: <u>C</u> (Si, Pb, Al, Fe, Ca, Ti, K)
<u>1</u>	Vrstva červeného podkladu převážně červená hlinka, relativně větší křemenná, případně jiná silikátová zrna, malá bílá zrna <u>Ti</u> (Si, Al) – zřejmě oxid titaničitý/přirozená příměs hlinky, malé množství uhličitanu vápenatého SEM-EDX plošná analýza: <u>Si, Al, Fe</u> (K, Ti, Ca, Mg, Pb)
<u>0</u>	Okrová vrstva – vlákna uvolněná z textilní podložky s převážně organickým materiálem , okrová UV fluorescence SEM-EDX plošná analýza: <u>C</u> (Ca, Pb, Mg, Si, K, Cl)

Shrnutí: Na spodní straně vzorku se vyskytují vlákna uvolněná z textilní podložky a fragmenty převážně organické vrstvy s okrovou UV fluorescencí (0). Následuje podklad s červenou hlinkou (1, 2?, 3). Červený podklad obsahuje zřejmě mezivrstvu (2?) z organických částic s oválným průřezem a namodralou UV fluorescencí. Malba sestává ze dvou růžových vrstev (4, 5), které se vyznačují obdobným složením. Obsahují zejména olovnatou bělobu a malou příměs rumělky. Na povrchu vzorku se vyskytuje tenká zřejmě průhledná vrstva (6).

Obr. 15, 16 Optická mikroskopie, vzorek z vrchní strany, bílé světlo, UV fluorescence.

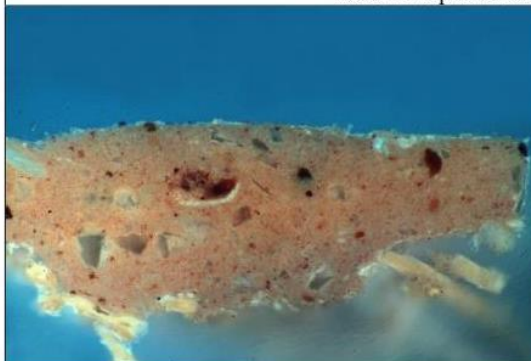
Obr. 17, 18 Optická mikroskopie, vzorek ze spodní strany, bílé světlo, UV fluorescence.

VÝSLEDKY PRŮZKUMU STRATIGRAFIE A SLOŽENÍ VRSTEVNATÝCH VZORKŮ / OM, SEM/EDX

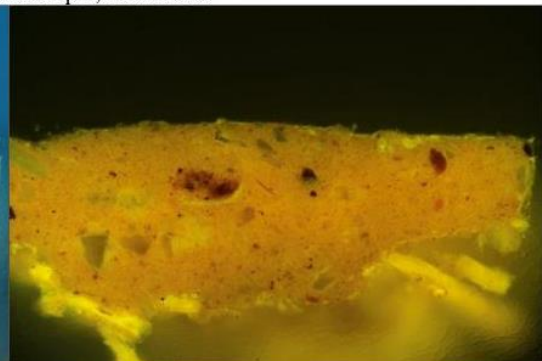
VZOREK 10003/VZ.3 DEFEKT NAD POHLEDOVĚ LEVÝM RAMENEM

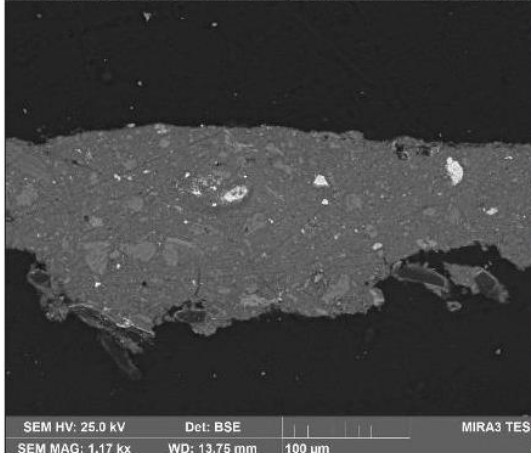
Obr. 19 Optická mikroskopie, bílé světlo.

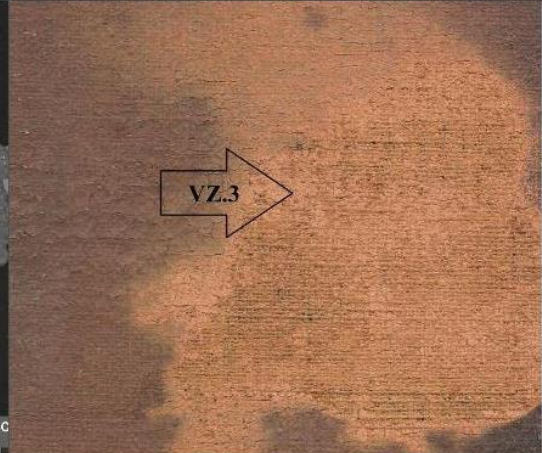
Obr. 20 Fluorescenční mikroskopie, UV fluorescence.

Obr. 21 Fluorescenční mikroskopie, modré světlo.

Obr. 22 Elektronová mikroskopie, BSE.

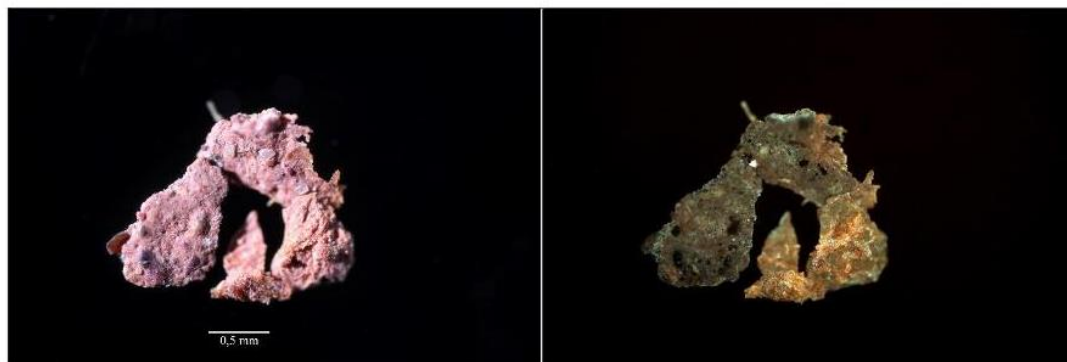

Obr. 23 Místo odběru vzorku, detail.

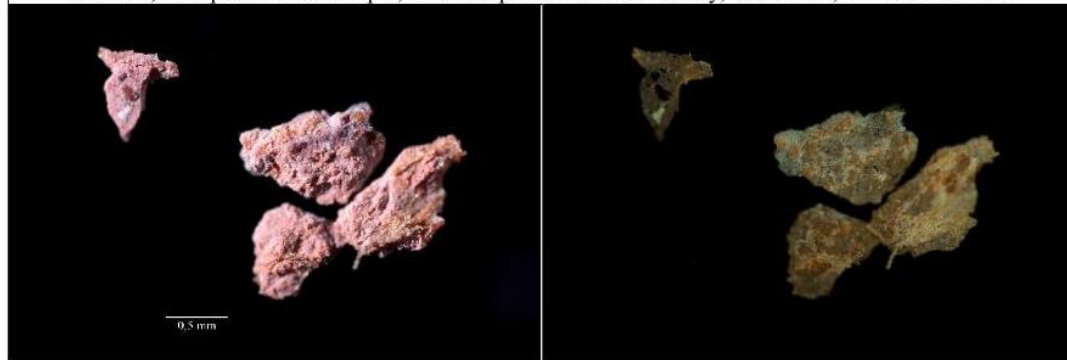
Tab. 4: Výsledky průzkumu optickou a elektronovou mikroskopií s prvkovou mikroanalýzou.

Číslo vrstvy	Popis a složení vrstvy / optická a skenovací elektronová mikroskopie s prvkovou mikroanalýzou (SEM/EDX)
<u>2?</u>	Nesouvislá tenká zřejmě průhledná/poloprůhledná vrstva, intenzivní UV fluorescence SEM-EDX plošná analýza: <u>C</u> (Si, Al, Na, S)
<u>1</u>	Červená podkladová vrstva , obsahuje červenou hlinku, relativně větší křemenná případně jiná silikátová zrna, malá bílá zrna <u>Ti</u> (Si, Al) – zřejmě oxid titaničitý/přirozená příměs hlíny, zřejmě uhlikatá čerň v malém množství, malé množství uhličitanu vápenatého červenofialová částice <u>Ti</u> , Fe, Mg (Al, Si, Mn) – není zřejmé, zda se nejedná o fragment vrstvy SEM-EDX plošná analýza: <u>Si, Al, Fe</u> (Ti, Ca, K, Mg, P, S, Pb)
<u>0</u>	Okrová vrstva – vlákna uvolněná z textilní podložky s převážně organickým materiálem , okrová UV fluorescence SEM-EDX plošná analýza: <u>C</u> (C, Si, Al, Pb, Fe, Cl)

Shrnutí: Na spodní straně vzorku se vyskytují vlákna uvolněná z textilní podložky a převážně organické fragmenty s okrovou UV fluorescencí (0). Následuje silnější červený podklad s červenou hlinkou (1). Na povrchu vzorku se zřejmě vyskytuje tenká průhledná/poloprůhledná převážně organická vrstva (2), která nebyla blíže specifikována.

Obr. 24, 25 Optická mikroskopie, vzorek z převážně vrchní strany, bílé světlo, UV fluorescence.

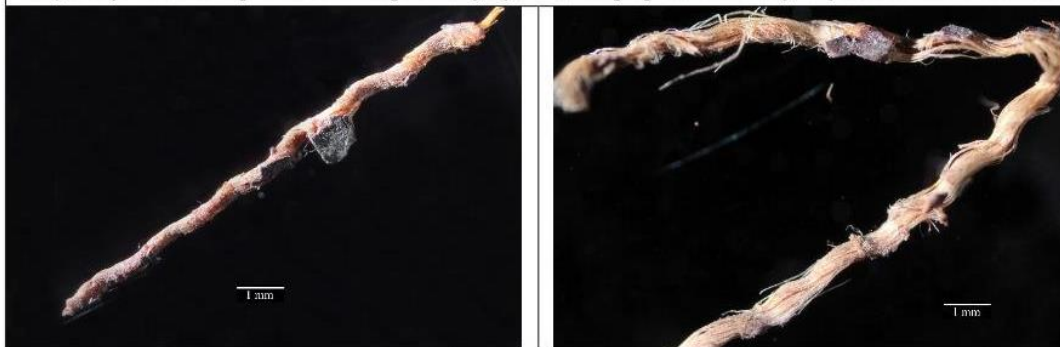

Obr. 26, 27 Optická mikroskopie, vzorek převážně ze spodní strany, bílé světlo, UV fluorescence.

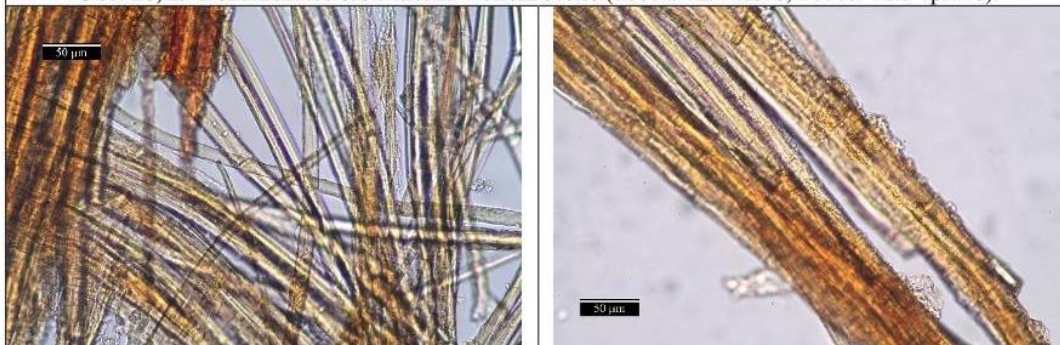
VÝSLEDKY PRŮZKUMU VLÁKNOVÉHO SLOŽENÍ TEXTILNÍ PODLOŽKY

VZORKY 10004/Vz.4 A 10005/Vz.5, NITĚ Z TEXTILNÍ PODLOŽKY, OSNOVNÍ A ÚTKOVÁ

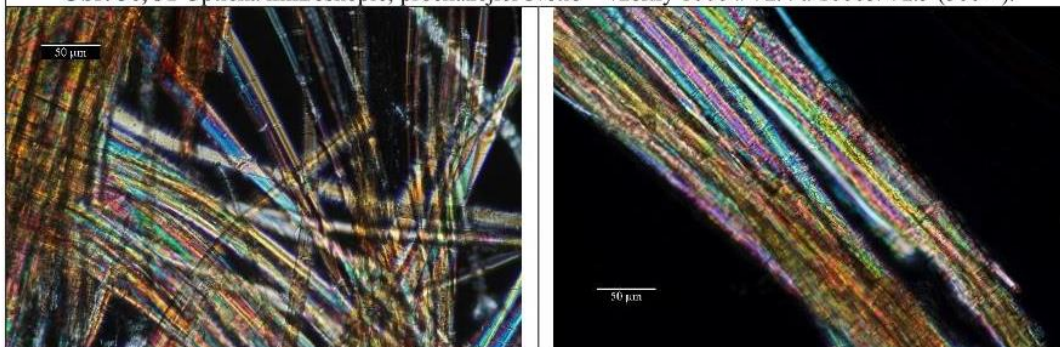
Shrnutí: Vlákná obou vzorků vykazují mikroskopické znaky charakteristické pro lýková vlákna. V roztoku floroglucinu se vlákna nezbarvila. Vlhká vlákna se při sušení otáčejí po směru hodinových ručiček, což je charakteristické pro lýková vlákna například lnu, kopřivy nebo ramie a vylučuje vlákna například z konopí nebo juty. V obou případech se zřejmě jedná o lněná vlákna.

Obr. 28, 29 Dokumentace částí vzorků v bílém světle (10004/Vz.4 vlevo, 10005/Vz.5 vpravo).

Obr. 30, 31 Optická mikroskopie, procházející světlo – vzorky 10004/Vz.4 a 10005/Vz.5 (500 ×).

Obr. 32, 33 Optická mikroskopie, polarizované světlo – vzorky 10004/Vz.4 a 10005/Vz.5 (X nikoly, 500 ×).

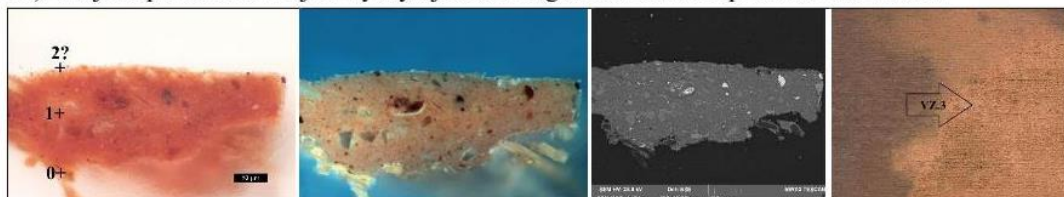

Obr. 34, 35 Optická mikroskopie, odražené světlo, floroglucin – vzorky 10004/Vz.4 a 10005/Vz.5 (50 ×).

ZÁVĚR

Předmětem průzkumu byly vzorky odebrané ze závěsné malby na plátně, portrétu duchovního s černou parukou. Průzkum byl zaměřen na stratigrafii a materiálové složení malby (vzorky 10001/Vz.1 až 10003/Vz.3). Dále bylo studováno vláknové složení plátna (vzorky 10004/Vz.4, 10005/Vz.5). K průzkumu byly využity metody optické mikroskopie a skenovací elektronové mikroskopie s prvkovou mikroanalýzou (SEM/EDX). Průzkumem zjištěné informace pomocí těchto metod jsou podrobně uvedeny spolu s fotografickou dokumentací vzorků a jejich nábrusů ve výsledcích výše (str. 3–8). Za účelem identifikace pojiv a techniky malby, byl vzorek 10001/Vz.1 externě analyzován infračervenou mikrospektroskopií (μ -FTIR, Příloha II). Vláknové složení plátna bylo přibliženo pomocí mikroskopického zkoumání a vybarvovacího testu s roztokem fluoroglucinu (str. 9) a zkoušky směru stáčení vláken při vysychání.

Z průzkumu vyplynulo, že je plátěná podložka vyrobena pravděpodobně ze lnu. Mezi plátnem a červeným podkladem pro malbu se vyskytuje organická hmota s intenzivní okrovou UV fluorescencí. Z μ FTIR analýzy vzorku 10001/Vz.1 vyplynulo, že hmota obsahuje vysychavé oleje, bílkoviny, zřejmě terpenické pryskyřice a polysacharidy, jejichž zdrojem jsou patrně vlákna z plátna. Hmota může být například nažehlovací směsí, zateklým lakem, případně úpravou plátna. Červený podklad pro malbu je probarven červenou hlinkou, obsahuje vysychavé oleje, bílkoviny i polysacharidy. U vzorků 10001/Vz.1 a 10002/Vz.2 sestává ze dvou vrstev, mezi nimiž se nacházejí bílkovinné částice s oválným tvarem a modrou UV fluorescencí, může se jednat o škrobová zrna. Technikou malby je zřejmě olej, případně masťná tempera (vysychavý olej s příměsí bílkovin). Organická zřejmě laková vrstva na povrchu malby vzorku 1001/Vz.1 obsahuje oleje a polysacharidy. Vzorek 1003/Vz.3 je jednovrstvým červeným podkladem probarveným červenou hlinkou (Obr. 36–39). Na jeho povrchu se zřejmě vyskytuje tenká organická blíže nespecifikovaná vrstva.

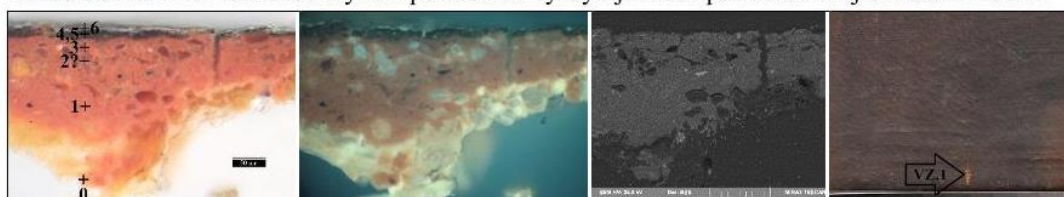

Obr. 36, 37 Optická mikroskopie, bílé světlo, UV fluorescence.

Obr. 38 SEM, BSE.

Obr. 39 Odběr vzorku.

Tmavá malba (vzorek 10001/Vz.1): Předpokládaná spodní vrstva malby obsahuje uhličitán vápenatý, černý/tmavý železitý pigment, kostní čern a velmi malé množství rumělky. Obdobné složení má vrchní tmavá/černá vrstva malby. Na povrchu se vyskytuje tenká průhledná zřejmě laková vrstva.

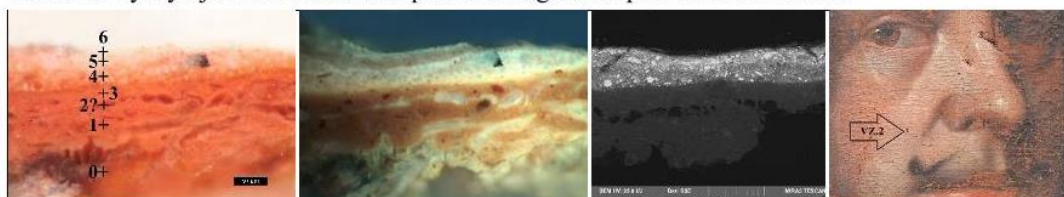

Obr. 40, 41 Optická mikroskopie, bílé světlo, UV fluorescence.

Obr. 42 SEM, BSE.

Obr. 43 Odběr vzorku.

Malba inkarnátu (vzorek 10002/Vz.2): Malba sestává ze dvou růžových vrstev, které se vyznačují obdobným složením. Obsahují zejména olovnatou bělobu a malou příměs rumělky. Na povrchu vzorku se vyskytuje tenká nesouvislá převážně organická patrně laková vrstva.

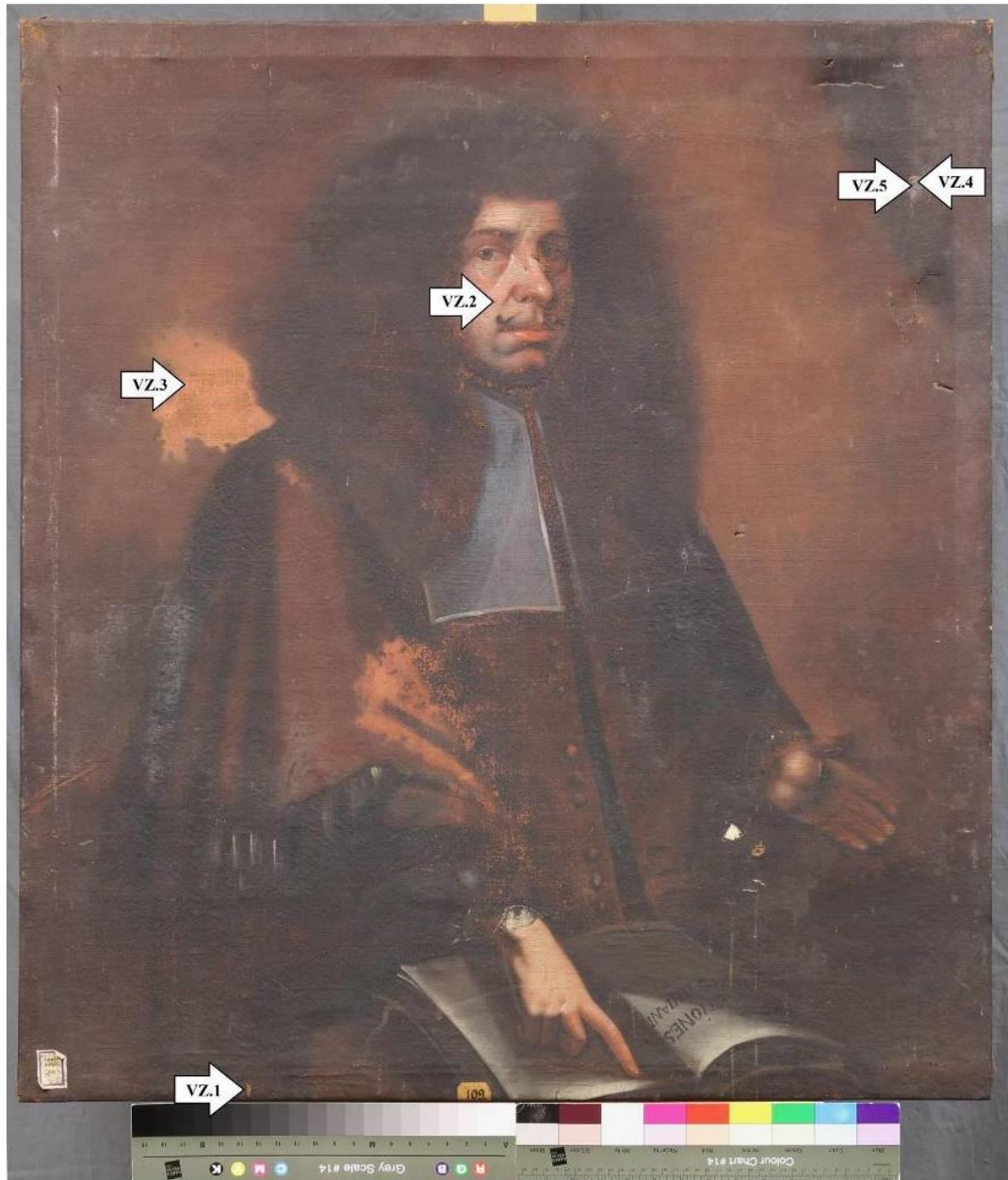
Obr. 44, 45 Optická mikroskopie, bílé světlo, UV fluorescence.

Obr. 46 SEM, BSE.

Obr. 47 Odběr vzorku.

PŘÍLOHA I – FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTACE MÍST ODBĚRŮ VZORKŮ

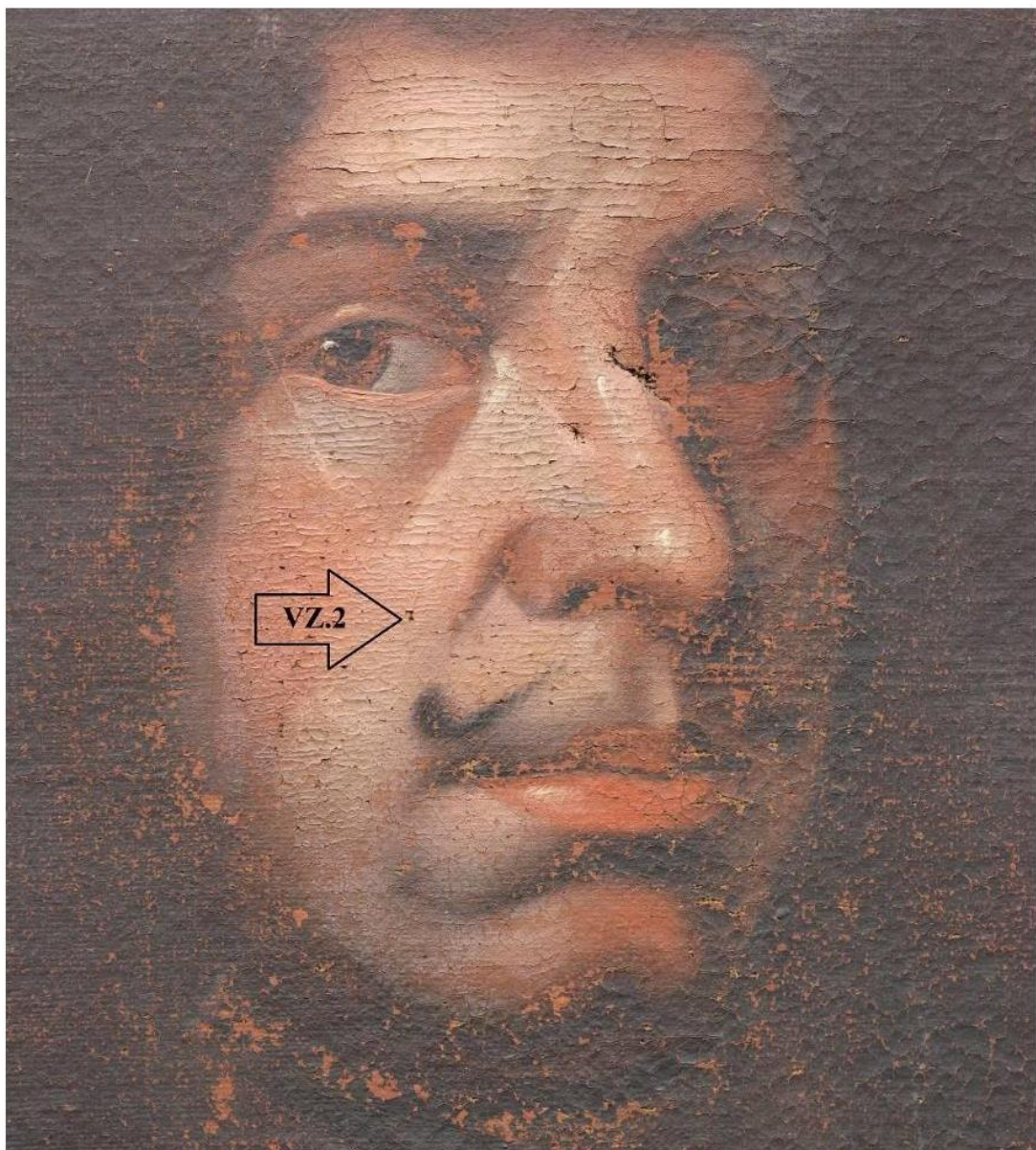
Autor fotografií a zákresu: Ivana Fujíaková

Obr. 48 Lokalizace odběru vzorků na díle, celek.

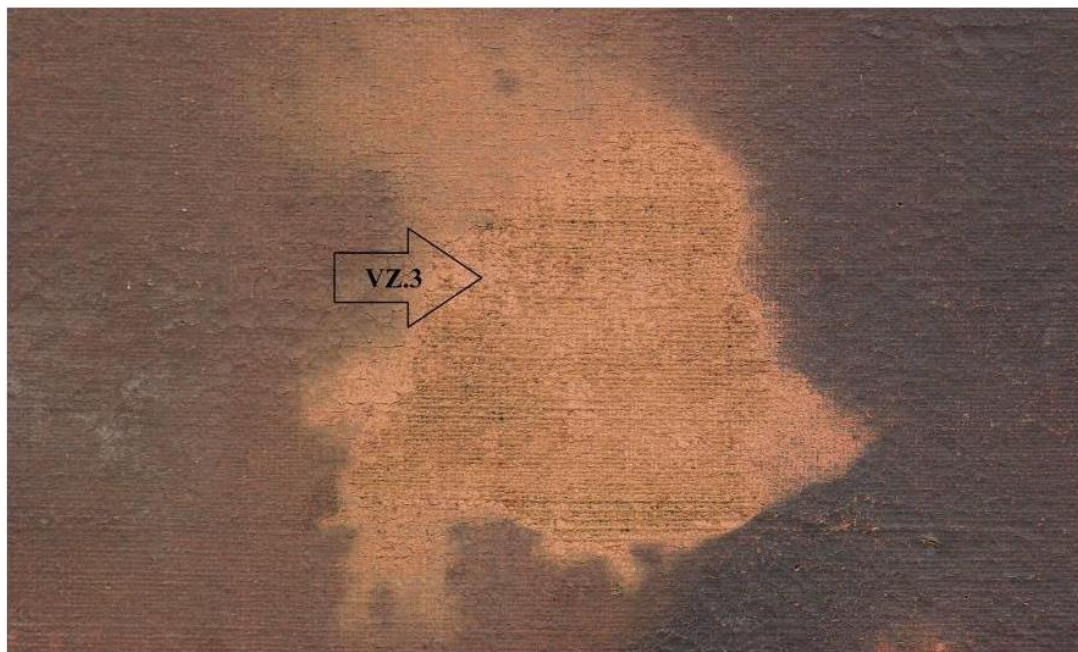

Obr. 49 Lokalizace místa odběru vzorku 10001/Vz.1 barevné vrstvy s podkladem, detail.

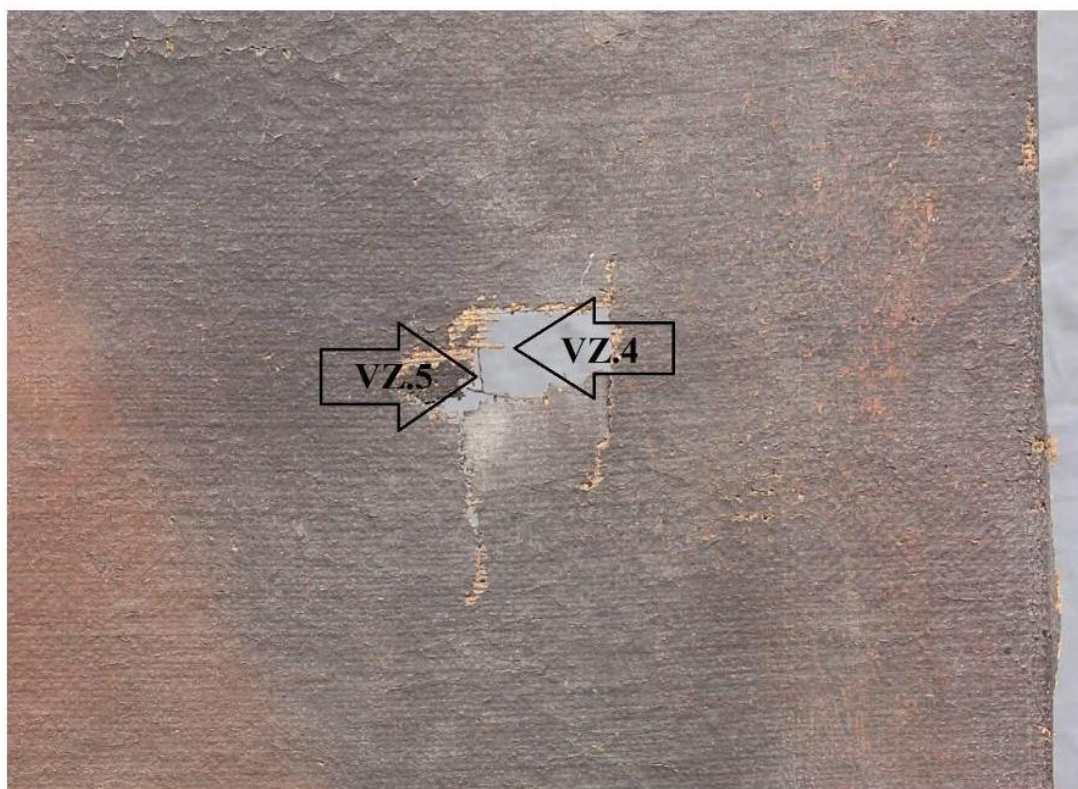

Obr. 50 Lokalizace místa odběru vzorku 10002/Vz.2 inkarnátu, detail.

Obr. 51 Lokalizace místa odběru vzorku 10003/Vz.3 v místě rozsáhlého defektu, detail.

Obr. 52 Lokalizace míst odběrů vzorků 10004/Vz.4, 10005/Vz.5, fragmentů osnovní a útkové nitě.

NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM • NATIONAL TECHNICAL MUSEUM • TECHNISCHES NATIONALMUSEUM

Oddělení preventivní konzervace

Kostelní 42, 170 78 Praha 7; tel. +420 220 399 228; E-mail info@ntm.cz; http://www.ntm.cz

ZADAVATEL: FR UPCE - Ing. Petra Lesniaková, Ph.D.

ODBĚR – LOKALITA: obraz – Portrét duchovního – defekt spodního okraje, Fujíaková, vzorek 10001/Vz.1

Č. AKCE / Č. VZORKU: 33/20/94

POPIS VZORKŮ A MÍSTA ODBĚRU: vzorek 10001/Vz.1 nábrus i volný vzorek

POŽADOVANÉ STANOVENÍ: materiálová analýza

PROTOKOL

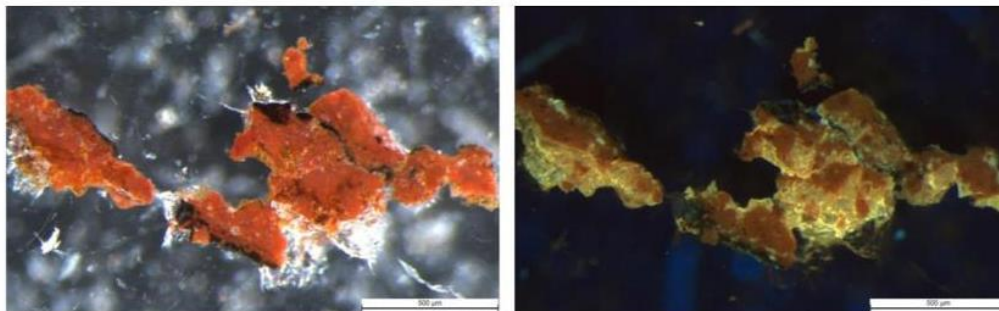
POSTUP:

Materiálová analýza: Vzorek 10001/Vz.1, odebraný z portréту duchovního, byl zalisován do tablety z bromidu draselného a pozorován pod stereomikroskopem Leica M165FC pod viditelným a ultrafialovým světlem. Jednotlivé vrstvy vzorku byly analyzovány FTIR spektrometrií na FTIR spektrometru Nicolet iN10 MX technikou mikro-ATR/germanium. Získaná spektra byla porovnána se spektry standardů z různých databází.

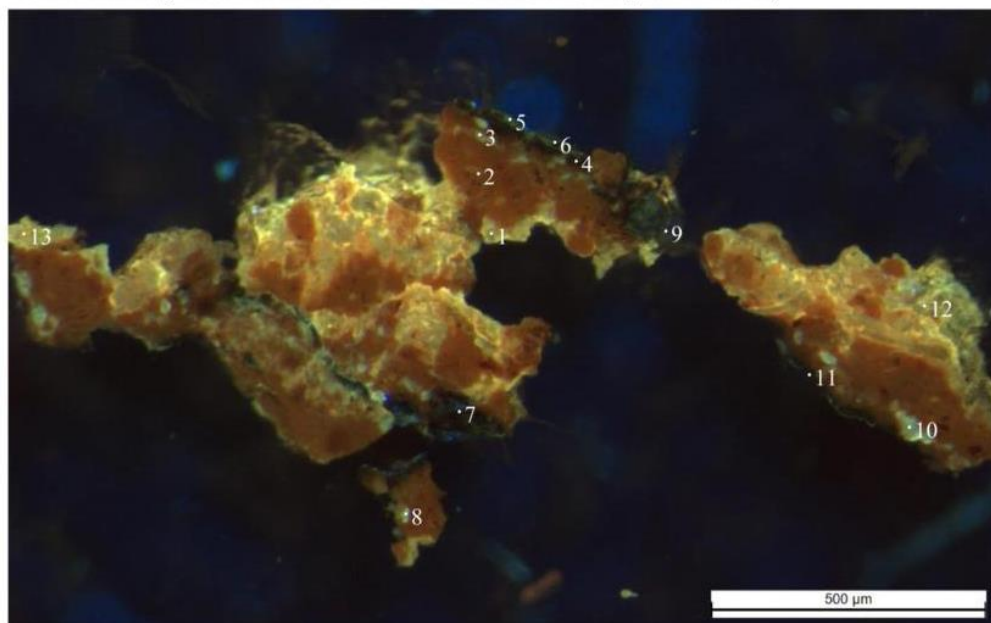
Získaná spektra nejsou spektra čistých látek, ale směsí. V některých případech na základě analýzy nelze specifikovat konkrétní látku, ale pouze chemickou skupinu látek, do které přísluší (např. vosky, polysacharidy).

Shrnutí: Na spodní straně vzorku se vyskytují vlákna uvolněná z textilní podložky a fragmenty převážně organické vrstvy s okrovou UV fluorescencí, zřejmě se jedná o úpravu plátna (0). Následuje podklad s červenou hlinkou (1, 2?, 3). Je možné, že červený podklad obsahuje mezivrstvu (2?) z převážně organických částic oválného průřezu a namodralou UV fluorescencí. Malba (4, 5) sestává ze dvou vrstev. Spodní hnědo-černá vrstva malby (4) obsahuje uhlíčitán vápenatý, černý/tmavý železitý pigment, kostní čern a velmi malé množství rumělký. Obdobným složením se vyznačuje také následující tmavá/černá vrstva malby (5). Na povrchu se vyskytuje tenká průhledná vrstva (6).

Obr. 1: Mikroskopické snímky úlomků vzorku 10001/Vz.1 zalisovaných do tablety z bromidu draselného pod viditelným (vlevo) i ultrafialovým světlem (vpravo). Měřítko je vloženo.

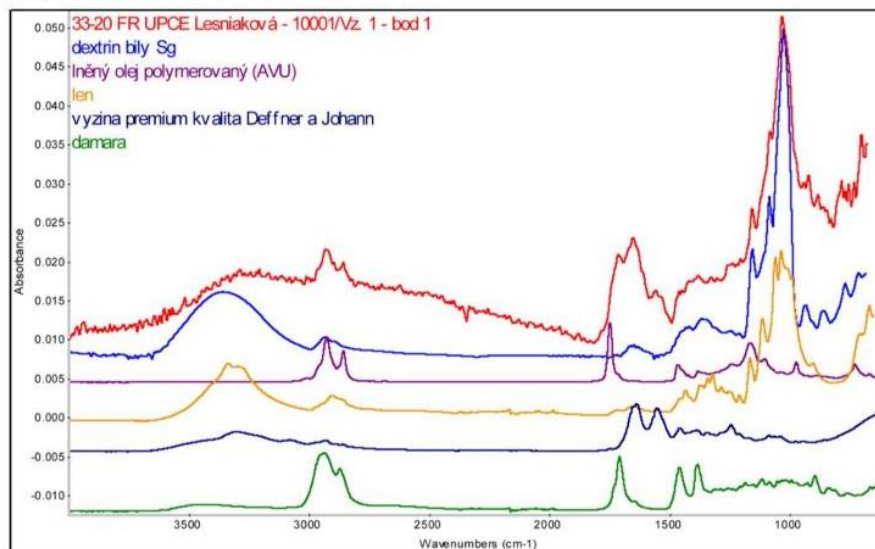

Obr. 2: Místa analýz vzorku 10001/Vz.1 v tabletě z bromidu draselného (pod UV světlem).

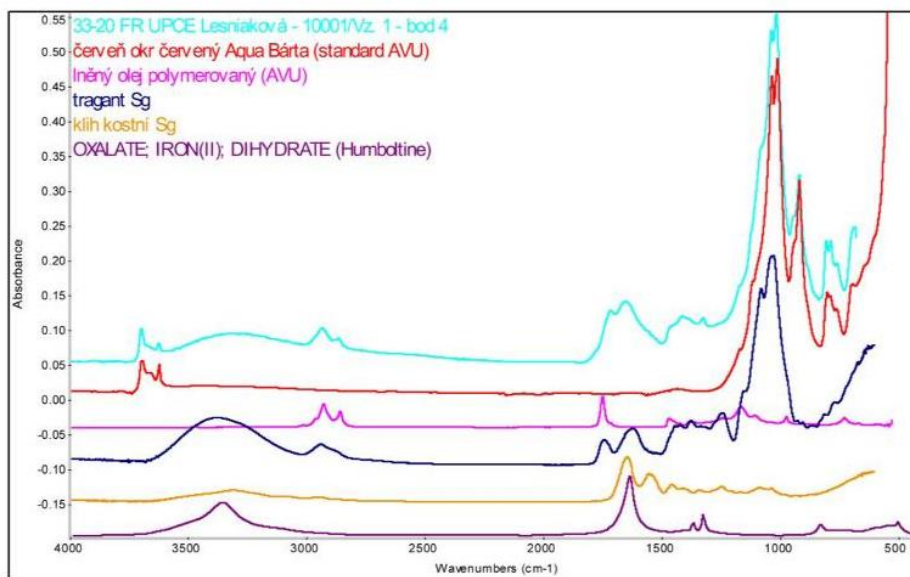
Obr. 3: FTIR spektrum vzorku 10001/Vz.1 v bodě 1 (v oblasti výraznější fluorescence) společně se spektry standardů. Ve spektru byl primárně identifikován polysacharid. Nejlépe vyhovují spektra škrobu a lnu (celulóza). Dále vzorek obsahuje olej a bílkovinu a nelze vyloučit přítomnost terpenické pryskyřice. Mohlo by se jednat o zbytek vlákna podkladu.

Identická spektra byla naměřena v bodech 1, 2 a 3.

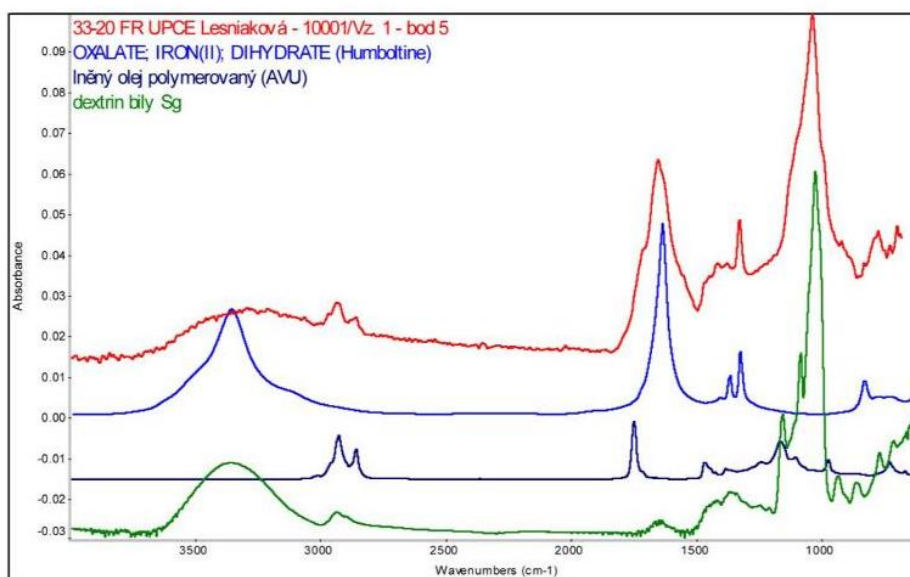
2

Obr. 4: FTIR spektrum vzorku 10001/Vz.1 v bodě 4 (v tmavohnědé oblasti) společně se spektry standardů. Ve vzorku byl identifikován zejména aluminosilikát – červená hlínka, dále olej a produkty jeho degradace. Nelze vyloučit přítomnost polysacharidu (tragant) a bílkoviny (kliš).

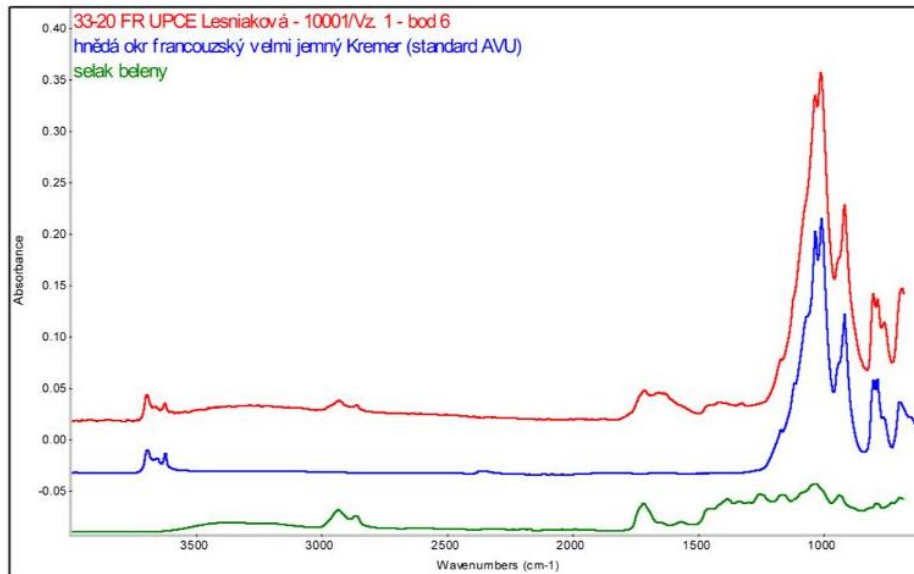

Obr. 5: FTIR spektrum vzorku 10001/Vz.1 v bodě 5 (svrchní organická vrstva) společně se spektry standardů. Ve spektru byl identifikován polysacharid, olej a především jeho degradační produkt – šťavelan.

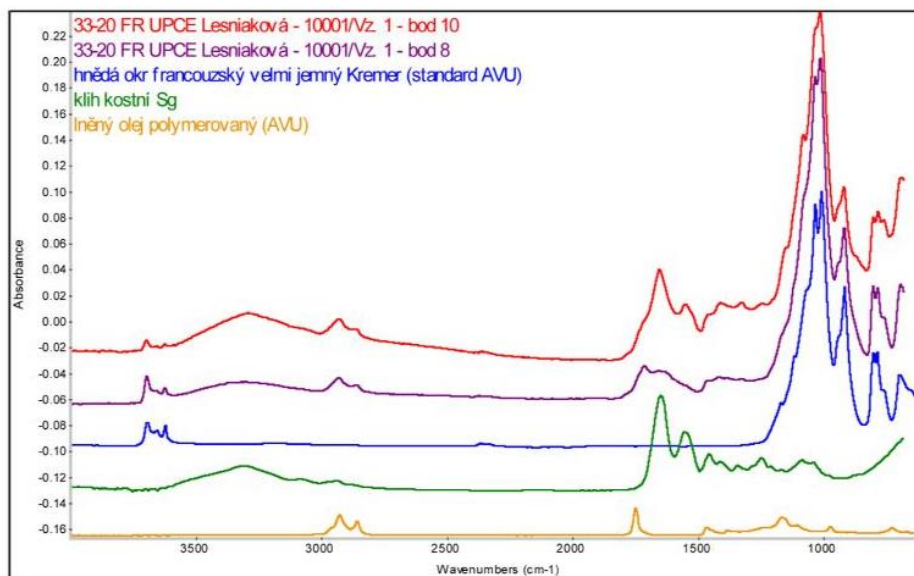
Stejně spektrum bylo naměřeno i v bodě 7.

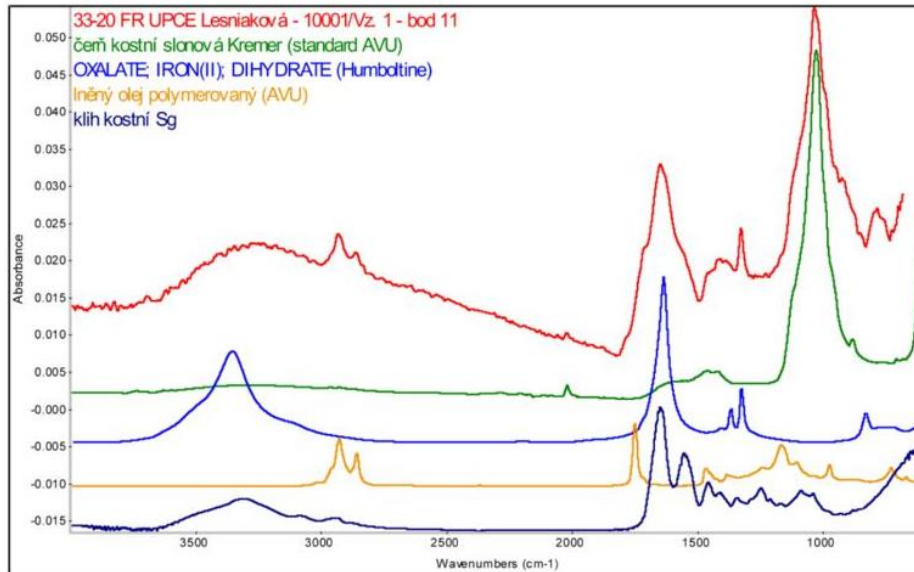
Obr. 6: FTIR spektrum vzorku 10001/Vz.1 v bodě 6 (tmavohnědá vrstva) společně se spektry standardů. V tomto místě byl identifikován pouze aluminosilikát a malé množství pravděpodobně terpenické pryskyřice.

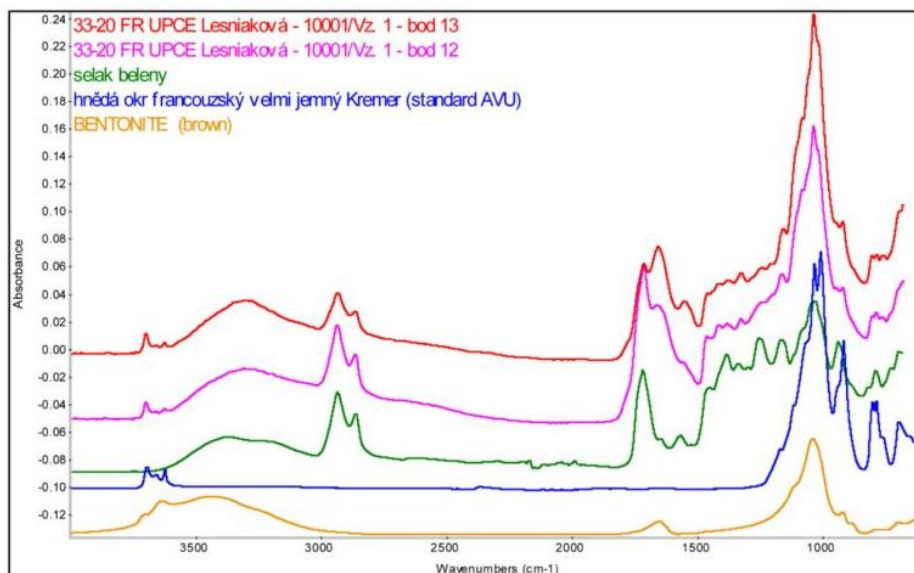
Obr. 7: FTIR spektra vzorku 10001/Vz.1 v bodech 8 a 10 (zrna s modrou fluorescencí) společně se spektry standardů. Ve spektru byl identifikován aluminosilikát (hlinka), bílkovina s příměsí oleje – zrna s modrou luminiscencí jsou pravděpodobně bílkovinné povahy.

Obr. 8: FTIR spektrum vzorku 10001/Vz.1 v bodě 11 (tmavohnědá vrstva) společně se spektry standardů. Ve spektru byl identifikován pigment kostní čern, olej a především jeho degradační produkty – šťavelan. Nelze vyloučit přítomnost bílkoviny.

Obr. 9: FTIR spektra vzorku 10001/Vz.1 v bodech 12 a 13 (podklad v oblasti výraznější fluorescence) společně se spektry standardů. Ve spektrech byl identifikován terpenický lak (šelak) a (pravděpodobně pod ním) hnědavé aluminosilikáty okr a bentonit. Není vyloučena ani přítomnost proteinu (pásky nad a pod 1650 cm⁻¹).

NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM • NATIONAL TECHNICAL MUSEUM • TECHNISCHES NATIONALMUSEUM

Oddělení preventivní konzervace

Kosteční 42, 170 78 Praha 7; tel. +420 220 399 228; E-mail info@ntm.cz; http://www.ntm.cz

ZÁVĚR:

Vzorek 10001/Vz.1 – prakticky ve všech místech analýzy byl nalezen červenohnědý minerální pigment na bázi aluminosilikátu, v jednom místě (11) i pigment kostní čern; pojivem malby byl buď samotný olej (olej i jeho degradační produkty byly nalezeny ve většině spekter) nebo se jednalo o velmi mastnou temperu (o tom by svědčila přítomnost bílkoviny ve spektrech v bodech 1, 4, 8, 10, 12 a 13). V bodě 1 byly pravděpodobně identifikovány zbytky plátna a v bodě 12 a 13 terpenický lak (šelak).

Detailní popisy jsou uvedeny u jednotlivých spekter.

V Praze, 15. 5. 2020

RNDr. Eva Svobodová, Ph.D.

Ing. Ivana Kopecká
oddělení preventivní konzervace NTM

2.2 Restaurátorská dokumentace *Marie Antonie* z *Questenberku*

RESTAURÁTORSKÁ DOKUMENTACE

Komplexní restaurování obrazu *Marie Antonie z Questenberku*

Vedoucí práce: Mgr. art. Luboš Macháčko, vedoucí Ateliéru restaurování
uměleckých děl na papíru, Fakulta restaurování, Univerzita Pardubice

Dokumentaci vypracovala: BcA. Ivana Fujdiaková

Litomyšl 2020

Počet vyhotovených restaurátorských dokumentací: 3

Místo uložení restaurátorské dokumentace:

- Univerzita Pardubice, Fakulta restaurování, 532 10 Pardubice, Jiráskova 3, 570 01 Litomyšl
- NPÚ České Budějovice, Náměstí Přemysla Otakara II. 121, 370 01 České Budějovice
- Soukromý archiv BcA. Ivany Fujdiakové

Celkový počet stran: 77

Počet stran příloh: 55

Celkový počet fotografií: 52

Autor fotografií: Ateliér UDP, FR UPa

Typ fotoaparátu: Digitální zrcadlovka Canon EOS 60D a Canon EOS 70D,
objektivy EF-S 17-85 mm a EF-S 60 mm

© Dokumentace jako dílo vědecké a literární je chráněna ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb. o Právu autorském v úplném znění pozdějších dodatků (Autorský zákon podle č. 398/2006 Sb.) s tím, že právo k užití má příslušný orgán státní památkové péče a majitel památky.

Dokumentaci vypracovala: BcA. Ivana Fujdiaková studující FR UPa

Prohlašujeme, že jsme použili při restaurování pouze materiálů a postupů uvedených v této restaurátorské dokumentaci. Nejsme si vědomi nových zjištění a skutečností na restaurovaných částech díla, které by nebyly uvedeny v této dokumentaci.

V Litomyšli dne:

Restauroval/a:

Ivana Fujdiaková studující FR UPa

Vedoucí práce:

Mgr. art. Luboš Macháčko,
vedoucí ARUDP FR UPa

Obsah

Identifikace restaurovaného díla.....	84
Typologický popis.....	85
Popis stavu objektu před restaurováním.....	87
Nálezová (průzkumová) zpráva.....	88
Metodika restaurátorských postupů.....	88
Neinvazivní metody průzkumů.....	88
Invazivní metody průzkumu.....	89
Vyhodnocení průzkumů.....	89
Restaurátorský záměr.....	92
Postup restaurátorských prací.....	93
Fotodokumentace.....	93
Mechanické čištění.....	93
Čištění barevné vrstvy.....	93
Rovnění textilní podložky.....	93
Tmelení a separace tmelů.....	93
Scelující retuše.....	94
Závěrečné lakování.....	94
Ozdobný rám.....	94
Použité materiály a chemikálie.....	95
Podmínky a způsob uložení.....	96
Seznam použité literatury a zdrojů.....	97
Seznam obrazové přílohy I.....	98
Seznam obrazové přílohy II.....	101
Obrazová příloha I.....	102
Obrazová příloha II.....	129
Chemicko-technologické průzkumy.....	131

2.2.1 Identifikace restaurovaného díla

Předmět restaurování: Portrét Marie Antonie z Questenberku¹²

Autor: Gabriel Müller (Ansbach 1688–1764 Norimberk)

Datace: první pol. 18. stol (pravděpodobně 1717)¹³

Inventární číslo: JR00576

Signatura: bez signatury¹⁴

Materiál: textilní podložka, plátno s povrchovou úpravou (podklad bolusového typu)

Technika: olejomalba

Rozměry: ochranný rám 700 x 900 mm, malba 675 x 873 mm max.

Adjustace: napnuto na vypínacím rámu, v ozdobném dřevěném rámu

Majitel/ Zadavatel: NPÚ České Budějovice, Náměstí Přemysla Otakara II. 121,
370 01 České Budějovice

Zhotovitel: Univerzita Pardubice, Veřejná škola, zal. podle zák. č. 111/1998 Sb.,
Sídlo: Studentská 95, 532 10 Pardubice, zastoupena Mgr. BcA. Radomírem Slovíkem,
děkanem Fakulty restaurování, Jiráskova 3, 570 01 Litomyšl

Restauroval/a: Ivana Fujdiaková, studující 6. ročník ARUDP FR UPa

Vedoucí práce: Mgr. art Luboš Machačko, vedoucí ARUDP FR UPa

Analýzy: Chemicko-technologický průzkum vypracoval/a:

Ing. Radka Ševců, Chemicko-technologická laboratoř, NG Praha

Dr. Václav Pitthard, Conservation Science Department, Kunsthistorisches Museum
Wien

Datum započetí a ukončení restaurování: 25.2. 2020 – 20. 8. 2020

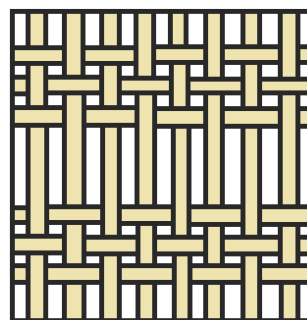
¹² V literatuře je používána forma Questenberk i Questenberg

¹³ Vzhledem k signatuře a dataci autora na rubu J.A. z Questenberku, který tvoří pendant k restaurovanému portrétu Marie Antonie z Questenberku

¹⁴ Signatura a datace se nachází na rubové straně plátna, která byla zakryta dublováním při posledním restaurování. Signatura byla částečně detekována RTG průzkumem. Více viz *Vyhodnocení průzkumů*

2.2.2 Typologický popis

Předmětem restaurování je olejomalba na plátně s pastózními detaily na červenohnědém podkladu bolusového typu. Originální textilní podložka je plátno s pravděpodobně plátňovou vazbou. Plátno použité při zpevnění má dostavu 8x6 na 1cm² viz zakres. Obraz není viditelně signován ani datován (na rubu přidruženého

portrétu Jana Adama z Questenberku¹⁵ se nachází štětcový přípis *Gabriel Müller fec. A. 1717*, viz *Obrazová příloha II, obr. 3.*,^{16,17} ale pravděpodobně se jedná o malbu z první poloviny 18. století.¹⁸ Dílo bylo uloženo v obrazárně zámku Jaroměřice nad Rokytnou. Na malbě je vyobrazen portrét půl figury Marie Antonie z Questenberku, rozené Friedberg-Scheer, první manželky Jana Adama z Questenberku¹⁹ Šlechtična je oděna do šatů okrové a zelené barvy s hlubokým výstřihem, který je lemován jemnou krajkou. Kolem ramen má obtočenou červenou drapérii, přichycenou pod prsy zdobným páskem s drahokamy. Obličej je natočen mírně doleva a oči směřují k divákovi. Světle šedé vlasy jsou vyčesány vzhůru, jeden pramen zvlněných vlasů spočívá na levém rameni. Tento účes, pocházející z francouzského fontagne, dominoval módě evropské ženské elity přibližně od roku 1690 do roku 1720.²⁰ Pozadí je téměř jednolitě tmavé barvy. Tento portrét je zasazen do oválné niky, která se výrazněji projevuje u spodního okraje, jelikož je malována téměř stejnou barvou jako pozadí.

Napínací rám je vyroben z širokých latí, které nejsou sešíkmené v rozích. Na koncích jsou pravděpodobně ztenčeny (horizontální latě jsou ztenčeny z vnitřní strany,

¹⁵ Johann Adam von Questenberg, olej na plátně, 87 × 67 cm, Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR05887.

¹⁶ KOŠÁRKOVÁ, Monika, MACHAČKO, Luboš a ŠEVCŮ, Radka. *Komplexní průzkum techniky a technologie malby Gabriela Müllera na příkladu portrétů Jana Adama z Questenbergu a Marie Antonie z Questenbergu*. Průzkumy památek XXVI. 2019. č. 1.

¹⁷ Z průzkumu v RTG záření vyplynulo, že se na rubu malby nachází nečitelný nápis, více viz. *Vyhodnocení průzkumů*.

¹⁸ RUHE, Lilian. *The portrait painter and draughtsman Gabriel Muller (1688–1764), also known as 'Kupezky-Muller': Dedicated to his patrons, devoted to nature*. Průzkumy památek XXVI. 2019 č. 1.

¹⁹ RUHE, Lilian – MACHAČKO, Luboš, ed. In: *Arte-fakt. Some introductory notes on count Johann Adam von Questenberg and his collection of portraits*. In: *Restaurování a ochrana uměleckých děl: Konzervace a restaurování malby a polychromie: Konference sdružení pro ochranu památek Arte-fakt, Galerie Středočeského kraje, Kutná Hora, 30. listopadu 2017* [online]. B. m. [Kutná Hora]: Arte-fakt, sdružení pro ochranu památek, 2017, s.6–19 [cit. 16.7. 2019]. Dostupné z: http://www.arte-fakt.cz/dokumenty/XII.%20konference/s.6-19_L.Ruhe.pdf

²⁰ *Ibidem*

horizontální z vnější). Klínky jsou vsazeny do ztenčených částí latí. Na spodní liště rámu vlevo se nachází papírový štítek s nápisem *Jaroměřice, inv. č. 528* provedeným propisovací tužkou modré barvy. Bezprostředně na rámu se nachází nápis *JR/JAROMĚŘICE, 528/756, JR 00576* černým lihovým fixem a na papírovém tištěném štítku s čárovým kódem se nachází nápis *JR 00576, Obraz portrét, dáma v dekoltovaných šatech, 528*.

Ozdobný rám je vyroben ze čtyř jednotlivých částí, které jsou na koncích skosené. Latě délkou přesahují na rub i líc malby tak, aby ji chránili při nárazech.

2.2.3 Popis stavu objektu před restaurováním

Povrch barevné vrstvy i rubu díla je pokryt prachovými depozity. Textilní podložka je mírně zvlněná v levém horním rohu. Na povrchu malby se nachází nerovnoměrná silně lesklá laková vrstva. Největší poškození se nachází v obličejové části portrétu, konkrétně na čele a na pravém líci. V těchto partiích se barevná vrstva odděluje od podkladu v jednotlivých šupinách o rozměrech cca 1x1 mm., na některých místech zcela chybí. V těchto poškozených partiích je obnažen podklad bolusového typu a podmalba světlé barvy. Na díle je patrný velký rozsah druhotných zásahů. V minulosti (pravděpodobně během 20. stol.) bylo dílo komplexně restaurováno. Během restaurování bylo dílo celoplošně podlepeno druhotným plátnem s výraznou strukturou, která se projevuje v celé ploše malby. Na povrchu malby je patrné velké množství retuší, které jsou pozorovatelné v celé ploše barevné vrstvy (retuše jsou provedeny ve většině kvalitně, nejsou ztmavlé, neruší a udržují vizuální a estetickou celistvost díla). Vzhledem ke komplexnosti předchozího restaurátorského zásahu lze předpokládat, že se na díle mohou vyskytovat rezidua adheziva konsolidace barevné vrstvy.

Vypínací rám se nachází v dobrém stavu. Je pevný a nevykazuje známky napadení dřevokazným hmyzem či jiným biologickým nebo mikrobiologickým napadením.

Ozdobný rám se také nachází v dobrém fyzickém stavu. Z výroby se na levé liště na pohledové straně nachází několik nerovností. Kus rámu při levém spodním okraji je uštípnut.

2.2.4 Nálezová (průzkumová) zpráva

Metodika restaurátorských průzkumů

Před započítím restaurátorských prací byly provedeny rozsáhlé průzkumy, jejichž cílem bylo zjištění výtvarné techniky díla, použitých materiálů, zjištění poškození, příčin jejich vzniku a intenzita a rozsah druhotných zásahů. Provedené průzkumy dokumentují stav díla a slouží jako podklad pro určení vhodného restaurátorského postupu.

Neinvazivní metody průzkumů

Průzkum v denním rozptýleném světle

Průzkumem v denním rozptýleném světle byly získány základní informace o celkovém stavu díla, stavu barevných vrstev a podložky malby. Výsledky vizuálního průzkumu jsou podrobně popsány v kapitole *Popis stavu objektu před restaurováním*.

Průzkum v razantním bočním nasvícení

Pozorováním díla v razantním bočním nasvícení byly získány informace o stavu barevné vrstvy, jejich deformací a deformace textilní podložky. Na malbě byla dále pozorována technika malby a rukopis malíře.

Průzkum v průsvitu

V procházejícím světle lze pozorovat hustotu textilní podložky, defekty barevné vrstvy a podkladu, perforace a jejich rozsah.

Průzkum v UV fluorescenci

Průzkumem v UV fluorescenci je možné pozorovat některá použitá média (některé pigmenty, kliš, šelak apod.), druhotné zásahy, adheziva a povrchovou úpravu (laky). Dílo bylo pozorováno v záření lamp s UV trubicemi značky Philips TL – D 18 W BLB s rubínovým sklem. Během fotografování nebyly použity filtry.

Průzkum v IR reflektografii

IR reflektografie podává informace o podkresbě, technice malby, autorských oprav a druhotných zásazích. K průzkumu byla použita IR kamera Hamamatsu a filtry s vlnovou délkou v rozmezí 1500 – 1800 nm.²¹

---

²¹ IR analýza byla provedena Martinem Martanem, akad. mal.

Průzkumy v RTG záření

Pozorováním snímku díla v RTG záření je možné lokalizovat druhotné zásahy (doplňky, vysprávky) a krakeláž, ale také kresbu, malbu či podmalbu v místech, kde byla použita média na bázi těžkých kovů.²²

První průzkum v RTG záření byl proveden na stacionárním univerzálním skiasko-skiagrafickém digitálním RTG systému s vysokým rozlišením a pohyblivým C-ramenem Ultimax, TOSHIBA MEDICAL SYSTEMS.²³

Druhý průzkum byl proveden v Laboratoři rentgenové tomografie v Centru Excellence Telč UTAM AV ČR, v. v. i.

Invazivní metody průzkumů

Chemicko-technologické průzkumy

Z díla byly odebrány vzorky pro průzkumy, které byly zaměřeny na zjištění použitých pigmentů a pojiv v malbě a podkladu. Dále byla zkoumána stratigrafie barevných vrstev a prvková analýza.

Zkoušky stability a rozpustnosti barevných vrstev a laků

Cílem zkoušek stability a rozpustnosti barevných vrstev a laků bylo nalezení ideálního fixačního média a medií pro scelení vzniklých defektů barevné vrstvy bez narušení lakové vrstvy.

Vyhodnocení průzkumů

Neinvazivní metody průzkumů

V razantním bočním nasvícení byly zvýrazněny defekty barevné vrstvy v obličejové části. Dále bylo lépe pozorovatelné prostoupení struktury druhotného plátna v celé ploše malby a zvlnění textilní podložky v levém horním a pravém spodním rohu díla. Zvýrazněna byla i některá druhotně doplněná místa retuší, především ve vlasech. Na povrchu barevných vrstev byla patrna vrstva prachových depositů a jiných nečistot.

---

²² KOPECKÁ, Ivana a SVOBODOVÁ, Eva. *Metody průzkumu historických materiálů*. Praha: Grada Publishing, 2019. s. 18.

²³ Průzkum provedl DiS. Ján Saksun na Radiologickém oddělení Litomyšlské nemocnice, Nemocnice Pardubického kraje, a.s.

Pozorování díla v průsvitu potvrdilo hustě tkanou texturu druhotného plátna a pravděpodobné použití silnější vrstvy adheziva, jelikož světlo dílem téměř neprochází.

Během průzkumu v UV fluorescenci byla dobře viditelná nerovnoměrná, silná vrstva laku na celém povrchu malby. Zvýrazněna byla místa defektů v obličejové části a drobné retuše na červené drapérii. Na čele v blízkosti defektů barevné vrstvy se nachází tmavá místa, která mohou být residui adheziva či konsolidantu předchozích zásahů (může se jednat například o Paraloid B72, který se v UV luminiscenci jeví jako tmavý). Rub malby se celoplošně projevuje fluorescencí světle modré barvy, která odpovídá použití adheziva s obsahem klihu. Pravděpodobně byl na rentoaláž použit kleistr (směs škrobu, klihu a benátského balzámu), kterému by odpovídala i tvrdost a pevnost celého zásahu.

Na snímcích z IR reflektografie není patrná přípravná kresba, pentimenti ani signatura na rubu plátna. Dobře čitelné jsou ale defekty barevné vrstvy, především ve světlých částech malby.

Na průzkumu v RTG záření je dobře viditelná konstrukce napínacího rámu, uchycení malby k rámu a připevnění ochranného rámu. Na snímcích lze pozorovat techniku malby, která je v drapériích pastóznějšího charakteru. Na těchto místech je možné vyčíst jednotlivé tahy štětce, které jsou částečně viditelné i v denním světle. Tahy štětce je možné vyzorovat i v inkarnátech, které nejsou v denním světle zřetelné. V barevné vrstvě jsou zvýrazněny její vyretušované výpadky. Místa, kde odpadla pouze barevná vrstva bez podmalby jsou rentgenových snímcích tmavě šedé barvy. Místa, kdy byl odhalen podklad bolusového typu jsou na snímcích téměř černá. Na díle nejsou patrné známky perforací. Dílo bylo pravděpodobně rentoalováno z důvodu řídké tkaného originálního plátna, kdy jeho degradace způsobovala nevratné poškození barevné vrstvy. V levé spodní polovině malby v úrovni ozdobné spony je na RTG snímcích mírně patrný náznak signatury na rubu originálního plátna. Nejzřetelnější je počáteční písmeno G.²⁴

---

²⁴ RUHE, Lilian. *The portrait painter and draughtsman Gabriel Muller (1688–1764), also known as 'Kupezky-Muller': Dedicated to his patrons, devoted to nature*. Průzkumy památek XXVI. 2019 č. 1.

Invazivní metody průzkumů

Chemicko-technologickými průzkumy provedenými v Národní galerii v Praze bylo zjištěno, že podklad malby bolusového typu obsahuje červenou hlinku s příměsí anatasu. Na díle byly identifikovány pigmenty typické pro malířství 18. století, jako například olovnatá běloba, rumělka, kostní čern a hlinky. Ve vzorku odebraného ze zelené mašle bylo identifikováno indigo, díky němuž lze orientovat vznik malby nejpozději do konce 18. století.²⁵ Zjištění přítomnosti vysychavého oleje v podkladu i barevných vrstvách potvrzuje předpokládanou techniku malby jako olejomalbu. Ve vzorku odebraného z červené drapérie byl identifikován červený organický lak. I z tohoto důvodu by nebylo zcela bezpečné celoplošné ztenčení lakové vrstvy, kdy by v průběhu prací mohlo dojít k narušení organického laku obsaženého v lazurách a jejich sejmutí. Na povrchu vzorků byly pozorovány dvě vrstvy retuší a fragmenty organické vrstvy, zřejmě laku.

Chemicko-technologickými průzkumy provedenými v Kunsthistorickém muzeu ve Vídni byl identifikován lněný olej a terpenické pryskyřice jako pojivo barevných vrstev. Podrobné informace jsou uvedeny v příloze *Chemicko-technologický průzkum*.

Zkouškami rozpustnosti bylo zjištěno, že laková ani barevná vrstva není rozpustná v technickém benzínu ani toluenu, tudíž bude možné použít adhezivum Lascaux heat seal adhesive 375 jako konsolidant barevné vrstvy a BEVA® Artist Gesso-p na tmelení výpadků barevné vrstvy.

---

²⁵ SLÁNSKÝ, Bohuslav. *Technika malby. Díl I., Malířský a konzervační materiál*. Vyd. 2. Praha: Paseka, 2003. s. 48.

2.2.5 Restaurátorský záměr

- Fotografická dokumentace stavu díla před, v průběhu a po restaurování.
- Suché mechanické čištění měkkými štětci, inertní pryží Wishab a muzejním vysavačem.
- Čištění povrchu malby organickými rozpouštědly
- Konsolidace uvolněné barevné vrstvy a podkladu od líce řídkým roztokem adheziva Lascaux heat seal adhesive 375 v toluenu a technickém benzínu a následné zažehlení.
- Tmelení vypadaných míst barevné vrstvy komerčně připraveným tmelem BEVA® Artist Gesso-p, izolace tmelů.
- Scelující retuše pryskyřičnými barvami Maimeri Restauro.
- Nanesení závěrečné vrstvy damarového laku značky Lefranc & Bourgeois.

2.2.6 Postup restaurátorských prací

Fotodokumentace

Dílo bylo fotograficky dokumentováno před započítím restaurátorských prací, v jejich průběhu a po dokončení restaurování.

Konsolidace barevné vrstvy

Dílo bylo nejprve z líce ometeno jemnými štětci. Uvolněný prachový depozit a jiné volné nečistoty byly odstraněny muzejním vysavačem. Jako fixační médium bylo použito řídké adhezivum BEVA 371 v poměru 1:10 BEVA a technický benzín. Adhezivum bylo vpravováno do postižených míst tenkým štětcem a po odtěkání ředidla zažehlováno přes silikonový papír tepelnou restaurátorskou špachtlí. Do dokončení konsolidace byly přebytečné nánosy adheziva odstraněny vatovými smotky navlhčenými v toluenu.

Mechanické čištění

Ozdobný rám a malba byly z rubu i líce očištěny inertními pryžemi Wishab, kosmetickými houbičkami a muzejním vysavačem. Ozdobný rám byl navíc očištěn kosmetickými houbičkami navlhčených v roztoku demineralizované vody s detergentem.

Čištění barevné vrstvy

Povrch barevné vrstvy byl opakovaně čištěn vatovými smotky navlhčenými v technickém benzínu.

Rovnění textilní podložky

Nerovnosti textilní podložky bylo možné vyrovnat dopnutím plátka pomocí klínek vsazených v rámu.

Tmelení a separace tmelů

Vytmelena byla místa s absencí barevné vrstvy na čele, pravém líci a na dvou místech v oblasti malby vlasů. Tato místa byla vytmelena komerčně připraveným tmelem BEVA® Artist Gesso-p určeným ke tmelení závěsných obrazů. Po zaschnutí byla tmelená místa revidována a jejich povrch upraven dle charakteru originální

malby. Na závěr byla doplněná místa separována damarovým lakem značky Lefranc & Bourgeois v poměru 3:1:4 (lesklý lak, saténový lak, terpentýn).

Scelující retuše

Retušována byla místa doplněna tmelem, rušivé defekty barevné vrstvy, a také některé nevyhovující druhotné zásahy. Zvolena byla nápodobivá scelující retuš pryskyřičnými barvami Maimeri Restauro ředěnými terpentýnem s přídavkem lesklého damarového laku značky Lefranc & Bourgeois.

Závěrečné lakování

Před lakováním byl z líce ochranný rám oblepen papírovou lepicí páskou tak, aby byl chráněn během aplikace laku. Na dílo byla celoplošně nanesena vizuálně scelující tenká vrstva laku. Použit byl lak značky Lefranc & Bourgeois v poměru 1:1:2 (lesklý lak, saténový lak, terpentýn) pomocí air-brush.

Ozdobný rám

Defekty ochranného rámu byly doplněny vosko-pryskyřičným tónovaným tmelem a retušovány olejo-pryskyřičnými barvami značky Mussini.

2.2.7 Použité materiály a chemikálie

BEVA® Artist Gesso-p (Kremer Pigmente GmbH & Co. KG)

Buničitá vata – 100% celulóza (Hartmann Rico a.s., Veverská Bítýška)

Čistící houby Blitz - Fix (Deffner & Johann GMBH)

Čistící pryž Wishab (Ceiba s. r. o, Stará Boleslav)

Demineralizovaná voda (přístroj AR 50 GA – Gryf HB, spol. s.r.o. Havl. Brod, přípr. FR UPa)

Hostaphan se silikonovou vrstvou RNT 36 51 g/m² (dodává Artprotect spol. s.r.o., Brno)

Lakový benzín (dodává Ing. Petr Švec – PENTA s.r.o., Chrudim)

Lascaux heat seal adhesive 375 (vyrábí Lascaux Colour&Restauro)

Olejo-pryskyřičné barvy Mussini (Schmincke, dodává Zlatá loď, Praha)

Pryskyřičné barvy Maimeri Restauro (Výrobce Industria Maimeri Spa, Mediglia, Itálie)

Pryskyřičný – damarový lak Lefranc & Borgeois lesklý, saténový (Lefranc & Borgeois, Francie)

Silikonový papír (dodává Ceiba s.r.o. Brandýs n. L. – St. Boleslav)

Spolapon AOS 146 (dodává Ceiba s.r.o. Brandýs n. L – St. Boleslav)

Technický benzín (dodává Ing. Petr Švec – PENTA s.r.o., Chrudim)

Terpentýn (dodává Ing. Petr Švec – PENTA s.r.o., Chrudim)

Toluen Ing. Petr Švec – PENTA s.r.o., Chrudim)

Voskopryskyřiný tmel (vosko-pryskyřičná směs z včelího vosku, damary a malého podílu benátského balzámu, plniva – plavená křída, stálé minerální pigmenty)

2.2.8 Podmínky a způsob uložení

Dílo doporučuji uchovávat v těchto klimatických podmínkách:

Pro zachování kvality zrestaurovaného díla je nutné zajistit odpovídající podmínky pro uložení díla, které zabrání jeho předčasnému znehodnocení.

Doporučujeme objekt deponovat při relativní vlhkosti $50 \% \pm 5 \%$ a teplotě $+ 20 \text{ }^{\circ}\text{C} \pm 2 \text{ }^{\circ}\text{C}$. Umístit mimo zdroje sálavého tepla a zabránit náhlému kolísání relativní vlhkosti a teploty. Nevystavovat přímému slunečnímu záření ani jinému zdroji UV záření. Stav díla průběžně kontrolovat.²⁶

Nedodržení výše uvedených podmínek může vést k poškození díla. Zapůjčení objektu doporučuji pouze při zajištění vhodných podmínek uložení a bezpečné manipulaci.

---

²⁶ KOPECKÁ, Ivana a kol. *Preventivní péče o historické objekty a sbírky v nich uložené, Státní ústav památkové péče*. Praha, 2002.

2.2.9 Seznam použité literatury a zdrojů

KOPECKÁ, Ivana a kol. *Preventivní péče o historické objekty a sbírky v nich uložené, Státní ústav památkové péče*. Praha, 2002.

KOPECKÁ, Ivana a SVOBODOVÁ, Eva. *Metody průzkumu historických materiálů*. Praha: Grada Publishing, 2019.

KOŠÁRKOVÁ, Monika, MACHAČKO, Luboš a ŠEVCŮ, Radka. *Komplexní průzkum techniky a technologie malby Gabriela Müllera na příkladu portrétů Jana Adama z Questenbergu a Marie Antonie z Questenbergu*. Průzkumy památek XXVI. 2019.

RUHE, Lilian – MACHAČKO, Luboš, ed. In: *Arte-fakt. Some introductory notes on count Johann Adam von Questenberg and his collection of portraits*. In: *Restaurování a ochrana uměleckých děl: Konzervace a restaurování malby a polychromie: Konference sdružení pro ochranu památek Arte-fakt, Galerie Středočeského kraje, Kutná Hora, 30. listopadu 2017* [online]. B. m. [Kutná Hora]: Arte-fakt, sdružení pro ochranu památek, 2017, s. 6–19 [cit. 16.7. 2019]. Dostupné z: http://www.arte-fakt.cz/dokumenty/XII.%20konference/s.6-19_L.Ruhe.pdf

RUHE, Lilian. *The portrait painter and draughtsman Gabriel Muller (1688–1764), also known as 'Kupczyk-Muller': Dedicated to his patrons, devoted to nature*. Průzkumy památek XXVI. 2019.

SLÁNSKÝ, Bohuslav. *Technika malby. Díl I., Malířský a konzervační materiál*. Vyd. 2. Praha: Paseka, 2003.

2.2.10 Seznam obrazové přílohy I

- Obr. 1. Stav před restaurováním, celkový pohled na líc, viditelné světlo
- Obr. 2. Stav před restaurováním, celkový pohled na rub, viditelné světlo
- Obr. 3. Stav před restaurováním, detail obličeje, viditelné světlo
- Obr. 4. Stav před restaurováním, detail defektu na čele, viditelné světlo
- Obr. 5. Stav před restaurováním, detail defektu na čele a ve vlasech, viditelné světlo
- Obr. 6. Stav před restaurováním, detail rušivých retuší u spodního okraje, viditelné světlo
- Obr. 7. Stav před restaurováním, makro snímek defektu na čele nad levým okem, viditelné světlo
- Obr. 8. Stav před restaurováním, makro snímek defektu na čele pod vlasy, viditelné světlo
- Obr. 9. Stav před restaurováním, makro snímek defektu ve vlasech, viditelné světlo
- Obr. 10. Stav před restaurováním, makro snímek defektu na pravém líci, viditelné světlo
- Obr. 11. Stav před restaurováním, celkový pohled na líc, razantní boční nasvícení
- Obr. 12. Stav před restaurováním, detail obličeje, razantní boční nasvícení
- Obr. 13. Stav před restaurováním, detail čela, razantní boční nasvícení
- Obr. 14. Stav před restaurováním, celkový pohled na líc, UV fluorescence
- Obr. 15. Stav před restaurováním, celkový pohled na rub, UV fluorescence
- Obr. 16. Stav před restaurováním, detail obličeje, UV fluorescence
- Obr. 17. Stav před restaurováním, detail obličeje, IR reflektografie (autor snímku: Martin Martan akad. mal.)
- Obr. 18. Stav před restaurováním, detail pravé oka, IR reflektografie (autor snímku: Martin Martan akad. mal.)
- Obr. 19. Stav před restaurováním, detail dekoltu, IR reflektografie (autor snímku: Martin Martan akad. mal.)

- Obr. 20. Stav před restaurováním, detail levého spodního rohu, místo se signaturou na rubu, IR reflektografie (autor snímku: Martin Martan akad. mal.)
- Obr. 21. Stav před restaurováním, celkový pohled na líc, RTG záření (autor snímku: Laboratoř rentgenové tomografie v Centru Excellence Telč UTAM AV ČR, v. v. i..)
- Obr. 22. Stav před restaurováním, detail obličeje a dekoltu, RTG záření (autor snímku: DiS. Ján Saksun)
- Obr. 23. Stav před restaurováním, detail dekoltu a místa se signaturou, RTG záření (autor snímku: DiS. Ján Saksun)
- Obr. 24. Stav během restaurování, makro snímek defektu nad levým okem, stav po konsolidaci, viditelné světlo
- Obr. 25. Stav během restaurování, makro snímek defektu na čele pod vlasy, stav po konsolidaci, viditelné světlo
- Obr. 26. Stav během restaurování, detail defektu ve vlasech, stav po konsolidaci, viditelné světlo
- Obr. 27. Stav během restaurování, detail defektu čela, stav po konsolidaci, razantní boční nasvícení
- Obr. 28. Stav během restaurování, celkový pohled na líc, stav po konsolidaci, razantní boční nasvícení
- Obr. 29. Stav během restaurování, detail obličeje, stav po konsolidaci, razantní boční nasvícení
- Obr. 30. Stav během restaurování, makro snímek defektu nad levým okem, stav po tmelení, viditelné světlo
- Obr. 31. Stav během restaurování, makro snímek defektu na čele pod vlasy, stav po tmelení, viditelné světlo
- Obr. 32. Stav během restaurování, makro snímek defektu ve vlasech, stav po tmelení, viditelné světlo
- Obr. 33. Stav během restaurování, makro snímek defektu na pravém líci, stav po tmelení, viditelné světlo
- Obr. 34. Stav během restaurování, detail obličeje, stav po tmelení, viditelné světlo

- Obr. 35. Stav během restaurování, celkový pohled na líc, stav po tmelení, razantní boční nasvícení
- Obr. 36. Stav během restaurování, detail obličeje, stav po tmelení, razantní boční nasvícení
- Obr. 37. Stav během restaurování, detail čela, stav po tmelení, razantní boční nasvícení
- Obr. 38. Stav po restaurování, detail obličeje, razantní boční nasvícení
- Obr. 39. Stav po restaurování, detail čela, razantní boční nasvícení
- Obr. 40. Stav po restaurování, detail obličeje, viditelné světlo
- Obr. 41. Stav po restaurování, detail čela, viditelné světlo
- Obr. 42. Stav po restaurování, detail defektu na čele a ve vlasech, viditelné světlo
- Obr. 43. Stav po restaurování, detail místa s rušivými retušemi u spodního okraje, viditelné světlo
- Obr. 44. Stav po restaurování, detail defektu na čele, viditelné světlo
- Obr. 45. Stav po restaurování, detail defektu na pravém líci, viditelné světlo
- Obr. 46. Stav po restaurování, celkový pohled na rub, viditelné světlo
- Obr. 47. Stav po restaurování, celkový pohled na líc, viditelné světlo

2.2.11 Seznam obrazové přílohy II

- Obr.1. Průzkum v RTG záření s označenou signaturou nacházející se na rubu originálního plátna s téměř zřetelným písmenem *G*, které by mohlo být počátečním písmenem jména Gabriel Müller. Autor snímku: : Laboratoř rentgenové tomografie v Centru Excellence Telč UTAM AV ČR, v. v. i..
- Obr. 2. Zákres počátečního písmena *G* a možná *a* (zrcadlově obráceně) na snímku z průzkumu v RTG záření. Autor snímku: DiS. Ján Saksun.
- Obr. 3. Signatura Gabriela Müllera z rubu přidruženého portrétu Jana Adama z Questenbergu (Johann Adam von Questenberg, olej na platně, 87 × 67 cm, Jaroměřice nad Rokytinou, inv. č. JR05887). Autor snímku: Ateliér UDP. FR UPa.
- Obr. 4. a 5. Srovnání počátečních písmen *G* a *a* se originální Müllerovou signaturou z díla Johann Adam von Questenberg, olej na platně, 87 × 67 cm, Jaroměřice nad Rokytinou, inv. č. JR05887.

2.2.12 Obrazová příloha I

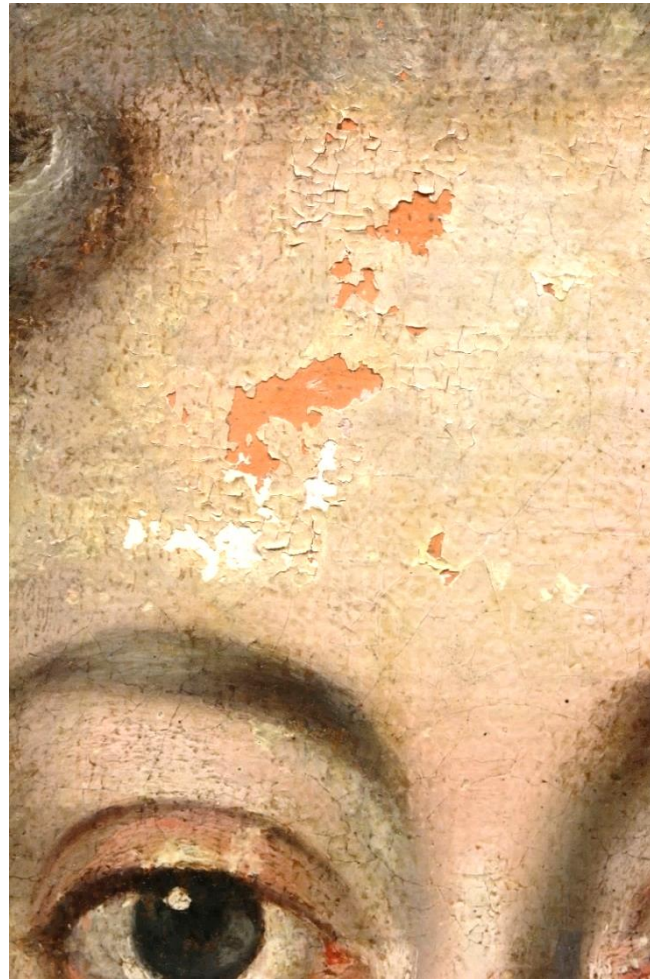
Obr. 1. Stav před restaurováním, celkový pohled na líc, viditelné světlo

Obr. 2. Stav před restaurováním, celkový pohled na rub, viditelné světlo

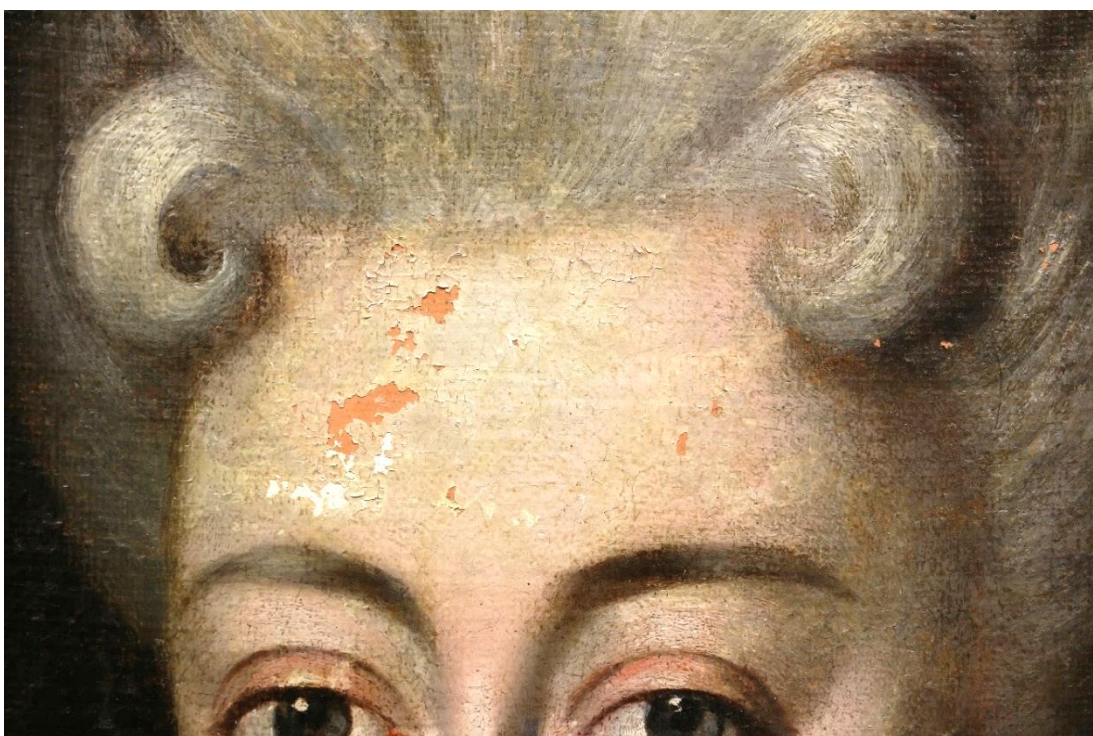

Obr. 3. Stav před restaurováním, detail obličeje, viditelné světlo

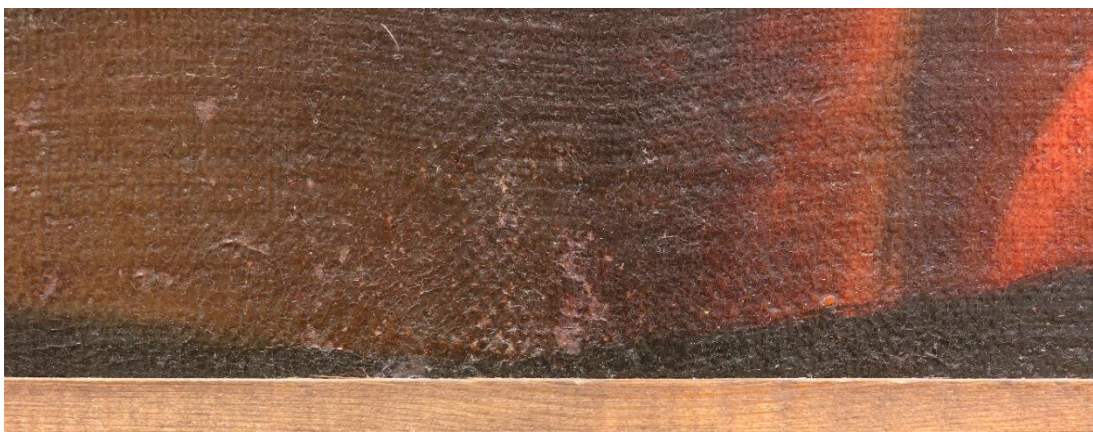

Obr. 4. Stav před restaurováním, detail defektu na čele, viditelné světlo

Obr. 5. Stav před restaurováním, detail defektu na čele a ve vlasech, viditelné světlo

Obr. 6. Stav před restaurováním, detail rušivých retuší u spodního okraje, viditelné světlo

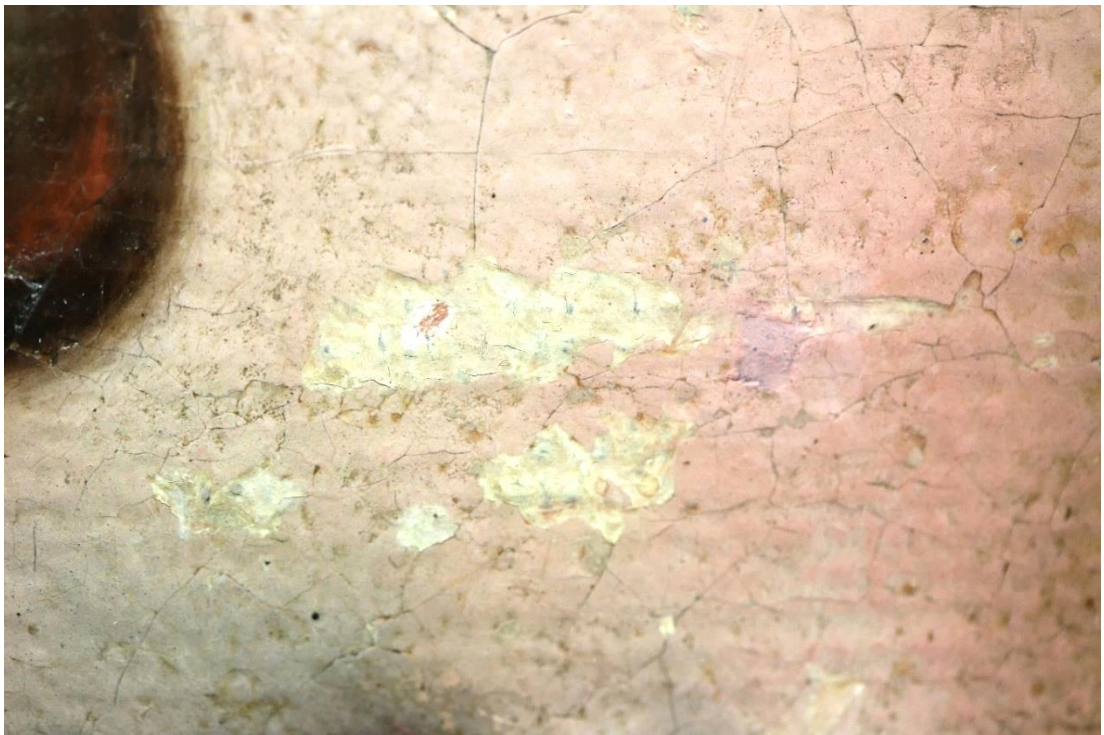
Obr. 7. Stav před restaurováním, makro snímek defektu na čele nad levým okem, viditelné světlo

Obr. 8. Stav před restaurováním, makro snímek defektu na čele pod vlasy, viditelné světlo

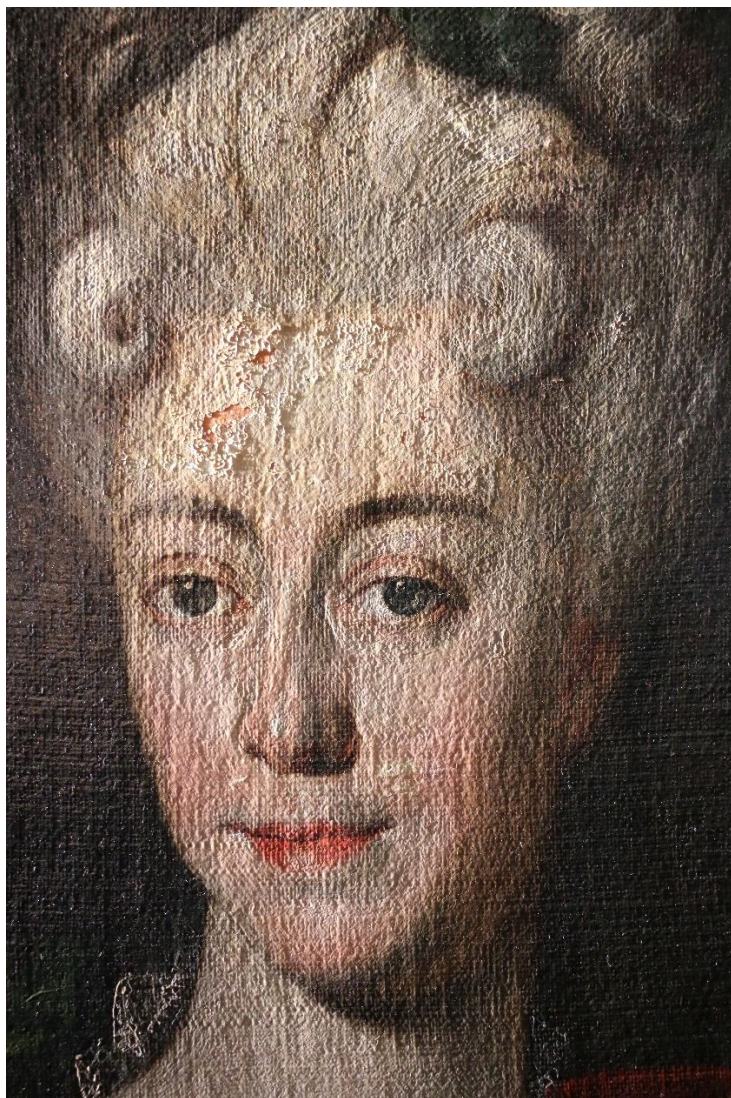
Obr. 9. Stav před restaurováním, makro snímek defektu ve vlasech, viditelné světlo

Obr. 10. Stav před restaurováním, makro snímek defektu na pravém líci, viditelné světlo

Obr. 11. Stav před restaurováním, celkový pohled na líc, razantní boční nasvícení

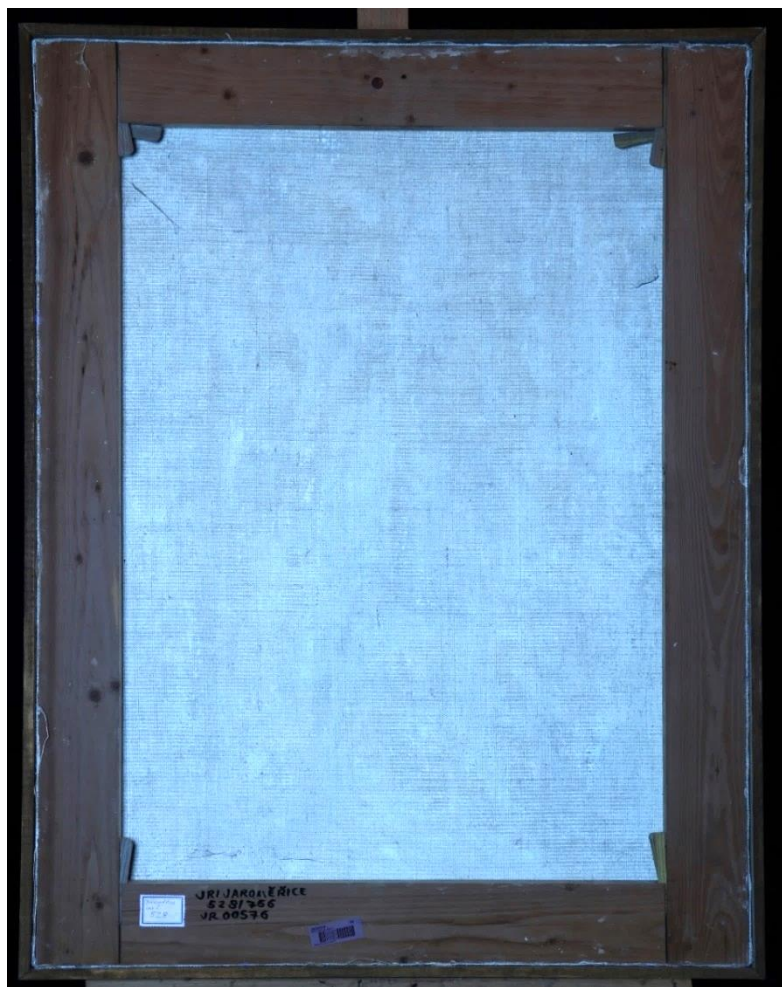

Obr. 13. Stav před restaurováním, detail čela, razantní boční nasvícení

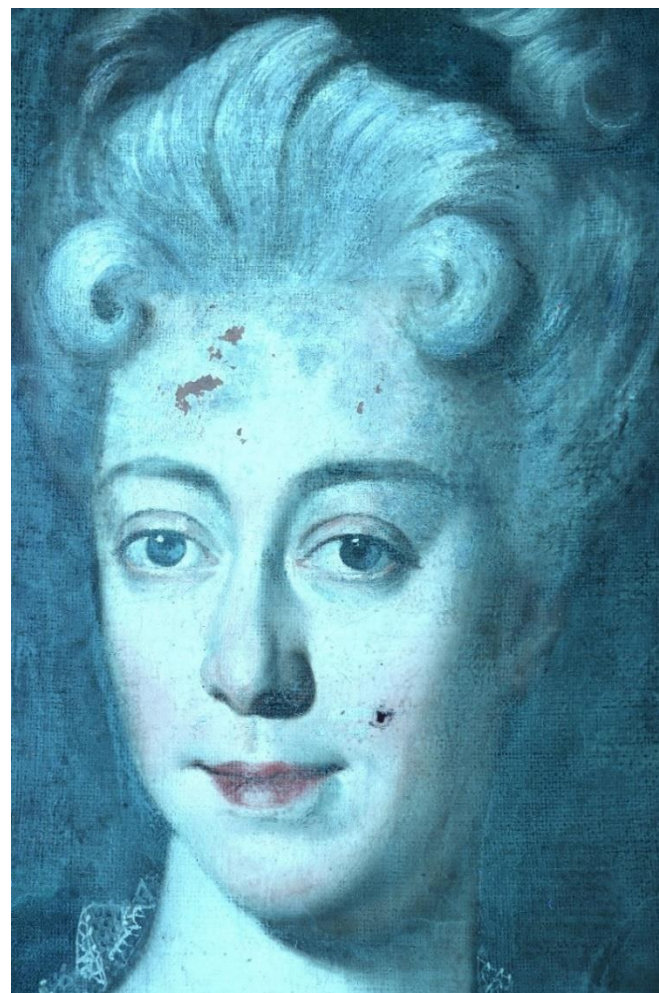
Obr. 12. Stav před restaurováním, detail obličeje, razantní boční nasvícení

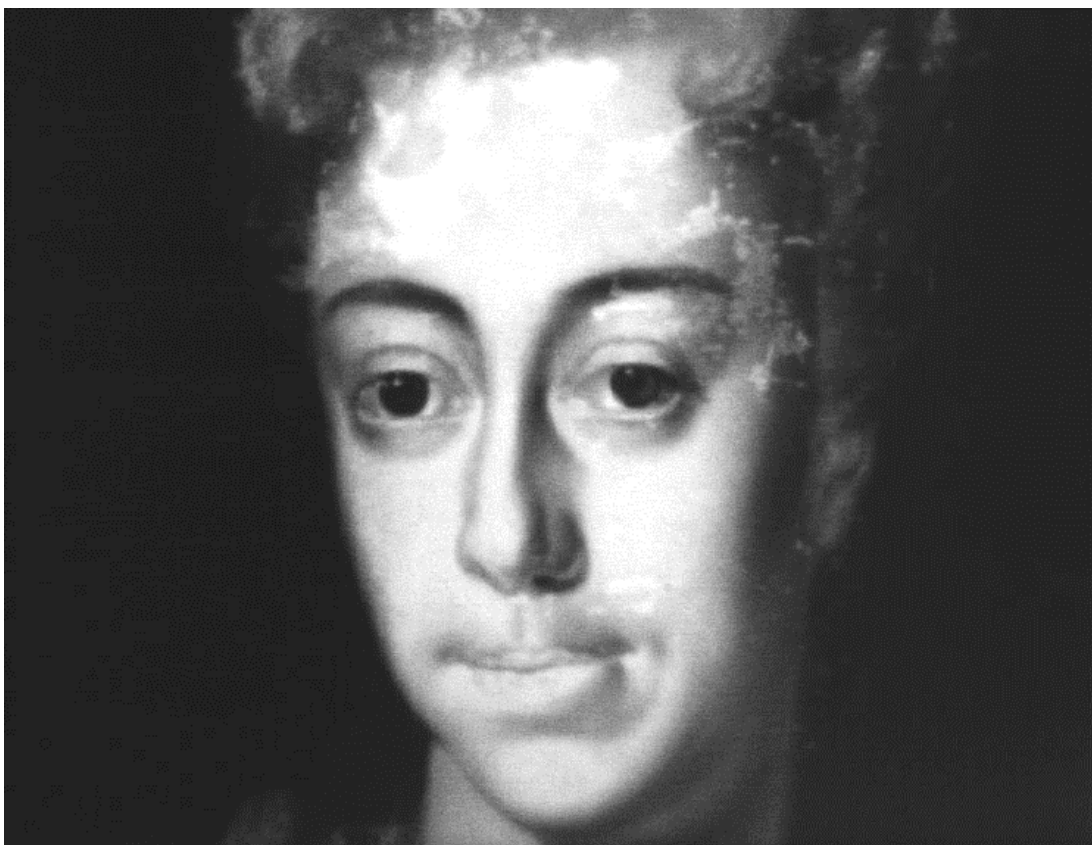
Obr. 14. Stav před restaurováním, celkový pohled na líc, UV fluorescence

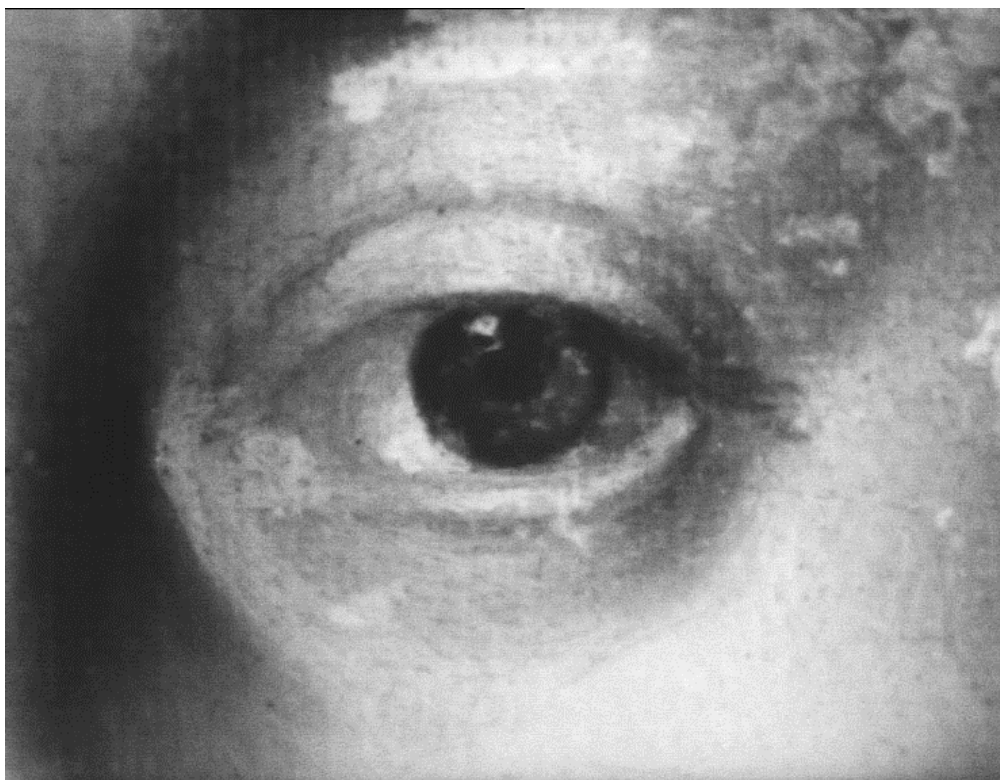
Obr. 15. Stav před restaurováním, celkový pohled na rub, UV fluorescence

Obr. 16. Stav před restaurováním, detail obličeje, UV fluorescence

Obr. 17. Stav před restaurováním, detail obličeje, IR reflektografie (autor snímku: Martin Martan akad. mal.)

Obr. 18. Stav před restaurováním, detail pravé oka, IR reflektografie (autor snímku: Martin Martan akad. mal.)

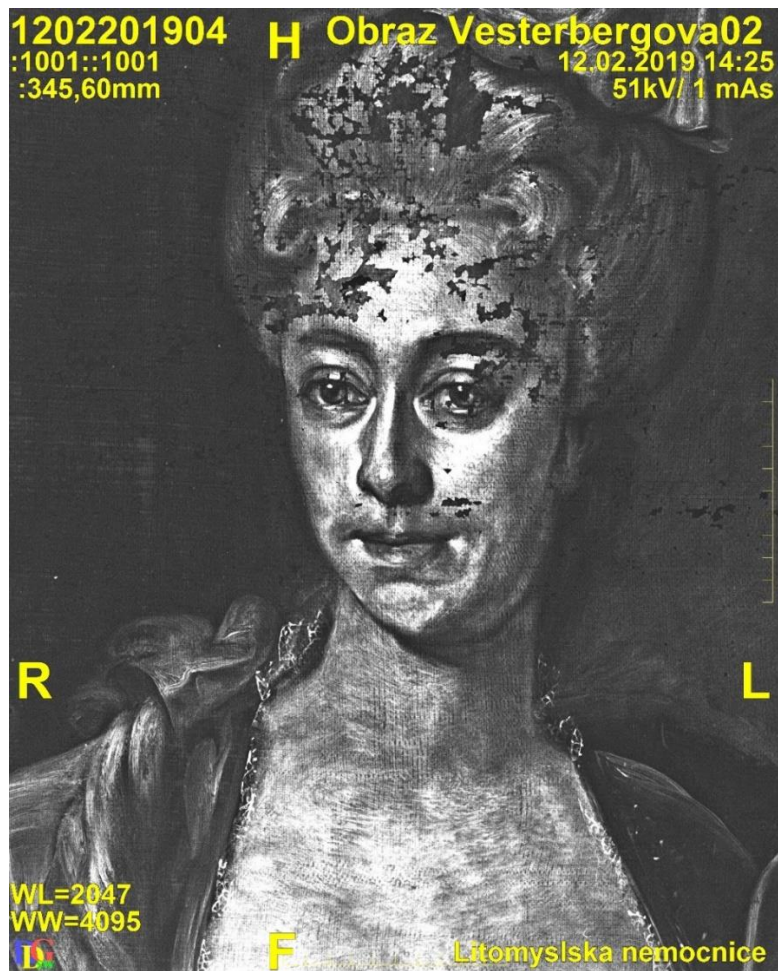
Obr. 19. Stav před restaurováním, detail dekoltu, IR reflektografie (autor snímku: Martin Martan akad. mal.)

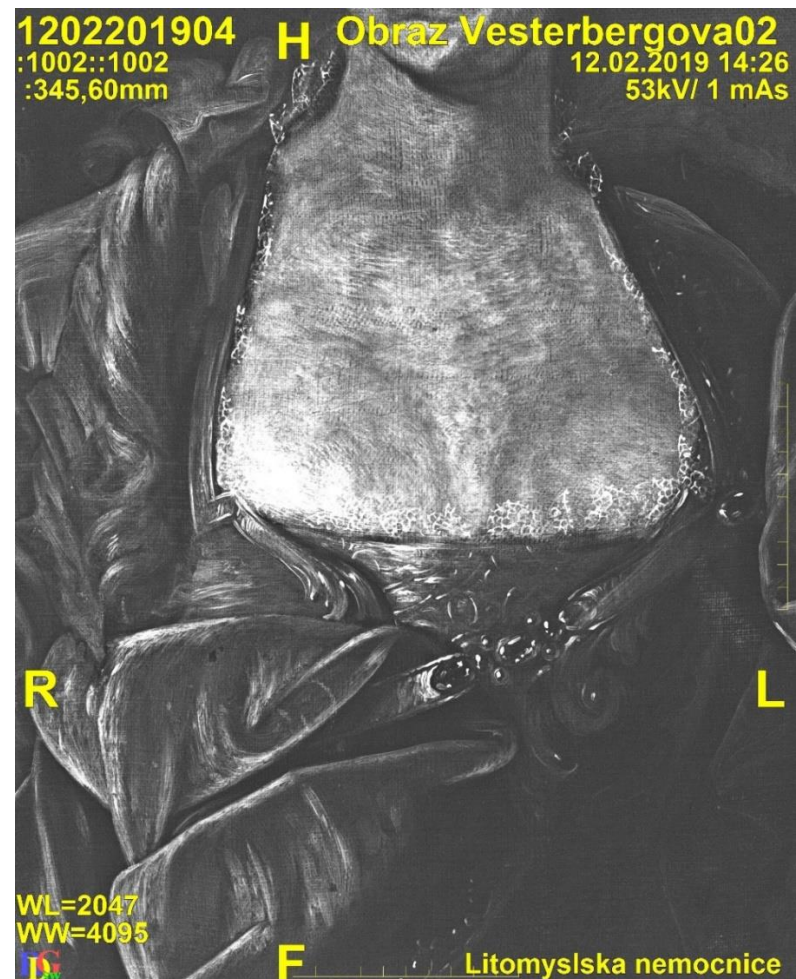
Obr. 20. Stav před restaurováním, detail levého spodního rohu, místo se signaturou na rubu, IR reflektografie (autor snímku: Martin Martan akad. mal.)

Obr. 21. Stav před restaurováním, celkový pohled na líc, RTG záření (autor snímku: Laboratoř rentgenové tomografie v Centru Excellence Telč UTAM AV ČR, v. v. i..)

Obr. 22. Stav před restaurováním, detail obličeje a dekoltu, RTG záření (autor snímku: DiS. Ján Saksun)

Obr. 23. Stav před restaurováním, detail dekoltu a místa se signaturou, RTG záření (autor snímku: DiS. Ján Saksun)

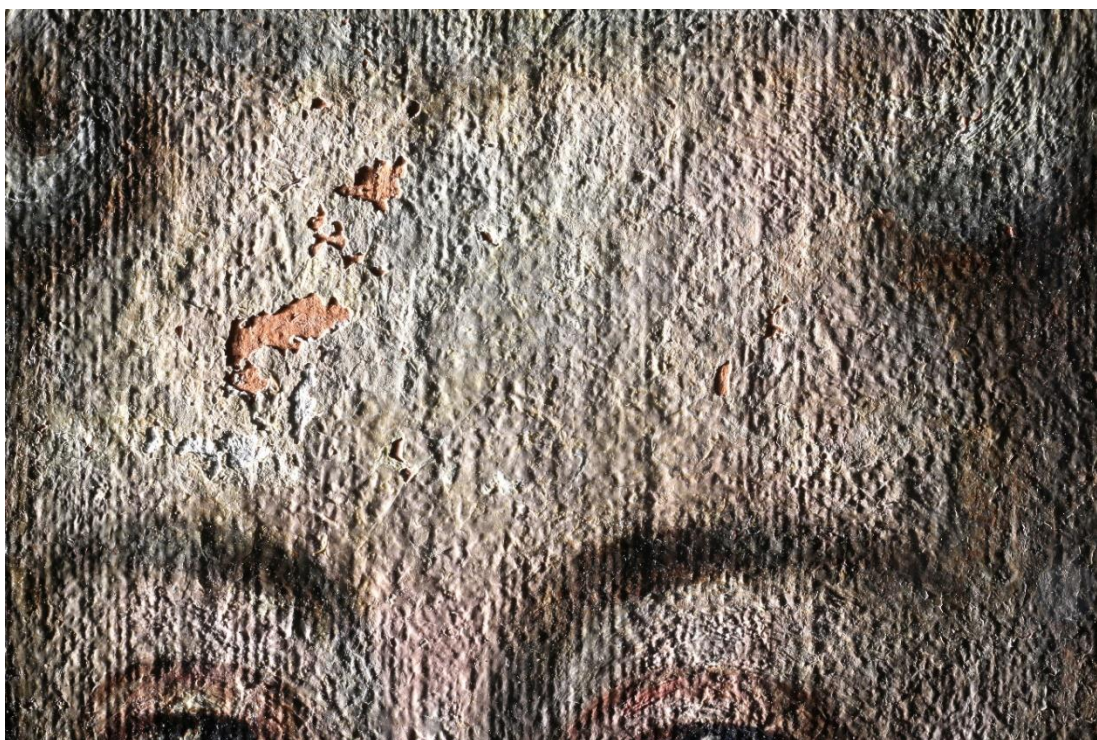
Obr. 24. Stav během restaurování, makro snímek defektu nad levým okem, stav po konsolidaci, viditelné světlo

Obr. 25. Stav během restaurování, makro snímek defektu na čele pod vlasy, stav po konsolidaci, viditelné světlo

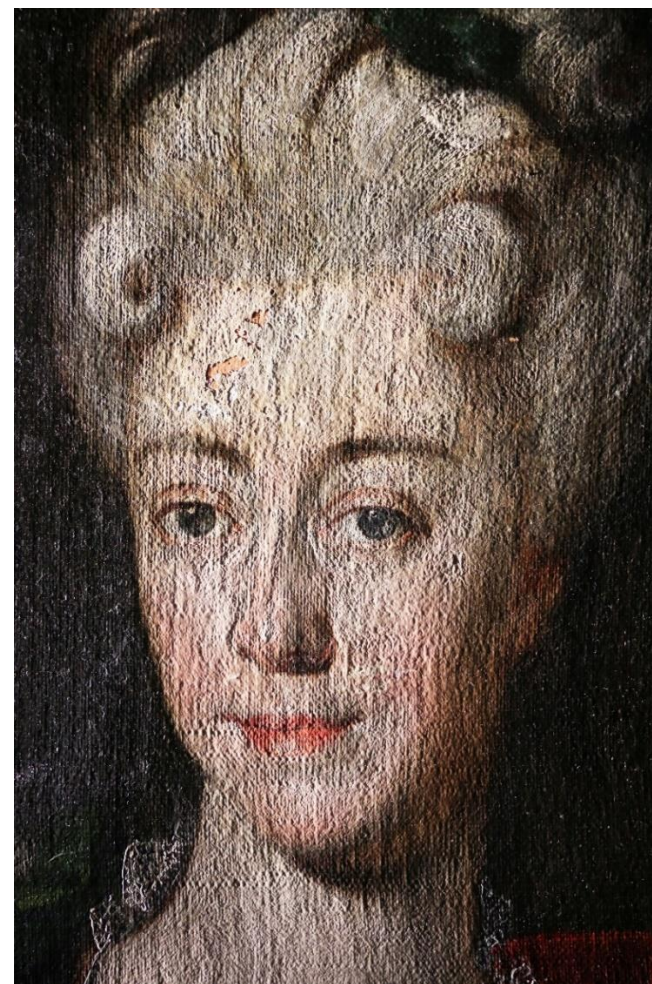
Obr. 26. Stav během restaurování, detail defektu ve vlasech, stav po konsolidaci, viditelné světlo

Obr. 27. Stav během restaurování, detail defektu čela, stav po konsolidaci, razantní boční nasvícení

Obr. 28. Stav během restaurování, celkový pohled na líc, stav po konsolidaci, razantní boční nasvícení

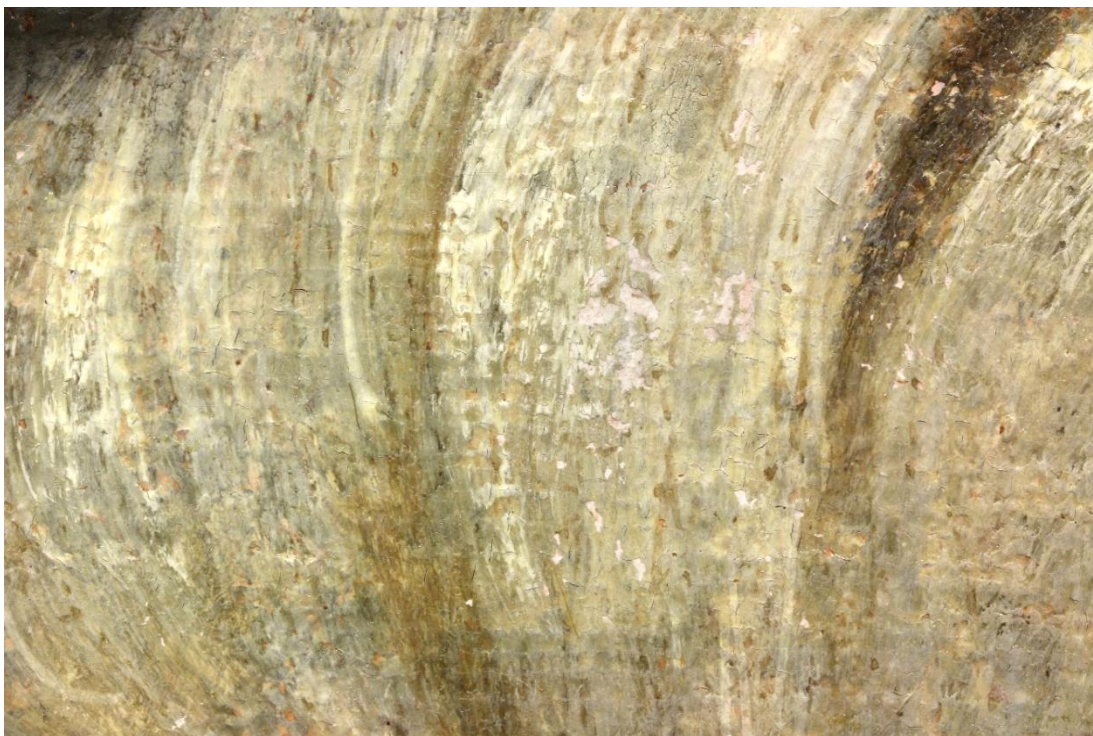
Obr. 29. Stav během restaurování, detail obličeje, stav po konsolidaci, razantní boční nasvícení

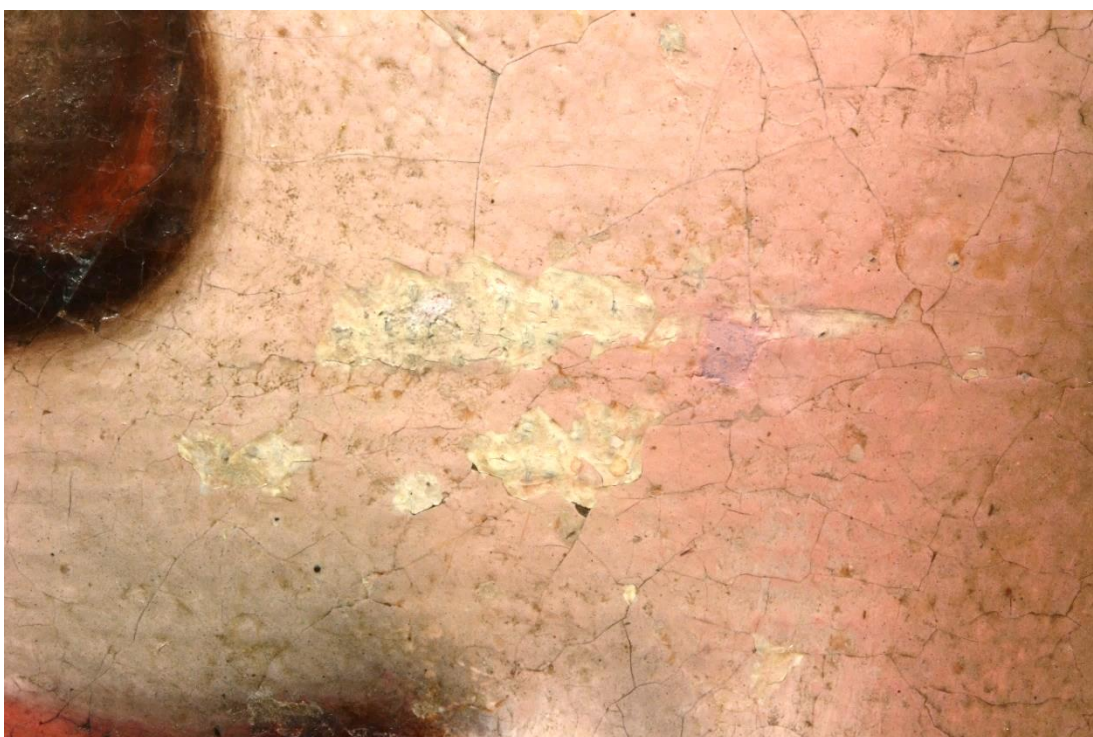
Obr. 30. Stav během restaurování, makro snímek defektu nad levým okem, stav po tmelení, viditelné světlo

Obr. 31. Stav během restaurování, makro snímek defektu na čele pod vlasy, stav po tmelení, viditelné světlo

Obr. 32. Stav během restaurování, makro snímek defektu ve vlasech, stav po tmelení, viditelné světlo

Obr. 33. Stav během restaurování, makro snímek defektu na pravém líci, stav po tmelení, viditelné světlo

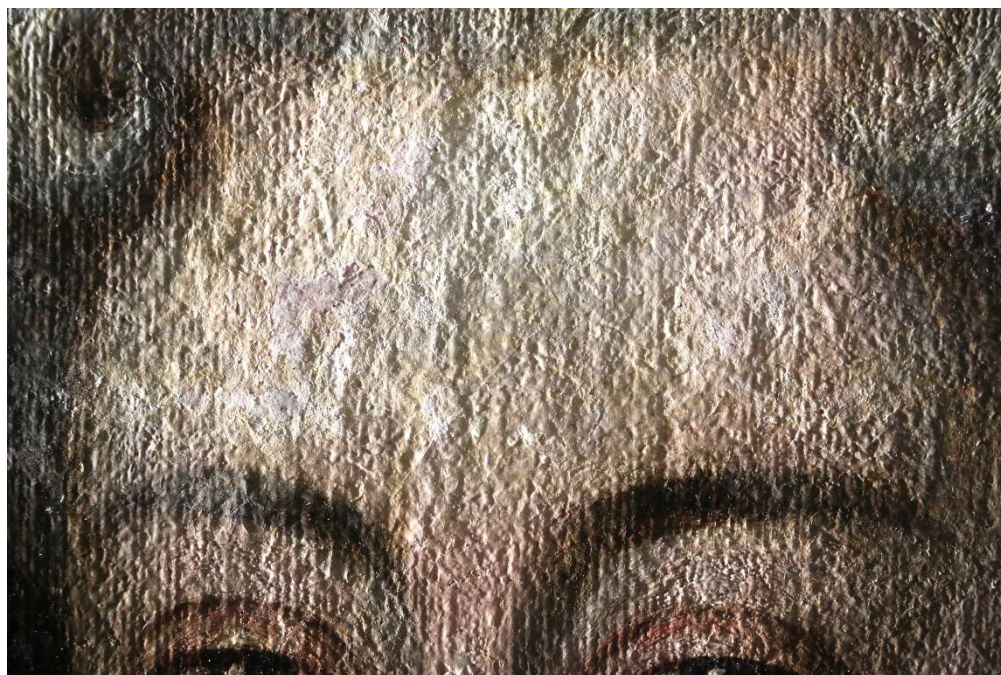

Obr. 34. Stav během restaurování, detail obličeje, stav po tmelení, viditelné světlo

Obr. 35. Stav během restaurování, celkový pohled na líc, stav po tmelení, razantní boční nasvícení

Obr. 37. Stav během restaurování, detail čela, stav po tmelení, razantní boční nasvícení

Obr. 36. Stav během restaurování, detail obličeje, stav po tmelení, razantní boční nasvícení

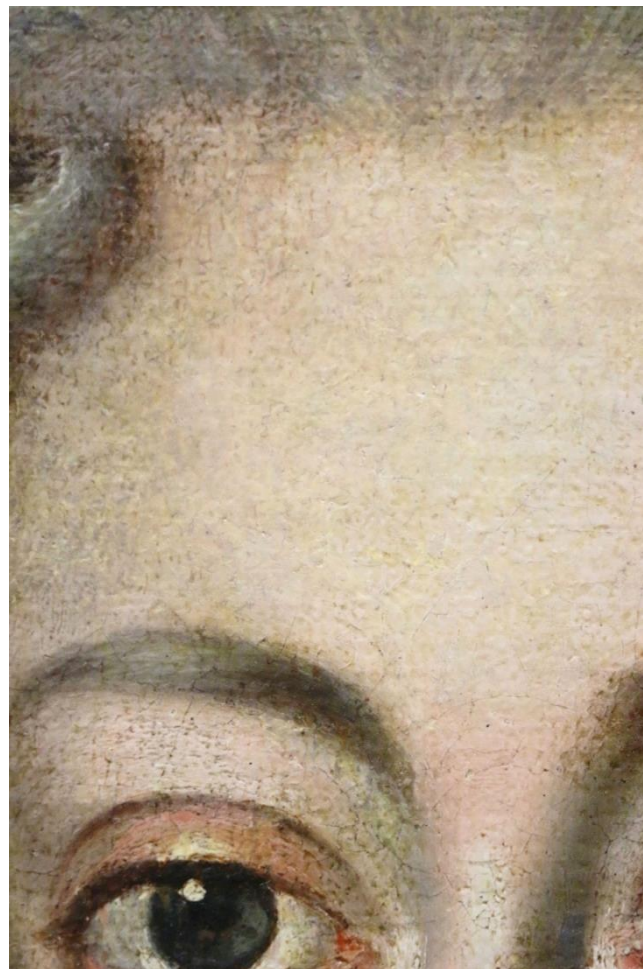

Obr. 39. Stav po restaurování, detail čela, razantní boční nasvícení

Obr. 38. Stav po restaurování, detail obličeje, razantní boční nasvícení

Obr. 40. Stav po restaurování, detail obličeje, viditelné světlo

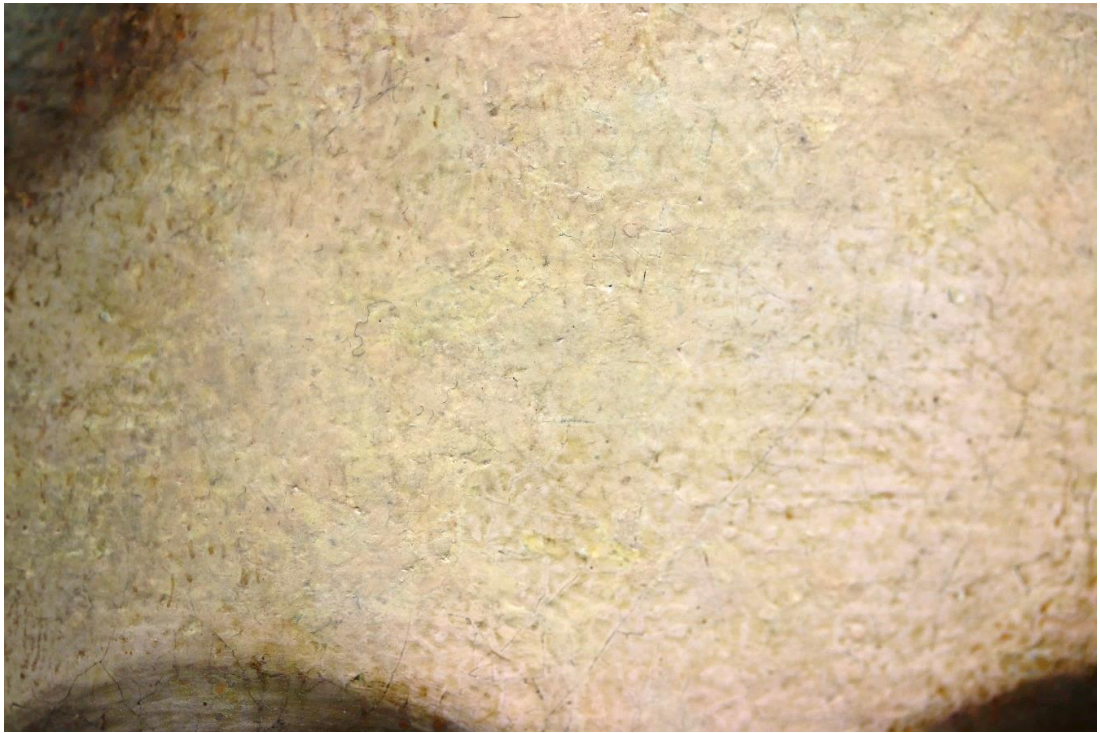
Obr. 41. Stav po restaurování, detail čela, viditelné světlo

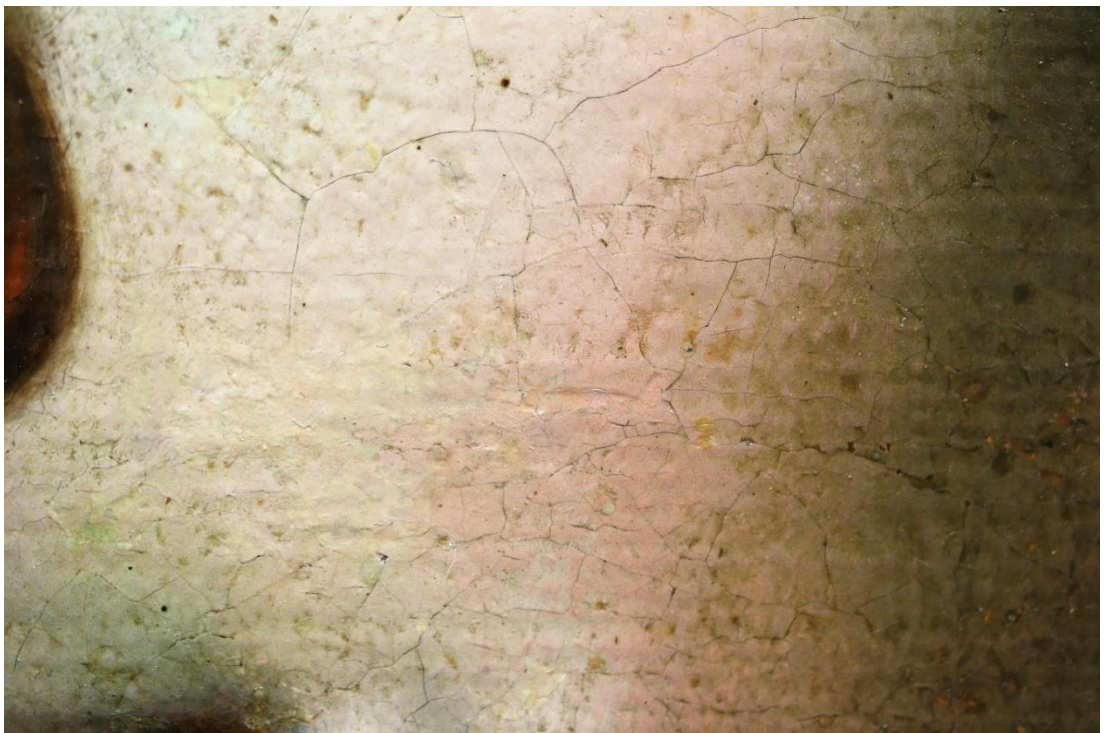
Obr. 42. Stav po restaurování, detail defektu na čele a ve vlasech, viditelné světlo

Obr. 43. Stav po restaurování, detail místa s rušivými retušemi u spodního okraje, viditelné světlo

Obr. 44. Stav po restaurování, detail defektu na čele, viditelné světlo

Obr. 45. Stav po restaurování, detail defektu na pravém líci, viditelné světlo

Obr. 46. Stav po restaurování, celkový pohled na rub, viditelné světlo

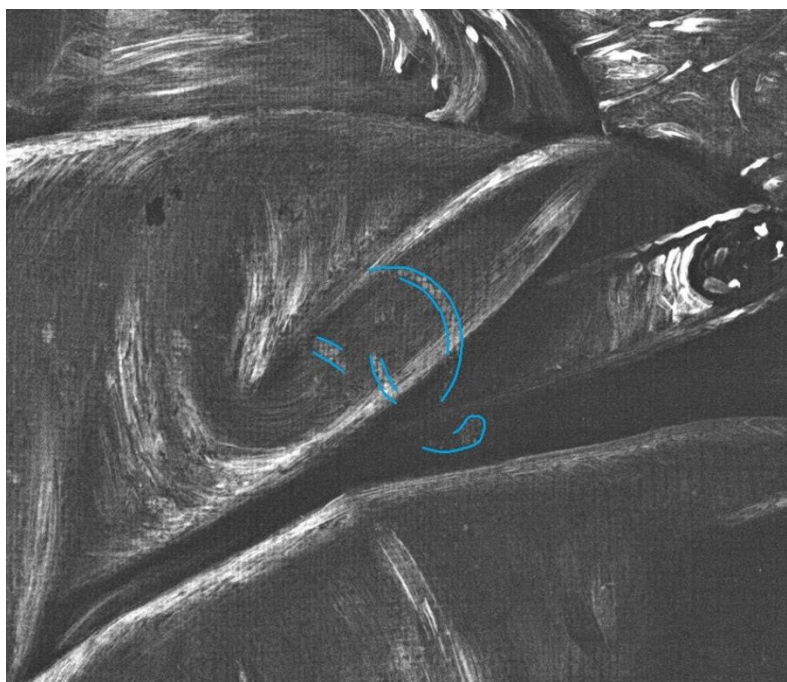
Obr. 47. Stav po restaurování, celkový pohled na líc, viditelné světlo

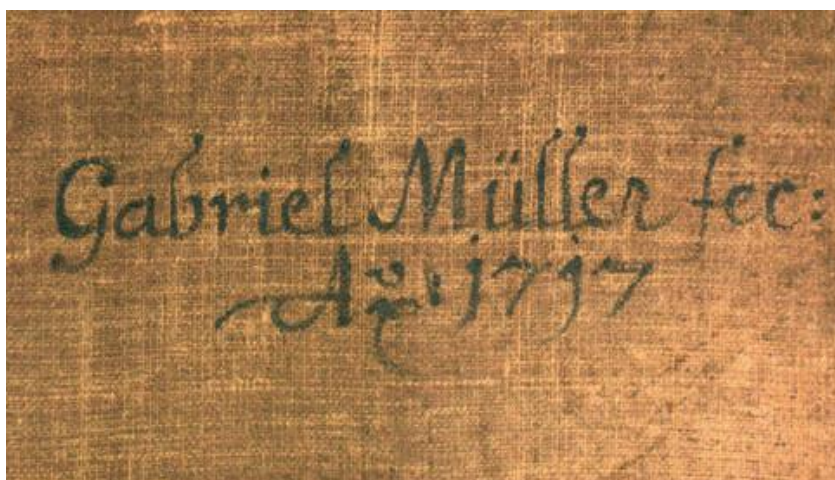
2.2.13 Obrazová příloha II

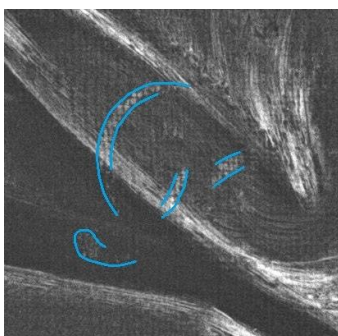
Obr.1. Průzkum v RTG záření s označenou signaturou nacházející se na rubu originálního plátna s téměř zřetelným písmenem *G*, které by mohlo být počátečním písmenem jména Gabriel Müller. Autor snímku: : Laboratoř rentgenové tomografie v Centru Excelence Telč UTAM AV ČR, v. v. i..

Obr. 2. Zákres počátečního písmena *G* a možná *a* (zrcadlově obráceně) na snímku z průřezu v RTG záření. Autor snímku: DiS. Ján Saksun.

Obr. 3. Signatura Gabriela Müllera z rubu přidruženého portrétu Jana Adama z Questenbergu (Johann Adam von Questenberg, olej na platně, 87 × 67 cm, Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR05887). Autor snímku: Ateliér UDP. FR UPa.

Obr. 4. a 5. Srovnání počátečních písmen *G* a *a* se originální Müllerovou signaturou z díla Johann Adam von Questenberg, olej na platně, 87 × 67 cm, Jaroměřice nad Rokytnou, inv.č. JR05887.

2.2.14 Chemicko-technologické průzkumy

Laboratorní zpráva

č. 19/7

Autor: Gabriel Müller
Název díla: Portrét Marie Antonie z Questenbergu
Datace: 1717
Zadavatel: mgA. Luboš Machačko, Fakulta restaurování Univerzita Pardubice

V rámci přírodovědného průzkumu byly do chemicko-technologické laboratoře předány mikro-vzorky odebrané mgA. Lubošem Machačkem. Analýza byla provedena v rámci badatelské spolupráce s Fakultou restaurování Univerzity Pardubice.

vzorek č. 1 – inkarnát - čelo
vzorek č. 2 – inkarnát - tvář
vzorek č. 3 – zelená z mašle ve vlasech
vzorek č. 4 – červená z pláště

1. Použité postupy analytické postupy a metody

- příprava nábrusů: část vzorku byla zalita do methyl methacrylátové pryskyřice ClaroCit, po vytvrzení byly nábrusy vybroušeny a vyleštěny
- zhotovení fotografií na mikroskopu Eclipse 600 Nikon v dopadajícím denním světle, v tmném poli a po excitaci ultrafialovým světlem (zelený a UV filtr, $\lambda=330-380$ nm, $\lambda=450-490$ nm). Fotodokumentace provedena kamerou DS-Fi2 Nikon a počítačově zpracována v programu NIS Elements D
- popis stratigrafie
- příprava preparátů a mikroskopická analýza pigmentů v polarizačním mikroskopu
- mikrochemická analýza, zkoušky rozpustnosti pigmentů
- analýza metodou Ramanovy mikrospektroskopie, přístroj DXR Raman Microscopy Thermo Scientific, excitační lasery 532 a 780 nm, výkon laseru 1-10 mW, doba měření 60 s, spektra byla zpracována v programu Omnic 9 a interpretována na základě porovnání s knihovnou spekter
- analýza metodou infračervená spektroskopie byla provedena na vzorku č. 4 na spektrometru ALPHA (Bruker) ATR technikou s jednodrazovým diamantovým krystalem a diodovým laserem. Měření probíhalo v rozsahu $400-4000$ cm^{-1} s rozlišením 4 cm^{-1} , při počtu 64 skenů. Spektra byla vyhodnocena v programu Opus a Omnic 9 a porovnána s databází spekter
- analýza na elektronovém mikroskopu s mikroanalyzátozem JEOL JSM 6460 LA byla provedena v režimu nízkého vakua 35 kPa, napětí 20 keV (příloha: protokol SEM/EDS)

2. Zákres míst odběrů mikro vzorků

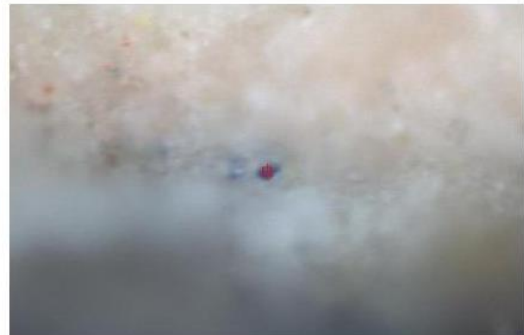

3. Ramanova mikrospektroskopie

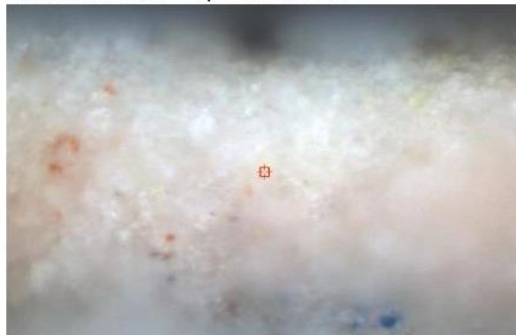
Vzorek č. 1 – inkarnát - čelo

měřená místa – spodní bílá 1

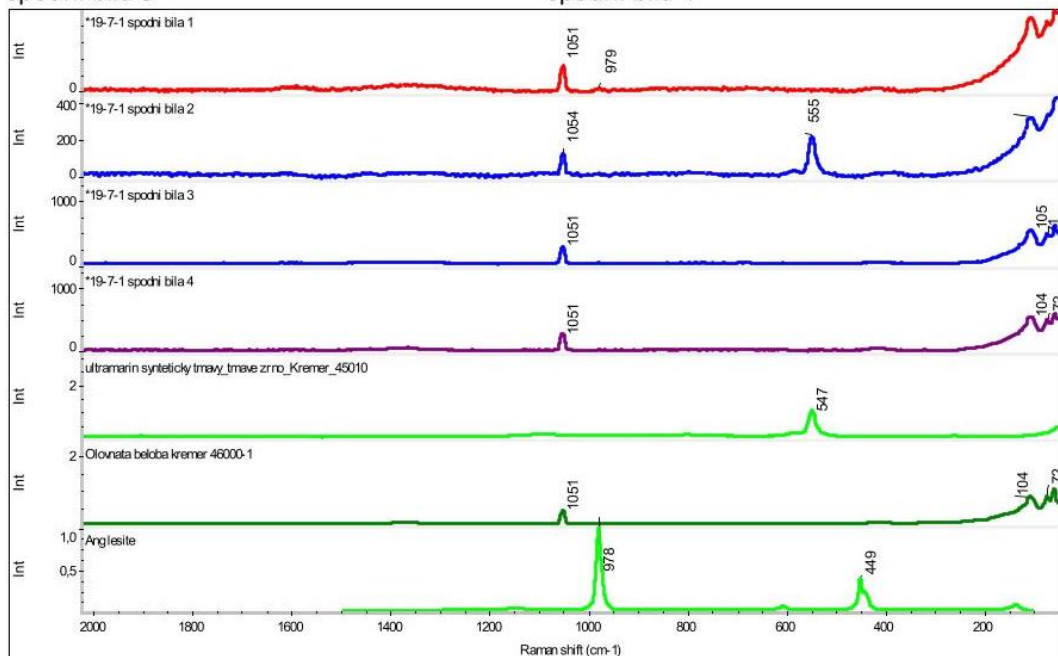
spodní bílá 2

spodní bílá 3

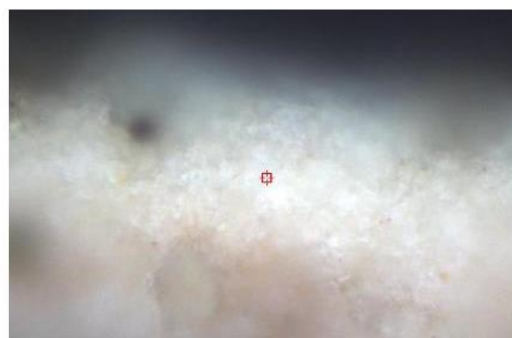
spodní bílá 4

V spodní bílé vrstvě byla identifikována olovnatá běloba ($2\text{PbCO}_3 \cdot \text{Pb}(\text{OH})_2$), ultramarín ($\text{Na}_{8-10}\text{Al}_6\text{Si}_6\text{O}_{24}\text{S}_{2-4}$) a síran olovnatý (PbSO_4 , anglesit).

měřená místa – vrchní bílá 1

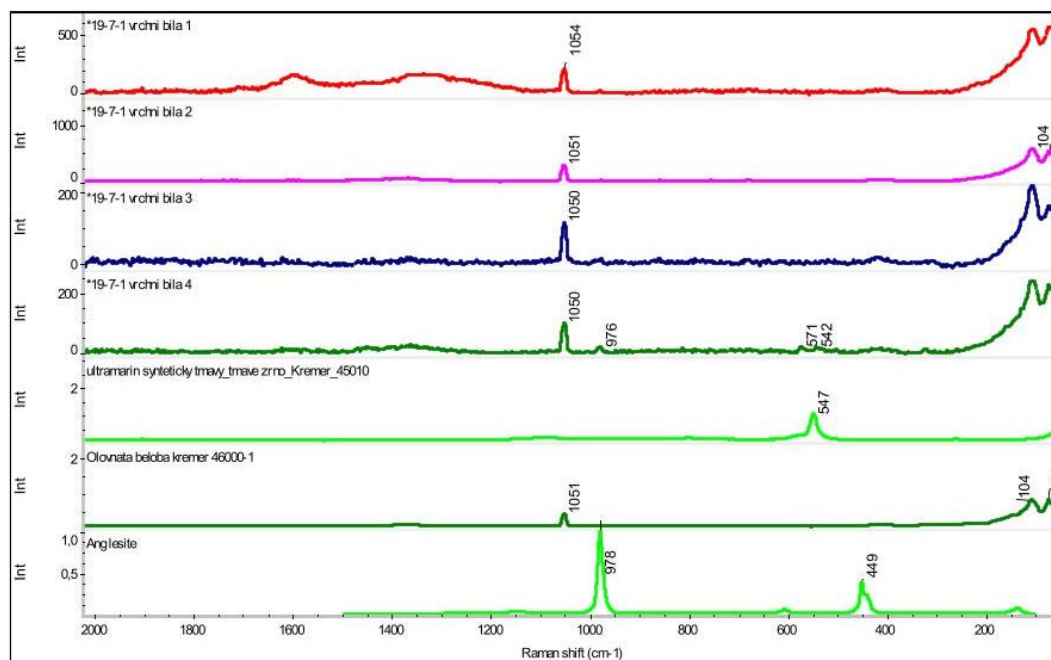
vrchní bílá 2

vrchní bílá 3

vrchní bílá 4

Ve vrchní bílé vrstvě byla identifikována olovnatá běloba ($2\text{PbCO}_3 \cdot \text{Pb}(\text{OH})_2$), ultramarín ($\text{Na}_{8-10}\text{Al}_6\text{Si}_6\text{O}_{24}\text{S}_{2-4}$) a síran olovnatý (PbSO_4 , anglesit).

Vzorek č. 2 – inkarnát - tvář

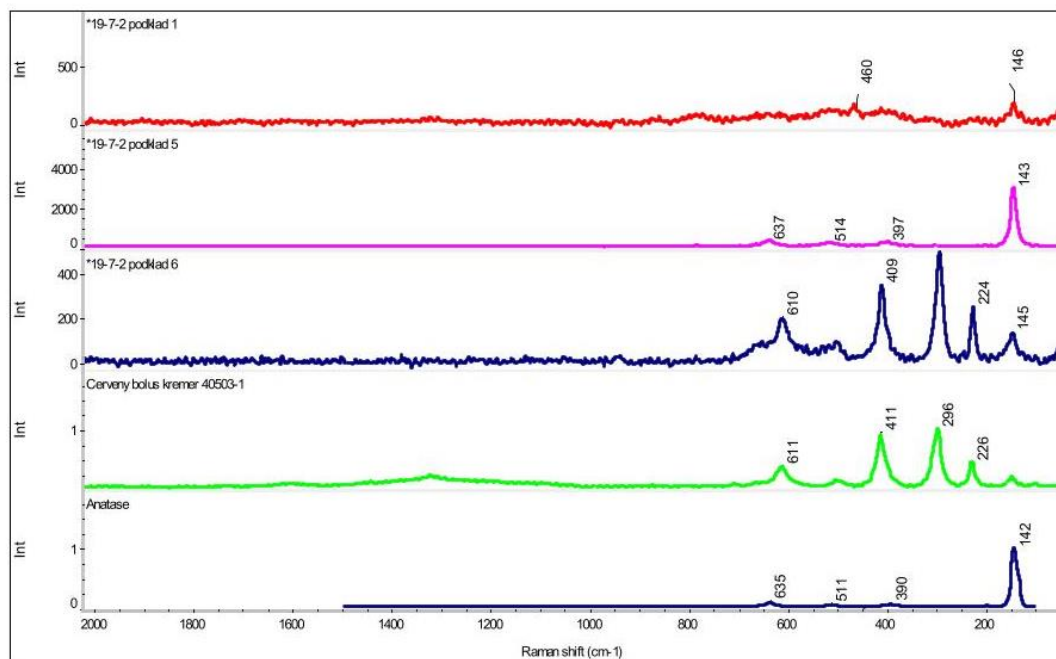
měřená místa – podklad 1

podklad 5

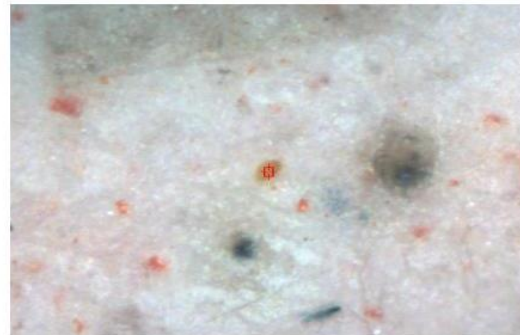
podklad 6

V podkladu byl identifikován červený okr (Fe_2O_3) a anatas (TiO_2).

spodní růžová 1

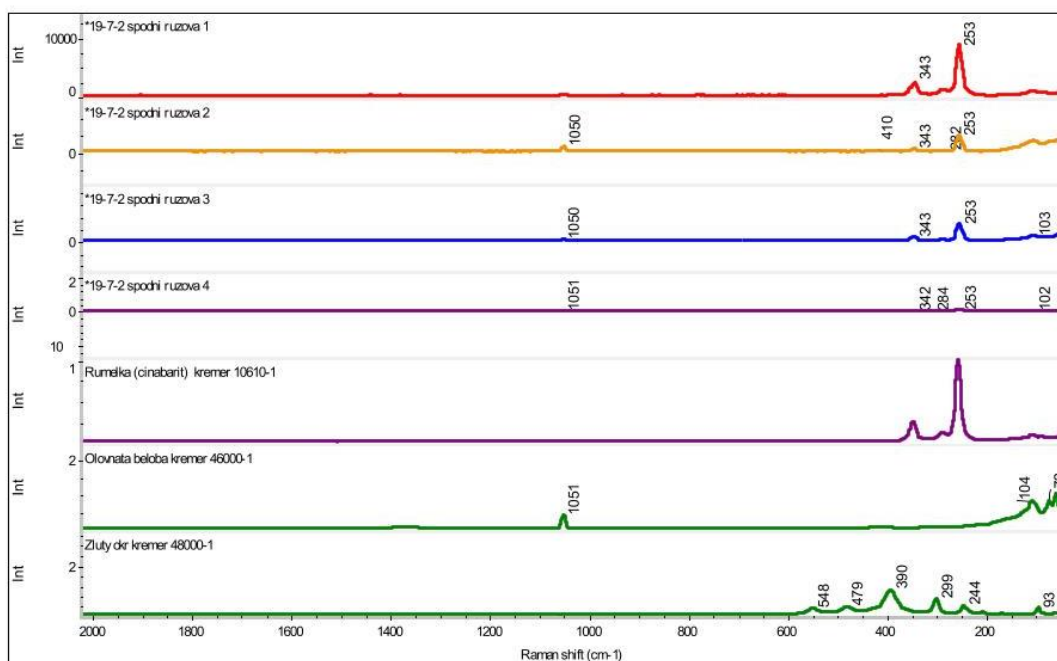
spodní růžová 2

spodní růžová 3

spodní růžová 4

V spodní růžové vrstvě byla identifikována olovnatá běloba ($2\text{PbCO}_3 \cdot \text{Pb}(\text{OH})_2$), rumělka (HgS) a žlutý okr (FeOOH).

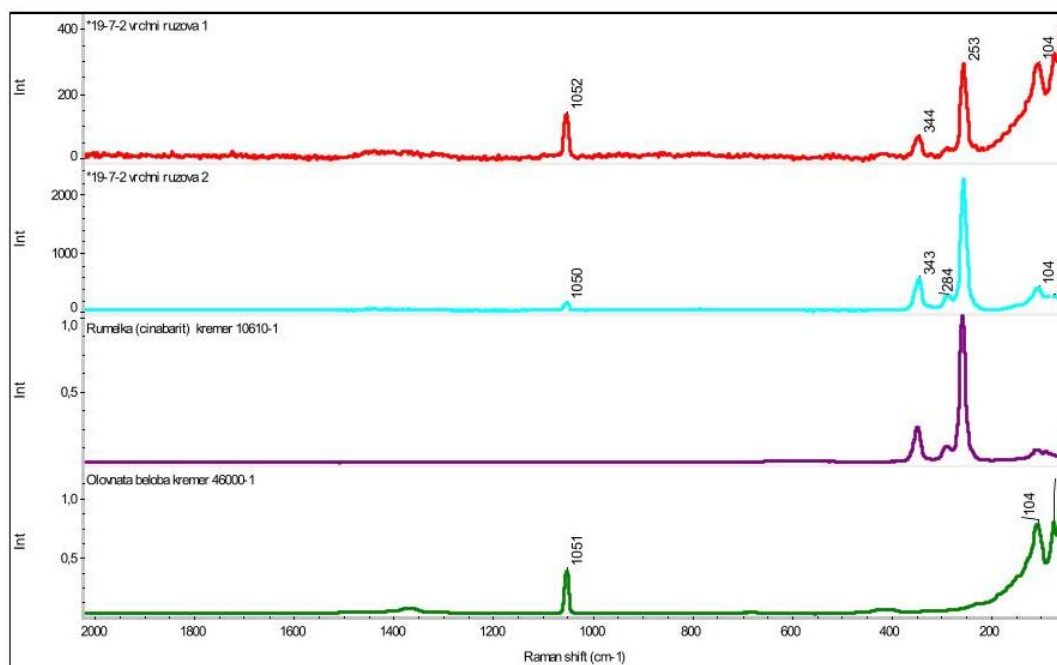

vrchní růžová 1

vrchní růžová 2

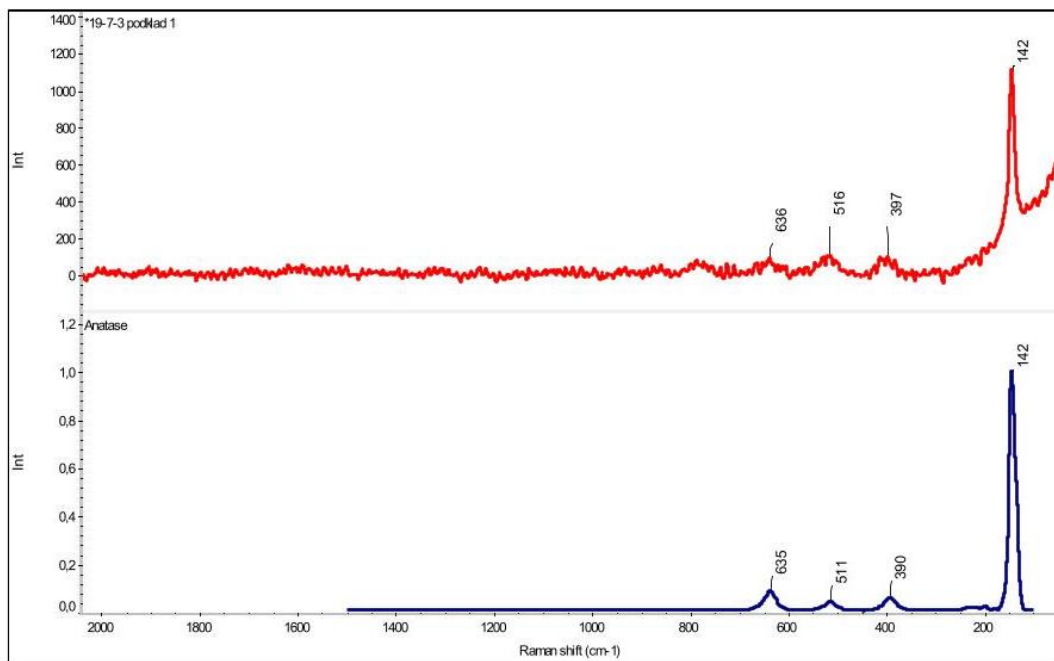

Ve vrchní růžové vrstvě byla identifikována olovnatá běloba ($2\text{PbCO}_3 \cdot \text{Pb}(\text{OH})_2$) a rumelka (HgS).

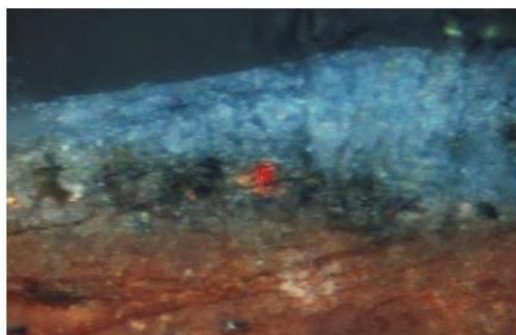
Vzorek č. 3 – zelená z mašle ve vlasech

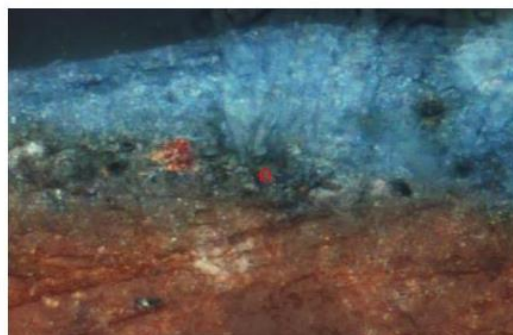
měřená místa – podklad 1

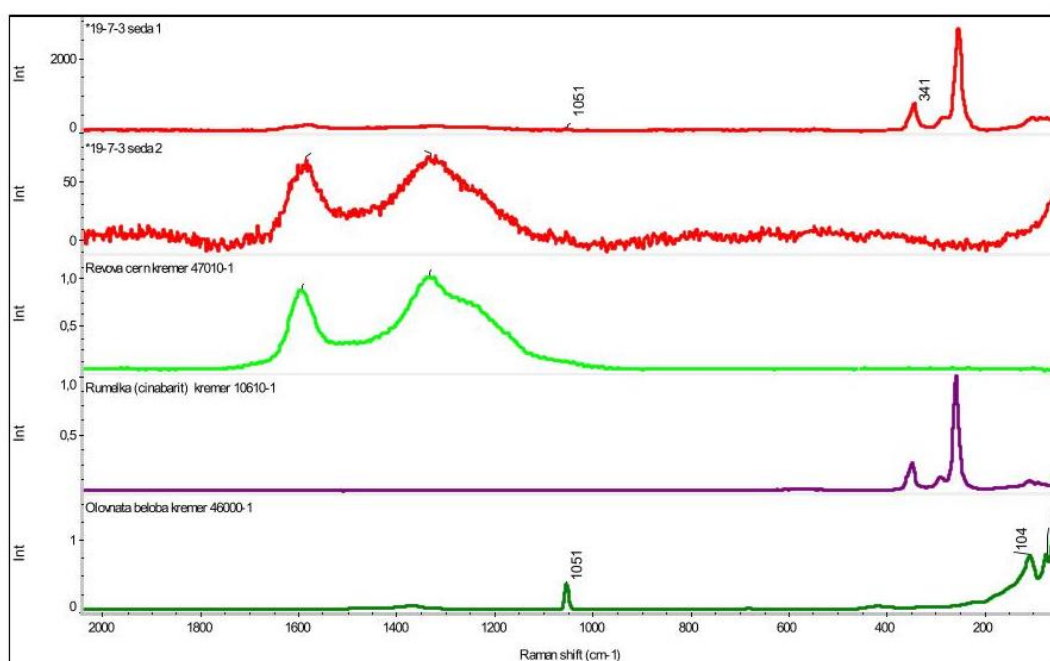
V podkladu byl identifikován (TiO₂).

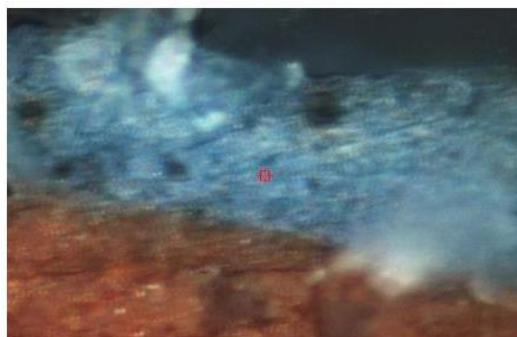
měřená místa – šedá 1

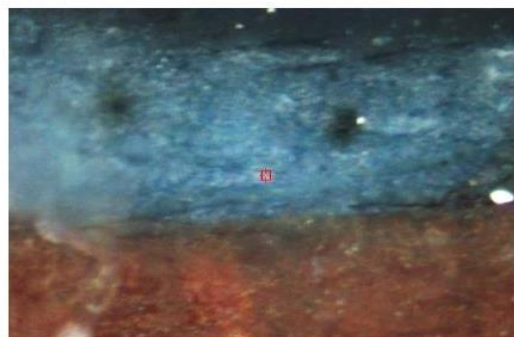
šedá 2

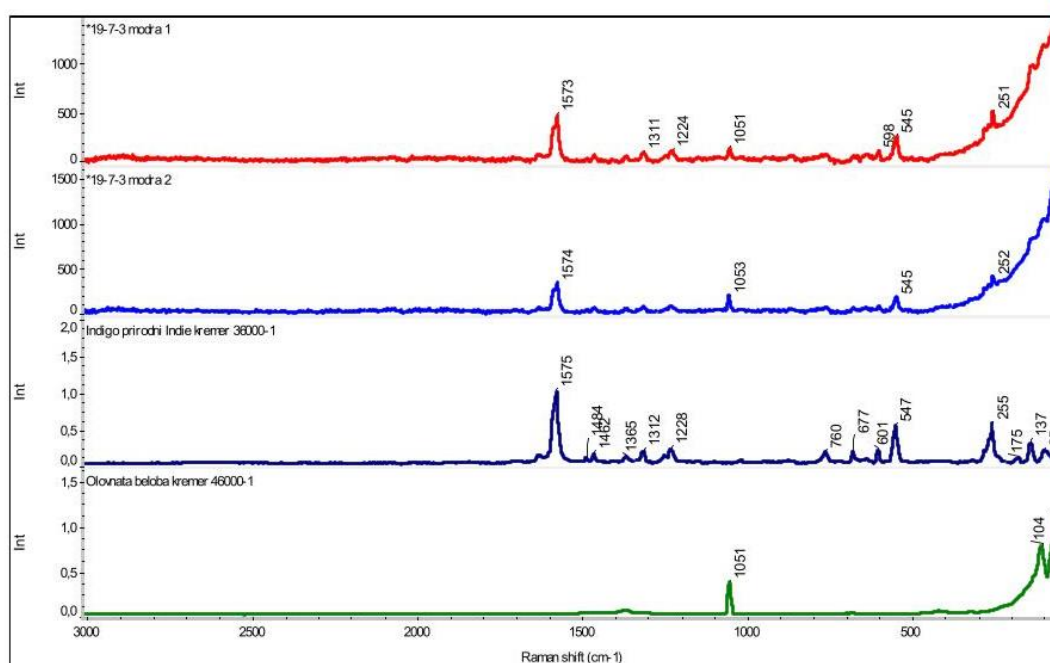
V šedé vrstvě byla identifikována olovnatá běloba ($2\text{PbCO}_3 \cdot \text{Pb}(\text{OH})_2$), rumělka (HgS) a uhlíkatá čern.

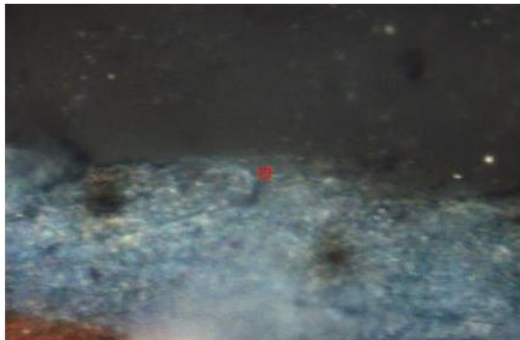
měřená místa – modrá 1

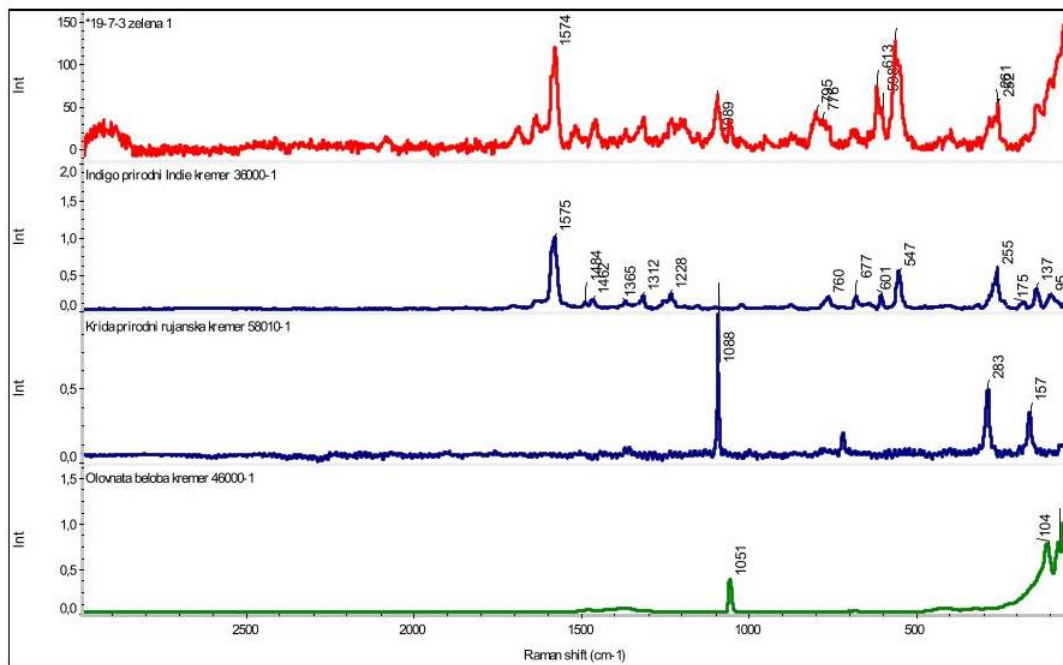
modrá 2

V modré vrstvě byla identifikována olovnatá běloba ($2\text{PbCO}_3 \cdot \text{Pb}(\text{OH})_2$) a indigo ($\text{C}_{16}\text{H}_{10}\text{N}_2\text{O}_2$).

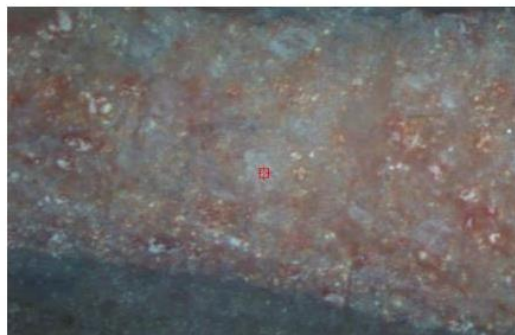

zelená 1

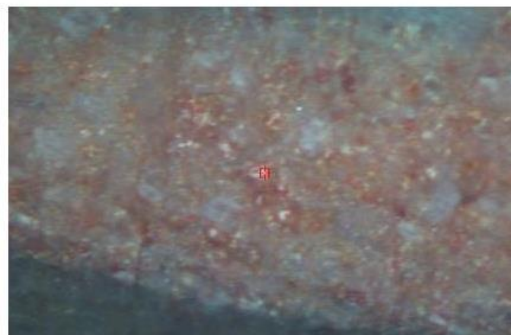

V zelené vrstvě byla identifikována olovnatá běloba ($2\text{PbCO}_3 \cdot \text{Pb}(\text{OH})_2$), uhličitan vápenatý (CaCO_3) a indigo ($\text{C}_{16}\text{H}_{10}\text{N}_2\text{O}_2$).

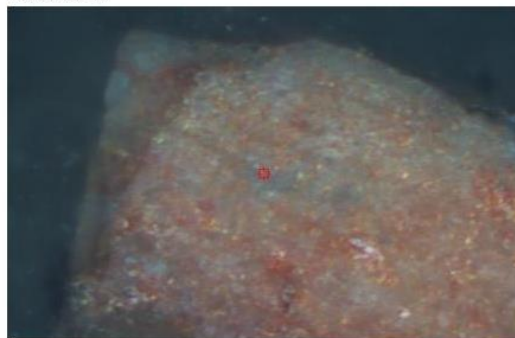
Vzorek č. 4 – červená z pláště

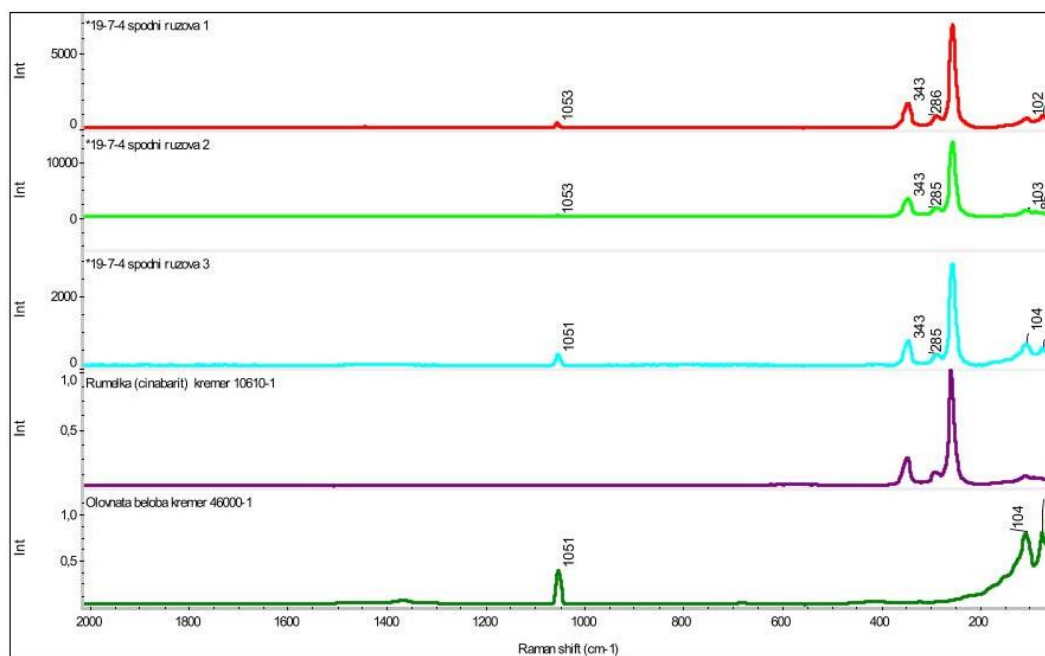
růžová 1

růžová 2

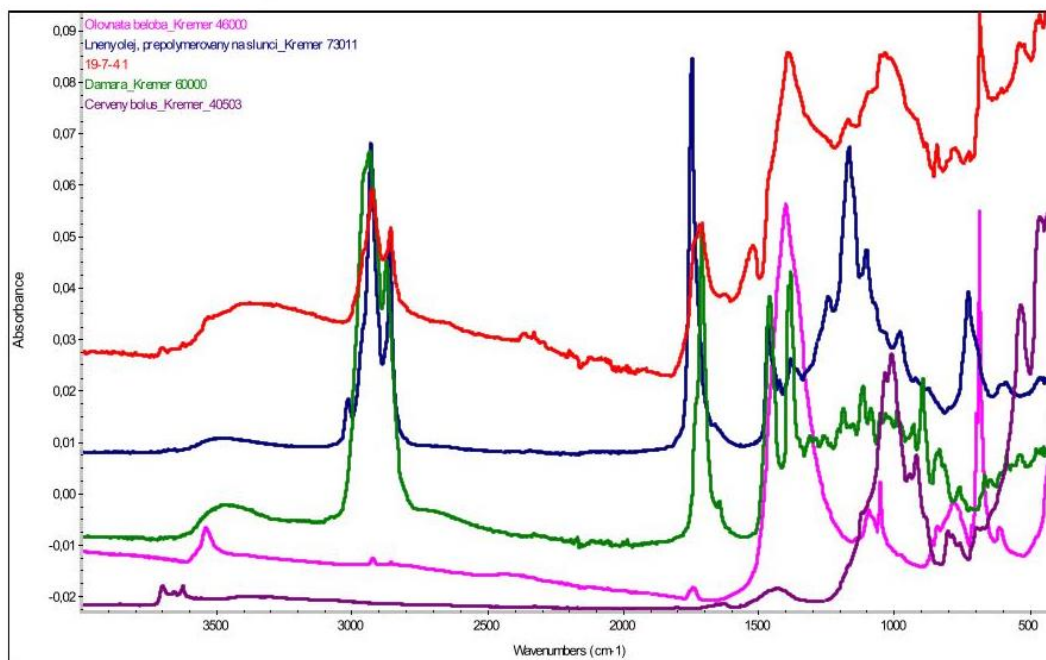
růžová 3

V růžové vrstvě byla identifikována rumělka (HgS) a olovnatá běloba ($2\text{PbCO}_3 \cdot \text{Pb}(\text{OH})_2$).

4. Infračervená spektroskopie

Vzorek č. 4 – červená z pláště

V malbě byla identifikována olovnatá běloba, hlinka, vysychavý esterový olej a terpenické pryskyřice.

5. Stratigrafie a interpretace výsledků analýz

Podklad

Podklad je červený bolusového typu na bázi červené hlíny obsahující příměs přírodního anatasu. Orientační mikrochemická zkouška na přítomnost olejového pojiva byla pozitivní.

Vzorek č. 1 – inkarnát - čelo

Na stratigrafii jsou pouze dvě vrstvy retuše (přemalby) V obou vrstvách byla identifikována olovnatá běloba, červené barvivo, ultramarín a síran olovnatý (anglesit nebo síranová běloba). Analýza SEM-EDS ukázala přítomnost pravděpodobně síranu vápenatého.

Vzorek č. 2 – inkarnát - tvář

Na podkladu jsou dvě růžové vrstvy. V spodní vrstvě byla identifikována olovnatá běloba, rumělka, červený org. lak a žlutý okr. V druhé povrchové vrstvě je olovnatá běloba s rumělkou. Na povrchu jsou fragmenty organické vrstvy zřejmě laku.

Vzorek č. 3 – zelená z mašle ve vlasech

Na podkladu je šedá vrstva, v které byla identifikována olovnatá běloba, uhlová a kostní čern, okry, uhličitán vápenatý a rumělka. Následuje modrá vrstva malby obsahující olovnatou bělobu a indigo. Na povrchu je tenka zelená lazura, v které byl potvrzen zelený mědnatý pigment, pravděpodobně rezinát mědnatý, uhličitán vápenatý, olovnatá běloba a pravděpodobně okry.

Vzorek č. 4 – červená z pláště

Na odkladu je růžová vrstva malby, v které byla identifikována olovnatá běloba, rumělka a červený org. lak. Na ní je viditelný fragment červené vrstvy obsahující červený org. lak. Infračervená spektroskopie prokázala přítomnost vysychavého esterového oleje a terpenických pryskyřic. Ty mohou být i v povrchových vrstvách.

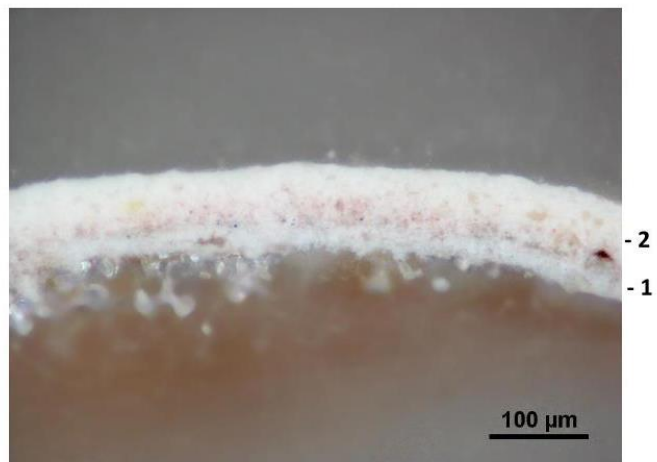

Gabriel Müller, Portrét Marie Antonie z Questenbergu

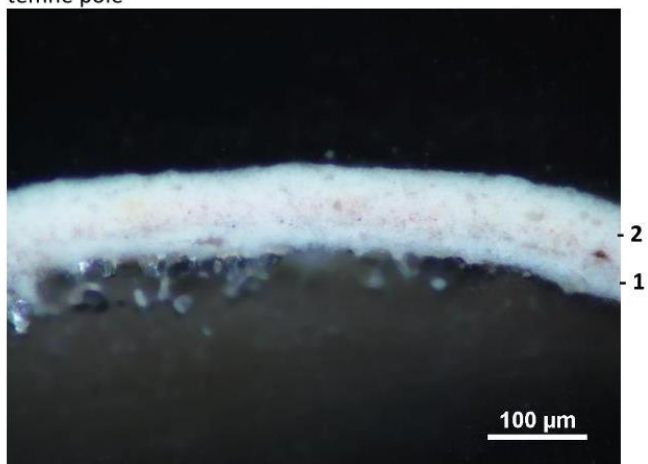
Vzorek č. 1 – inkarnát - čelo

2 – bílá – olovnatá běloba, červené barvivo, ultramarín, síran olovnatý,
síran vápenatý

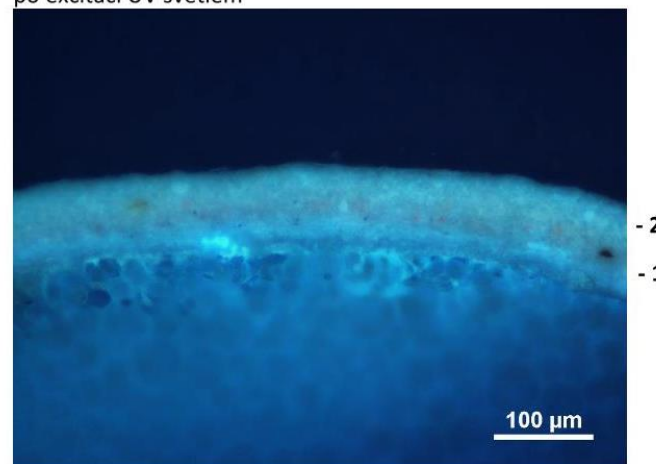
1 – bílá – olovnatá běloba, červené barvivo, ultramarín, síran olovnatý

temné pole

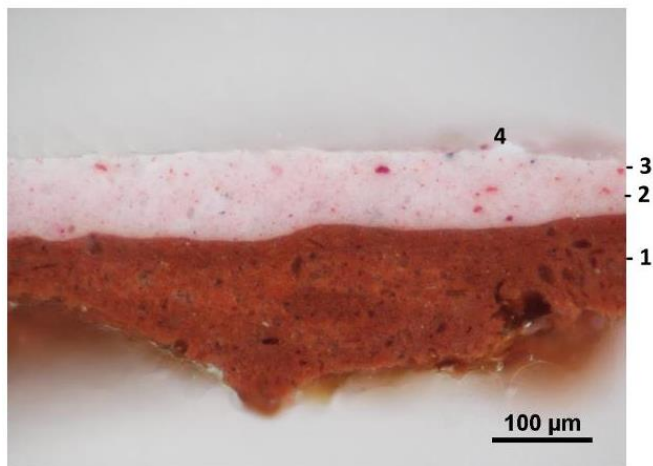
po excitaci UV světlem

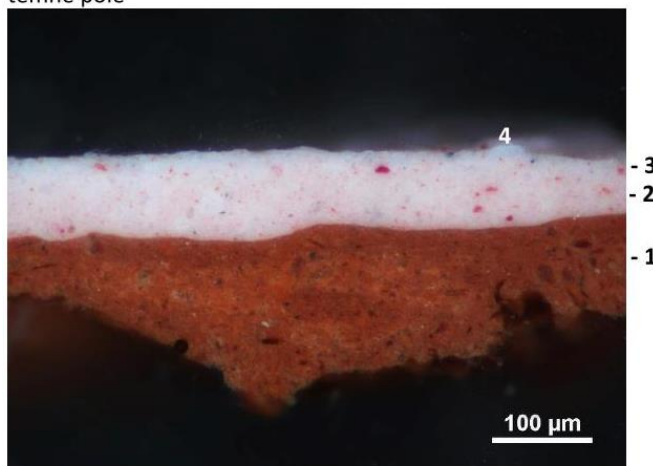
Gabriel Müller, Portrét Marie Antonie z Questenbergu

vzorek č. 2 – inkarnát - ruka

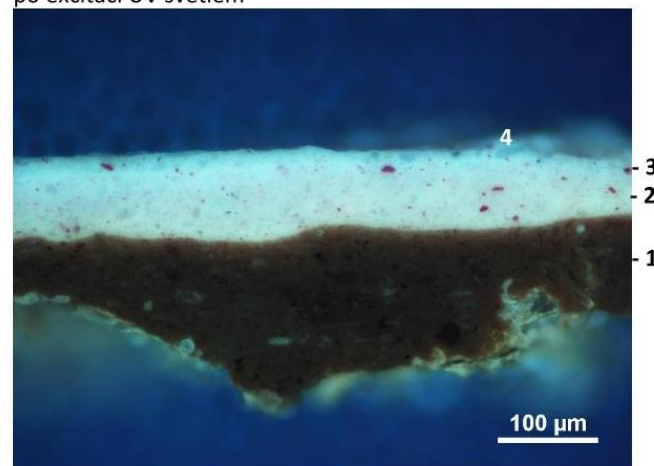
- 4 – fragment laku
- 3 – růžová – olovnatá běloba, rumělka
- 2 – růžová – olovnatá běloba, rumělka, červený org. lak, žlutý okr
- 1 – červený podklad bolusového typu – červená hlinka, okry, příměs: anatas

temné pole

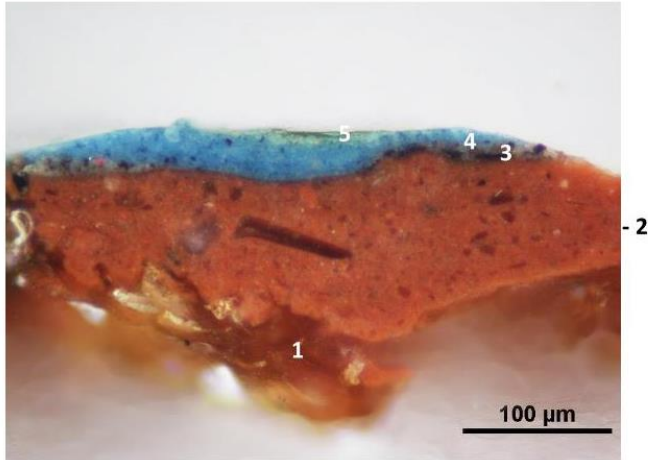
po excitaci UV světlem

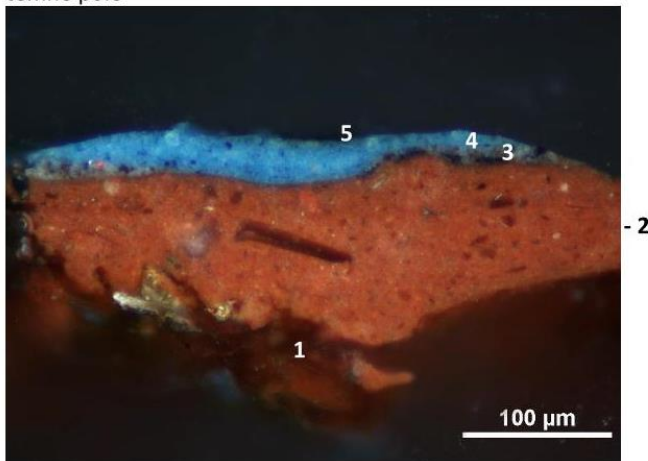
Gabriel Müller, Portrét Marie Antonie z Questenbergu

vzorek č. 3 – zelená z mašle ve vlasech

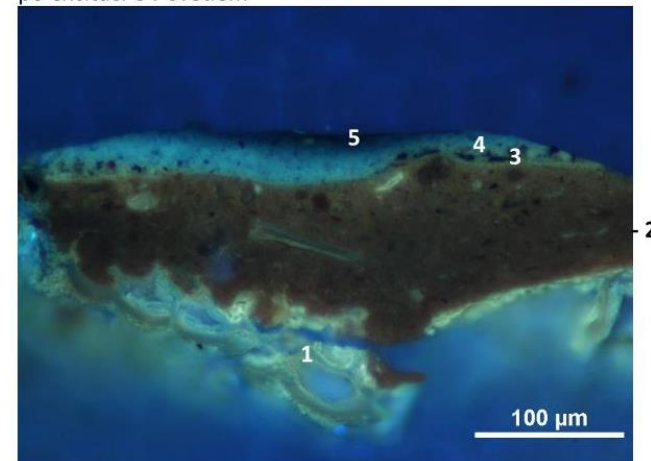
- 5 – zelená – zelený mědnatý pigment, uhličitán vápenatý, olovnatá běloba, pravděpodobně okry
- 4 – modrá – indigo, olovnatá běloba
- 3 – šedá – olovnatá běloba, uhlová a kostní čern, okr, rumělka, uhličitán vápenatý
- 2 – červený podklad bolusového typu – červená hlinka, okry, anatas
- 1 – organická vrstva

temné pole

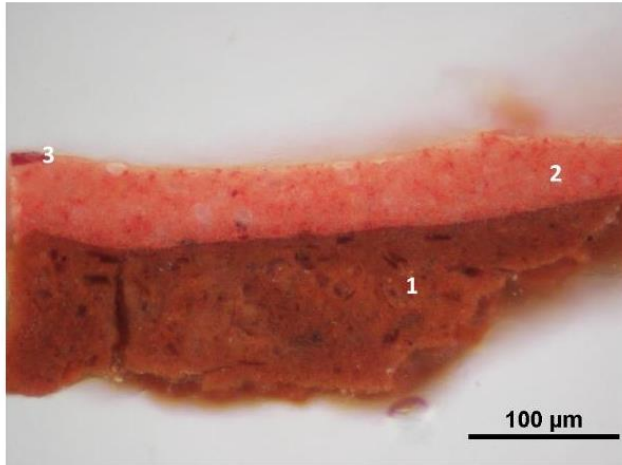
po excitaci UV světlem

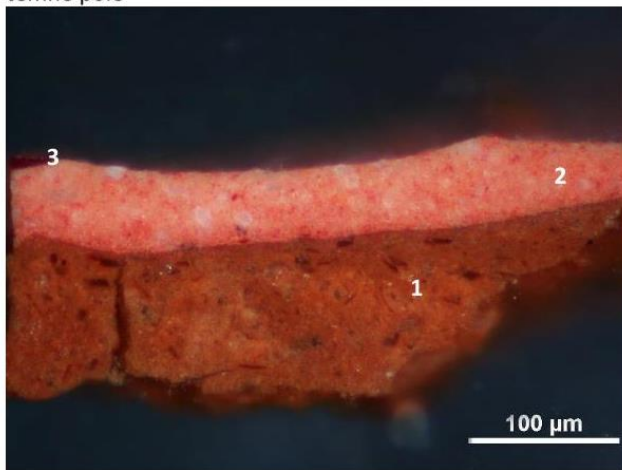
Gabriel Müller, Portrét Marie Antonie z Questenbergu

vzorek č. 4 – červená z pláště

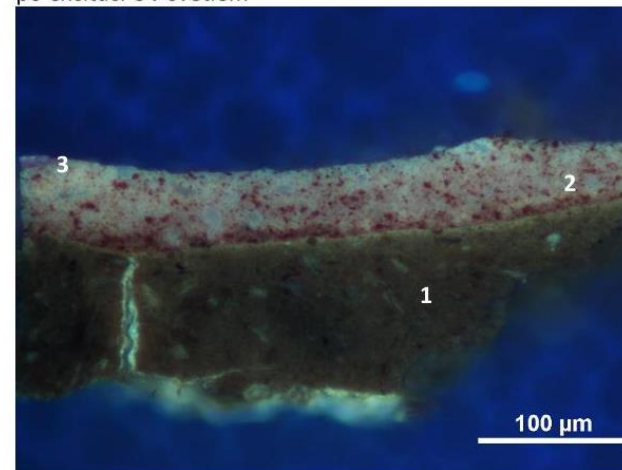
- 3 – červená – červený org. lak
- 2 – růžová – olovnatá běloba, rumělka, červený org. lak
- 1 – červený podklad bolusového typu – červená hlínka, okry, anatas

temné pole

po excitaci UV světlem

6. Závěr

Interpretace výsledků vychází z komplementárně se doplňujících analýz a získaných dat. Podklad je červený bolusového typu na bázi červené hlínky obsahující příměs přírodního anatasu. V původní malbě byly identifikovány tyto pigmenty:

bílá	olovnatá běloba, uhličitán vápenatý
červená	červený okr, rumělka, červené org. lak
modrá	indigo
zelená	zelený mědnatý pigment, pravděpodobně rezinát mědnatý
čerň	uhlíkatá čerň, kostní čerň

Pojivem malby je vysychavý esterový olej.

V přemalbě byla identifikována olovnatá běloba, červené barvivo, ultramarín, síran olovnatý a vápenatý.

7. Podklady

- [1] Nicholas Eastaugh, Valentine Walsh, Tracey Chaplin, Ruth Siddall: *Pigment Compendium: A Dictionary and Optical Microscopy of Historical Pigments*, Butterworth-Heinemann, 2008. ISBN 9780750689809.

V Praze 30. dubna 2019

ing. Radka Šefců
vedoucí chemicko-technologické laboratoře
Národní galerie v Praze

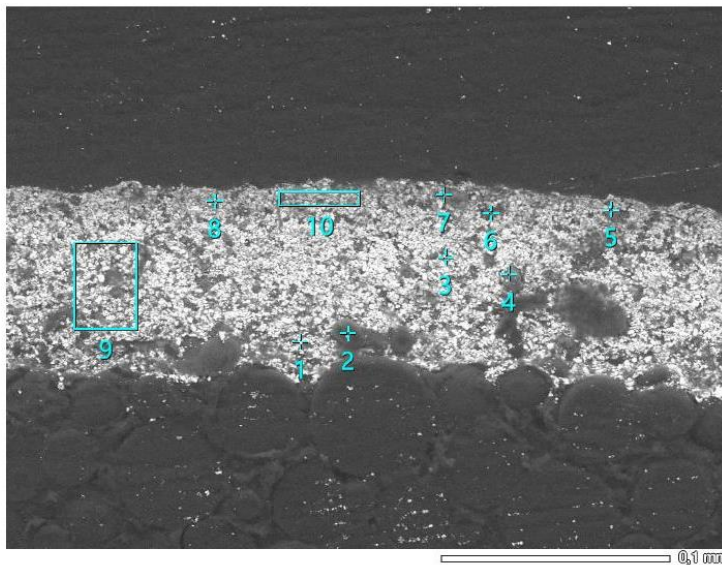
Kontakt: Národní galerie v Praze
Chemicko-technologická laboratoř
U Milosrdných 17
110 00 Praha 1
Tel: 773 770 063, 221 879 281
E-mail: radka.sefcu@ngprague.cz

Rozsah laboratorní zprávy: 19 stran
Přílohy: 4 stran protokol SEM/EDS
Celkem stran protokolu: 23 stran

Příloha: SEM-EDS k laboratorní zprávě 19-7

19-7-1

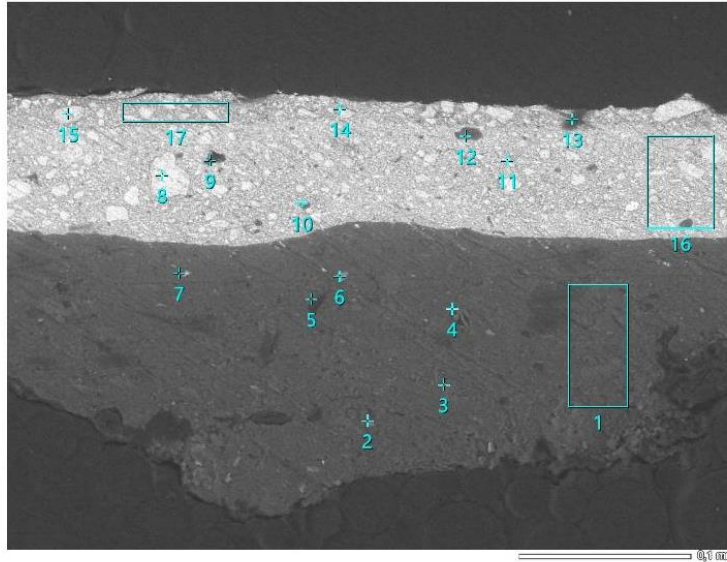
1/1

Title	: IMG1
Instrument	: 6060 (LA)
Volt	: 20,00 kV
Mag.	: x 400
Date	: 2019/04/05
Pixel	: 1024 x 768

Mass%

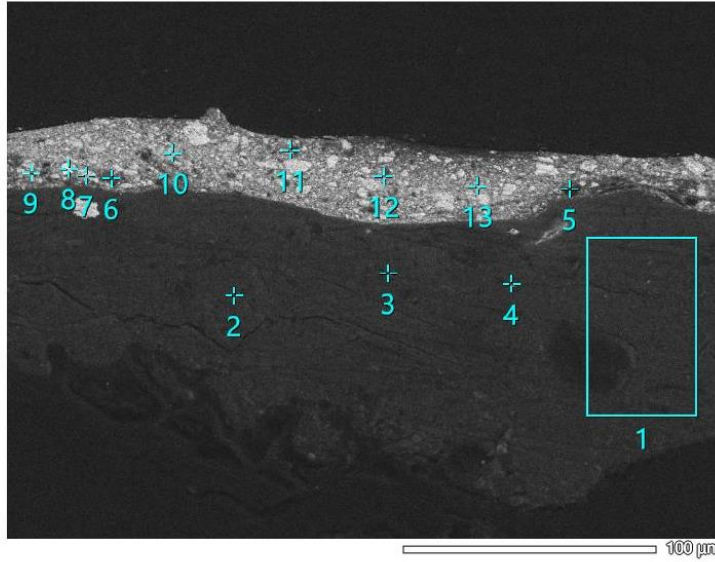
	Na	Mg	Al	Si	S	K	Ca	Fe	Pb	Total
1			2.05	3.46					94.49	100.00
2			2.95	4.03		6.02	5.23			100.00
3	0.94		1.35	3.24	3.42					91.05
4	3.73		15.51	49.16	1.12	7.85			22.63	100.00
5			1.07	1.06	44.20		53.67			100.00
6	1.20		3.46	7.97	3.92	1.48				81.97
7	0.74	0.47	2.49	39.01		0.61	1.63	3.58	51.46	100.00
8	1.71		5.97	17.10	6.16	6.18			62.88	100.00
9			2.23	6.17		1.27			90.33	100.00
10			2.38	5.70		0.99			90.93	100.00

Title : IMG1
 Instrument : 6060 (LA)
 Volt : 20,00 kV
 Mag. : x 300
 Date : 2019/04/05
 Pixel : 1024 x 768

Mass%

	Na	Mg	Al	Si	S	K	Ca	Ti	Fe	Pb	Total
1		1.11	20.57	47.92		6.28	0.94	0.76	13.75	8.67	100.00
2		1.25	20.77	40.30		6.33	1.42	3.65	20.66	5.62	100.00
3		2.22	20.63	45.04		8.03	1.35	0.27	22.46		100.00
4		1.68	20.98	45.44		8.11		0.76	14.25	8.78	100.00
5			5.19	69.11		2.41			6.18	17.11	100.00
6		1.15	12.61	39.16		4.71	0.58	1.20	23.10	17.49	100.00
7			4.07	9.62	3.10	0.81	0.73		3.04	78.63	100.00
8			0.99						0.51	98.51	100.00
9			1.46	1.20					1.19	96.15	100.00
10			4.08	2.78			1.15		1.30	90.69	100.00
11			0.95	0.99						98.06	100.00
12			18.64	1.79	5.79	1.08	1.08		0.96	70.66	100.00
13	3.72		2.63	3.46	8.49	2.22	3.38	2.81	1.08	72.21	100.00
14			0.74							99.26	100.00
15			0.81							99.19	100.00
16			1.28	1.12	3.81				0.70	93.09	100.00
17			0.79	1.02						98.19	100.00

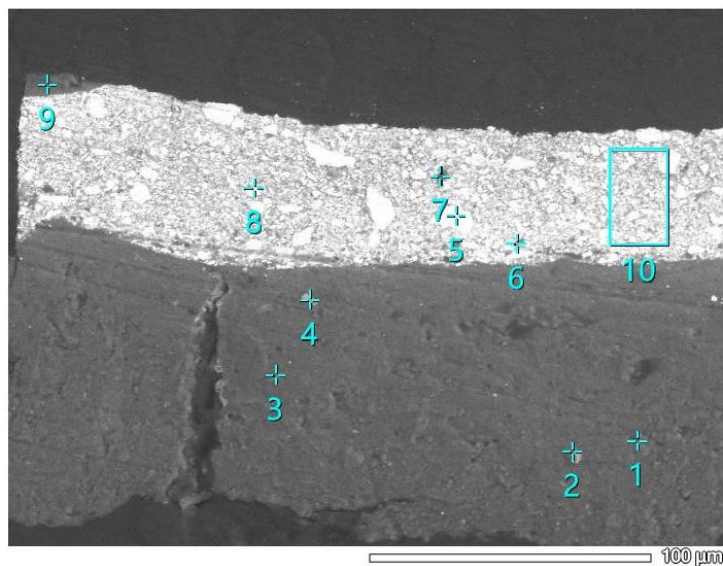

Title : IMG1
 Instrument : 6060 (LA)
 Volt : 20,00 kV
 Mag. : x 450
 Date : 2019/04/05
 Pixel : 1024 x 768

Mass%

	Na	Mg	Al	Si	P	S	K	Ca	Ti	Fe	Cu	Hg	Pb	Total
1	1.20	1.53	19.36	45.30			6.79	1.73	1.02	14.27			8.80	100.00
2			1.99	96.60						1.41				100.00
3	0.70	2.16	21.25	43.47			5.27	2.25	0.79	14.18			9.92	100.00
4		1.64	17.85	36.12			4.12	1.22	0.72	26.71			11.61	100.00
5		4.14	6.48				1.43	10.64		5.02			72.29	100.00
6		3.53	1.83	2.53	15.50			23.27		1.40			51.94	100.00
7			1.24	1.32						1.12			96.32	100.00
8			0.78			12.67		0.58		0.84		85.13	0.00	100.00
9			1.74	2.39				6.32		2.25			87.29	100.00
10			0.71	0.84		3.12							95.33	100.00
11			1.52	1.91		3.68		1.18			1.97		89.74	100.00
12			1.56	1.54				2.82		0.52			93.56	100.00
13			1.02	1.31				0.41		1.12			96.14	100.00

Title	: IMG1
Instrument	: 6060 (LA)
Volt	: 20,00 kV
Mag.	: x 500
Date	: 2019/04/05
Pixel	: 1024 x 768

Mass%

	Mg	Al	Si	S	K	Ca	Ti	Fe	Hg	Pb	Total
1	1.68	14.10	63.53		5.40		0.49	14.80			100.00
2	1.69	20.12	40.20		4.42		7.39	26.18			100.00
3	2.80	25.13	49.06		13.85		0.88	8.29			100.00
4	1.06	7.95	13.34		1.35	0.37	21.74	48.12		6.07	100.00
5	0.54	0.70	1.59					0.36		96.82	100.00
6		3.43	3.86	6.18		0.88		1.54	13.95	70.16	100.00
7		6.09	2.80			1.26		1.44		88.41	100.00
8		0.56								99.44	100.00
9		22.79	18.94	9.21	2.92	1.55				44.59	100.00
10		0.84	1.12	5.43					26.58	66.03	100.00

Prvková analýza byla provedena rastrovacím elektronovým mikroskopem s rentgenovou mikroanalýzou JEOL JSM-6460 LA (SEM-EDS) v režimu nízkého vakua.

V Praze 30. dubna 2019

ing. Radka Šefců
Chemicko-technologická laboratoř
Národní galerie Praha

**KUNST
HISTORISCHES
MUSEUM
WIEN**

Mag. Luboš Macháčko
Fakulta restaurování
Universita Pardubice
Litomyšl
Česká republika

Dr. Václav Pitthard
Conservation Scientist
Conservation Science Department
vaclav.pitthard@khm.at
+43 1 52524 5702
+43 1 52524 4398

Vienna, 22.05. 2019

**Report on the GC/MS analyses of composition of organic material
from paintings by Gabriel Müller and Josef Ceregetti**

Introduction

A set of samples of organic materials was analysed for the presence of lipid, resinous, and proteinaceous binding media by gas chromatography - mass spectrometry technique. The analytical procedure for the analysis of lipids is based on the transesterification of fatty acids and the determination of their relative ratios to identify particular lipids; the analytical procedure for the analysis of resinous binding media is based on the esterification of resinous acids followed by the identification of particular resins according to their resinous acid methyl esters; the analytical procedure for the analysis of proteinaceous materials is based on an acidic hydrolysis of proteins to liberate amino acids, followed by the derivatisation and quantitative determination of amino acids as their silyl derivatives.

Experimental

Analytical procedure for lipids, resins and waxes:

Transmethylation with Meth-Prep II:

The samples were placed in vials with conical inserts and then treated with a 0.2M methanolic solution of Meth-Prep II (30 µl). The sealed vials were heated to 60°C for 1 hour, removed from the heat, cooled to room temperature, and centrifuged. 2µl of the clear solutions were injected into a GC inlet at a temperature of 300°C.

Analytical procedure for proteins:

Acidic hydrolysis:

The samples were placed in conical Reacti-vials and treated with 6M hydrochloric acid (HCl, 100 µl). The sealed vials were heated to 105°C for 24 hour, removed from the heat, and cooled to room temperature. Their content was evaporated to dryness.. High purity water (40µl) was added, stirred and the content was again evaporated to dryness. Ethanol (40µl) was added twice, stirred and the content evaporated to dryness. To avoid humidity contamination to a minimum the vials were placed into a sealed exicator for 24 h.

Derivatisation procedure:

The dried samples were then processed with a pyridine – pyridine hydrochloride mixture (10µl) and a silylation reagent (MTBSTFA, 20µl), and kept at 60°C for 1h. After cooling 1µl of the reaction mixture was injected into a GC inlet at a temperature of 300°C.

Apparatus:

GC-MS analyses were performed on a 6890N gas chromatograph connected to a quadrupole mass spectrometer, model 5973N (both Agilent Technologies, USA).

Results and discussion

The results are listed in the Table 1 and depicted in Figures 1-5:

sample	sample location/ sample description	oils/waxes	resins	proteins	others
1. 19-6-3	Portrét Jana Adama z Questenbergu/ zelený kabát/ souvrství	- linseed oil (P/S~1.5, A/P~1.1)	-	- traces of protein	-
2. 19-7-4	Portrét Marie Antonie z Questenbergu / červená z pláště/ souvrství	- linseed oil (P/S~1.8, A/P~1.2)	- traces of pine resin	#	-
3. 19-8-1	Portrét císaře Josefa II / inkarnát, čelo/ souvrství	- walnut oil (P/S~2.5, A/P~0.7)	- traces of pine resin - traces of mastic	- traces of protein	-
4. 19-9-3	Portrét Ludoviky Parnské/ modrá ze šatu/ souvrství	- walnut oil (P/S~2.3, A/P~1.1)	- traces of pine resin	#	-
5. C31	Zastavení č. 4 Křížové cesty, Ježíš potkává svou matku/ modrá z roucha Panny Marie/ souvrství	- linseed oil (P/S~1.8, A/P~0.6)	- traces of pine resin	#	-

Table 1: The composition of the samples derived by GC-MS analyses

Note: -...not detected, #...not analysed

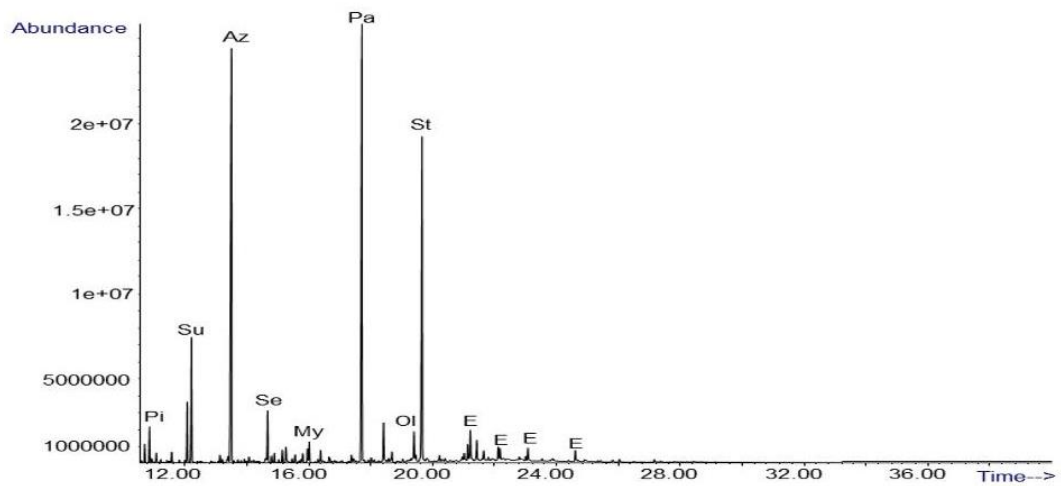

Fig 1. The chromatogram of the organic material from sample 19-6-3 after methylation

Note: fatty acids from linseed oil (Pi...pimelic acid, Su...suberic acid, Az...azelaic acid, Se...sebacic acid, My...myristic acid, Pa...palmitic acid, Ol...oleic acid, St...stearic acid, E...long-chain acids).

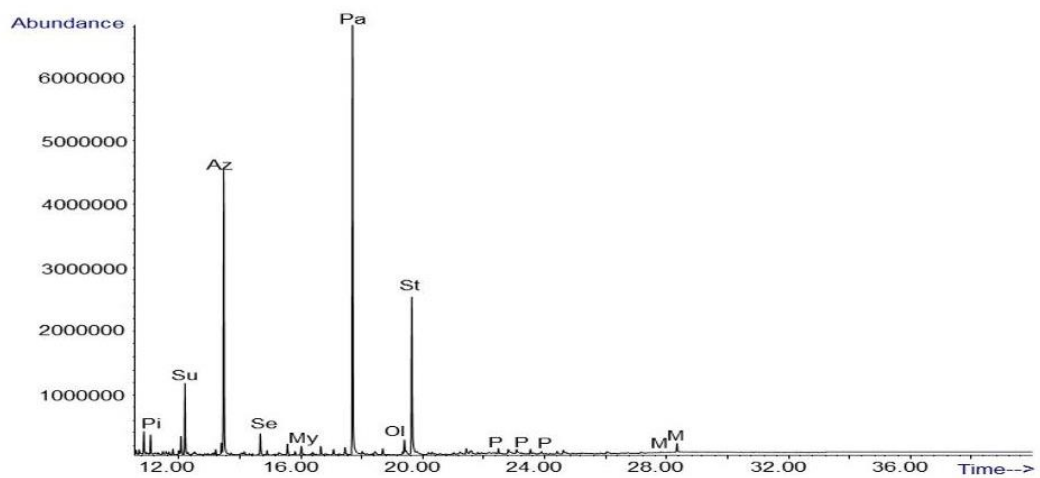

Fig 2. The chromatogram of the organic material from sample 19-8-1 after methylation

Note: fatty acids from walnut (Pi...pimelic acid, Su...suberic acid, Az...azelaic acid, Se...sebacic acid, My...myristic acid, Pa...palmitic acid, Ol...oleic acid, St...stearic acid); P...diterpenes of pine resin (*Pinus* species); M...triterpenes of mastic (*Pistacia* genus).

3 II. ČÁST: Jiří Josefík – život a restaurování

3.1 Úvod

Tato část diplomové práce se zabývá zpracováním pozůstalosti Jiřího Josefíka. Cílem práce bylo efektivně zpracovat dokumenty obsažené v této pozůstalosti pro jejich další využití. Práce je rozdělena na několik částí, z nichž první komplexně popisuje obsah pozůstalosti. Druhá část se zabývá životopisem Jiřího Josefíka, kde bylo cílem mapovat celý jeho život působení v oboru restaurování. Třetí část se věnuje publikační činnosti a teoretické rovině restaurování. Čtvrtá část diplomové práce se zabývá strukturou a obsahem dokumentací restaurátorských prací pro umělecká díla na plátně a papíru. Předposlední část této práce mapuje nejčastěji používané technologie, materiály a postupy restaurování uměleckých děl na plátně a papíru. V souvislosti s touto částí bylo zpracováno přes 160 jednotlivých složek obsahujících dokumentace restaurování uměleckých děl na plátně a papíru. V závěru dokumentu je vložena tabulka obsahující veškeré dokumentace restaurátorských prací, průzkumů a znaleckých posudků v současné době uložených v archivu FR. V souvislosti se zpracováním tabulky bylo pracováno s více než 250 jednotlivými složkami.

3.2 Pozůstalost Jiřího Josefíka

Práce navazuje na projekt utřídění pozůstalosti restaurátora Jiřího Josefíka realizovaný roku 2019. Tento projekt byl veden Mgr. Vladislavou Říhovou, Ph.D. a proveden BcA. Ivanou Fujdiakovou a BcA. Dominikou Medovou.²⁷ Pozůstalost Jiřího Josefíka věnovala jeho dcera Fakultě restaurování Univerzity Pardubice v Litomyšli. Tato pozůstalost je jedinečná svým rozsahem a komplexností. Nejpočetněji jsou v ní zastoupeny dokumentace restaurátorských prací, a to na dílech architektonických, sochařských a malířských na nejrůznějších podložkách. V dokumentacích lze nalézt přiložené související dokumenty jako jsou smlouvy o dílo, korespondence, návrhy na restaurování apod.. Dalšími dokumenty jsou průzkumy (umělecko-historické a chemicko-technologické) nemovitých uměleckých děl a areálů, ale také významných uměleckých děl movitých. Nejméně zastoupenou skupinou jsou v tomto směru znalecké posudky, které byly zpracovávány především k závěsným obrazům. Součástí pozůstalosti jsou také osobní doklady a značné množství materiálů souvisejících s Josefíkovou publikační činností.

---

²⁷ Projekt Studentské grantové soutěže Univerzity Pardubice s názvem *Pozůstalost Jiřího Josefíka (1920-2006)*.

3.3 Doc. Jiří Josefík

Pokud není uvedeno jinak, informace pocházejí z materiálů obsažených v pozůstalosti Jiřího Josefíka uložené v Archivu Fakulty restaurování Univerzity Pardubice v Litomyšli. V životopisné části se jedná zejména o čerpání informací z jeho vlastních strukturovaných životopisů, vysvědčení a korespondence. Bližší citace materiálů nejsou v současné době možné, jelikož definitivní uspořádání s přidělením inventárních čísel a signatur nebylo dosud dokončeno.

3.3.1 Studia

Jiří Vladimír Josefík se narodil 29. července 1920 v České Třebové. Jeho otec Tomáš Josefík byl dělníkem v dílnách ČSD a matka Anežka Josefíková ženou v domácnosti. Roku 1940 maturoval a obdržel *Vysvědčení dospělosti* na Reálném gymnasiu v České Třebové. Roku 1941 absolvoval abiturienký kurs při Obchodní akademii v Chocni (jednoroční obchodní kurs pro absolventy středních škol). Od srpna roku 1941 do konce ledna roku 1942 byl zaměstnán jako volontér ve Spořitelně města Česká Třebová. Od února roku 1942 do října roku 1943 pracoval v Továrně na vlněné zboží a módní látky z česané příze - Emanuel Franke, Česká Třebová zprvu jako účetní praktikant a poté jako účetní síla. Od roku 1943 do roku 1945 byl zaměstnán v dílnách ČSD a to jako autogenní a elektrický svářeč. 22. května 1945 byl uvolněn pro službu v revoluční gardě k místnímu posádkovému velitelství.

Po válce roku 1945 byl přijat na Akademii výtvarných umění v Praze do speciální školy monumentální malby k profesoru Vladimíru Sychrovi.²⁸ 30. června 1951 obdržel *Vysvědčení na odchodnou*, které je zároveň potvrzením Akademie výtvarných umění v Praze, že navštěvoval speciální školu pro Figurální malířství v letech 1947/48–1949/50. Dále tento dokument stvrzuje absolvování šesti semestrů, všeobecné školy malířské u profesorů Karla Mináře, Jakuba Obrovského a Vladimíra Sychry v letech 1945–1948. Celkem tedy na této škole Jiří Josefík strávil pět let a studia ukončil s náležitým prospěchem. V roce 1950, kdy absolvoval speciální školu V. Sychry, předložil jako diplomní práci dvojportrét matky a otce při práci v kuchyni a skicu na návrh fresky Jana Žižky. Roku 1950 získal kladnou odpověď

---

²⁸ SKALICKÝ, Jan. In: ČESKOTŘEBOVSKÉ KALENDARIUM NA ČERVENEC 2020. *100 let od narození doc. Jiřího JOSEFÍKA (29.7.1920 – 13.10.2006)*, akademického malíře a restaurátora, vysokoškolského pedagoga. Zpravodaj.probit.cz. [online]. [cit. 8. 8. 2020]. Dostupné z: http://zpravodaj.probit.cz/2020/Kalend7_20.htm

od profesorského sboru, který vyhověl žádosti, aby po absolvování AVU mohl být zapsán do speciální restaurátorské školy profesora Bohuslava Slánského. Roku 1953 se stal nejprve asistentem profesora V. Sychry, později (1958–1971) odborným asistentem Bohuslava Slánského.²⁹ Téhož roku absolvoval speciální školu Bohuslava Slánského, kdy jako diplomovou práci předložil restaurovaný obraz *Cizoložná žena* od M. Pretiho ze 17. století, kopii *Zmrtvýchvstání* Mistra Třeboňského oltáře, technologické zkoušky pojidel na nástěnnou malbu a mikroskopické snímky pro knihu profesora Slánského *Technologie malby*. Na AVU zůstal dále působit, jako asistent vedl technickou dílnu monumentální malby a vyučoval restaurátory II. a III. ročníku. Na téže škole složil roku 1969 habilitační docentskou zkoušku „pro obor restaurování malířských děl na restaurátorské speciálce AVU.“³⁰ Jako habilitační práci k této zkoušce předložil *Průzkum I a Průzkum II* nástěnných maleb Mistra Litoměřického oltáře v kapli sv. Václava na Pražském hradě. K této práci se v dopise vyjadřuje Bohuslav Slánský velmi kladně a oceňuje využití barevné fotodokumentace jako samotného obrazu, tak i snímky průřezů mikro-vzorků. Profesor práci označil jako zdařilou a v nejednom směru příkladnou.³¹ Jiří Josefík zažádal o habilitační řízení poprvé roku 1967, kdy jeho práce nebyla doporučena k obhajobě. Následně obdržel roku 1968 dopis, který rušil vyjádření o nedoporučení k obhajobě. Přestože práci nakonec úspěšně obhájil před habilitační komisí, celé řízení bylo pozastaveno a titul mu nebyl udělen. Získal jej až v roce 1991.

Během studijních let na AVU získal řadu čestných uznání za vystavené práce „u příležitosti výroční výstavy školní“ a to v letech 1948–1950. Roku 1951 získal II. cenu za vzornou práci restaurátorskou a roku 1952 získal odměnu I. stupně.

Dále se během těchto studií zúčastnil řady brigád. Roku 1946–1949 pracoval opakovaně na restaurátorských pracích pod vedením Františka Sembdnera.³² Těmi bylo restaurování okupanty poškozeného tzv. Wichlova domu na Václavském náměstí,

---

²⁹ SKALICKÝ, Jan. In: ČESKOTŘEBOVSKÉ KALENDARIUM NA ČERVENEC 2020. *100 let od narození doc. Jiřího JOSEFÍKA (29.7.1920 – 13.10.2006)*, akademického malíře a restaurátora, vysokoškolského pedagoga. Zpravodaj.probit.cz. [online]. [cit. 8. 8. 2020]. Dostupné z: http://zpravodaj.probit.cz/2020/Kalend7_20.htm

³⁰ Ibidem.

³¹ Dopis ze dne 13. března 1966

³² Akademický malíř a grafik, restaurátor státní památkového úřadu, znalec krajských a jim podřízených soudů v Čechách a kontrolor ministerstva informací

malby okupanty zničeného Štorchova domu v Praze 1. na Staroměstském náměstí a uměleckých děl v ateliéru.

Roku 1950 a 1951 pracoval na úpravě dekorací, sálu, loutkových hlaviček a dalších pomocných pracích spojených s provozem loutkové scény v České Třebové.³³ Z děkovného dopisu z roku 1945 od Rady starších církve českomoravské v České Třebové víme, že se podílel na budování výše zmíněného Loutkového divadla v České Třebové téhož roku nebo v blízkých letech předchozích.

Roku 1946 byl přijat na Pedagogickou fakultu Univerzity Karlovy na obor Dějiny umění, kde plnil zkoušky pro učitelskou způsobilost pro mateřské, obecné a měšťanské školy.

3.3.2 Restaurátorské práce v kolektivu Bohuslava Slánského a další práce samostatné a v kolektivu

Josefíkovy restaurátorské práce známe jak z jeho životopisů, tak z dochovaných dokumentací (viz. *Příloha I.*). Práce uvedené v této kapitole jsou restaurátorskými pracemi neobsaženými v jeho pozůstalosti.

Roku 1952 pracoval jako vedoucí při restaurování Ungeldu v Praze. Roku 1953 se účastnil restaurování Navrátilových maleb v Čínském salonku a zimní jídelně v Liběchově, kde tyto práce rok vedl jako odborný asistent. Téhož roku pracoval na restaurování Navrátilových maleb v Alpském pokoji v obci Jirny. Roku 1954 restauroval nástěnné malby spojené se zemskými deskami na Pražském hradě. O rok později se účastnil restaurování fresek v hledišti Karlínského divadla a roku následujícího restaurování fresek v hledišti divadla Smetanova.

1953 Nelahozeves – restaurování 80 obrazů pro první instalaci Roudnické obrazárny

1953 Muzeum v Mostě – restaurování 15 obrazů – N. Grund a Fragonard

1956 Hlavní nádraží Praha – přijímací salon – 5 velkých obrazů (Janza a 4 obrazy na chodbě)

---

³³ pro Odbor sociální práce církve Československé v České Třebové, Loutková scéna Úsvit

3.3.3 Členství se spolcích, organizacích apod.

Řadu let zastával funkce ve Svazu československých výtvarných umělců jako tajemník a místopředseda sekce restaurátorů a od založení komise restaurátorů Českého fondu výtvarných umělců jako vedoucí této komise. Na akademii výtvarných umění byl čtyři roky tajemníkem malířské katedry pod předsednictvím umělce Vlastimila Rady a následně Antonína Pelce. Sedm let byl členem závodní rady ROH AVU až do roku 1967. Po roce 1953 se stal členem SVU Mánes.³⁴ Dále byl členem tvůrčí skupiny restaurátorů R 64 a byl jedním z iniciátorů vzniku této skupiny.

3.3.4 Účast na seminářích, kongresech a konferencích

Roku 1969 byl Jiří Josefík vyslán ministerstvem kultury na kongres ICOM v Amsterdamu jako zástupce Československé socialistické republiky. V roce 1972 zastupoval Československo na kongresu ICOM v Madridu a téhož roku také na kongresu ICC v Lisabonu. Roku 1974 se účastnil Semináře konzervátorů v Liberci, věnovanému problémům konzervace a restaurování muzejních sbírek, kde prezentoval příspěvek *Dokumentace restaurátorských a konzervátorských zásahů*. Roku 1975 byl zařazen Institutem restaurování v Moskvě do delegace pro účast na kongresu v Benátkách, avšak nebylo mu dovoleno vycestovat a tudíž se tohoto zasedání z politických důvodů nezúčastnil. Roku 1993 měl příspěvek na Evropské konferenci Eurocare v Českém Krumlově.

---

³⁴ Archiv výtvarného umění. In: Abart: *Jiří Josefík* [online]. [cit. 8. 7. 2020]. Dostupné z: https://cs.isabart.org/person/8501?fbclid=IwAR1pIS5gmcCcaE73rXSRmzHoNL4j_YPyv64sVg-oMOLxu_uRw4HAgY78yzY

3.3.5 Výtvarná činnost a tvorba pro architekturu

Jiří Josefík byl nejen restaurátorem a soudním znalcem, ale také plodným výtvarníkem. V jeho tvorbě nalezneme četné portréty jeho blízkých a přátel, malby květin, krajin, zátiší a také různé kopie.³⁵ Zúčastnil se mnoha výstav a soutěží. Věnoval se také monumentální tvorbě spojené s architekturou, případně spolupracoval na realizaci uměleckých děl určených do exteriérů a interiérů. Dále následuje chronologický přehled jeho tvorby.

Roku 1946 vystavoval v Litomyšli společně s Bohdanem Kopeckým a roku 1949 samostatně v Lanškrouně. Roku 1952 se účastnil společné členské výstavy v Mánesu, kde byly vystaveny čtyři jeho obrazy. Roku 1955 měl na výstavě mladých v Mánesu vystavených obrazů osm. Na III. přehlídce výtvarného umění v Jízdárně roku 1955 byl vystaven portrét otce, který odkoupila Národní galerie. Roku 1965 vystavoval kresby z Maďarska v Maďarské kultuře. Roku 1965 byla zorganizována první restaurátorská výstava skupiny R 64, která byla uspořádána na Josefíkův popud a podle jeho libreta v Kramářově Galerii v Praze. Mezi restaurátorskými pracemi svých kolegů vystavil nástěnnou malbu Mistra Theodorica a transfer nástěnné malby z Hustopeče. V letech 1953–1955 spolupracoval s profesorem V. Sychrou na kartonech skutečné velikosti pro mozaiky v interiéru Památníku Rudé armády ve Vítkově. Roku 1954 spolupracoval s profesorem Tittelbachem na nástrojním obrazu v Muzeu Klementa Gottwalda a to především na technologické části provedení díla. Téhož roku spolupracoval opět s profesorem Sychrou na návrzích výzdoby Betlémské kaple a Týnského chrámu pro filmy *O. Vávry Jan Hus* a *Jan Žižka*. Jeho vlastní prací pro tento film byl návrh a provedení gobelínu. Roku 1957 pracoval na kartonech skutečné velikosti na vitráž do olova pro Expo 58 v Bruselu. Roku 1956 se účastnil akce portrétů laureátů ceny míru pro kterou byly zhotoveny čtyři portréty. V letech 1960–1961 spolupracoval s profesorem Sychrou na technologické přípravě a zkouškách pro dekorativní výzdobu nové budovy ČVUT v Dejvicích. K realizaci nedošlo kvůli úmrtí profesora Sychry. Roku 1965 spolupracoval na technologické přípravě pro podesty na schodišti Výzkumného ústavu stavebních hmot v Hostivaři – tato práce studenta A. Sarta byla

---

³⁵ SKALICKÝ, Jan. In: ČESKOTŘEBOVSKÉ KALENDARIUM NA ČERVENEC 2020. *100 let od narození doc. Jiřího JOSEFÍKA (29.7.1920 – 13.10.2006)*, akademického malíře a restaurátora, vysokoškolského pedagoga. Zpravodaj.probit.cz. [online]. [cit. 8. 8. 2020]. Dostupné z: http://zpravodaj.probit.cz/2020/Kalend7_20.htm

provedena tryskáním pískem. Roku 1966 spolupracoval s architekty Machoninovými na zkouškách a návrhu struktury betonových panelů pro fasády hotelu a kina v Karlových Varech. Roku 1969 na výstavě *Restaurátorské umění* v muzeích v Kroměříži a Liberci byly prezentovány výsledky zkoumání *Rukopisu zelenohorského*.³⁶

V Josefikově výtvarné činnosti nelze opomenout účasti na mnoha soutěžích, například na návrhy gobelínů nebo různá jiná monumentální díla. Do dvou soutěží se přihlásil roku 1954 (znak pro Kutnou Horu a pro bytový interiér), kam podal dva návrhy a tzv. Jiráskovy soutěže. Roku 1955 se jednalo o soutěž k 15. výročí socialistické republiky. Dále se roku 1955 zúčastnil akce kopií pořádanou Národní galerií, kam poslal kopii obrazu Karla Purkyně *Slečna Bubeníčková*. Tyto kopie byly posléze vystaveny v Polsku, Maďarsku, SSSR, Číně a Vietnamu. Takto v zahraničí (v Maďarsku, SSSR, Číně, Vietnamu a na Expo 58 v Bruselu) byl vystaven i obraz zhotovený jako součást diplomní práce – kopie *Zmrtvýchvstání* Mistra Třeboňského, kterou odkoupila Národní galerie v Praze. Roku 1957 se účastnil soutěže na výzdobu nádražní haly v Chebu. Jím navržené vitráže nebyly realizovány, ale získal čestné uznání ministerstva dopravy. V širším kolektivu spoluautorů se účastnil soutěže na výzdobu letiště v Ruzyni roku 1964.

Z akcí výtvarných a rekonstrukčních zhotovil v roce 1952 až 1953 pro Památník Národního písemnictví na Strahově kopie z orloje od J. Mánesa, dvě kopie z Jenského kodexu a další výtvarné práce pro instalaci. Roku 1952 pro expozici v Betlémské kapli zhotovil řadu faksimilí/kopií Jenského kodexu (později vystaveného na různých výstavách), pro kapli zhotovoval též kartony monumentální výzdoby a vedl realizaci fresek v interiéru. V roce 1959 připravil kopie gotických fresek z Karlštejna a Emaus pro výstavu v Paříži. Vlastní prací byl návrh a provedení gobelínu. Téhož roku spolupracoval na celovečerním filmu s režisérem Vladimírem Čechem a krátkých filmech s režisérem Hášou.³⁷ V roce 1955 pracoval na kartonech pro mozaiku dle Mikoláše Alše pro Kulturní dům v Uherské Skalici. V letech 1956–1957 pracoval na rekonstrukci Alšových fresek v Plzni, v Nerudově a Sedláčkově ulici a vedl zde kolektiv restaurátorů. Celkem bylo rekonstruováno

---

³⁶ Tato práce vznikla za spoluúčasti různých odborníků.

³⁷ Armádní film

cca 300m² fresek na sedmi domech.³⁸ Roku 1957 pracoval na kartonech a sgrafitu na Smetanově muzeu, kde byly vyobrazeny dvě figury podle Mikoláše Alše. Téhož roku byly vytvořeny vlastní návrhy na 3 vitráže do olova. Tato práce byla realizována a umístěna v kostele v Řetové³⁹. V roce 1958 vedl kolektiv při rekonstrukci fresek a sgrafit podle A. Liebschera na záložně v Písku. Roku 1959 se jednalo o podobnou realizaci jako v roce předchozím, jednalo se o rekonstrukci fresek na radnici v Kolíně podle A. Liebschera.⁴⁰

3.3.6 Po působení na AVU

Dle dostupných restaurátorských dokumentací a dalších archiválií je možné vysledovat, v kterých letech, a kde Jiří Josefík působil, a na jakých dílech pracoval.

V době normalizace byl Jiří Josefík vyhozen ze své pracovní pozice na AVU. V této souvislosti na počátku 70. let vážně onemocněl. Nejprve byl dán do částečné invalidity a roku 1975 mu byl uznán plný invalidní důchod. Do této doby spolupracoval jak se studenty a absolventy AVU, tak pracoval i samostatně na území České republiky, především přes Fond výtvarných umělců a Svaz československých výtvarných umělců. Konkrétně se jednalo o práce v Plzni, Kolíně, Písku, Brně - Královi poli, na hradě Zvíkov, Praze, Pražském hradu, Znojmě, Kutné Hoře, Doudlebech, Jihlavě, Mikulově, Jemništi, Konopišti, Hustopečích, Poděbradech, České Třebové, Muzeu Třebíč a Uměleckohistorickém muzeu Kroměříž. Jednalo se tedy především o státní a instituční zakázky.

Od roku 1968 pracoval přes Dielo a podnik SAGA⁴¹ (podniky Slovenského fondu výtvarných umění) pro německou firmu GEVO, pro kterou restauroval soubory maleb ze sbírek *Museum Georg Schäfer* ve Schweifurtu. Pro toto německé muzeum intenzivně restauroval mezi lety 1968 a 1972 značné množství maleb na plátně, papíru, lepence, dřevě, kovu a také polychromované plastiku.

V letech 1971–1975 pracoval jak na Slovensku, tak i v České republice. Práce ale byly organizovány přes slovenský podnik Dielo. Jednalo se o restaurování pro státní instituce i pro soukromé zadavatele. Restauroval především závěsné obrazy a to pro Východoslovenské muzeum v Košicích (SK), Opočno, Vlastivědné muzeum

---

³⁸ Restaurátorská dokumentace *Alšovy malby v Plzni* z roku 1957.

³⁹ Okres Ústí nad Orlicí v Pardubickém kraji.

⁴⁰ Restaurátorská dokumentace *Radnice Kolín* z let 1955-1960.

⁴¹ Slovak Art Galleries Assotiation se sídlem v Bratislavě, podnik pro zahraniční činnost.

v Nymburce, nástěnnou malbu na hradě Šternberk na Moravě, soubor maleb pro hrad Bouzov, soubor maleb pro zámek Betliar (SK), malby pro Vlastivědné muzeum v Olomouci a také se účastnil rozsáhlých průzkumů kostela v Dolních Chabrech.

Od roku 1975 do roku 1988 byl zaměstnancem Štátních reštaurátorských ateliérů v Levoči. V této době pracoval na rozsáhlých zakázkách. Těmi jsou průzkumy nástěnných maleb a architektury především na Slovensku: průzkum kostela Plešivec, průzkum a restaurování Meštianského domu v Rožňavě, kostela sv. Jana Křtitele v Lipovníku, areálu evangelického kostela v Kraskově, evangelického kostela v Kyjaticích a Dómu sv. Alžběty v Košicích. V Česku se jednalo pouze o průzkum domu v Prachaticích. Další velkou zakázkou bylo restaurování uměleckých děl pro Museum Betliar s umístěním na hradě Krásná Horka. V tomto případě se jednalo o restaurování osmi rozsáhlých souborů děl v letech 1982 – 1989. Dále v těchto letech pracoval pro Museum Košice, hrad Červený Kameň, zámek Hlubokou nad Vltavou, Slovenské národní muzeum, Nadaci J. M. a Z. Hlávkových, Západoslovenské museum v Trnavě, Slovenské bánské museum v Baňskej Štiavnici, Vlastivědné muzeum Olomouc, Povážské museum v Žilině a Muzeum a galerii v Poličce. Jen v malé míře restauroval díla soukromých vlastníků.

Od roku 1980 do roku 1995 přednášel na Vysoké škole chemicko-technologické na Fakultě chemicko-technologické v Praze v oboru Chemie restaurování.

Po revoluci v roce 1989 se Josefíkova pracovní situace změnila. Začal restaurovat především pro soukromé vlastníky z České republiky. Do téhož roku byly zahraniční zakázky soukromého charakteru (pro Rakousko) prováděny přes Art Centrum. Poté již byla díla restaurována na základě smluv mezi zadavatelem a restaurátorem.⁴² Od roku 1990 se také věnoval v největší míře restaurování závěsných obrazů. Restaurování nástěnných maleb bylo spíše ojedinělé. Od tohoto roku až do konce svého života provedl největší počet znaleckých posudků. Ojediněle také restauroval pro státní instituce (především české). Pracoval až do sklonku života, jeho poslední restaurátorská dokumentace uložená v archivu FR je datovaná rokem 2005.⁴³ Jiří Josefík zemřel 13. 10 2006.

---

⁴² Od roku 1993 s politickými změnami a novým obchodním zákoníkem již nebylo nutné zadávat práce přes organizace (jako byl například podnik Dílo).

⁴³ Restaurátorská dokumentace *Žena J.H. se zlatými mincemi* a kopie obrazu *Poprava Mistra Jana Husa*.

3.4 Publikační činnost

Jiří Josefík se nezabýval restaurováním pouze prakticky, ale věnoval se otázkám a problematice restaurování také v teoretické rovině. Psal a prezentoval články v odborně zaměřených časopisech a na konferencích v Čechách i zahraničí. Níže v textu jsou podrobněji popsány pouze články, které mají význam v celkovém kontextu této práce. V pozůstalosti jsou obsaženy formou přípravných strojopisů či hotových tištěných studiích. V poznámkách pod čarou jsou uvedeny časopisy a sborníky, ve kterých byly články publikovány.

3.4.1 *Průzkum na malbách Mistra Litoměřického oltáře v kapli sv. Václava*^{44,45}

Začátek článku popisuje použité vizuální průzkumy a odběry vzorků pro chemicko-technologické průzkumy. Průzkumy byly zaměřeny především na stěžejní dílo výzdoby kaple, obraz *Zavraždění sv. Václava*. Na malbě se nacházely dvě přemalby z let 1612 a 1912. V článku jsou popsány jak tyto přemalby, tak materiály použité při čištění u obou zásahů. V části článku *Technika malby Mistra litoměřického oltáře* je detailně popsána technika malby, včetně podkladu, kresby, zlacení a použitých pigmentů jak originální malby, tak obou druhotných zásahů. Podrobným průzkumem techniky malby byla zjištěna i příčina poškození malby a důvod, proč byl po 100 letech od vzniku malby proveden první druhotný zásah. Text obsahuje i popis gotické malby, která byla viditelná na snímcích z průzkumu v infračerveném záření.

3.4.2 *Průzkum barevných vrstev na nástěnné malbě v kapli sv. Václava*^{46,47}

Tématem článku je průzkum maleb dochovaných v kapli sv. Václava v chrámu sv. Víta na Pražském hradě. Text je velmi podobný, místy totožný s článkem *Průzkum*

---

⁴⁴ Jiří Josefík, Praha, 2. května 1965

⁴⁵ Konkrétně k tomuto článku se nepodařilo najít publikace, ve kterých by byl článek otištěn. Je to pravděpodobně způsobeno shodností s článkem následujícím.

⁴⁶ Jiří Josefík, 28. srpna 1967

⁴⁷ Publikace článku a jeho transformace in: KRÁSA Josef, Josefík Jiří, Nové poznatky v průzkumu barevných vrstev některých obrazů v kapli sv. Václava. Zprávy památkové péče 1968/28, str. 11–21, 31, 32. Dále „*Skupina R 64 (katalog výstavy), Praha 1965, Ochrana zabytków, 1968, č. 2., Palette Sandos 1968 No 28*“. FRÖMLOVÁ, Věra. In: *BIBLIOGRAFIE, Bibliografie publikací restaurátorů* [online]. [cit. 12. 9. 2020]. Dostupné z: <https://technologiaartis.avu.cz/1bibliog-biblio.html>

na malbách Mistra Litoměřického oltáře v kapli sv. Václava. Tento článek je ale rozšířen o část výsledků průzkumu barevných vrstev a použitých pigmentů většího počtu maleb kaple.

3.4.3 Restaurátorství jako umění i vědecká činnost^{48,49}

Stěžejním tématem článku je otázka koncepce dokumentace restaurátorské práce a jejího obsahu. Článek pojednává především o problematice absence sjednocené dokumentace restaurátorské práce. Úvod filozoficky pojednává o umění, proč bylo v minulosti tvořeno a proč je důležité dbát na jeho zachování pro další generace. Josefík právě zde vidí „*kořeny a podmínky pro vznik umění restaurování*“. Článek vysvětluje, kdo je restaurátor, z čeho se jeho práce skládá a v čem tkví důležitost dokumentace restaurátorských prací jako díla vědeckého pro obor restaurování a co by měla taková práce obsahovat. Apeluje, aby byly dokumentace ukládány na jednom místě a veřejně přístupné. Zabývá se i přidruženými problémy, kdy je dílo potřeba restaurovat, kdo určí restaurátora, kdo o tom má rozhodovat a jak budou řešeny rozdílné názory mezi zúčastněnými. Zdůrazňuje i autorská práva restaurátora na fotografickou dokumentaci díla. V textu je zdůrazněno, že restaurátorova práce se rovnocenně skládá z umění, vědy a řemesla. Důraz je kladen na vědeckou část dokumentace. Restaurátorská dokumentace by měla být psána krátce, přesně a výstižně. Sjednocení osnovy dokumentací by vedlo k efektivnímu využití poznatků (i chybných postupů) a k obecněji platným závěrům v různých směrech. Autoři článku vyzývají odbornou veřejnost k diskuzi a řešení těchto témat na základě obsahu prezentované práce. V příloze článku je uvedena podrobná osnova restaurátorské dokumentace, kterou spoluautoři navrhuji pro malířská a sochařská díla.

A. Adresní označení díla

B. Popis díla: název, autor, předpokládaný autor, autorova signatura, místo či oblast vzniku, doba vzniku, námět, tvar a rozměry, technika provedení, účel pořízení.

C. Vlastnictví díla: vlastník, kdo je oprávněn k dispozicím, místo trvalého uložení díla, historie vlastnických poměrů.

---

⁴⁸ Jiří Josefík a Jaroslav Šonka, 24. 9. 1970, Praha.

⁴⁹ JOSEFÍK, Jiří. ŠONKA, Jaroslav. *Restaurátorství jako umění i vědecká práce*. Zprávy památkové péče, 1971/31, str. 29–41, 64. Dále: Monumentorum tutela (SK)

D. Popis díla před restaurováním: stav podkladu či základního materiálu, opticky zjištělný stav poškození díla, předchozí zásahy, stav rámu či podstavce, značky, nápisy apod..

E. Zadání k restauraci: zadavatel, datum zadání, důvod zadání, rozsah původního zadání, lhůta k restauraci, změny zadání a lhůt, časový průběh prací.

F: Restaurátorův průzkum před vlastní restaurací: stav podkladu či základního materiálu, stav a technika původní práce, stav a počet přemalb či jiných dřívějších zásahů, mikroskopické, chemické a fyzikální rozborů použitých materiálů: 1. podkladu, 2. barev, 3. pojidel, 4. laků, 5. dřívějších konzervačních prostředků, restaurátorův návrh na způsob práce na základě průzkumů, jeho schválení oprávněnou osobou či komisí.

G. technický průběh restaurování

H. Přesný popis a identifikace materiálů k restauraci použitých, jejich provenience a popis techniky jejich aplikace

I. Obecné závěry získané průzkumem a restaurací: o použitém materiálu, o technice provedení, o historických a technických souvislostech⁵⁰

K. Průběh dílčích kolaudací

L. Fotodokumentace, plány, nákresy, schémata apod..

M. Seznam použité literatury: o díle samotném, o uměleckohistorických problémech s dílem spojených, o technických otázkách

N. Seznam subdodavatelů prací

O. Osobní data restaurátora, datum ukončení a popis

P. Kolaudace

Q. Zpracování připomínek a doporučení kolaudační komise

R. Konečná kolaudace

S. Vyúčtování honoráře a nákladů

Na tento článek navázal JUDr. Jiří Novotný článkem *Restaurátor a autorské právo*, který pojednává o autorském právu restaurátora jak k restaurovanému dílu

---

⁵⁰ Bod J. Je v dokumentu vynechán

(na němž došlo například k rekonstrukci chybějící části), tak k dokumentaci včetně fotodokumentace a o vhodnosti a správnosti používání některých terminologických výrazů.⁵¹

3.4.4 Ještě k problematice dokumentačního zpracování restaurátorské práce⁵²

Jiří Josefík a Jaroslav Šonka se zde vracejí k problematice zpracování restaurátorské práce, kterou považují za nezbytný závěr restaurování jakéhokoli uměleckého díla. Z programu porady svolané Státním ústavem památkové péče a ochrany přírody v Praze roku 1971 vyplynulo, že je potřeba vypracovat směrnice k základním otázkám restaurátorské práce a také vymezit práva a povinnosti restaurátorů. Jelikož tento široký komplex otázek vyžaduje legislativní zásah, bylo navrženo vytvoření komise odborníků, jejichž úkolem by bylo připravit celkové systematické řešení se všemi podrobnostmi tak, aby fungovalo i do budoucna. K textu byla opět připojena upravená podrobná osnova restaurátorské dokumentace malířského a sochařského díla.

Strojepis článku je opatřen také přílohami. Najdeme resumé ve čtyřech jazycích (česky, anglicky, francouzsky a německy) a připomínky od Vladimíra Straky k návrhu závazné osnovy dokumentace. Týkají se zobecnění některých bodů tak, aby osnova mohla být použita i pro restaurátorské práce na sbírkových fondech všeho druhu.⁵³ Druhý příložený dopis obsahuje spíše poznámky z textu článku a opravy některých terminologických nepřesností.⁵⁴

Tyto recenze s jistotou nejsou jedinými, slouží ale jako dobrý příklad řešení dané problematiky s širokou odbornou veřejností. Samotný Josefík se tématu věnoval a prezentoval je v příspěvku *Dokumentace restaurátorských a konzervátorských zásahů* na Semináři konzervátorů 27. – 29. 8. 1974 v Liberci. Seminář byl věnován problémům konzervace a restaurování muzejním sbírek.

---

⁵¹ V Praze dne 22. září 1971.

⁵² „*Ochrana zábytków, 1972, č. 4. s. 270 – 276 (angl. Verze: A. Draft of the Documentation System concerning the restoration of a painting or sculpture, in ICOM Com. for Conservation, 4th Triennial Meeting, Venice 1975)*“ FRÖMLOVÁ, Věra. In: *BIBLIOGRAFIE, Bibliografie publikací restaurátorů* [online]. [cit. 12. 9. 2020]. Dostupné z: <https://technologiaartis.avu.cz/1bibliog-biblio.html>

⁵³ 3.července 1973, Praha.

⁵⁴ 12. srpna 1973, Přerov.

3.4.5 Historická retuš z 19. století na obraze „Růžencová slavnost“ od Albrechta Dürera⁵⁵

Text pojednává o vzniku obrazu, historii vlastnictví a stavu díla během let do zadání restaurování Janu Grussovi. Hlavní část popisuje provedení doplňků a retuší provedených J. Grussem, včetně jejich aktuálního stavu. Konstatuje, že přestože je rekonstrukční retuš provedena Grussem pro „současné“ restaurátorské tendence vnímána jako nevhodná, její sejmutí a doplnění retuší neutrální by mohlo být nepříjemné.⁵⁶

3.4.6 Restaurátorský obor od r. 1945 do r. 1965⁵⁷

Text je věnován vývoji oboru restaurování, kdy je jako důležitý mezník označen rok 1945, kdy proběhla výstava dvou restaurovaných děl Bohuslavem Slánským včetně bohaté restaurátorské dokumentace v Národní galerii. V této době se také ustavovala restaurátorská „sdružení“, a to Svaz výtvarných umělců a Fond výtvarných umění. Členy se stávali absolventi Akademie výtvarných umění v Praze, kde vedl obor malířských a konzervačních technik od roku 1946 Bohuslav Slánský, a absolventi Vysoké školy umění v Bratislavě, která byla vedena Karlem Veselým. V souvislosti s těmito událostmi došlo i k vývoji teorie restaurování. Roku 1964 vznikla tvůrčí skupina restaurátorů R64, která v roce 1965 uspořádala první veřejnou restaurátorskou výstavu. Na ní byly prezentovány zásady, způsoby a možnosti restaurování uměleckých děl, doplněny o dokumentaci postupů a vědeckých průzkumů.

3.4.7 Restaurátor a retuš⁵⁸

Shrnutí základních pravidel při retušování díla, kdy by měl restaurátor znát historickou hodnotu díla a respektovat ji, nezasahovat do originální malby a svým zásahem dílo neznehodnotit. Autor shrnuje a připouští použití různých druhů retuší na

---

⁵⁵ Publikace článku nebyla nalezena.

⁵⁶ Jiří Josefík, 13. března 1972, Praha.

⁵⁷ Součást prezentace na kongresu ICOM v Benátkách 1975. „1975 – AHVT D ooi The Development of the Czechoslovak Restoration School in the years 1945-1965, in: ICOM sem. for Conservation, 4th Triennial Meeting, Venice 1975)“ FRÖMLOVÁ, Věra. In: *BIBLIOGRAFIE, Bibliografie publikací restaurátorů* [online]. [cit. 12. 9. 2020]. Dostupné z: <https://technologieartis.avu.cz/1bibliog-biblio.html>

⁵⁸ Publikace článku nebyla nalezena

díle podle toho, co dílo vyžaduje dle charakteru jeho poškození. Výsledkem by měl být takový zásah, který zdůrazní původního autora a nebude rušit celkový dojem z díla.

3.4.8 Retuš na obrazu „Klanění tří králů“ od Mistra Theodorika⁵⁹

Článek o restaurování obrazu Klanění tří králů z tzv. Saské kaple z chrámu sv. Víta na Pražském hradě. Malba se nacházela pod barokní přemalbou a byla značně poškozena. Článek obsahuje nejpodstatnější zjištění provedených průzkumů, díky kterým je možné přisuzovat restaurované malby Mistru Theodorikovi. Průzkumy zahrnovaly i zkoumání techniky malby, která je taktéž shodná s jinými malbami zmiňovaného autora. Následuje část o restaurování, které zahrnovalo především sejmutí pozdějších přemalob a očištění původní malby. Na základě průzkumů byla zvolena scelující retuš provedena podkladovou, žlutohnědou barvou různých valérů. V některých partiích byla zvolena lokální scelující retuš.

3.4.9 Ars Restaurandi⁶⁰

Latinský název Ars restaurandi měla mít kniha, kterou Josefík chystal k publikaci. Měla mít 300 stran o 55 restaurátorských akcích v hlavní části, 80 akcích v rejstříku, 700 fotografiích. Text počítal se 34 spoluautory z řad restaurátorů a historiků umění, 62 autorů fotografií, 72 autorů restaurátorských prací. Na realizaci a vydání se podílela dvě nakladatelství – Atria a nakladatelství Fondu výtvarných umění. Realizace knihy byla zrušena těsně před jejím vydáním. Důvodem byly neshody nejen s některými autory textů, ale také s redaktory nakladatelství.

3.4.10 Další články a publikace

Jiří Josefík byl také autorem dalších publikací, jejichž výčet známe jak ze studií obsažených v pozůstalosti, tak ze soupisů literatury a bibliografií.

- Úvod k výstavě skupiny R64⁶¹

---

⁵⁹ „ORWO Studio 1965 č.2.“ FRÖMLOVÁ, Věra. In: *BIBLIOGRAFIE, Bibliografie publikací restaurátorů* [online]. [cit. 12. 9. 2020]. Dostupné z: <https://technologiaartis.avu.cz/1bibliog-biblio.html>

⁶⁰ „Im herzen Europas 1966, X.“ FRÖMLOVÁ, Věra. In: *BIBLIOGRAFIE, Bibliografie publikací restaurátorů* [online]. [cit. 12. 9. 2020]. Dostupné z: <https://technologiaartis.avu.cz/1bibliog-biblio.html>

⁶¹ Katalog výstavy R 64

- Přednáška na Evropskou restaurátorskou konferenci Eurocare v Českém Krumlově roku 1993
- Příspěvek o Zdenku Kostkovi z Postupic
- Z ateliéru restaurátora – Josefík, Šonka
- Znovuobjevená krása Gotiky
- Restaurování v českých zemích v 19. století
- Dokumentace restaurátorských a konzervátorských zásahů
- Průzkum kostelů na okr. Rožňava ⁶²
- Peter Paul Rubens - Venusfest

Publikační činnost neobsažena v pozůstalosti:

- Architektura ČSSR, Nové metody výtvarného zpracování betonu.⁶³
- Článek: Transfer nástěnné malby z Hustopeče, Jiří Josefík, František Sysel.⁶⁴
- Československá fotografie: Fotografie jako dokumentační a průzkumový materiál restaurátorů.⁶⁵
- Die Photographie als Dokumentations – und Forschungsmethode bei Restaurierungsarbeiten.⁶⁶
- Příspěvky Art and Archaeology Technical Abstracts (International Institute for Conservation, New York University) od roku 1967.
- Úvodní poznámka k estetice restaurování⁶⁷
- Hradní kaple na moravském Šternberku, autoři: J. Josefík, František Sysel, Milan Togner 1976⁶⁸

---

⁶² Průzkum kostelů na okr. Rožňava. Sborník Nejnovější poznatky výzkumu výtvarných památek v okrese Rožňava, 1976.

⁶³ JOSEFÍK, Jiří. Nové metody výtvarného zpracování betonu, Architektura ČSSR, 1963, S. 146-147.

⁶⁴ „Umění XII, 1964, s. (překlady: Ochrana zabytków, č. 3, Conservation IIC London 1964, Vo. 9, No. 3, Maltechnik, 1965, č. 1).“ FRÖMLOVÁ, Věra. In: *BIBLIOGRAFIE, Bibliografie publikací restaurátorů* [online]. [cit. 12. 9. 2020]. Dostupné z: <https://technologiaartis.avu.cz/1bibliog-biblio.html>

⁶⁵ „Fotografie 1966, č.5.“ FRÖMLOVÁ, Věra. In: *BIBLIOGRAFIE, Bibliografie publikací restaurátorů* [online]. [cit. 12. 9. 2020]. Dostupné z: <https://technologiaartis.avu.cz/1bibliog-biblio.html>

⁶⁶ ORWO Studio 1967.

⁶⁷ Zprávy památkové péče 1967, sešit 6.

⁶⁸ JOSEFÍK, Jiří. SYSEL, František. TOGNER, Milan. *Hradní kaple na moravském Šternberku*. Umění, 1976, č. 3. s. 243-255.

- Časopis Dějiny a současnost, článek Dva velké objevy⁶⁹

3.4.11 Zhodnocení porovnání teoretických idejí a praktického postupu restaurátorských prací

Ve svých teoretických pracích se opakovaně věnoval otázce retuší. Z těchto textů⁷⁰ vyplývá Josefíkův postoj k retuším, který zastával i v praxi. Hlavním pravidlem bylo nezasahovat do originální malby díla. Výjimkami byly pouze případy, kdy byly na povrchu malby přichyceny drobné rušivé částičky uvolněné malby⁷¹, nebo hrozilo poškození malby při snímání nečistot, laků, tmelů, druhotných přemaleb apod.⁷² V těchto případech přistoupil k zasažení do originální malby pro účel vizuálního scelení díla. Co se týče druhů retuší, opět v praxi používal takové postupy a techniky, které prezentoval i veřejnosti. Tedy že použil ten druh retuše, který byl pro dané dílo nejvhodnější. Používal také různé druhy retuší a jejich kombinace na jednom díle. V několika případech došlo i k rekonstrukci výjevů maleb⁷³ vždy ale takovým druhem retuše, aby byla rozeznatelná od originálu a zároveň došlo k vizuálnímu scelení malby. Tyto praktiky také korespondují s texty k tématu retuše.

V kapitole *Publikační činnost* je také podrobně popsán článek *Restaurátorství jako umění i vědecká činnost*, vytvořený společně s J. Šonkou roku 1970 (tomuto tématu se společně věnují i později, obsah jejich statí však zůstává stejný). Tento článek se zabývá koncepcí dokumentace restaurátorské práce a obsahuje podrobný soupis informací, které by měla dokumentace restaurátorské práce (dále jen dokumentace) obsahovat. Vzhledem k rozsahu pozůstalosti J. Josefíka lze tvrdit, že myšlenku důležitosti zpracovávání a uchovávání dokumentací plnil již před sepsáním článku.

---

⁶⁹ „Dějiny a současnost 1966, č. 6, s. 24.“ FRÖMLOVÁ, Věra. In: *BIBLIOGRAFIE, Bibliografie publikací restaurátorů* [online]. [cit. 12. 9. 2020]. Dostupné z: <https://technologieartis.avu.cz/1bibliog-biblio.html>

⁷⁰ *Historická retuš z 19. století na obraze „Růžencová slavnost“ od Albrechta Dürera, Restaurátor a retuš, Retuš na obraze „Klanění tří králů od Mistra Theodorica a možná i dalších.*

⁷¹ Restaurátorská dokumentace *Krajina s kostelíkem, Zátíší s ovocem* z roku 2001.

⁷² Restaurátorská dokumentace *Portrét paní Rottové* z roku 2001.

⁷³ Restaurátorská dokumentace *Sv. Bernard (sv. Ambrož)* z let 1960-1965.

Dalším výrazným bodem článku bylo zdůraznění faktu, že dokumentace je z velké části dílem vědeckým. Podstatnou část dokumentací je možné s jistotou za práce vědecké označit.⁷⁴ Často se v dokumentacích setkáme s vloženými kopiemi literatury o daném umělci tzv. „nad rámec“ zadání, především u dokumentací pro soukromé vlastníky děl. I před sepsáním této myšlenky formou článku obsahovaly dokumentace veškeré informace o dílech, technice, autorovi atd., ovšem nikoli v takovém rozsahu a systematickém řazení, jako představuje teoretický článek. Po roce 1970 dokumentace tuto formu a řazení již mají. Každá dokumentace je ovšem individuálním dílem sestaveným na míru restaurovanému dílu, zadavateli či instituci.⁷⁵ To stejné platí i pro fotografickou dokumentaci děl. V závěru vyplývá, že teorie úrovně zpracovávání dokumentace restaurátorské práce byla Jiřím Josefíkem v menší či plné míře plněna.

---

⁷⁴ V tomto případě je důležité říci, že ne u všech restaurátorských prací je nutné zpracovávat umělecko-historický a chemicko-technologický průzkum. Záleží na zadání práce. Je důležité si uvědomit, že chemicko-technologické průzkumy jsou náročné jak po finanční stránce, tak jsou invazivním zásahem do díla.

⁷⁵ Některé instituce mají vlastní zavedený systém zpracování restaurátorských prací a je tedy možné, že se jim J. Josefík podřídil.

3.5 Dokumentace restaurátorské práce pro závěsný obraz

3.5.1 Co je to restaurátorská dokumentace

Dokumentace restaurátorské práce, restaurátorská dokumentace, zpráva či restaurátorský protokol (dále jen dokumentace) je nedílnou součástí restaurátorských prací. Měla by sledovat a dokumentovat, jak napovídá název, stav díla před započítím restaurátorských prací, průběh těchto prací, stav díla po restaurování, použité materiály a nejen to. Tento dokument by měl obsahovat všechny zjištěné informace o díle, jako například základní informace (název díla, autor, signatura, datace vzniku díla, technika provedení, inventární číslo, popis výjevu atd.), ale také použité technologie a materiály, popis a zjištění provedených průzkumů umělecko-historických, chemicko-technologických a fotografickou dokumentaci. Taková práce by měla být uložena společně s restaurovaným dílem.

Jiří Josefík vypracoval ke každému restaurovanému dílu takovouto dokumentaci.⁷⁶ Tato diplomová práce se, vzhledem k oboru, který studuji, dále zabývá pouze dokumentacemi maleb a kreseb na plátně a papíru, které jsou dostupné v Archivu Fakulty restaurování Univerzity Pardubice. V Archivu FR je uloženo více než 250 jednotlivých složek obsahujících restaurátorské dokumentace, z nichž 163 obsahuje restaurátorské dokumentace maleb na plátně a papíru. Z těchto 163 dokumentací je 58 dokumentacemi souboru děl (2 až 15 protokolů v jedné složce). Zpracování a obsah dokumentací nebylo jednotné a v průběhu času se měnilo. Lze je rozdělit do několika skupin.

Struktura dokumentací:

- Dokumentace pro samostatná významná díla
- Dokumentace pro soubory děl
- Dokumentace pro soukromé vlastníky

---

⁷⁶ Restaurátorské práce byly organizovány přes státní organizace, které následně restaurátorům (po kolaudaci prací, které zahrnovalo i odevzdání dokumentací) provedené práce proplatily. Možná i díky tomu se dochoval celý soubor Josefíkových restaurátorských dokumentací.

3.5.2 Dokumentace pro samostatná významná díla

Tento typ dokumentací byl proveden velmi precizně. Jednalo se dokumentace k dílům buďto významným, nebo s ojedinělou problematikou restaurování. Jedná se například o restaurátorskou dokumentaci k obrazu *Sv. Václava* z roku 1966 (olejomalba na plátně z 18. století, umístěna v Lobkovickém paláci na Pražském hradě), restaurátorskou dokumentaci k olejomalbě na plátně *Herzogin von Thüringen (Kněžna obdarovává žebráky)* z roku 1981 (uloženo na Státním hradě Červený Kameň na Slovensku), nebo k temperě na plátně *Anna Sidonie in Alta Emps* z roku 1993 (malba byla zpevněna jinou malbou, také temperou na plátně s názvem *Dvorní dáma*). Malby pochází shodně ze 17. století a jsou uloženy v Muzeu a galerii v Poličce.⁷⁷

Tento typ dokumentací má jasnou strukturu, většinou jsou tyto dokumentace svázány v pevné vazbě (dokumentace před rokem 1970 neobsahují tuto strukturu, obsah je ale velmi podobný). Každá dokumentace byla zpracována dle požadavků díla a také na základě smlouvy se zadavatelem. Následující výčet obsahu dokumentací uvádí maximální obsah informací v dokumentaci.

Informace obsažené v dokumentacích:

- A. evidenční údaje (inventární číslo staré a nové, jiné značky nápisy apod.)
- B. obecné údaje: a) název, b) autor, c) signatura, d) doba vzniku, e) oblast vzniku, f) rozměry, g) základní technika, h) námět
- C) Vlastnictví díla, místo uložení díla, místo uložení dokumentací
- D) Zadání k restauraci: a) požadavek zadavatele, b) návrh restaurátora, c) datum uzavření smlouvy, d) datum ukončení
- E. Popis restaurátorské práce: a) stav díla před restaurováním, b) postup restaurování
- F. Použité materiály
- G. Restaurátorovo jištění: a) Podklad (typ podkladu malby a vazba plátna), b) barvy (chemické složení), c) malba, historie obrazu, popis vizuálních průzkumů (v UV luminiscenci, RTG záření apod.)
- H. Subdodavatelé
- I. Osobní data

---

⁷⁷ Malby byly během restaurování rozděleny a vznikla tak dvě samostatná díla.

- Přílohy (Chemicko-technologické a umělecko-historické průzkumy)
- Fotodokumentace (stav díla před restaurováním – celky i detaily, v průběhu včetně zkoušek čištění apod., stav po restaurování – celky i detaily)
- Smlouvy a zápisy z kontrolních dnů
- Použitá literatura
- Kopie informací o autorovi z literatury

3.5.3 Dokumentace pro soubory děl

Jedná se o dokumentace, respektive protokoly, zachycují soubory děl restaurovaných pro jednu instituci či jednoho soukromého majitele, na které byla uzavřena jedna souhrnná smlouva. Jedná se v největším zastoupení o práce pro *Museum Georg Schäfer* v Německu z let 1968–1971. Tyto protokoly obsahují základní důležité informace: název díla, autora, inventární číslo, umístění, celkové určení díla (originál či kopie), rozměry, techniku, popis stavu před restaurováním a průběh restaurátorských prací (často opět zkráceno na použité materiály). Fotografická dokumentace obsahuje stav před restaurováním, stav po restaurování a několik detailů z průběhu restaurování. V rozsáhlejších dokumentacích souboru děl se můžeme setkat i s komparativními snímky stavu před retuší a stavu po retuši.

V několika případech Josefik využil také grafický (ručně provedený) nákras kompozice. V případech, kdy byly odebírány vzorky pro chemicko-technologické průzkumy, jsou v dokumentu také přiloženy detaily a celky míst odběrů vzorků, včetně vyhodnocení průzkumů.

3.5.4 Dokumentace pro soukromé vlastníky

Tyto dokumentace jsou krátké, ale obsahují veškeré důležité informace. Jedná se o 1 – 2 stany textu, kde je uveden název díla, autor, signatura, technika (včetně popisu podkladu, podložky a napínacího rámu) datace vzniku díla, majitel, druh díla/celkové určení díla (originál či kopie), datum ukončení prací, popis stavu díla před restaurováním (včetně popisu výjevu), popis průběhu restaurování (často zahrnuto v popisu díla, nebo pouze vypsány použité materiály) a osobní údaje restaurátora. V případě, kdy byl autor znám, přiloženy informace o něm (kopie z literatury). K těmto zprávám jsou přiloženy minimálně fotografie celků stavu před a po restaurování, v mnoha případech i několik detailních fotografií zkoušek čištění

či odstranitelnosti přemaléb, včetně negativů fotografií. Jedná se například o dokumentaci k dílu *Stanzione sv. Agáta* z roku 1964 (umístěno v Obrazárně Pražského hradu), *Kristus na kříži* z roku 1975 (v soukromém vlastnictví) nebo *Portrét ženy/manželka J. Verise* z roku 2003 (v soukromém vlastnictví). U fotografií je vždy popis (stav před restaurováním, stav po restaurování apod.).

Dokumentace provedené Jiřím Josefíkem jsou provedeny kvalitně. Obsahují veškeré potřebné informace pro restaurátora, kunsthistorika ale také pro laickou veřejnost. Jsou výborným základem pro hlubší zkoumání jednotlivých děl, jejich autorů či doby a okolností vzniku díla.

3.6 Restaurování maleb na plátně a papíru

V pozůstalosti se nacházejí zejména dokumentace restaurování olejomalb na plátně. V menším zastoupení jsou to tempery na plátně a tempery na lepence a papíru. K malbám na plátně a papíru přistupoval Josefík téměř totožně. Z tohoto důvodu v této práci nerozdělujeme sledované restaurování podle podložky díla.

3.6.1 Použité technologie a materiály

Před samotným restaurováním byly provedeny vizuální, umělecko-historické a chemicko-technologické průzkumy, na základě kterých byl vyhotoven návrh na postup prací. Práce se poté ve většině případů řídily tímto návrhem. Ke změně došlo pouze tehdy, došlo-li během restaurování ke zjištění, které vyžadovalo změnu postupu.

Materiály a technologie, které Jiří Josefík k restaurování používal, se během let (kromě pár výjimek) téměř neměnily, stejně tak jako postup prací. Většinu restaurovaných děl, včetně maleb na papíru, sejmul z napínacího rámu, nažehlil na lněné plátno, napnul (pokud to bylo vhodné) na původní nebo nový vypínací rám s možností vypnutí klínky. Provedl zkoušky snímání povrchových nečistot, laků a přemaleb, které následně redukoval. Výpadky barevné vrstvy doplnil tmelem, dílo zalakoval, provedl retuše a aplikoval závěrečný lak. K malbám na papíru a plátně během restaurování přistupoval téměř totožně.⁷⁸ Používal stejné postupy i materiály bez ohledu na rozdílnost podložek. Restaurátorské postupy jsou řazeny chronologicky. Postupy restaurátorských prací jsou řazeny chronologicky a jejich popis je řazen od nejčastěji používaných po ojedinele používané zásahy a materiály.

3.6.2 Prekonsolidace a konsolidace barevné vrstvy a podkladu

Zpevnění barevné vrstvy neprováděl, pokud to dílo nevyžadovalo.

---

⁷⁸ Značná část uměleckých děl na papíru již byla adjustována na druhotné podložce

Konsolidace směsí včelího vosku a pryskyřice

Rozehrátý včelí vosk ve směsi s pryskyřicí (kalafuna⁷⁹ nebo damara) byl vpravován na příslušná místa a zažehlován do studena. Dále byla tato směs používána k nažehlení na novou textilní podložku, více viz. *Nažehlení díla na novou podložku*.

Zajištění malby přelepem

Často se ale v dokumentacích setkáme se situací, kdy barevnou vrstvu zajistil přelepem kloboukového papíru⁸⁰ před transportem díla, častěji ale před sejmutím z napínacího rámu. Adhezivem byl v těchto situacích škrob. V jednom případě byl použit na přelep jako adhezivum použit Moviol.⁸¹

Konsolidace roztokem želatiny nebo klihu

Roztok želatiny nebo klihu používal v koncentraci 7 – 10% a konsolidoval jím podklad a barevnou vrstvu. Roztok klihu i želatiny aplikoval za tepla. Další postup není uveden.

V jednom případě byla na konsolidaci použita směs 7% roztoku klihu a Moviolu.

V ojedinělých případech změkčoval od rubu malbu včetně podkladu. Na rub malby nanesl směs ethylenglykolu, včelího vosku a terpentýnu, dílo zabalil do igelitového pytle a nechal cca. 20 hodin odpočívat. Poté byla od rubu prožehlena směs vosku a pryskyřice až na malbu.⁸²

---

⁷⁹ Kalafuna je měkká recentní pryskyřice, která se získává z tekutého balzámu destilací nebo extrakcí z rozmělněného borovicového dřeva. Neodolává dobře atmosférickým vlivům a časem hnědne. Přestože existují i zušlechtěné druhy kalafuny, v současnosti se její použití nedoporučuje.

⁸⁰ V dnešní době známější pod souhrnným názvem balicí papír. Typ a gramáž tohoto papíru v dokumentacích uvedena není.

⁸¹ Moviol (distribován také pod názvem Polyviol, Elvanol, Vinavil aj.) je polyvinylalkohol připravovaný hydrolýzou z polyvinylacetátu, který je rozpustný ve vodě a v restaurování byl užíván jako adhezivum. SLÁNSKÝ, Bohuslav. *Technika malby. Díl I., Malířský a konzervační materiál*. Vyd. 2. Praha: Paseka, 2003.

⁸² Restaurátorská dokumentace *Jagzsene – Lov na divočáka* z roku 1990 a *Páv Klagenfurt* z roku 1991.

Prekonsolidace parafinem

Tento postup byl zvolen ve velmi ojedinělých případech. Jednalo se o situace, kdy bylo dílo v havarijním stavu a bylo nutné zajistit barevnou vrstvu před transportem do ateliéru. Barevná vrstva byla zakapána parafinem ze svíčky.⁸³

3.6.3 Sejmutí díla z napínacího rámu, druhotné podložky a redukce přebytků adheziva

Pokud to dílo vyžadovalo, bylo mechanicky sejmuto z napínacího rámu. V případě, že již byla malba v minulosti zažehlena na nové plátno, bylo toto plátno sejmuto a z rubu malby odstraněny přebytky adheziva. V případě, kdy byla malba adjustována na dřevěnou desku, byla tako deska mechanicky ztenčována od rubu.

3.6.4 Rovnání maleb

Díla byla rovnána třemi způsoby:

1. Díla byla od rubu navlhčena destilovanou vodou, vložena mezi Melinex a vložena do lisu do proschnutí.
2. Díla byla z rubu navlhčena destilovanou vodou a rovnána na vakuovém stole za současného využití podtlaku a tepla (60 °C).
3. Díla byla vyrovnána během nažehlení na nové lněné plátno.

3.6.5 Nažehlení díla na novou podložku

Včelí vosk a pryskyřice (damara nebo kalafuna)

K nažehlení byla nejčastěji používána směs včelího vosku s pryskyřicí (kalafunou nebo damarou). V roce 1973 poprvé v dokumentaci zmiňuje nažehlování na vakuovém stole.⁸⁴ V letech předchozích postup nažehlování není uveden. Díla byla

---

⁸³ V dokumentacích se objeví pouze dva takovéto případy. První při transportu díla *Krajina se zříceninou, stádem dobytka a figurální stafáží (Močící kráva)* ze zámku Hluboká nad Vltavou, restaurováno roku 1981. Druhým případem je transport náhodně nalezeného díla (při exkurzi studentů Vysoké školy chemicko-technologické) v kostele sv. Petra a Pavla v Peruci roku 1995.

⁸⁴ V dokumentaci *Anna Sidonie in Alta Emps* z roku 1993 je uvedeno, že nažehlení bylo provedeno Ing. Martinem Dvořákem. Je tedy možné, že nažehlování nebylo vždy prováděno výlučně Jiřím Josefíkem.

vždy nažehlena na lněné plátno. Pro zpevnění nažehlovaného díla vkládal mezi originální a nové plátno vlizelínu⁸⁵, papír nebo impratex.⁸⁶

Adhezivum BEVA 371

Díla byla nažehlována stejným způsobem jako při použití směsi včelího vosku s pryskyřicí. U děl nažehlovaných na adhezivum BEVA ovšem není zmíněna přidaná proložka papíru, vliselinu nebo impratexu.

Při nažehlování bylo dílo zároveň vyrovnáno a konsolidováno. Po nažehlení byly z líce díla odstraněny přebytky použitého adheziva příslušnými rozpouštědly.

3.6.6 Napnutí na vypínací rám

Pokud to bylo možné, snažil se díla napínat na původní napínací rámy. Nebylo ale neobvyklé, že byly napínací rámy nahrazovány rámy novými, které více vyhovovaly potřebám malby. V mnoha případech došlo k úpravě stávajícího napínacího rámu. Doplnil je například o distanční lišty tak, aby malba neležela bezprostředně na rámu a nedošlo k jeho prolisování do malby. Pokud došlo k nahrazení napínacího rámu, byly vyrobeny rámy na míru s distančními lištami a možností dopnutí pomocí klínek.

3.6.7 Snímání povrchových nečistot, laků, přemaleb a tmelů

Velkou pozornost věnoval zkouškám rozpustnosti jak barevné vrstvy, tak i povrchových nečistot, laků a přemaleb. Zkoušky rozpustnosti byly nedílně vázány k snímání povrchových nečistot, laků a přemaleb⁸⁷. Jejich cílem bylo nalézt takovou látku, která nenaruší barevnou vrstvu a zároveň umožní efektivně odstranit či ztenčit vrstvu nečistot a laků. Již podle síly nánosu nečistot na povrchu malby byl schopen určit, jak je malba stará nebo kdy došlo k poslednímu zásahu na malbě. Dále byl schopen podle těchto zkoušek potvrdit či určit techniku malby a její stáří, včetně přibližného stáří přemaleb.

---

⁸⁵ Průmyslově vyráběná netkaná textilie určena k nažehlování především v oděvním průmyslu.

⁸⁶ *Svými vlastnosti tj. pevností odpovídá plátnu, ale nepůsobí na něj atmosférické změny. Při prosycení voskem větší pevnost.* Restaurátorská dokumentace restaurování souboru děl pro Umělecko-historické Muzeum Kroměříž z roku 1968.

⁸⁷ Přemalbami byly myšleny druhotné zásahy doplňující barevnou vrstvu, kdy došlo k zasažení do originální barevné vrstvy

Nečistoty byly z povrchu malby byly snímány směsí několika látek. Jednalo se o směsi: vody, dětského mýdla, bezsodého mýdla, holicího mýdla, lihu, terpentýnu a toluenu. Vždy podle povahy nečistot a výsledků zkoušek rozpustnosti. Během snímání nečistot, laků, přemaleb a tmelů se vyhýbal místům malby se signaturou.

Snímání nečistot, laků a přemaleb bylo v textu těžko rozlišitelné. Je to způsobeno faktem, že tyto tři části restaurátorských zásahů mohly probíhat a pravděpodobně i probíhaly částečně současně. Z tohoto důvodu zde uvedu látky uvedené v dokumentacích, jejichž směsi byly s jistotou použity.

Nejčastěji se jednalo o směs toluenu a lihu, kdy byla tato směs zamývána terpentýnem. Dále směs toluenu, xylenu, terpentýnu, acetonu, vody, mýdla, lihu, methylcyklohexanonu, syntronu B a dichlormetanu.

Tmelý druhotných zásahů byly zcela odstraněny buďto po jejich změkčení rozpouštědly, ale podstatná část tmelů předchozích zásahů byla odstraněna mechanicky. Některé byly odstraněny pouze částečně, a to z míst, které překrývaly originální malbu. Následně byla tato místa dotmelena a upravena dle požadavků malby.

3.6.8 Tmelení

Kliho-křídový tmel

Výpadky barevné vrstvy a podkladu byly doplněny tmelem složeným z křídý, roztoku klihu nebo želatiny a KEROTIXu.⁸⁸ Roztok klihu a želatiny je v dokumentacích uveden 7%.

Vosko-pryskyřičný tmel

Tento tmel obsahuje včelí vosk, kalafunu a křídu. V několika případech byl kombinován s tmelem kliho-křídovým.

Tmelý byly zbroušeny do roviny s malbou tak, aby do ní nezasahovaly.

---

⁸⁸ Značka hustého matného laku – směs vosku, damary a terpentýnu – Restaurátorská dokumentace *Strom s vránou* z roku 1995.

3.6.9 Retušování

Před retušováním byla díla lakována lakem složeným z damary, včelího vosku, oleje⁸⁹ a terpentýnu. V celkovém množství laku uvádí maximálně 10% obsahu přidaného oleje. Vysvětluje, že překročení této hranice způsobuje žloutnutí laku.

Po úplném zaschnutí laku byly nejčastěji provedeny retuše akvarelovými barvami⁹⁰ a následně pigmenty smíchanými lakem totožného složení, jako laku použitého před retušemi.

Druhým nejčastějším způsobem retušování bylo nanesení podkladového tónu akrylovou⁹¹ barvou, následně byly stejná místa retušována akvarelovými barvami a na závěr byla provedena korekce retuší pigmenty pojenými lakem.

Další kombinací byly retuše akvarelovými barvami s korekcí retuší olejovými barvami zbavenými přebytků oleje.⁹²

Díla byla retušována i samostatně použitými výše uvedenými technikami.

3.6.10 Závěrečné lakování

Jednou verzí závěrečného lakování bylo použití laku stejného složení uvedeného výše. Velmi často ale také používal laky komerční výroby. Těmi jsou: závěrečný Fixační lak Talen – Varnish Glossy 002, Varnish mat – Talens 003⁹³, sprej Talens (mat. sprej Rembrandt, Picture varnish mat., Royal Talens, PB 4 Apeldoorn Holland). V několika málo případech byly malby lakovány bílkovým lakem.⁹⁴

3.6.11 Zdobné rámy

Pokud bylo dílo adjustováno ve zdobném rámu, byl i tento rám restaurován. Jednalo se o očištění od povrchových nečistot a v případě absence plastické části rámu její doplnění a estetické scelení. Na tyto doplňky byly vytvořeny formy z originální části rámu, z kterých byl vyroben odlitek.

---

⁸⁹ V dokumentacích uvádí zahuštěný olej nebo StandÖl,

⁹⁰ Použity byly značky LeFrance de Muzi, Štolo, Lefranc a bourgeois, Talens – Rembrandt.

⁹¹ Značka Made by George Rowney et Co Ltd. Bracknell, Berkshire, England.

⁹² Značka Lefranc de Muzi

⁹³ Lak firmy Royal Talens

⁹⁴ V dokumentaci *Dva domky u moře* z roku 2001 je uvedeno „podle receptu Šímy“

V případech, kdy by restaurování mohlo vést k poškození díla⁹⁵ nebo by bylo příliš náročné (finančně i prakticky) bylo od restaurování odstoupeno.⁹⁶

V dokumentacích se nachází pouze jedna malba na papíru, ke které bylo přistupováno odlišně (Je to dáno také tím, že většina maleb na papíru či lepence již byla v minulosti adjustována na plátno či jinou pomocnou podložku). Tuto práci zde uvádím, jelikož mohl použít stejný či podobný postup u více takovýchto děl, které nejsou obsaženy v Archivu nebo u nich chybí postup restaurátorských prací. Jedná se o olejomalbu na papíru, *Portrét sochaře Canovy „.....z rubu zpevněn přilepením tenkého silonového mulina, které se používá při zpevňování starých rukopisů Sokratem 508, neionogenní vodná disperze kopolimeru diviloacetát akrylát s ochraným koloritem, vyrábí Chemické závody Sokolov.....“*⁹⁷

---

⁹⁵ Restaurátorská dokumentace *P. Marie s Ježíškem* z roku 1999

⁹⁶ Restaurátorská dokumentace *Kristus na kříži* z roku 1987: „.....Poněvadž odstranění této přemalby je možné za cenu i sejmutí původní malby, je to tmavá barva kříže a černé pozadí ve velmi tenkém nánosu. Rozhodl jsem se pro menší zlo a tyto nové ruce byly zaretušovány....“.

⁹⁷ Restaurátorská dokumentace z roku 1990 – restaurování souboru děl pro Muzeum Betliár

3.7 Příloha I.

V příloze *Tabulka I.* jsou formou tabulky uvedeny veškeré dokumentace restaurátorských prací, průzkumů a znaleckých posudků aktuálně uložené v archivu FR. Lze předpokládat, že další práce J. Josefíka budou v pozůstalosti ještě doplněny. Seznam sleduje díla všech materiálů a technik, na nichž pracoval. Jedná se o přepracovanou a doplněnou verzi tabulky, již jsme původně vyhotovily v rámci projektu Studentské grantové soutěže Univerzity Pardubice v roce 2019 společně s BcA. Dominikou Medovou. Jsou v ní obsaženy veškeré dostupné informace o zakázkách, dosažitelné v archivu FR. V kapitole *Restaurování maleb na plátně a papíru* J. Josefíka se věnuji sice jen dílům na papírové a textilní podložce, zde jsou ale uvedeny všechny restaurátorské dokumentace včetně sgrafit, nástěnných maleb a dalších technik. Tabulka tak mapuje Josefíkovo celoživotní dílo. Má sloužit jako výchozí bod pro další bádání nad osobností tohoto restaurátora a také pro další využití těchto dokumentací. Obsahuje rok provádění prací, obecnou techniku díla (nástěnná malba, socha, malba na plátně apod.), druh prováděné práce (zda se jedná o dokumentaci restaurátorských prací, průzkum či posudek), název díla, autora, dataci (rok vzniku díla, století nebo slohové období), konkrétní techniku provedení včetně podložky, lokaci (u nemovitých děl), místo uložení a vlastníka a kým byly prováděny restaurátorské či jiné práce. Informace které nebyly v pracích uvedeny jsou označeny dlouhou pomlčkou. Některé názvy děl byly zkráceny tak, aby bylo možno podle začátku názvu a dalších indicií dílo snadno dohledat.

3.7.1 Tabulka I.

Rok	Druh díla	Druh práce (restaurátorská dokumentace, průzkum, znalecký posudek)	Název díla	Autor a datace	Výtvarná technika	Lokace Místo uložení Vlastník	Restaurátoři
1955- 1956	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	Alšova sgrafita v Plzni	Mikoláš Aleš, 19. století	Sgrafito	Sedláčkova ulice č.p. 31, Plzeň	J. Josefík J. Alt
1955- 1960	Nástěnná malba Malba na kovu	Restaurátorská dokumentace	Radnice Kolín	Mikoláš Aleš 19. století	Freska, olejomalba na měděném plechu	Karlovo náměstí 77, 280 02 Kolín	J. Josefík J. Alt M. Hrdina J. Mehl J. Toroň
1957	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	Alšovy malby v Plzni	Mikoláš Aleš 19. století	Freska	Nerudova ulice č.p. 2, 4, 6, 8, 10, Plzeň	J. Josefík J. Alt
1958	Nástěnná malba Malba na kovu	Restaurátorská dokumentace	OÚNZ (Okresní ústav národního zdraví) v Písku	A. Liebscher, V. Šebele, přelom 19. a 20. století	Sgrafito, olejomalba na plechu	Dům č.49 a 50, 397 01 Písek	J. Josefík J. Alt J. Mehl J. Toroň

1958– 1960	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	<i>Zasnoubení P. Marie</i> (líc) <i>/Kristus před Kaifášem</i> (rub), <i>Zvěstování P. Marie</i> (líc) <i>/Bičování Krista</i> (rub), <i>P. Marie v chrámu</i> (líc) <i>/Umučení Krista</i> (rub), <i>Navštívení P. Marie</i> (líc) <i>/Kristus před Pilátem</i> (rub)	Albert a Pert Molerovi, přelom 15. a 16. století	Mastná tempera na dřevěné desce	Konkatedrála sv. Mikuláše, Prešov (SK)	J. Josefík
1958– 1959	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	Klenba švédské kaple, Kostel sv. Trojice v Brně	A. F. Maulbertsche, 18. století	Freska	Klenba švédské kaple, Kostel sv. Trojice, Božetěchova 2502/2a, 612 00 Brno - Královo pole	J. Josefík
1959	Nástěnná malba	Průzkumy	Hradní kaple hradu Zvíkov, gotická freska - Zvíkovské Podhradí 1, 397 01 Zvíkovské Podhradí. Děkanský kostel Narození P. Marie, Písek, gotické fresky, 397 01 Písek Palácová síň, hrad Písek, gotické malby, r. 1479, 397 01 Písek			J. Josefík J. Alt J. Němec	
1959	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	<i>Slavnost vrácení korunovačních klenotů,</i> <i>Tři sudičky,</i> <i>Předávání pochodně</i>	A. Liebscher, r. 1894	Fresco secco, tempera	Náměstí Míru 820/9, 120 00 Praha 2 - Vinohrady	J. Josefík J. Alt

1959	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	Sgrafito na výzdobě domu č. 8, ulice Obrokova	— , renesance	Sgrafito	Obrokova 8, 669 02 Znojmo	J. Josefík J. Alt J. Mehl J. Toroň
1959	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	Cisterciátský kněžský z kostela P. Marie v Sedlci - Kutné Hoře	M. Willmann, r. 1703	Olejomalba na plátně	Kostel P. Marie Sedlec u Kutné Hory	J. Josefík
1959 - 1960	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	Gotická nástěnná malba v interiéru sakristie kostela v Doudlebech	— , gotika	—	Kostel sv. Vincence v Doudlebech, Doudleby 28, 370 07 Doudleby	J. Josefík J. Alt A. Martan K. Mezera J. Němec
1960	Nástěnná malba Malba na dřevě	Průzkum	Barokní polychromovaný strop - Jihlava	— , baroko	— , polychromie na dřevě	Jihlava, Komenského ulice č. p. 10	J. Josefík J. Bulant
1960	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	Nusle – Liebscher	A. Liebscher, r. 1897	Freska	Dům č. 8, Náměstí Bratří Synků, Praha 6 - Nusle	J. Josefík J. Alt J. Toroň
1960	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Syndicus Vincentius Neumann</i>	K. Škréta/škola Karla Škréty, r. 1812	olejomalba na plátně	Muzeum Třebíč	J. Josefík J. Alt
1960	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	Mikulov – transfer renesanční fresky	— , renesance	Freska	Bývalá knihovna Mikulovského zámku, Zámek 1/4, 692 01 Mikulov	J. Josefík J. Alt J. Němec

1960	Malba na plátně Malba na dřevě	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika: <i>Portrét F. A. Valdštejna</i>, kolem r. 1600, olejomalba na plátně. <i>Podobizna M. hraběny Salmové</i>, — , pol. 18. století, olej. na plátně. <i>Křest Kristův</i>, J.D. Herdt, r.1681, olejomalba na plátně. <i>Lukrecie</i>, — , 16.století, desková malba - mastná tempera. <i>Kázání v Benátkách během karnevalu</i>, — , — , olejomalba na plátně. <i>Zasnoubení Truksa Gebharda s Anežkou z Mansfeldu</i>, — , — , olejomalba na plátně. <i>Archa Noemova</i>, — , 2. pol.17. století, olejomalba na plátně. <i>Přepadení v lese</i>, — , začátek 18. století, olejomalba na plátně. <i>Hon na jelena</i>, — , 1.pol. 18. století, olejomalba na plátně. <i>Portrét J.J. Valdštejna v 5 letech</i>, — , r. 1713, olejomalba na plátně. <i>Podobizna K. A. z Valdštejna</i>, — , kolem r. 1700, olej. na plátně. <i>Fiktivní portrét Voka z Valdštejna</i>, — , 18. století, olej. na plátně. <i>Portrét Tassa Meziříčského</i>, — , r. 1591, olejomalba na plátně.</p>			Muzeum Třebíč	J. Josefík J. Alt
1960–1961	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<p>Název díla. Autor, datace, technika: <i>Sv. Josef</i>, V.V. Reiner, — , olejomalba na plátně. <i>Sv. Jan Nepomucký</i>, — , — , olejomalba na plátně.</p>			Zámecká kaple Jemniště, Jemniště 1, 257 01 Postupice	J. Josefík J. Alt
1960–1961	Socha	Restaurátorská dokumentace	<i>Pieta</i>	—, baroko	Dřevěná polychromovaná plastika	Muzeum Třebíč	J. Josefík

1960–1965	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Sv. Bernard (sv. Ambrož)</i>	M .Willman, —	Olejomalba na plátně	Kostel P. Marie, Sedlec u Kutné Hory, Římskokatolický úřad	J. Josefík J. Alt
1960–1965	Nástěnná malba	Průzkum	Kaple sv. Václava, malby Mistra litoměřického oltáře	Mistr Litoměřického oltáře, —	—	Kaple sv. Václava, Katedrála sv. Víta, Pražský hrad, Praha 1	J. Josefík J. Němec J. Alt K. Mezera A. Martan
1961	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	Čtyři ikony sv. Jiří	—	Desková malba, —	Sbírka státního zámku Konopiště, 256 01 Benešov	J. Josefík
1961	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor a datace, technika: <i>Portrét císaře Karla</i>, — , r. 1754, — . <i>Portrét císaře Leopolda</i>, Bergler, r. 1814, — . <i>Portrét císaře Josefa II</i>, — , — , — . <i>Marie Terezie</i>, — , r. 1754, — . <i>Císař František</i>, Bergler, — , — . <i>Pohřeb Jana Nepomuckého</i>, V.V. Reiner, — , — . <i>Svatá rodina</i>, V.V. Reiner, — , — . <i>Jan Nepomucký</i>, V.V. Reiner, — , — . <i>Smrt dítěte</i>, V.V. Reiner, — , — . <i>Král dává zatknout Jana Nepomuckého</i>, V. V. Reiner, — , — . <i>Jan Nepomucký jde na pouť do Staré Boleslavi</i>, V. V. Reiner, — , — . <i>Mučení Jana Nepomuckého</i>, V. V. Reiner, — , — .</p>			Obrazárna Pražského hradu, Pražský hrad, Praha 1	J. Alt J. Josefík A. Martan K. Mezera J. Němec

1961	Malba na plátně Nástěnná malba	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika, lokace: <i>Kníže Václav a sv. Vít</i>, Palko, 17. stol., kaple sv. Kříže na Pražském hradě, malba na plátně. <i>Obraz sv. Františka a smrt sv.....</i>, Palko, 17. stol., kaple sv. Kříže na Pražském hradě, malba na plátně. <i>Kristus na kříži</i>, A .F. Palko starší, —, olejomalba na plátně, kaple sv. Kříže na Pražském hradě. Nástropní malba secco v kapli Jana Nepomuckého v Bazilice sv. Jiří na Pražském hradě, malíř z okruhu V.V. Reinera.</p>			Obrazárna Pražského hradu, katedrála sv. Víta, Pražský hrad, Praha 1	J. Alt J. Josefík A. Martan K. Mezera J. Němec
1962	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	<i>Smrt P. Marie</i>	—, počátek 16. století	Transfer fresky	Původně kostel sv. Václava v Hustopečích u Brna, v současnosti umístěna v Moravské Galerii v Brně	J. Josefík F. Sysel
1964	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Sv. Agáta a sv. Jeroným</i>	M. Stanzione, 17. století	Olejomalba na plátně	Obrazárna Pražského hradu, Pražský hrad, Praha 1	J. Josefík
1965	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	<i>Sv. Petr</i>	Dvorský malíř z doby Karla IV.	Tempera na kamenném zdivu	Kaple sv. Václava, Katedrála sv. Víta, Pražský hrad, Praha 1	J. Josefík
1965	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	<i>Kladení do hrobu</i>	Malba z dílny mistra Theodorika, 14. století	Tempera na kamenném zdivu	Kaple sv. Václava, Katedrála sv. Víta, Pražský hrad, Praha 1	J. Josefík

1965	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	<i>Kurfirťská síň</i>	Mistr Litoměřického oltáře, r. 1509	Tempera na kamenném zdivu	Kaple sv. Václava, Katedrála sv. Víta, Pražský hrad, Praha 1	J. Josefík
1965	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	<i>Sv. Václav peče hostie</i>	Mistr Litoměřického oltáře, r. 1509	Tempera na kamenném zdivu	Kaple sv. Václava, Katedrála sv. Víta, Pražský hrad, Praha 1	J. Josefík
1965	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	<i>Kristus se zjevuje králi Erichovi</i>	Mistr Litoměřického oltáře, r. 1509	Tempera na kamenném zdivu	Kaple sv. Václava, Katedrála sv. Víta, Pražský hrad, Praha 1	J. Josefík
1965	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	<i>Sv. Václav kope Hrob</i>	Mistr Litoměřického oltáře, r. 1509	Tempera na kamenném zdivu	Kaple sv. Václava, Katedrála sv. Víta, Pražský hrad, Praha 1	J. Josefík
1965	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	<i>Ukřižování</i>	Mistr z dvorské dílny Karla IV	Tempera na kamenném zdivu	Kaple sv. Václava, Katedrála sv. Víta, Pražský hrad, Praha 1	J. Josefík
1965	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	<i>Vítání v Boleslavi</i>	Mistr Litoměřického oltáře, r. 1509	Tempera na kamenném zdivu	Kaple sv. Václava, Katedrála sv. Víta, Pražský hrad, Praha 1	J. Josefík
1965–1996	Nástěnná malba	Průzkum	<i>Klanění tří králů - Mistr Theodoricus I</i>	Mistr Theodoricus, 1360–1370	Mastná tempera na kamenném zdivu	Saská kaple, Katedrála sv. Víta, Pražský hrad, Praha 1	J. Josefík

1965–1996	Nástěnná malba	Průzkum	<i>Klanění tří králů - Mistr Theodoricus II</i>	Mistr Theodoricus, 1360–1371	Mastná tempera na kamenném zdivu	Saská kaple, Katedrála sv. Víta, Pražský hrad, Praha 1	J. Josefík
1966	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Sv. Václav</i>	18. století	Olejomalba na plátně	Lobkovický palác na Pražském hradě, Praha 1	J. Josefík
1967	Malba na plátně Malba na dřevě	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor a datace, technika: <i>Koně u přívozu</i> , P. Wouwerman, —, olej. na dřevěné dubové desce. <i>Alegorie Malířství</i> , Dirck Alberts, r. 1644 olejomalba na plátně. <i>Alegorie Sochařství</i> , Dirck Alberts, 17. století, olejomalba na plátně. <i>Narození Páně</i> , —, —, tempera na plátně.			Umělecko-historické muzeum Kroměříž, Kroměříž	J. Josefík
1967	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Sklářská hut'</i>	K. Hülpert, r. 1870	Olejomalba na plátně	Sklárny Bohemia, Poděbrady	J. Josefík
1967 (1961)	Nástěnná malba	Restaurátorské dokumentace a průzkumy	Svatováclavská kaple	Dvorský malíř z doby Karla IV., Mistr Litoměřického oltáře, 16. století, Mistr Theodorik	Tempera na kamenném zdivu	Kaple sv. Václava, Katedrála sv. Víta, Pražský hrad, Praha 1	J. Josefík, J. Alt A. Martan K. Mezera J. Němec
1968	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor a datace, technika: <i>Jezdecká šarvátka</i> , —, 18.stol., olejomalba na plátně. <i>Jezdecká šarvátka</i> , —, 18.stol., olejomalba na plátně. <i>Okrádání raněných vojáků po bitvě</i> , —, 18.stol., olej. na plátně. <i>Po bitvě</i> , —, 18.století, olejomalba na plátně.			Umělecko-historické muzeum Kroměříž, Kroměříž	J. Josefík

1968	Malba na papíru Malba na lepence Malba na dřevě Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika:</p> <p><i>Alte Bäuerin .....</i>, W. Leibl, — , olejomalba na lepence. <i>Allegorische Szene</i>, F. A. Maulbertsch, — , olejomalba na plátně. <i>Hirtenszene</i>, Paul Weber, — , olejomalba na plátně. <i>Dame in Schwarz</i>, Albert von Keller, — , olejomalba na dřevě. <i>Des Künstlers B. Nikolaus</i>, W. Trübner, — , olejomalba na plátně. <i>Der alte Lotse</i>, Max Liebermann, — , olejomalba na lepence. <i>Ponte Nomentano in Rom</i>, Carl Rottmann, — , olejomalba na dřevě. <i>Vorlesendes Mädchen ...</i>, Hans Kaderer, — , olejomalba na dřevě. <i>Bildnis eines .....</i>, Wilhelm Trübner, — , olejomalba na plátně. <i>Grobmutter, Kind und Katze</i>, Hans Thoma, — , olejomalba na dřevě. <i>Regensturm in der F.....</i>, Heinrich Bürkel, — , olejomalba na plátně. <i>Schmiede</i>, Franz Quaglio, — , olejomalba na plátně. <i>Der Hain</i>, Emil Lugo, — , olejomalba na lepence. <i>Die Bavaria in München</i>, — , — , olejomalba na papíru. <i>Porträt eines Literaten</i>, Theodor Alt, — , olejomalba na lepence.</p>	Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	J. Josefík
1968	Malba na plátně Malba na dřevě	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika:</p> <p><i>Drei Königsfest</i>, J. Konrad Seekatz, — , olejomalba na plátně. <i>Jögerszene</i>, J. Konrad Seekatz, — , olejomalba na plátně. <i>Hügelige Sommerlandschaft</i>, K.F. Schuz, r. 1883, olej. na dřevě. <i>Die Verdammten in ..</i>, Tiroler Meister, — , tempera na měkkém dřevě. <i>Das Freiburger Münster</i>, D. Quaglio, — , olejomalba na papíru. <i>Beweinung Christi</i>, Meister der heiligen Sippe, — , olej. na dřevě. <i>Der Dom zu Regensburg</i>, F. Eibner, — , olej. na dřevě.</p>	Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	J. Josefík

1968	Malba na plátně Malba na dřevě Malba na kovu Malba na kartonu	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Porträt einer jungen Frau</i> , F.G. Waldmüller, — , olej. na dřevě. <i>Selbstbildnis</i> , H. Paudiss, — , olejomalba na plátně. <i>Trinkender Knabe</i> , J.C. Seekatz, — , olejomalba na plátně. <i>Herrenporträt</i> , J. Seisenegger, — , tempera na bukovém dřevě. <i>Freunporträt</i> , J. Seisenegger, — , tempera na bukovém dřevě. <i>Leonora Augusta.....</i> , T. Burgkmair, — , tempera na dubové desce. <i>Bildnis eines Fürsten.....</i> , F.G. Waldmüller, — , olejomalba na dřevě. <i>Tegernsee mit Regenbogen</i> , J.J. Doner, r. 1816, olejomalba na mědi. <i>Sitzende Madonna mit Jesus.....</i> , F. Overbeck, r. 1819, olej. na kartonu	Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	J. Josefík
1968	Malba na plátně Malba na dřevě Socha	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor a datace, technika: <i>Portrét muže</i> , — , r. 1518, mastná tempera na dřevě. <i>Hlava černocho</i> , — , 17. století, olejomalba na plátně. <i>Madona s dítětem</i> , — , přelom 17. a 18. stol., polychromovaná dřevěná plastika.	Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	J. Josefík

1968	Malba na dřevě Malba na lepence Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika:</p> <p><i>Kühe im Dorf</i>, F. Voltz, — , olejomalba na dřevě. <i>Kapelle im Felsen</i>, C. Spitzweg, — , olejomalba na dubovém dřevě. <i>Der alchimist</i>, C. Spitzweg, — , olejomalba na lepence. <i>Bauuernstube</i>, J. Sperl, — , olej. na papíru adjustovaném na dřevě. <i>An der Glon</i>, J. Sperl, — , olejomalba na plátně. <i>Waschraum mit geöffneter Tür</i>, W. Leibl, — , olejomalba na dřevě. <i>Bildnis Sanitätsrat Mayr</i>, W. Leibl, — , — . <i>Bauernhausgarten in Aibling</i>, W. Liebel, — , olejomalba na dřevě. <i>Bärtiger Mann im .....</i>, — , 19. stol., olejomalba na plátně. <i>Bildnis eines jungen Mannes</i>, W. Leibl, 19. stol., olej. na plátně. <i>Mädchenkpf.</i>, W. Leibl, 19. století, olejomalba na dřevě. <i>Das Schulmädchen</i>, J. V. Carstens, 19. stol., olejomalba na plátně. <i>Junger Hirte mit .....</i>, K. Kuntz, 19.stol., olejomalba na dřevě. <i>Friedhof</i>, C.G. Carus, — , olejomalba na plátně. <i>Schäferszene im Park</i>, — , — , olejomalba na dřevě. <i>Iphienie</i>, F. Dreber, — , olejomalba na plátně <i>Vieh auf der Weide</i>, M. J. Wagenbauer, — , olejomalba na plátně.</p>	Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	Jiří Josefík
------	---	-------------------------------	--	---	--------------

1968– 1969	Malba na plátně Malba na dřevě Socha	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika: <i>Haus am Bach mit Wächerin</i>, A. Zwengauer, r.1896, olej. na plátně. <i>Entsagung</i>, K. Haider, r. 1906, olejomalba na dřevě. <i>Junges Mädchen mit Kopftuch</i>, T. Alt, — , olejomalba na dřevě. <i>Der Schmetterlingssammler</i>, C. Spitzweg, — , olejomalba na plátně. <i>Madonna mit Jesus und Johannes</i>, G. Romano, — ,olej. na dřevě. <i>Heiliger Sebastian</i>, H.S. von Kulmbach, — , tempera na dřevě. Polychromovaná dřevěná plastika, — , baroko.</p>	Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	J. Josefik
1969	Malba na plátně Malba na dřevě Malba na lepence	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika: <i>Badende Kinder</i>, K. Ebert, — , olejomalba na dřevě. <i>Das Fischerschlößchen .....</i>, K. Roux, — , olejomalba na plátně. <i>Kühe am Wasser</i>, F.J. Voltz, r. 1876, olejomalba na plátně. <i>Hirtin mit Schafherde.....</i>, K. Roux, — , olejomalba na plátně. <i>Jagdinterieur</i>, L. Eibel, r. 1876, olejomalba na plátně. <i>Landschaft</i>, E. Schleich, — , olejomalba na plátně. <i>Felsige Landschaft</i>, K. Hagemeister, — , olejomalba na plátně. <i>Entenjäger in her.....</i>, — , r. 1887, olejomalba na plátně. <i>Der Halt vor der Schänke</i>, F.G. Waldmüller, — , olejomalba na dřevě. <i>Porträt des Malers.....</i>, K. Haider, r. 1877, olejomalba na plátně. <i>Mädchenbildnis</i>, G. Schmitt, — , olejomalba na plátně. <i>Sennerin mit Küen in Landschaft</i>, K. Roux, — , olejomalba na plátně. <i>Felsige Landschaft mit Fluß</i>, K. Hagemeister, — , olej. na plátně. <i>Romantische Landschaft</i>, M. Wutky, — , olejomalba na lepence. <i>Die junge Bäckerin</i>, C. Kreul, r. 1838, olejomalba na dřevě.</p>	Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	J. Josefik

1969	Malba na plátně Malba na dřevě	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika:</p> <p><i>Stehende Madona mit...</i>, — , 16/17. století, tempera na plátně.</p> <p><i>Adam und Eva in Paradis</i>, — , 17. století, olejomalba na plátně.</p> <p><i>Winter/die Jagar.....</i>, F. Gauermann, 19. století, olejomalba na plátně.</p> <p><i>Sommer</i>, F. Gauermann, 19. století, olejomalba na plátně.</p> <p><i>Stallbild</i>, F. Adam, r. 1884, olejomalba na plátně.</p> <p><i>Porträt eines jungen Mannnes</i>, — , 19. století, olejomalba na plátně.</p> <p><i>Bei dem Apotheker</i>, — , — , olejomalba na dřevě.</p>	Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	J. Josefik
------	-----------------------------------	----------------------------	---	---	------------

1969	Malba na plátně Malba na dřevě Malba na lepence	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika:</p> <p><i>Landschaft beim Meer</i>, — , — , olejomalba na dřevě.</p> <p><i>Margurite der Navarra</i>, J.H. Füssli, — , olejomalba na plátně.</p> <p><i>Der Strauchritter</i>, W. Dier, r. 1879, olejomalba na dřevě.</p> <p><i>Zwei Fischerboote.....</i>, J. Wopfner, — , olejomalba na lepence.</p> <p><i>Oberbayerische Landschaft.....</i>, H. Bürkel, — , olejomalba na plátně.</p> <p><i>Campagnelandschaft mit ....</i>, H. Bürkel, — , olejomalba na plátně.</p> <p><i>Subiaco</i>, H. Bürkel, — , olejomalba na plátně.</p> <p><i>Dorf in winterlicher Landschaft</i>, H. Bürkel, — , olejomalba na plátně.</p> <p><i>Italienische Landaft mit Bärentreiber</i>, H. Bürkel, — , olej. na dřevě.</p> <p><i>Auf der Passhöhe</i>, H. Bürkel, — , olejomalba na lepence.</p> <p><i>Kühe auf der Alm.</i>, H. Bürkel, — , olejomalba na plátně.</p> <p><i>Fanger Moos</i>, J. Wenglein, — , olejomalba na lepence.</p> <p><i>Blumen in Cristalvase</i>, W.G. Voelcher, r. 1828, olejomalba na plátně.</p> <p><i>Srickerin</i>, O. Scholderer, — , olejomalba na plátně.</p> <p><i>Szene im Park</i>, S. Fritz, — , olejomalba na plátně.</p> <p><i>Beim Vorlesen</i>, F. Defreger, r. 1873, olejomalba na plátně.</p> <p><i>Bildnis eines jungen Mädchens</i>, W.M. Chase, — , olej. na dřevě.</p> <p><i>Abtrieb von der Alm</i>, H. Bürkel, — , olejomalba na plátně.</p>	Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	J. Josefík
------	---	----------------------------	---	---	------------

1969	<p>Malba na plátně Malba na dřevě Malba na papíru Malba na lepence</p>	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika: <i>Bauernküche.....</i>, F. Von Defregger, r. 1869, olejomalba na plátně. <i>Südtiroler.....</i>, A. Egger-Lienz, — , olej. na plátně adjust. na dřevě. <i>Tür und Fenster.....</i>, W. Kreling, — , olejomalba na dřevě. <i>Waldige Landschaft.....</i>, J. J. Dorner, — , olejomalba na papíru. <i>Die günstige.....</i>, M. Schmid, — , olejomalba na plátně. <i>Hänsel und Gretl</i>, A. Lang, — , olejomalba na plátně. <i>Waldige Landschaft</i>, P. H. Brinckmann, — , olejomalba na dřevě. <i>Felsige Landschaft</i>, J. W. Schirmer, — , olejomalba na papíru. <i>Junges Mädchen</i>, K. W. Wach, — , olejomalba na plátně. <i>Porträt des Malers Duveneck</i>, E. Zimmermann, — , olej. na plátně. <i>Stürmische See .....</i>, R. Kummer, — , olejomalba na lepence. <i>Hirt mit Kühe.....</i>, F. J. Voltz, — , olejomalba na dřevě. <i>Schifferlend.....</i>, E. Adam, — , olejomalba na dřevě. <i>Ausblick aus.....</i>, A. Von Kreling, — , olejomalba na dřevě. <i>Deutsche Landschaft</i>, A. Geist, — , olejomalba na plátně.</p>	Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	J. Josefík
------	---	----------------------------	--	--	------------

1969	Malba na dřevě Malba na plátně Malba na papíru Malba na lepence	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika:</p> <p><i>Oberbayrisches Mädchen</i>, K. Haider, r. 1891, — , olej. na dřevě. <i>Porträt....</i>, K. Haider, — , olejomalba na dřevě. <i>Stilleben</i>, Ch.Schuch, — , olejomalba na plátně. <i>Oberbayrisches Bäuerin</i>, K. Haider, r. 1902, olejomalba na dřevě. <i>Zwei Trinker....</i>, A. Oberländer, — , olejomalba na dřevě. <i>Gasattelter....</i>, J. E. Ridinger, — , olej. na papíru adjust. na plátně. <i>Bildnis P. Hess</i>, H.M. Hess, r. 1814, olejomalba na dřevě. <i>Bauernfamilie....</i>, J.G. Pforr, — , olejomalba na dřevě. <i>Bildnis eines.....</i>, P. von Cornelius, — , olejomalba na papíru. <i>Waldiges Gebirgstal</i>, C. Dillis, — , olejomalba na dřevě. <i>Lanschaft... W. Busch</i>, — , olejomalba na lepence. <i>Das Gestüt</i>, A. Adam, r. 1818, olejomalba na dřevě. <i>Burg Trausnitz.....</i>, D. Quaglio, r. 1819, olejomalba na dřevě.</p>	Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	J. Josefík
------	--	----------------------------	--	---	------------

1969	Malba na dřevě Malba na kartonu Malba na kovu Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika:</p> <p><i>Tiroler Jäer</i>....L. Quaglio, r. 1824, olejomalba na dřevě. <i>Waldlandschaft</i>...., J. G. Von Dillis, — , olejomalba na kartonu. <i>Die Heilige</i>.... J. Klotz, r. 1811, olejomalba na mědi. <i>Große Landschaft</i>...., F. Kobell, — , olejomalba na plátně. <i>Die Seepredigt</i>, J. F. Beich, — , olejomalba na plátně. <i>Burg Eltz</i>, D. Quaglio, r. 1812, olejomalba na plátně. <i>Alter Gelehrter</i>....., M. Mühlig, — , olejomalba na plátně. <i>Pferde auf</i>....., A. Adam, — , olejomalba na plátně. <i>Herrenporträt</i>, G. Gutekunst, — , olejomalba na plátně. <i>Vieh vor</i>....., M. J. Wagenbauer, — , olejomalba na dřevě. <i>Viehaustrieb</i>, M. J. Wagenbauer, — , olejomalba na dřevě. <i>Landschaft mit</i>....., E. Schleich, — , olejomalba na dřevě. <i>Am Abend</i>, L. Boller, — , olejomalba na plátně. <i>Sitzende Same</i>....., E. Squindo, — , olejomalba na plátně.</p>	Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	J. Josefík
------	--	----------------------------	--	---	------------

1970	Malba na plátně Malba na dřevě Malba na papíru	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika:</p> <p><i>Auf der Jagd</i>, P. Thomassin, — , olejomalba na plátně. <i>Ritterschlacht</i>, H. von Marées, — , olejomalba na plátně. <i>Bücherwären</i>, A. Achenbach, — , olejomalba na mahagonu. <i>Die Sbene....</i> K.Rottmann, — , olejomalba na papíru. <i>Weihnachtszeit</i>, M.Müller, — , olejomalba na plátně. <i>Porträt.....</i>, F. Eklek, — , olejomalba na dřevě. <i>Regenbogen</i>, Gleichen-Russwurn, — , olejomalba na papíru. <i>Junge mit Kirschen</i>, L. von Zumbusch, — , olejomalba na plátně. <i>Wasserlandschaft bei.....</i>L. Dill, — , olejomalba na papíru. <i>Tataren</i>, T. Baikoff, — , olejomalba na mahagonu. <i>Landschaft</i>, J. Willnolder, — , olej. na papíru adjustovaná na plátně. <i>Madonna mit Kind</i>, F. de Mura, — , olejomalba na plátně. <i>Zwei Rebhühner.....</i>, C. Wassenegger, — , olejomalba na plátně. <i>Landschaft</i>, P. Woler, — , olejomalba na plátně. <i>Landschaft mit Schiff</i>, J. Heinisch, — , olejomalba na lepence. <i>Der Fischfang</i>, B. Hichling, — , olejomalba na plátně. <i>Landschaft</i>, P. Röth, — , olejomalba na plátně.</p>	Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	J. Josefík
------	--	----------------------------	--	---	------------

1970	Malba na plátně Malba na dřevě Malba na kovu Malba na papíru	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika:</p> <p><i>Ein Tater Hirsch</i>, B. Adam, — , olejomalba na plátně. <i>Liebespaar mit Mond</i>, C.G. Carus, — , olejomalba na plátně. <i>Alpenlandschaft</i>, O. Achenbach, — , olejomalba na plátně. <i>Königliche Liebespaar</i>, C. Pilaty, — , olejomalba na dřevě. <i>Felsen am Meer</i>, L. Willroider, — , olej. na papíru adjust. na plátně. <i>Stilleben</i>, L. Eibl, — , olejomalba na plátně. <i>Kauffahrteiszene</i>, Dietrich, — , olejomalba na plátně. <i>Var der Schmide</i>, A. Schelvir, — , olejomalba na plátně. <i>Von der Schlacht</i>, F. Adam, r. 1839, olejomalba na plátně. <i>Junge Flöte spielend</i>, A. Feuerbach, — , olejomalba na plátně. <i>Hütebub mit.....</i>, F. Voltz, — , olejomalba na plátně. <i>Stilleben</i>, A. Erdelt, — , olejomalba na mědi adjustovaná na překližce.</p>	Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	J. Josefík
------	---	----------------------------	--	---	------------

1970	Malba na plátně Malba na kartonu Malba na dřevě	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Kleines Mädchen.....</i> L. Putz, — , olejomalba na kartonu. <i>Sächsische....</i> J. Kirsch, r. 1889, olejomalba na plátně. <i>Reiterschacht</i> , A. Adam, r. 1826, olejomalba na plátně. <i>Fahrendes Volk.....</i> , R. Hirth du Frenes, — , olejomalba na plátně. <i>Am Chiemsee</i> , R. Hirth du Frenes, — , olejomalba na plátně. <i>P. Röth</i> , — , — , olejomalba na plátně. <i>Pörrät einer.....</i> , N. de Largilliere, — , olejomalba na plátně. <i>Selbstbildnis</i> , K. Schuch, — , olejomalba na plátně. <i>Westfälische Kleinstadt....</i> , Ch. Rohlfs, — , olejomalba na dřevě. <i>Damenbildnis</i> , W.M. Chase, — , olejomalba na plátně. <i>Landschaft in Tirol</i> , F. Gauermann,— , olejomalba na plátně. <i>Waldstück mit Hirsch</i> , L. Voltz, — , olejomalba na kartonu.	Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	J. Josefík
1970	Malba na plátně Malba na dřevě	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor a datace, technika: <i>Kozy na pastvě</i> , S. Rosa, 17. století, olejomalba na plátně. <i>Voják</i> , F. Pilz, asi r. 1882, olejomalba na plátně. <i>Judita a Holofernes</i> , německý malíř, 18.stol., olejomalba na plátně. <i>V hospodě</i> , holandský malíř, 17.stol., olejomalba na plátně. <i>Portrét muže</i> , — , po r. 1500, tempera na dubové desce.	Kniha, n. p., Karlova 16, Praha 1	J. Josefík

1970	Malba na plátně Malba na dřevě Malba na kartonu Malba na papíru	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor a datace, technika:</p> <p><i>Gebirgsdorf</i>, R. Schleich, — , olejomalba na dřevě. <i>Einsvergnügen auf....</i>, A. Stademann, — , olejomalba na kartonu. <i>Tauwetter</i>, K. Hagemeister, — , olejomalba na plátně. <i>Abend am Wasser</i>, R. von Poschinger, — , olejomalba na plátně. <i>Altar</i>, F. von Defregger, — , olejomalba na dřevě. <i>Der große Schluck</i>, J.E. Gaiser, — , olejomalba na dřevě. <i>Damenporträt mit Federhut</i>, H. von Habermann, — , olej. na plátně. <i>Der Jäger</i>, K. Haider, — , olejomalba na plátně. <i>Der Schusterjunge</i>, G. Kuehl, — , olejomalba na dřevě. <i>Botenfrau des.....</i>, A. von Menzel, — , olejomalba na papíru adjustovaná na překližce. <i>Abholung der .....</i>, J. Sperl, — , olejomalba na plátně. <i>Bauernmädchen mit.....</i>, K. Stuhlmüller, — , olejomalba na plátně adjustovaná na kartonu. <i>Blick von Mainberg .....</i>, H. Thoma, — , olejomalba na papíru. <i>Hirsch</i>, L. Voltz, — , olejomalba na plátně.</p>	Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	J. Josefik
------	--	----------------------------	--	---	------------

1970	Malba na plátně Malba na lepence Malba na dřevě	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika: <i>Junge Mutter mit.....</i>, L. von Zumbusch, — , olejomalba na plátně. <i>Voralpenlandschaft.....</i>, A. Zwengauer, r. 1863, olejomalba na plátně. <i>Selbstbildnis</i>, K. Schuch, — , olejomalba na lepence. <i>Bernhardiner</i>, F. von Amerling, — , olejomalba na plátně. <i>Badende Kinder</i>, C. Ebert, — , olejomalba na dřevě. <i>Landschaft</i>, A. Doll, — , olejomalba na plátně. <i>Bildnis des .....</i> C. J. Stieler, — , olejomalba na plátně. <i>Winterlandschaft.....</i>, A. Stademann, — , olejomalba na dřevě. <i>Jesus mit.....</i>, F. Olivier, — , olejomalba na lepence. <i>Rokokoszene</i>, L. Putz, r. 1902, olejomalba na plátně. <i>Schloß Neuschwanstein</i>, F. Feldhütter, r. 1886, olejomalba na plátně. <i>Beim Brande.....</i>, F. Adam, r. 1847, olejomalba na plátně. <i>Der Maler und.....</i>, H. Thoma, — , olejomalba na plátně. <i>Haus am Wasser</i>, — , — , olejomalba na plátně.</p>	Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	J. Josefik
1970	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika: <i>Sennerin vor Marterl</i>, J. Koeckert, r. 1852, olejomalba na plátně. <i>Verfolgung eines Wilderers .....</i>, J. Wopfner, — , olej. na plátně. <i>Allegorie auf Washington</i>, P.F. von Hetsch, r. 1793, olej. na plátně. <i>Bildnis der Tochter</i>, C.F. Lessing, r. 1863, olejomalba na plátně. <i>In der Dresdner Galerie</i>, K. L. Preusser, r. 1889, olej. na plátně. <i>Bildnis eines polnischen Edelmannes</i>, J. Kupetzky, — , olej. na plátně.</p>	Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	J. Josefik

1971	Malba na plátně Malba na dřevě	Restaurátorské dokumentace	Ikony	—	—	Soukromé (CO)	J. Josefík
1971	Malba na plátně Malba na dřevě Malba na papíru Malba na kartonu	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor a datace, technika: <i>Weite Gebirgslandschaft</i>, F. Dreber, — , olejomalba na plátně. <i>Landschaft mit Bach und Brücke</i>, Karl Heffner, — , olej. na plátně. <i>Eibsee</i>, Karl Heffner, r. 1874, olejomalba na plátně. <i>Waldlichtung im .....</i>, K. B. von Löfen, — , olej. na plátně a lepence. <i>Abend bei Dachau</i>, P. Weber, — , olejomalba na papíru a lepence. <i>Flublandschaft mit Sebelbooten</i>, E. Schleich, — , olej. na dřevě. <i>Armenspeisung</i>, Michael Neher, r. 1824, olejomalba na plátně. <i>Der Mönch bei Helgoland</i>, Ch. Morgenstern, r. 1851, olej. na plátně.</p>			Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	J. Josefík

1971	Malba na plátně Malba na papíru Malba na lepence Malba na dřevě	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor a datace, technika:</p> <p><i>Männerporträt</i>, A. Haueiden, — , olejomalba na plátně. <i>Porträt Richard Wagner</i>, Franz von Stuck, — , — . <i>Besuch am Abend</i>, Georg Schuster-Woldan, — , olejomalba na plátně. <i>Waldlandschaft</i>, Johann Sperl, — , olejomalba na plátně. <i>Weg am Waldrand .....</i>, Fritz Schider, — , olejomalba na papíru. <i>Kühe</i>, Friedrich Christian Gille, — , olejomalba na papíru a lepence. <i>Hausinneres</i>, Hermann Kaulbach, — , olejomalba na lepence. <i>Wildbach im Hochgebirge</i>, A. Zimmermann, — , olej. na plátně. <i>Planwagen mit .....</i>, F. Ch. Gille, — , olejomalba na papíru a lepence. <i>Ruhender Weiblicher Akt...</i>, Albert Lang, — , olejomalba na lepence. <i>Wohnzimmer - Interieur</i>, Albert Lang, — , olejomalba na lepence. <i>Landschaft bei Kain-Sassen</i>, A. Lang, — , olej. na plátně a lepence. <i>Flublandschaft</i>, Albert Lang, — , olejomalba na plátně a lepence. <i>Nach der Kindstaupe</i>, Leopold Schmutzler, — , olejomalba na plátně. <i>Allegorie auf die Malerei</i>, Conrad Geiger, r. 1796, olej. na plátně.</p>	Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	J. Josefík
------	--	----------------------------	--	---	------------

1971	Malba na plátně Malba na papíru Malba na lepence Malba na dřevě	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika: <i>Gebirgssee</i>, Karl Heilmayer, — , — . <i>Gebirgslandschaft</i>, Ludvig Sckell, — , olejomalba na plátně. <i>Blick von Dachau auf Minchen</i>, Eduard Schleich, — , olej. na plátně. <i>Bildnis des Generals von Krazeisen</i>, K. A. Gugel, — , olej. na plátně. <i>Bildnis Generaldirektor W. Z. L. Samberger</i>, — , olej. na papíru. <i>Kopie nach Rembrandts Selbstporträt</i>, neznámý, — , olej. na plátně. <i>Erweckung des Jairus Tochterlein</i>, A. von Keller, — , olej. na plátně. <i>Slazburger Hütte</i>, J. J. Dorner d.J., r. 1839, olej. na plátně a lepence. <i>Landschaft mit Wasserfall</i>, J. J. Dorner d.J., — , olej. na dřevě. <i>Schwere Arbeit</i>, Heinrich von Zügel, — , olejomalba na plátně.</p>			Museum Georg Schäfer, Schweinfurt (DE)	J. Josefík
1972	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika: <i>Portrét muže Mudronia Józsefa</i>, — , — , olejomalba na plátně. <i>Portrét ženy Terezy Schneiderovej</i>, — , — , — .</p>			Ze sbírek Východoslovenského muzea v Košicích (SK)	J. Josefík
1972	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace, průzkum autorství, znalecký posudek	<i>Zdenko Kostka de Postupic</i>	— , kolem r. 1530	Mastná tempera na dřevěné desce	Opočno, Královéhradecký kraj	J. Josefík
1972	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Pana Maria Čenstochovská</i>	Neznámý, 18. století	—	Soukromé (CZ)	J. Josefík J. Pelešková

1972	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Krajina (Horská krajina s mostem a figurální stafáží)</i>	Neznámý, konec 18. století	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
1972	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Pramen (ženský akt)</i>	Neznámý, kolem r. 1925	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
1972	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Salome, které přinesli hlavu Jana Křtitele</i>	Neznámý, počátek 18. století	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
1972–1973	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Zátiší s ovocem</i>	Kramolín, 18. století	Olejomalba na plátně	Vlastivědné muzeum v Nymburce, Nymburk	J. Josefík
1973	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	<i>Zvěstování P. Marie, Narození Páně</i>	Neznámý, 1371–1376	Nástěnná malba na pískovcových kvádrech	Presbytář kaple hradu Šternberk na Moravě, Horní nám. 6, 785 01 Šternberk	J. Josefík
1973	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Kristus v domě Šimonově</i>	Bassano (Leonardo de Ponte), 1610–1620	Olejomalba na plátně	Státní hrad Bouzov (Alžbětina ložnice), Bouzov	J. Josefík
1973	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Krajina - Park před empírovým zámkem</i>	—, r. 1810–1815	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík

1973	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Sv. Barbora</i>	Ignác Raab, 17. století	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík	
1973–1981	Malba na dřevě	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Podobizeň Mikuláša Andrassyho....., — , — , olejomalba na dřevě.</i> <i>Portrét Valburgy Andrassyovej - rodenej Czáky, — , — , — .</i> <i>Klaňanie sa troch Kráľov, — , — , masťná tempera na dřevě.</i> <i>Czentočovská Madona, — , — , — .</i>				Štátný kultúrny majetok Betliar (SK)	J. Josefík
1974	Nástěnná malba	Průzkum	<i>Dolní Chabry - kostel sv. Jana Křtitele</i>	Románská architektura	—	Bílenecké nám. 17, 184 00 Praha-Dolní Chabry	J. Josefík	
1974	Malba na dřevě	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Sv. Kryštof, — , 15. století, masťná vaječná tempera na dřevě.</i> <i>Sv. Ondřej, — , 15. století, masťná vaječná tempera na dřevě.</i> <i>Sv. Johann ...., — , 15. stol., masťná vaječná tempera na dřevě.</i> <i>Sv. Šimon, — , 15. století, masťná vaječná tempera na dřevě.</i>				Štátní hrad Bouzov, Bouzov 8, 783 25 Bouzov	J. Josefík
1974	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	<i>Zasnoubení sv. Kateřiny</i>	R. Ghirlandajo	Kombinace masťné tempéry s olejomalbou na dřevěné desce	—	J. Josefík	

1974	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	<i>Starohanácká svatba, Náměšťský zámek</i>	Václav Houdek, 19. století	Olejomalba na plátně/mastná tempera	Vlastník: Uměleckohistorický odbor/Muzeum Vlastivědného ústavu Olomouc Uložení: Olomouc, etnografická sbírka	J. Josefík
1974	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Portrét muže/Alois Jelen, skladatel a buditel</i>	A. Machek, 19. století	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
1975	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Stětí Jana Křtitele, Boží Trojice</i>	Neznámý, po r. 1700	Olejomalba na plátně	Vlastník: Děkanský farní úřad v Proseku, Praha 8 Uložení: kostel sv. Jana Křtitele v Dolních Chabrech	J. Josefík
1975	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Kristus na kříži</i>	—, 18. století	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík

1976	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika: <i>Epitaf Grofa Mikuláše Zrinyiho</i>, — , r 1566, olejomalba na plátně. <i>Portrét Jozefa II. ako dieťa</i>, — , — , — . <i>Portrét neznámého muže s fuzami</i>, — , koniec 18. stol., — . <i>Nespravedlivý súd</i>, — , koniec 18. stol., — . <i>Portrét neznámého starca s listom v ruke</i>, — , 18.stol., — . <i>Portrét Juraja Drevenyaka</i>, — , 18.stol., — . <i>Portrét Marie Drevenyakovej</i>, — , 18.stol., — . <i>Portrét Jana Gergeryho</i>, — , 17.stol., — .</p>			Múzeum Košice, Košice (SK)	J. Josefík
1976	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace, znalecký posudek	<i>Kníže Lobkovic</i>	Vojtěch Hynajs, r. 1897	Olejomalba na plátně	—	J. Josefík
1977	Socha	Restaurátorská dokumentace	<i>Madona z Javorníka</i>	— , 15. století, (1494)	Polychromovaná dřevořezba	Lokace: Kostel v Javorníku Vlastník: Římskokatolický farní úřad u sv. Václava, 541 02 Trutnov II., Horní Staré Město 64	J. Josefík
1977	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Hermés zabíjí pastýře Arga, který hlídá Ió proměněnou v krávu</i>	P.P.Ross, Rosa di Tivoli, konec 17. století	Olejomalba na plátně	Nadání J., M. a Z. Hlávkových, Vodičkova 17, 110 00 Praha 1	J. Josefík

1977	Nástěnná malba	Průzkum	Plešivec č.p. 480, věž č. p. 481	—	—	Plešivec č.p. 480, věž č. p. 481, okres Rožňava, evangelický rev. Kostel	J. Josefík
1979	Nástěnná malba	Průzkum Restaurátorská dokumentace	Meštiansky dom, nám. Baníkov 31	Klasicismus	Meštiansky dom, nám. Baníkov 31, Rožňava	Meštiansky dom, nám. Baníkov 31, Rožňava	J. Josefík L. Székely M. Togner
1979	Nástěnná malba	Průzkum	Lipovník, areál římsko katolického kostela sv. Jana Křtitele - okres Rožňava	—	Gotická nástěnná malba	Římsko katolická církev v Lipovníku , Lipovník, kostel sv. Jana Křtitele, Rožňava	J. Josefík L. Székely M. Togner
1980	Nástěnná malba	Průzkum	Prachatice č. p. 45	1573–1611	Chiaroscuro - psaníčka Freska Fresco secco	Prachatice č. p. 45, Klementovo Náměstí	J. Josefík J. Novotný P. Novotný J. Grygar D.Slonimová J. Adamcová P.Hoftichová J. Šrámek I. Picková P. Mařík H. Králová
1981	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Herzogin von Thüringen (Kněžna obdarovává žebráky)</i>	P. Bordone, 1520–1570	Olejomalba na plátně	Státní hrad Červený Kameň, Častá, okres Bratislava (SK)	J. Josefík

1981	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Krajina se zříceninou, stádem dobytka a figurální stafáží (Močící kráva)</i>	Nizozemský malíř okruhu P. Pottera, kolem r. 1650	Olejomalba na plátně	Státní zámek Hluboká nad Vltavou, 373 41 Hluboká nad Vltavou	J. Josefík	
1981	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Dalila</i>	Biliberti, 1530–1580	Olejomalba na plátně	Štátný hrad Červený Kameň, Častá, okres Bratislava (SK)	J. Josefík	
1982	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika: <i>Krásnohorská madona</i>, — , 19. století, olejomalba na plátně. <i>Pohľad na Dlhú Lúku</i>..., E. Wichura, r. 1846, olejomalba na plátně. <i>Pohľad na Drnavu</i>, E. Wichura, r. 1846, olejomalba na plátně. <i>Pohľad na Dlhú Lúku</i>, E. Wichura, r. 1846, olejomalba na plátně. <i>Portrét Š. A. Hessenskej</i>..., J. Szilassy, r. 1743, olejomalba na plátně. <i>Podobizeň muža</i> ....., Š. Dorfmeister, 18. století, olejomalba na plátně.</p>			Štátný kulturný majetok v Betliari, Hrad Krásná Horka, okres Rožňava (SK)		J. Josefík
1982	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	<i>Pohled na Kásnou Horku, Pohled na drnavské hutě, Pohled na Krásnohorská Dlhá Luka, Hlava Starca</i>	E. Wichura, 19. století	Olejomalba na plátně	Štátný kulturný majetok v Betliari, Hrad Krásná Horka, okres Rožňava (SK)	J. Josefík	

1983	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Portrét šlechtice</i>	Neznámý, poslední čtvrtina 17. století	Olejomalba na plátně	Slovenské národní muzeum, Bratislava, Hrad Uložení: Depozitář, Historický ústav Bratislava	J. Josefík
1983	Malba na plátně Malba na papíru	Znalecký posudek Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika:</p> <p><i>Staubeithal, údolí v Insbrucku</i>, H. Anton, r. 1840, olej. na papíru.</p> <p><i>Alpská krajina</i>, F. Reinhold, r. 1870, olejomalba na papíru.</p> <p><i>Alpská hora s ledovcem ...</i>, neznámý, 19. století, olej. na papíru.</p> <p><i>Krajina s hradem</i>, Veroni Giovani, r. 1854, olejomalba na plátně.</p> <p><i>Königsee s horou ...</i>, C. Schweinger, pol. 19. stol., olej, na plátně.</p> <p><i>Venkovský dvůr s drůbeží</i>, C. Jutz, — , olejomalba na plátně.</p> <p><i>Svážení sena v Alpách</i>, F. Rumpler, 19. století, olejomalba na papíru.</p> <p><i>Lesní úvoz</i>, Falsum z roku 1924 (Julius Mařák), olejomalba na plátně.</p>			Nadání J., M. a Z. Hlávkových, Vodičkova 17, 110 00 Praha 1	J. Josefík

1983	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika:</p> <p><i>Podobizna grofky T. Andrásyovej...</i>, — , 18. stol., olej. na plátně.</p> <p><i>Mrtví ptáci - zátiší</i>, — , začátek 19. století, olejomalba na plátně.</p> <p><i>Mrtví ptáci s divokou kachnou</i>, — , 19. století, olejomalba na plátně.</p> <p><i>Pastýř s kozami a ovce</i>, — , začátek 19. století, olej. na plátně.</p> <p><i>Pasoucí se kozy</i>, — , 18. či 19. století, olejomalba na plátně.</p> <p><i>Podobizen bradatého muže ...</i>, — , 18. století, olejomalba na plátně.</p> <p><i>Kartajúci Holond'ania</i>, — , 18. století, olejomalba na plátně.</p> <p><i>Fajčiaci Holond'ania</i>, — , 18. století, olejomalba na plátně.</p> <p><i>Kristus na kříži</i>, — , 18. století, olejomalba na plátně.</p> <p><i>Podobizeň Františka Lotrinského</i>, — , 18. stol., olejomalba na plátně.</p> <p><i>Madona Pokorná</i>, — , 19. století, olejomalba na plátně.</p> <p><i>Podobizeň generála K. Andrásyho I.</i>, — , 19. století, olej. na plátně.</p> <p><i>Portrét Grófa Pavla Festetitsa</i>, — , začátek 20. stol., olej. na plátně</p>	Štátný kulturný majetok v Betliari, Hrad Krásná Horka, okres Rožňava (SK)	J. Josefík
------	-----------------	----------------------------	--	---	------------

1984	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika: <i>Podobizeň muža v čiernom</i>, — , 18. století, olejomalba na plátně. <i>Zápas dvoch jezdcov</i>, — , 18. století, olejomalba na plátně. <i>Odchod dvoch jazdcov z hradu</i>, — , 18. století, olejomalba na plátně. <i>Boj jazdcov</i>, — , 18. století, olejomalba na plátně. <i>Líška trhajúca sliepku</i>, — , 18. století, olejomalba na plátně. <i>Mačka s vtáky</i>, — , 18. století, olejomalba na plátně. <i>Podobizeň Amalie Andrassyovej</i>, — , r. 1784, olejomalba na plátně. <i>Podobizeň kurúckého vojáka</i>, — , 18./19. století olejomalba na plátně. <i>Portrét starca s červenou čiapkou</i>, — , 18. stol., olej. na plátně. <i>Portrét chlapca s vtačím hniezdom</i>, — , 18. století, olej. na plátně. <i>Portrét chlapca s mačkou</i>, — , 18. století, olejomalba na plátně. <i>Portrét chlapca s dvoma vtáčikami</i>, — , 18. století, olej. na plátně <i>Starec so stolárskym nástrojom v ruke</i>, 18. století, olej. na plátně</p>			Štátny kultúrny majetok v Betliari, Hrad Krásná Horka, okres Rožňava (SK)	J. Josefík
1984	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika: <i>Portrét Jana Zardahely</i>, — , první pol. 18. století, olejomalba na plátně. <i>Portrét Michala Zardahelyho</i>, — , — , — .</p>			Západoslovenské muzeum v Trnavě (SK)	J. Josefík
1984	Nástěnná malba	Průzkum	Dóm sv. Alžběty v Košicích	— , gotika	Freska	Římsko-katolická církev, Košice (SK)	J. Josefík

1984– 1985	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Sv. Štefan a adorující baníci</i> , — , r. 1854, olejomalba na plechu. <i>Sv. Ján Nepomuský</i> , A. Schmidt, pol.18. století, olejomalba na plátně. <i>Portrét manželky měšťana Amona</i> , — , 18. století, olej. na plátně. <i>Portrét komor. grofa Giovanneliho</i> , — , 17. století, olej. na plátně.	Slovenské banské muzeum v Baňskej Štiavnici, Banská Štiavnica (SK)	J. Josefík
1985	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Portrét bradatého starca XVIII.</i> , — , 18.století, olejomalba na plátně. <i>Portrét muža so zeleným brčákom</i> , — , 18. století, olej. na plátně. <i>Portrét bradatého muža s .....</i> , — , 18. století, olejomalba na plátně. <i>Rožňavský biskup baron A. Andrassy</i> , — , 19.století, olej.na plátně. <i>Portrét Š. Andrassyho III.</i> , G. Saler, r. 1820, olejomalba na plátně. <i>Štefan Andrassy I./Melchior Andrzeszky</i> , — , r. 1772, olej. na plátně. <i>Madona s ježíškem.....</i> , A. Grossrhmid, 19. stol., olej. na plátně. <i>Madona so sv. Duchom</i> , — , 18. století, olejomalba na plátně. <i>Portrét Žófie Serédiovej</i> , — , 18. století, olejomalba na plátně. <i>Podobizna cisára Josefa II.</i> , — , 18. století, olejomalba na plátně. <i>Portrét cisárovnvy M. Terezie</i> , — , 18. století, olejomalba na plátně. <i>Portrét cisára Josefa II.</i> , — , 18. století, olejomalba na plátně. <i>Madona s děřátkem</i> , — , 18. století, olejomalba na plátně.	Vlastník: Štátný kulturný majetok Betliar, museum Betliar, zámek Betliar, Uložení: Krásná Horka, okres Rožňava (SK)	J. Josefík

1986	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika: <i>Podobizna pruského krále Fridricha II.</i>, — , 18. stol., olej. na plátně. <i>Kristus so svätcom v interieri</i>, — , 18. století, olejomalba na plátně. <i>Sv. Jeroným/světec v interiéru</i>, — , 18. století, olejomalba na plátně. <i>Vtáci</i>, — , 18. století, olejomalba na plátně.</p>			Vlastník: Štátný kulturný majetok Betliar, museum Betliar, zámek Betliar, Uložení: Krásná Horka, okres Rožňava (SK)	J. Josefík
1986	Malba na plátně Malba na kovu	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika: <i>Portrét dámy</i>, — , — , olejomalba na plátně. <i>Nanebevzatie sv. Jána Nepomuckého</i>, — , — , olejomalba na plátně. <i>Portrét šlachtica</i>, — , — , olejomalba na plátně. <i>Sv. Ladislav žehnajúci banskému podnikaniu</i>, — , — , olejomalba na železném plechu.</p>			Slovenské banské muzeum v Banskej Štiavnici, Banská Štiavnica (SK)	J. Josefík
1986	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika: <i>Adriana(Angelika Kaufmanová?)</i>, 1. pol. 18. století, olej. na plátně. <i>Klanění tří králů</i>, J. Heis, r. 1701, olejomalba na plátně. <i>Odpočinek sv. rodiny</i>, J. Heis, r. 1701, olejomalba na plátně.</p>			Krajské vlastivědné muzeum Olomouc, Olomouc	J. Josefík
1986	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace Průzkum	<i>Filip IV</i>	Malíř ze dvora španělského krále, první pol. 17. století	Olejomalba na plátně	Vlastník: Štátný kulturný majetok Betliar, museum Betliar, zámek Betliar, Uložení: Krásná Horka, okres Rožňava (SK)	J. Josefík

1986	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Sv. Karel Boromejský</i> , Jan Jiří Heintsch, po r. 1678, olej. na plátně <i>Immaculata</i> , — , 17. století, olejomalba na plátně.			Správa kostela sv. Voršily, Národní tř., Praha 1	J. Josefík
1986	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Císařovna A. Maria...</i> , — , r. 1742, olejomalba na plátně. <i>Ferdinand I. (V.) - Dobrotivý</i> , — , první pol. 19. stol, olej. na plátně.			Povážské múzeum, Žilina, Budatínský zámek (SK)	J. Josefík
1987	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Kristus na kříži</i> , — , 17. stol., olejomalba na plátně <i>Svatý Jan Nepomucký</i> , — , r. 1722, olejomalba na plátně.			Povážské múzeum, Žilina, Budatínský zámek (SK)	J. Josefík
1987	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Gotická deska z Draviec</i>	Neznámý, polovina 15. století	Tempera adjustovaná na dřevě	Štátné restaurátorské ateliery Levoča (SK)	J. Josefík
1988	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>M. W. R. z Hohenembsu</i> , Francois Boucher?, 18. stol., olej. na plátně. <i>Franz Wilhelm z Hohenembsu</i> , J. Kupecký?, 18. stol., olej. na plátně. <i>Pohled na město Polička...</i> , E. B. Kašperide r. 1882, olej. na plátně. <i>F. W. I. z Hohenembsu</i> , — , r. 1662, olejomalba na plátně. <i>Louisa Josepha von Hohenembsu</i> , r. 1727, olejomalba na plátně. <i>F. C. z Truchsess-Waldburg-Zeilu</i> , — , r. 1820 - 40, olej. na plátně. <i>Kopie Zbraslavské Madony</i> , — , r. 1648, olejomalba na plátně. <i>Marie Walburga Rebeka z Hohenembsu</i> , — , r. 1727, olej. na plátně.			Městské muzeum a galerie v Poličce, Polička	J. Josefík

1988	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika: <i>Dve jazdkyně a dvaja jazdci</i>, — , 18. stol., olejomalba na plátně. <i>Dievča s čerešňami</i>...., — , 19.stol., olejomalba na plátně. <i>Generál Laudon</i>, — , 19. stol., olejomalba na plátně. <i>Papež Gregor XVI</i>, — , 19. stol., olejomalba na plátně. <i>Kajetána Festetichová</i>...., S. Dorffmeister, r. 1765, olej. na plátně. <i>Venuše - Léda</i>, kopie dle Nicolas Poussiu, 19. stol., olej. na plátně. <i>Dáma v modrých šatech</i>, — , 18.stol., olejomalba na plátně.</p>			Vlastník:Štátný kulturný majetok Betliar, museum Betliar, zámek Betliar, Uložení:Krásná Horka, okres Rožňava (SK)	J. Josefík
1988	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Ferdinand I.(V.) Dobrotivý</i>	—	Olejomalba na plátně	Povážské múzeum, Žilina, Budatínský zámek (SK)	J. Josefík

1989	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika: <i>Portrét Nicolans Zrényl</i>, — , kolem r. 1900, olejomalba na plátně. <i>Portrét G. Bebhahen</i>, Princeps Trans, kolem r. 1900, olej. na plátně <i>Portrét Fr. Vestelényi "Palatin"</i>, — , kolem r. 1900, olej. na plátně <i>Portrét G. T. Palatinus (Uhorský)</i>, — , kolem r. 1900, olej. na plátně. <i>Portrét Grof E. Tököly</i>, — , kolem r. 1900, olejomalba na plátně. <i>Portrét F. Rákotzy II.</i>, — , kolem r. 1900, olejomalba na plátně. <i>Portrét generál F. Nadasdy</i>, kolem r. 1900, olejomalba na plátně. <i>Portrét graf. C.s Frangepan</i>, kolem r.1900, olejomalba na plátně. <i>Portrét S. Rodshay (Bocskai)</i>, kolem r. 1900, olejomalba na plátně. <i>Portrét N. Bertzényi.....</i>, — , kolem r. 1900, olejomalba na plátně. <i>Portrét F.Rákotzy I.</i>, — , kolem r. 1900, olejomalba na plátně. <i>Portrét vojvoda S. Barthorj</i>, — , kolem r. 1900, olejomalba na plátně.</p>			<p>Vlastník: Štátný kulturný majetok Betliar, museum Betliar, zámek Betliar, Uložení: Krásná Horka, okres Rožňava (SK)</p>		J. Josefík
1990	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Jagdszene - Lov na divočáka</i>	J. G. Hamilton, počátek 18. století	Olejomalba na plátně	Soukromé (A)	J. Josefík P. Blatný	
1990	Malba na plátně Malba na papíru	Restaurátorské dokumentace	<p>Název díla, autor, datace, technika: <i>V maštali</i>, Karol Sterio, r. 1983, olejomalba na plátně. <i>Na alpskom jazere</i>, — , polovina 19. století, olejomalba na plátně. <i>Milostná scéna</i>, — , přelom 17 a 18. století, olejomalba na plátně. <i>Portrét sochaře Canovy</i>, syn malíře L. J. Batista, konec 18. století, olejomalba na papíru.</p>			<p>Vlastník: Štátný kulturný majetok Betliar, museum Betliar, zámek Betliar, Uložení: Krásná Horka, okres Rožňava (SK)</p>		J. Josefík
1990	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Romantická krajina (Landschaft)</i>	—, 19. století	Olejomalba na plátně	Soukromé (A)	J. Josefík	

1990	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	Dvorana Spořitelny na Vinohradech	V. Kejmar, secese	Olejomalba na plátně	Vlastník: Česká státní spořitelna, obvodní pobočka v Praze Uložení: Dvorana České státní spořitelny Jugoslávská 2, Praha 2	J. Josefík J. Míčková J. Měšťan J. Novotný
1990	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Portrét paní Mozawetz von Slawaschow</i>	—, r. 1771	Olejomalba na plátně	Soukromé	J. Josefík
1990	Malba na plátně	Znalecký posudek	<p>Název díla, autor, datace, technika: <i>Zahradní hostina Hohenembsů</i>, Anthoni Bays, —, tempera na plátně. <i>Jakub Hanibal I. Z Hohenembsu s manželkou, hofmistrem a komornou</i>, Anthoni Bays, r. 1577, olejomalba na plátně. <i>Margareta a Clara z H...</i>, Anthoni Bays, r. 1577, olej. na plátně. <i>Kašpar, Mark Sittich ....</i> Anthoni Bays, r. 1577, olejomalba na plátně. <i>Kašpar z Hohenembsu</i>, Anthoni Bays, r. 1578, olejomalba na plátně.</p>			Městské muzeum a galerie v Poličce, Polička	J. Josefík
1990	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Hirschjagd in Landschaft mit Brücke</i>	Neznámý, 18.století	Olejomalba na plátně	Soukromé (A)	J. Josefík
1991	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Pfau am Hof</i>	P. Boel, polovina 17. století	Tempera s olejovou lazurou na plátně	Soukromé (A)	J. Josefík
1991	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	<i>Klanění pastýřů</i>	Neznámý, 19. století	Olejomalba na plátně	Muzeum a galerie v Poličce, Polička	J. Josefík

1991	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	Slavonice, dům č. p. 522 (dříve čp. 90)	Renesanční fasáda, před pol. 16. století	Sgrafito	Soukromé, Slavonice, dům č. p. 522	J. Josefík
1991	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	Zámek Trautmannsdorf	Klasicistní výzdoba stropu	Nástěnná malba	Neuvedeno (IT?)	J. Josefík
1991	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Požár v Poličce</i>	A. Bohdanss, r. 1845	olejomalba na plátně	Muzeum galerie v Poličce, Polička	J. Josefík
1991	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	Transfer Chotěšov	F.J. Lux, 18. století	Freska	Klášter premonstrátek Chotěšov, Klášterní Plzeňská; Sklepní č. p. 1, Plzeň-jih	J. Josefík J. Novotný, P. Novotný, T. Skořepa
1991	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	<i>Ovocné zátiší s papouškem</i>	Pieter Claesz, 17. stol.	Olejomalba na dřevěné desce	Soukromé (A)	J. Josefík
1991	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Páv Klagenfurt</i>	—	Olejomalba na plátně	Soukromé (A)	J. Josefík
1991	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Zátiší s ovocem</i>	Multrus, 1938–1950	Olejomalba na plátně	—	J. Josefík
1992	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	Románské nástěnné malby, Kostel sv. P. Marie - Písek	Neznámý, po roce 1254	Fresco-secco	Kostel sv. Panny Marie v Písku, 397 01 Písek	J. Josefík

1992	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	Renesanční sgrafita Prachatice č. p. 28	Renesanční fasáda, před pol. 16. století	Sgrafito	Soukromé, Prachatice, dům č. p. 28, 383 01 Prachatice	J. Josefík P. Novotný T. Skořepa J. Mašek
1992	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	Slavonice, dům č.p. 480	Renesanční nástěnná malba v 1. patře domu, první pol. 16. století	Nástěnná malba	V: Městský úřad Slavonice, Slavonice, dům č.p. 480 378 81 Slavonice	J. Josefík P. Novotný T. Skořepa J. Mašek
1992	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Schutzmantelmadonna</i>	Edler Von Müllstetter-Mauren, 18. století	Olejomalba na plátně	Soukromé (A)	J. Josefík
1992	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Soud královny Isabely Kastilské</i>	M.B. Esteban, konec 18. století	Olejomalba na plátně	—	J. Josefík
1993	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Anna Sidonie in Alta Emps</i> (líc), <i>Dvorní dáma</i> (rub), neznámý malíř 17. století, tempera na plátně s olejovou lazurou, vaječná tempera.			Muzeum a galerie v Poličce, Polička	J. Josefík
1993	Nástěnná malba	Restaurátorská dokumentace	Kostel sv. Jakuba Většího ve Slavětíně	žatecký malíř Leopold (1370) kolem roku 1385	Fresco-secco	Kostel sv. Jakuba Většího ve Slavětíně, Sokolská 195, 439 09 Slavětín	J. Josefík, J. Novotný P. Novotný

1993	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Sv. Václav se dvěma anděly</i>	—, 18. století	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
1994	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Lovecké zátiší s daňkem</i>	Jan Kristof Handke, polovina 18. století	Olejomalba na plátně	Muzeum umění Olomouc, Olomouc	J. Josefík
1994	Malba na plátně	Průzkum, znalecký posudek	Expertiza techniky malby Egona Schieleho na obraze <i>Splynutí duší</i>	Egon Schiele, r. 1913	Olejomalba na plátně	—	J. Josefík
1994	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	<i>Ikona - Madona s dítětem</i>	Neznámý, —	Tempera a zlacení na dřevěné desce	Soukromé (CZ)	J. Josefík
1994	Malba na plátně	Znalecký posudek	Název díla, autor, datace, technika: <i>Madona s dítětem</i> , —, 18. století, olejomalba na plátně. <i>Muž s paletou, štětci a dýmkou</i> , Emil Filla, r. 1920, olej. na plátně.			—	J. Josefík
1995	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Svatá rodina</i>	Brandlova škola, r. 1737	Olejomalba na plátně	Farní úřad Peruc, 439 07 Peruc	J. Josefík
1995	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace, znalecký posudek, expertiza	<i>Zátiší se džbánem</i>	Emil Filla, 20. století	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
1995	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Potok u Giverny</i>	Václav Radimský, r. 1899	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ/USA)	J. Josefík

1995	Kresba na papíru	Průzkum	Souhrnný průzkum a grafologická expertiza podpisu Edgar Degas, <i>Dvě tanečnice před zrcadlem</i>	Edgar Degas, —	Kresba pastelem na velurovém/semišovém papíru	—	J. Josefík	
1995	Malba na papíru	Restaurátorská dokumentace	<i>Krajina s kupkami sena</i>	Miloš Seovák r. 1905	Olejomalba na lepence	Soukromé (CZ/USA)	J. Josefík	
1995	Malba na plátně Malba na dřevě	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Děvčátko v českém kroji</i> , Alois Bílek, r. 1918–1921, olej. na plátně. <i>Měsíc nad Jezerem</i> , —, polovina 19. století, olejomalba na dřevě. <i>Komediantský vůz</i> , K. Dudych, r. 1940, olejomalba na plátně. <i>Strom s vránou</i> , Albín Lhota, r. 1870–1881, olejomalba na plátně.				Soukromé (CZ/USA)	J. Josefík
1996	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Dva svatí - sv. Filip a sv. Jakub</i>	Dietr Ondřej, r. 1842	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík	
1996	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Zuav s koněm</i>	Georges Kars, —	Olejomalba na plátně	—	J. Josefík	
1996	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Přístav s plachetnicemi</i>	J. Wágner, 20. století	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík	
1996	Nástěnná malba	Průzkum	Anenský klášter v Praze	—	Několik vrstev nástěnných maleb	Anenský klášter, Anenská ulice, Praha	J. Josefík J. Novotný P. Novotný J. Mašek	

1996–1997	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Zimní zábava</i> , Gillis Mostaert, r. 1596, olejomalba na dřevě - tempera. <i>Podzim</i> , Antverpský mistr, kolem r. 1640, olej/tempera na dřevě. <i>Přepadení</i> , —, 1618-1648, olejomalba na dřevě.			Muzeum Prostějov	J. Josefík
1998	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Narození Páně / Klanění tří králů</i>	—, 17. století	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
1998	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Holandská vesnice</i>	Holandský malíř, 17. století	Olejomalba na plátně	—	J. Josefík
1998	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Weisenfelsensee mit Manhart</i>	F. Skála (A. Bubák), r. 1853	Olejomalba na plátně	Soukromý (CZ)	J. Josefík
1998	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Kytice vzpomínek</i>	V. Špála, 20. století	Olejomalba na plátně	Soukromý (CZ)	J. Josefík
1998	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	<i>Ece Angus Deo</i>	Italský malíř, 15. - 16. století	Fragment oltáře, tempera na dřevě	Soukromý (A)	J. Josefík
1998	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace, průzkum, expertiza	<i>Klouzlo květů/ La charme des fleurs</i>	O. Lasák (F. Kupka), —	Olejomalba na plátně	—	J. Josefík
1998	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	<i>Ikona Madona s Ježíškem</i>	Gotický malíř	Tempera na dřevě se zlacením	Soukromý (CZ)	J. Josefík

1998	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	<i>Mořský záliv</i>	Joss de Momper(?), 17. století	Mastná tempera/ olejomalba na dřevě	Muzeum Prostějov	J. Josefík
1998	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Poslední večere(přijímání)</i>	Český malíř, počátek 18.století	Olejomalba na plátně	Soukromý (CZ)	J. Josefík
1998	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Einkopf</i> , Ernst Erwin Rath, r. 1833, olejomalba na plátně. <i>Landschaft</i> , Harald Frederik Foss, 19.stol., olejomalba na plátně.			Soukromý (A)	J. Josefík
1998– 1999	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	<i>Krajina s hradem/Jaro</i>	Flámský mistr, 17. století	Mastná tempera/ olejomalba na dřevě	—	J. Josefík
1999	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	<i>Jaro</i>	Antverpský mistr, 17. století	Mastná tempera/ olejomalba na dřevě	Muzeum Prostějov	J. Josefík
1999	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Dáma v Klobcuka</i>	Bohumila Pšeničková, r. 1928	Olejomalba na plátně	Soukromý (CZ)	J. Josefík
1999	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Mořský záliv s městem</i>	Václav Špála, r. 1910	Olejomalba na plátně	Soukromý (CZ)	J. Josefík
1999	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>P. Marie s Ježíšem</i> , —, 17./18. století, olejomalba na plátně. <i>Portrét ženy</i> , H. Trnka, 19. století, olejomalba na plátně.			Soukromý (CZ)	J. Josefík

1999	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	<i>Ikona P. Maria s Ježíškem</i>	— , 19. století	Tempera/ olejomalba na dřevě	Soukromý (CZ)	J. Josefík
1999	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Kristus</i>	— , 17. století	Olejomalba na plátně	Soukromý (CZ)	J. Josefík
1999	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	<i>Ikona sv. Jiří</i>	Neznámý malíř z okolí Alma Aty, —	Mastná tempera na dřevěné desce	Soukromý (CZ)	J. Josefík
1999	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Krajina s pasáky koz</i>	— , 17. století	Olejomalba na plátně	Soukromý (CZ)	J. Josefík
1999	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Svatá rodina</i>	— , r. 1900	Olejomalba na plátně	Soukromý (CZ)	J. Josefík
1999	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Krajina s vodopádem a pasáči s ovce</i>	— , 17. století	Olejomalba na plátně	Soukromý (CZ)	J. Josefík
1999	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Kytice květů s meruňkami a hroznem</i>	Holandský malíř, 17. století	Olejomalba na plátně	Soukromý (CZ)	J. Josefík
1999	Malba na dřevě	Restaurátorské dokumentace	<i>Chlapec a dívka I - chlapec dostal dopis, Chlapec a dívka II - chlapec stojí, dívka sedí a píše.</i>	Neznámý rokokový malíř, 18. století	Olejomalba na dřevěné desce	Soukromý (CZ)	J. Josefík

1999	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	<i>Ikona Klanění tří králů</i>	— , kolem r. 1500	Tempera na dřevěné desce se zlaceným pozadím	Soukromý (CZ)	J. Josefík
1999	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Kytice květů a ovoce</i>	Holandský malíř, 17. století	Olejomalba na plátně	Soukromý (CZ)	J. Josefík
1999	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Tři kočky</i>	Struneček, r. 1900	Olejomalba na plátně	Soukromý (CZ)	J. Josefík
1999	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Venusfest (Bakchanale)</i>	P.P. Rubens - dílna, 17. století	Olejomalba na plátně	Soukromý (A)	J. Josefík
1999	Socha	Znalecký posudek	Socha Merkura z budovy Syndikátu novinářů v Praze	—, secese	Plastika z tepaného plechu	Syndikát novinářů, Pařížská 9, Praha 1	J. Josefík
2000	Malba na plátně Koberec	Znalecký posudek	Název díla, autor, datace, technika: <i>Krajina</i> , Daněk Sedláček, r. 1928, olejomalba na plátně. <i>Květiny ve váze</i> , Halina de Roche, 20.stol., akryl na sololitu. <i>Květiny</i> , Halina de Roche, 20.stol., akryl na sololitu. Afgánský koberec, ručně vázaný, pol. 20. století.			Soukromé (CZ)	J. Josefík
2000	Malba na plátně	Znalecký posudek	Název díla, autor, datace, technika: <i>Ležící akt</i> , Jan Bauch, r. 1943, olejomalba na plátně. <i>Stojící akt</i> , Jan Bauch, r. 1950, tempera na plátně.			Soukromé (CZ)	J. Josefík
2000	Malba na plátně	Znalecký posudek	<i>Torso v krajině</i>	Josef Šíma, r. 1930	Tempera na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík

2000	Kombinovaná technika na papíru	Znalecký posudek	<i>Slovácký houdek, Plzeňáčka, Dudák</i>	Mikoláš Aleš, r. 1895	Karton na papíru, úhel kolorovaný akvarelovými barvami	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2000	Malba na kartonu	Restaurátorská dokumentace	<i>Krajina s rybníkem na podzim</i>	J. Panuška ml., —	Olejomalba nebo syntonos na kartonu	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2000	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Horký den</i>	Jarmila Záborská - Sychrová, r. 1989	Olejomalba na plátně	—	J. Josefík
2000	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>P. Maria s Ježíškem a sv. Janem</i>	—, polovina 19. století	Olejomalba na plátně	Soukromé (A)	J. Josefík
2000	Malba na kovu	Restaurátorská dokumentace	<i>Portrét manželů Johann von Sporck a Anna Margaretha Sporck Linsing</i>	J. Josefoz von Goyen, r. 1644	Miniatura - olejomalba na měděné desce	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2000	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	<i>Procesi</i>	Oldřich Blažíček, r. 1929	Olejomalba na dřevěné desce	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2000	Malba na papíru	Restaurátorská dokumentace, znalecký posudek	<i>Rybářská loďka u břehu jezera</i>	Josef Navrátil, první pol. 19. stol.	Kvaš na papíru adjustovaný na lepence	Soukromé (CZ)	J. Josefík

2000	Malba na lepence	Restaurátorská dokumentace	<i>Hrubá skála - Hraběn. Vyhlídka</i>	Ladislav Struna, r. 1932	Olejomalba na lepence	Hotel OREA HATĚ, zámek Hrubá Skála, Karlovice u Turnova 511 01	J. Josefík
2000	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>P. Maria s Ježíškem a anděly - Domovní štít domu U Bečičky</i>	Neznámý barokní malíř	Olejomalba na plátně	Muzeum Prostějov	J. Josefík
2000	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>S. Antonus de Padova</i>	Neznámý italský lidový malíř, 18.století	Mastná tempera na plátně adjustována na dřevěné desce	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2000	Malba na lepence Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Krajina s kostelíkem</i> , M Kenz II, po r. 1920, olejomalba na lepence. <i>Zátiší s ovocem</i> , Jan Kinirje, po 2. sv. válce, olejomalba na plátně.			Soukromé (CZ)	J. Josefík
2000	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	<i>Záliv s Lodkou</i>	Jan Novopacký, polovina 19. století	Olejomalba na bukovém dřevě	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2000	Malba na dřevě Malba na kovu	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Žena s košíkem růží</i> , M. J. M. Lopez, po r. 1900, olej. na dřevě (dub). <i>Sv. Kateřina</i> , —, 18.stol., olejomalba na měděném plechu.			Soukromé (CZ)	J. Josefík
2000	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Adorace tří králů v Betlémě</i>	—, 18. století	Olejomalba na plátně	Soukromé, hrad Šternberk v Čechách	J. Josefík
2000	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Jan Nepomucký</i>	—, 17. století	Vaječná tempera na plátně	—	J. Josefík

2000	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	<i>Krysař</i>	Hanuš Schwaiger, r. 1880	Olejomalba na dřevěné desce	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2000	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	<i>Černá madona Czentochovská</i>	—, kolem r. 1500	Ikona - mastná tempera na dřevěné desce	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2000	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Amor a Psyché</i>	—, 19. století	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2001	—	Restaurátorská dokumentace	<i>Máchovo jezero</i>	Pavel Forman, —	—	—	J. Josefík
2001	Malba na kartonu	Restaurátorská dokumentace	<i>V Kavárně</i>	Karel Souček, r. 1943	Olejomalba na kartonu dodatečně na dřevěném prkénku	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2001	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Sv. Jan Křtitel</i>	—, 17. století	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2001	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Judita s mečem</i>	Kopie obrazu od Francesca Furini, Ludmila Hoppeová – Slánská, r. 1930	Olejomalba na plátně	—	J. Josefík
2001	Malba na plátně	Znalecký posudek	<i>Dary podzimu/ Les Dons d'Autome</i>	František Kupka, r. 1904	Olejomalba na plátně	—	J. Josefík

2001	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Přemysl Otakar II.</i>	Emanuel Liška, 80. léta 19. století	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2001	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Dva domky u moře</i>	Jindřich Štýrský, r. 1922	Tempera na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2001	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Přípitek/ Setkání po letech</i>	— , 20. století	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2001	Malba na lepence	Restaurátorská dokumentace	<i>Vue a Paris dans le Quartier Cadin</i>	Rudolf Kremlička —	Olejomalba na lepence	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2001	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Vrby u řeky</i>	Antonín Hudeček, —	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2001	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	<i>Střelecký štít</i>	— , 18.stol. (asi 1794)	Olejomalba na dřevěné desce	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2001	Kombinovaná technika	Restaurátorská dokumentace	<i>P. Marie s Ježíškem</i>	Lidový autor, 19. století	Kombinace materiálů: papír, kov, látka	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2001	Malba na lepence	Restaurátorská dokumentace	<i>Portrét paní Rottové</i>	Veno Veselý (?), r. 1916	Olejomalba na lepence	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2001	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	<i>Sv. František z Assisi a sv. Barbora</i>	Neznámý, kolem r. 1400	Olejová tempera na dřevěné desce	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2001	Malba na dřevě	Restaurátorská dokumentace	<i>Holandská vesnice a pasoucí se krávy</i>	Antverpský malíř, 17. stol.,	Tempera kombinovaná s olejovou lazurou na dřevěné desce	—	J. Josefík

2001	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Moře (Dalmácie)</i> , O. Blažíček, r. 1911, olejomalba na plátně. <i>Stromy u řeky</i> , O. Blažíček, r. 1919, olejomalba na plátně.			Soukromé (CZ)	J. Josefík
2002	Socha	Restaurátorská dokumentace	Barokní andělek (součástí oltáře)	Neznámý, r. 1650–1700	Plastika z měkkého dřeva s polychromií	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2002	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Hrad – Zřícenina</i>	Hugo Ullík, 19. století	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2002	Malba na lepence	Restaurátorská dokumentace	<i>Krajina s tancujícími</i>	Zdeněk Přibyl, 20. století	Olejomalba na lepence	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2002	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Mirotice z Bahenice</i>	Josef Sychrovský, r. 1968	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2002	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Portrét Marie Rottové Eckhadrtové</i>	Jan Canon Straširybka, r. 1890	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2002	Malba na plátně Malba na papíru	Restaurátorská dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Líc – Pohled na Chrám sv. Víta</i> , Rub – <i>Krajina se dvěma nahými muži pracujícími na zahradě/Jaro</i> , Vlastimil Rada, r. 1914, olej. na plátně. <i>Krajina</i> , P. Kotík, r. 1918, olej. na papíru adjustovaný na lepence. <i>Pohled na Karlův most</i> , — , — , olej. na papíru adjust. na lepence.			Soukromé (CZ)	J. Josefík

2002	Malba na lepence Malba na dřevě Malba na kovu	Restaurátorská dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Krajina s řekou</i> , Albín Lhota, 19.stol., olejomalba na lepence. <i>Pohled do krajiny, vpředu stromy</i> , Albín Lhota, 19.stol., olej. na dřevě <i>Památný kostelík Budečský</i> , Jaroslav Háša, — , olej. na měděné desce.			Soukromé (CZ)	J. Josefík
2002	Malba na lepence	Restaurátorská dokumentace	<i>Krajina</i>	J. Šimůnek, r. 1900	Olejomalba na lepence	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2002	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Rebeka u studně</i>	Barokní malíř, 1660–1710	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2002	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	Tři portréty – dva chlapci a jedno děvče	Karel Svoboda, 20. léta 20.stol.	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2002	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Podzim na džbánu – Pole u Krušovic</i> , V. Rabas, r.1934, olej na plátně <i>Vesnické domky</i> , Vlastimil Rada, r. 1927, olejomalba na plátně. <i>Květy na stromě</i> , František Dvořák, cca 1906, olejomalba na plátně.			—	J. Josefík
2002	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Přijímání hostie</i>	Neznámý lidový malíř 19.stol.	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2002	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Nádraží</i>	Vilém Kreibich, r. 1908	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2002	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Zátiší s ovocem</i>	Václav Špála, r. 1926	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík

2002	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Kaple na Jadranu v Dalmácii</i> , Oldřich Blažiček, 1910, olej. na plátně. <i>Krajina u Malé Skály</i> , František Kaván, 1898-1900, olej. na plátně.			Soukromé (CZ)	J. Josefík
2002	Malba na plátně	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Největší pěstitel orchidejí....</i> , Ludvík Kuba, r. 1909, olej. na plátně. <i>Portrét Bohdana ... HRUBÉHO Z GELENEJ</i> , — , — , olej. na plátně.			Soukromé (CZ)	J. Josefík
2002	Fotografie	Restaurátorská dokumentace	<i>Portréty Matka a syn, paní Anna Schmausová – Křížíková a její syn Gustav</i>	J. F. Langhans, r. 1906	Kolorovaná fotografie temperou	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2002	Malba na papíru	Restaurátorská dokumentace	<i>Leopold Ignatius na smrtelném loži</i>	neznámý miniaturista, po r.1705	Miniatura - tempera na papíru	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2002	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Přístav u Alpského jezera</i>	Malienko, konec 19.století	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
2003	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Portrét ženy, manželka J. Verise</i>	Jaromír (Jaroslav) Veris/ Zamazal, r. 1920	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík

2003	Socha Malba na plátně Šperk	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Hlava andílka</i> , —, —, dřevěná vyřezávaná hlavička s polychromií a zlacením, z barokního oltáře. <i>Portrét: Mladá žena</i> , K. Svoboda, 19./20. stol., olejomalba na plátně. <i>Zlatý přívěsek s P. Marií a Sv. Josefem s Ježíškem</i> , —, —, zlatý přívěsek s rytou kresbou a malbou.			Soukromé (CZ)	J. Josefík
2005	Malba na dřevě	Restaurátorské dokumentace	Název díla, autor, datace, technika: <i>Žena J.H.....</i> , —, přelom 18. a 19. stol., olejomalba na dřevě. <i>Kopie obrazu Poprava Mistra Jana Husa</i> , —, —, —.			Soukromé (CZ)	J. Josefík
—	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Lodě v mořském zálivu</i>	G. V. d. Wiel, druhá pol. 20. stol.	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
—	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Amorek</i>	Q. Reni, 19. stol.	Olejomalba na plátně	Soukromé (CZ)	J. Josefík
—	Malba na plátně	Restaurátorská dokumentace	<i>Dva stromy</i>	Sich, —	Olejomalba na plátně	—	J. Josefík

4 Závěr

Diplomová práce byla rozdělena na dvě části. Cílem první části bylo kompletně zrestaurovat dva barokní portréty *Duchovního v černé paruce* a *Marie Antonie z Questenberku* ze sbírek zámku Jaroměřice nad Rokytnou. Před započítím restaurátorských prací byly na těchto olejomalbách na textilní podložce provedeny rozsáhlé průzkumy, na základě kterých byly navrženy postupy restaurátorských prací a podle kterých byly restaurátorské práce provedeny. Cílem restaurátorských prací bylo omezení postupné degradace těchto děl a navrácení jejich estetické hodnoty.

Druhá část diplomové práce je prozatím jedinou prací věnovanou důkladně Jiřímu Josefíkoví, vzniklá za specifických okolností pořádání jeho pozůstalosti. V textu bylo vysvětleno co obsahuje pozůstalost Jiřího Josefika, v čem tkví její jedinečnost a jaké dokumentace je v ní možné nalézt. V části věnované životopisu byly shrnuty informace vyhledané v pozůstalosti o studiích a pracích s nimi spojených, členství ve spolcích, organizacích apod. Životopisné údaje také zahrnují účast na odborných konferencích, kongresech a seminářích. V části věnované výtvarné činnosti byly jmenovány výstavy, soutěže, rekonstrukce a tvorba pro architekturu kterých se účastnil. V další části životopis sleduje jednotlivá zaměstnání a místa působení od roku 1968 až do smrti. V části věnované publikační činnosti se nachází soupis článků obsažených nejen v pozůstalosti a srovnání teorií restaurování prezentovaných odborné veřejnosti s praktickou činností. V kapitole věnující se dokumentacím restaurátorských prací jsou dokumentace obsažené v archivu popsány a rozděleny do jednotlivých kategorií dle jejich obsahu, informací a struktury. V části věnující se restaurování jsou uvedeny nejčastěji používané materiály a postupy jejich použití v jednotlivých krocích průběhu restaurování.

Jiří Josefík byl jednou z významných osobností, která byla u vývoje oboru restaurování tak, jak jej známe dnes. Byl nepochybně významnou osobností českého i zahraničního restaurování nástěnných maleb, maleb na plátně, papíru, lepence, kovu, dřevě a plastik. Nelze opomenout jeho význam i ve volné tvorbě a publikační činnosti, kdy jeho teoretické pojetí oboru restaurování můžeme brát jako aktuální dodnes. V budoucnu se dá očekávat důkladné zhodnocení odkazu J. Josefika, který byl po padesát let nejen praktikem, ale též teoretikem svého oboru.

5 Seznam použité literatury

Archiv výtvarného umění. In: Abart: *Jiří Josefík* [online]. [cit. 8. 7. 2020]. Dostupné z: https://cs.isabart.org/person/8501?fbclid=IwAR1pIS5gmcCcaE73rXSRmzHoNL4j_YPyv64sVg-oMOLxu_uRw4HAgY78yzY

FRÖMLOVÁ, Věra. In: *BIBLIOGRAFIE, Bibliografie publikací restaurátorů* [online]. [cit. 12. 9. 2020]. Dostupné z: <https://technologiaartis.avu.cz/1bibliog-biblio.html>

KOPECKÁ, Ivana a kol. *Preventivní péče o historické objekty a sbírky v nich uložené, Státní ústav památkové péče*. Praha, 2002.

KOPECKÁ, Ivana a SVOBODOVÁ, Eva. *Metody průzkumu historických materiálů*. Praha: Grada Publishing, 2019.

KOŠÁRKOVÁ, Monika, MACHAČKO, Luboš a ŠEVCŮ, Radka. *Komplexní průzkum techniky a technologie malby Gabriela Müllera na příkladu portrétů Jana Adama z Questenbergu a Marie Antonie z Questenbergu. Průzkumy památek XXVI*. 2019.

Pozůstalost Jiřího Josefíka (1920–2006), Archiv Fakulty restaurování Univerzity Pardubice, Litomyšl.

RUHE, Lilian – MACHAČKO, Luboš, ed. In: *Arte-fakt. Some introductory notes on count Johann Adam von Questenberg and his collection of portraits. In: Restaurování a ochrana uměleckých děl: Konzervace a restaurování malby a polychromie: Konference sdružení pro ochranu památek Arte-fakt, Galerie Středočeského kraje, Kutná Hora, 30. listopadu 2017* [online]. B. m. [Kutná Hora]: Arte-fakt, sdružení pro ochranu památek, 2017, s. 6–19 [cit. 16.7. 2019]. Dostupné z: http://www.arte-fakt.cz/dokumenty/XII.%20konference/s.6-19_L.Ruhe.pdf

RUHE, Lilian. *The portrait painter and draughtsman Gabriel Muller (1688–1764), also known as 'Kupezky-Muller': Dedicated to his patrons, devoted to nature*. Průzkumy památek XXVI. 2019.

SKALICKÝ, Jan. In: *ČESKOTŘEBOVSKÉ KALENDARIUM NA ČERVENEC 2020. 100 let od narození doc. Jiřího JOSEFÍKA (29.7.1920 – 13.10.2006), akademického malíře a restaurátora, vysokoškolského pedagoga*. Zpravodaj.probit.cz. [online]. [cit. 8. 8. 2020]. Dostupné z: http://zpravodaj.probit.cz/2020/Kalend7_20.htm

SLÁNSKÝ, Bohuslav. *Technika malby. Díl I., Malířský a konzervační materiál.*
Vyd. 2. Praha: Paseka, 2003.

6 Seznam použitých zkratek a symbolů

A	Rakousko
Adjust.	Adjustováno
AVU	Akademie výtvarných umění
ARUDP	Ateliér restaurování uměleckých děl na papíru a souvisejících materiálech
CZ	Česká republika
DE	Německo
FR	Fakulta restaurování
IR	Infračervené záření
IT	Itálie
NG	Národní galerie
NPÚ	Národní památkový ústav
NTM	Národní technické muzeum
Obr. č.	Obrázek číslo
Olej.	Olejomalba
RTG	Rentgenové záření
RV	Relativní vlhkost
SK	Slovensko
UPa	Univerzita Pardubice
UV	Ultrafialové záření
VIS	Viditelné světlo
Vz. č.	Vzorek číslo